

Šis dokuments ir izveidots vienīgi dokumentācijas nolūkos, un iestādes neuzņemas nekādu atbildību par tā saturu

► **B**

PADOMES REGULA (EK) Nr. 2135/98

(1998. gada 24. septembris),

ar kuru groza Regulu (EEK) Nr. 3821/85 par reģistrācijas kontrolierīcēm, ko izmanto autotransportā, un Direktīvu 88/599/EEK attiecībā uz Regulas (EEK) Nr. 3820/85 un Regulas (EEK) Nr. 3821/85 piemērošanu

(OV L 274, 9.10.1998, lpp. 1)

Grozīta ar:

Oficiālais Vēstnesis

	Nr.	Lappuse	Datums
► M1 Komisijas Regula (EK) Nr. 1360/2002 (2002. gada 13. jūnijs)	L 207	1	5.8.2002
► M2 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 561/2006 (2006. gada 15. marts)	L 102	1	11.4.2006

PADOMES REGULA (EK) Nr. 2135/98

(1998. gada 24. septembris),

ar kuru groza Regulu (EEK) Nr. 3821/85 par reģistrācijas kontrolierīcēm, ko izmanto autotransportā, un Direktīvu 88/599/EEK attiecībā uz Regulas (EEK) Nr. 3820/85 un Regulas (EEK) Nr. 3821/85 piemērošanu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 75. panta 1. punkta c) un d) apakšpunktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar Līguma 189.c pantā paredzēto procedūru ⁽³⁾,

- (1) tā kā Padomes 1985. gada 20. decembra Regulā (EEK) Nr. 3821/85 par reģistrācijas kontrolierīcēm, ko izmanto autotransportā ⁽⁴⁾ ir noteiktas prasības attiecībā uz autotransportā lietojamo reģistrācijas kontrolierīču konstrukciju, uzstādīšanu, lietošanu un testēšanu;
- (2) tā kā pieredze liecina, ka ekonomiskais spiediens un konkurence autotransportā daļu pārvadājumu uzņēmumos nodarbināto autovadītāju spiež neievērot dažus noteikumus, jo īpaši noteikumus par vadītāju braukšanas un atpūtas laiku, kas noteikti Padomes 1985. gada 20. decembra Regulā (EEK) Nr. 3820/85 par dažu sociālās jomas tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz autotransportu ⁽⁵⁾;
- (3) tā kā acīmredzami tiesību aktu pārkāpumi un krāpšana apdraud ceļu satiksmes drošību un konkurences apsvērumu dēļ ir nepieņemami autovadītājiem, kas šos noteikumus ievēro;
- (4) tā kā satiksmes drošība būtu jāuzlabo, uzņēmumiem un kompetentām iestādēm regulāri kontrolējot automātiski reģistrētos datus par autovadītāju darbu un rīcību reisu laikā, piemēram, datus par braukšanas ātrumu un nobraukto attālumu;
- (5) tā kā Kopienas sociālās jomas noteikumos ir konkrētas prasības par dienā pieļaujamo transportlīdzekļu vadīšanas ilgumu un atpūtas laikposmiem, kā arī par divu nedēļu laikā pieļaujamo kopējo transportlīdzekļu vadīšanas un atpūtas laikposmu ilgumu; tā kā ir grūtības uzraudzīt šo noteikumu ievērošanu, ja šos datus katru dienu reģistrē atsevišķās diagrammās, no kurām vadītāja kabinē jāglabā tikai kārtējās nedēļas un iepriekšējās darba nedēļas pēdējās darba dienas datu reģistrācijas diagrammas;
- (6) tā kā, lai izbeigtu pašlaik noteiktās sistēmas ļaunprātīgu izmantošanu, ir vajadzīgas jaunas, pilnveidotas reģistrācijas kontrolierīces ar elektroniskām ierīcēm attiecīgo datu saglabāšanai un vadītāju personiskajām kartēm, nodrošinot reģistrēto datu apkopošanas iespējas, drošumu un saprotamību, kad tie tiek izdrukāti, kā arī neapstrīdamus pierakstus par vadītāja darbu vairāku iepriekšējo dienu laikā, bet par transportlīdzekli - vairāku iepriekšējo mēnešu laikā;
- (7) tā kā būtisks priekšnoteikums reģistrācijas kontrolierīču efektīvas darbības nodrošināšanai ir visas sistēmas un tās daļu drošība;
- (8) tā kā jāparedz noteikumi par IB pielikumā noteikto atmiņas karšu izdošanu un izmantošanu;

⁽¹⁾ OV C 243, 31.8.1994., 8. lpp. un OV C 370, 31.12.1985., 1. lpp.

⁽²⁾ OV C 110, 21.4.1995., 19. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 1995. gada 13. jūlija atzinums (OV C 249, 25.9.1995., 128. lpp.), Padomes 1997. gada 11. decembra kopēja nostāja (OV C 43, 9.2.1998., 6. lpp.) un Eiropas Parlamenta 1998. gada 31. marta lēmums (OV C 138, 4.5.1998., 26. lpp.).

⁽⁴⁾ OV L 370, 31.12.1985., 8. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 1056/97 (OV L 154, 12.6.1997., 21. lpp.).

⁽⁵⁾ OV L 370, 31.12.1985., 1. lpp.

▼B

- (9) tā kā datiem par autovadītāju darbībām jābūt pārbaudāmiem pašiem vadītājiem, uzņēmumiem, kuros tie strādā, kā arī dalībvalstu kompetentajām iestādēm; tā kā autovadītājiem un to uzņēmumiem vajadzētu būt pieejamiem tikai tādiem datiem, kas attiecas uz to darbībām;
- (10) tā kā šajā regulā noteiktās reģistrācijas kontrolierīces jāuzstāda transportlīdzekļos, kas pirmoreiz nodoti ekspluatācijā pēc tam, kad *Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī* publicētas ierīču tehniskās specifikācijas, no kurām daļu nosaka Komisija saskaņā ar Regulas (EEK) Nr. 3821/85 18. pantā noteikto komitejas procedūru; tā kā vajadzīgs pārejas laikposms jaunu, šīm tehniskajām specifikācijām atbilstīgu reģistrācijas kontrolierīču izgatavošanai un EK komponenta tipa apstiprinājuma piešķiršanai;
- (11) tā kā būtu vēlams, lai reģistrācijas kontrolierīces, kas atbilst IB pielikumā noteiktajām prasībām, ar minimālām papildu izmaksām būtu iespējams papildināt ar autoparka vadībai vajadzīgajām funkcijām;
- (12) tā kā saskaņā ar subsidiaritātes principu, Kopienai jāpieņem lēmums par Regulas (EEK) Nr. 3821/85 grozījumiem, lai nodrošinātu, ka reģistrācijas kontrolierīces, kas atbilst IB pielikumā noteiktajām prasībām, ir saderīgas ar vadītāja kartēm, un ka dati, kas iegūti ar I un IB pielikuma prasībām atbilstīgām reģistrācijas kontrolierīcēm, ir saderīgi;
- (13) tā kā tehnikas attīstība nosaka nepieciešamību nekavējoties pieņemt šīs regulas pielikumos noteiktās prasības; tā kā šim nolūkam nepieciešamo pasākumu ieviešanai būtu jāparedz, ka Komisijai jāpieņem noteikumi par šo pielikumu tehnisku pielāgošanu, ievērojot komitejas procedūru, kas noteikta Padomes 1987. gada 13. jūlija Lēmumā 87/373/EEK par procedūrām Komisijai noteikto īstenošanas pilnvaru izmantošanai ⁽¹⁾;
- (14) tā kā sakarā ar jaunu reģistrācijas kontrolierīču ieviešanu jāgroza daži Direktīvas 88/599/EEK ⁽²⁾ noteikumi par Regulas (EEK) Nr. 3820/85 un Regulas (EEK) Nr. 3821/85 piemērošanu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Ar šo Regulā (EEK) Nr. 3821/85 izdara turpmāk minētos grozījumus.

- 1. Regulas 1. pantā vārdus "kā arī I un II pielikuma" aizstāj ar "kā arī I vai IB, un II pielikuma".
- 2. Regulas 4., 5., 6., 7., 8., un 11. pantu groza, tos papildinot ar vārdiem "vai atmiņas karte" visur, kur minēta "reģistrācijas diagramma" vai "reģistrācijas diagrammas".
- 3. Regulas 4. pantā pirms pirmās daļas pievieno šādu daļu:
"Šajā nodaļā vārdi "reģistrācijas kontrolierīce" nozīmē "reģistrācijas kontrolierīce vai tās daļas"."
- 4. Regulas 5. panta pirmo daļu aizstāj ar:

"Dalībvalsts piešķir EK komponenta tipa apstiprinājumu visiem reģistrācijas kontrolierīču tipiem, reģistrācijas diagrammu un atmiņas karšu tipiem, kas atbilst šīs regulas I vai IB pielikumā noteiktajām prasībām ar noteikumu, ka dalībvalsts pārbauda, vai ražošanas paraugi atbilst apstiprinātajam tipam.

Sistēmas drošībai jāatbilst IB pielikumā noteiktajām tehniskajām prasībām. Komisija, pieņemot lēmumu saskaņā ar 18. pantā noteikto procedūru, nodrošina, lai minētajā pielikumā būtu noteikts, ka reģistrācijas kontrolierīcei var nepiešķirt EK komponenta tipa apstiprinājumu tikmēr, kamēr nav pierādītas visas sistēmas (pašas reģistrācijas kontrolierīces, vadītāja kartes un pārnēsājamās elektriskās pieslē-

⁽¹⁾ OV L 197, 18.7.1987., 33. lpp.

⁽²⁾ OV L 325, 29.11.1988., 55. lpp.

▼B

gumu) iespējas nepieļaut viltot vai sagrozīt datus par transportlīdzekļa vadīšanas ilgumu. Šim nolūkam vajadzīgās pārbaudes veic speciālisti, kuri zina datu viltošanas paņēmienus.”

5. Regulas 12. pantā:

a) šādu tekstu pievieno 1. punktam:

”Apstiprinātajiem montieriem un darbnīcām izsniegto karšu administratīvā derīguma termiņš nepārsniedz vienu gadu.

Ja apstiprinātajam montierim vai darbnīcai izsniegtās kartes derīguma termiņš ir jāpagarina, kā arī gadījumos, kad tā ir bojāta, nedarbojas pareizi, ir pazaudēta vai nozagta, kompetenta iestāde izsniedz kartes dublikātu piecu darba dienu laikā pēc tam, kad saņēmusi attiecīgu pieteikumu, kurā sniegti sīki paskaidrojumi.

Izsniedzot jaunu karti vecās vietā, jaunajai kartei ir tas pats darbnīcas informācijas numurs un nākamais kārtas numurs. Iestāde, kas izsniedz karti, uztur pazaudēto, nozagto un bojāto karšu reģistru.”;

Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai novērstu apstiprinātajiem montieriem un darbnīcām izsniegto karšu viltošanu.”;

b) ar šādu tekstu aizstāj 2. punktu:

”2. Apstiprinātie montieri un darbnīcas, reģistrācijas kontrolierīcēm pieņemot plombas, uz tām liek īpašu zīmi, un saskaņā ar IB pielikumu autentiskuma pārbaudi vajadzībām tajās ievada elektroniskās aizsardzības datus. Dalībvalstu kompetentās iestādes uztur apstiprināto montieru un darbnīcu lietoto zīmju, elektroniskās aizsardzības datu un tām izsniegto karšu reģistru.”;

c) ar šādu punktu aizstāj 3. punktu:

”3. Dalībvalstu kompetentās iestādes nosūta Komisijai apstiprināto montieru un darbnīcu, kā arī tiem izsniegto karšu sarakstus, kā arī lietojamo zīmju paraugus un vajadzīgo informāciju par izmantojamajiem elektroniskās aizsardzības datiem”;

d) atsauci uz I pielikumu 4. punktā aizstāj ar atsauci uz I un IB pielikumu;

e) pēc vārdiem ”4. punktā” 5. punktā iekļauj vārdus ”vai IB pielikuma VI iedaļas c) punktā”.

6. Regulas 13. pantu aizstāj ar šādu pantu:

”13. pants

Darba devējs un autovadītāji nodrošina reģistrācijas kontrolierīces pareizu darbību un tās pienācīgu lietošanu, kā arī vadītāja kartes izmantošanu gadījumos, kad autovadītāji vada transportlīdzekļus, kuros uzstādītās reģistrācijas kontrolierīces atbilst IB pielikumā noteiktajām prasībām.”

7. Regulas 14. pantā:

a) ar šādu punktu aizstāj 1. punktu:

”1. Darba devējs to transportlīdzekļu vadītājiem, kuros uzstādītās reģistrācijas kontrolierīces atbilst I pielikumā noteiktajām prasībām, izsniedz pietiekamu skaitu datu reģistrācijas diagrammu, ņemot vērā to personisko raksturu, darba laikposma ilgumu, iespējamo vajadzību nomainīt bojātās vai pilnvarotu inspekcijas darbinieku atsavinātās diagrammas. Darba devēji autovadītājiem izsniedz tikai apstiprināta tipa reģistrācijas diagrammas, kas piemērotas izmantošanai transportlīdzeklī uzstādītās reģistrācijas kontrolierīcēs.

Ja transporta līdzekļos uzstādītās reģistrācijas kontrolierīces atbilst IB pielikumā noteiktajām prasībām, darba devējiem un autovadītājiem jānodrošina, lai, ņemot vērā darba laikposma ilgumu, inspekciju gadījumos pēc IB pielikumā minētā pieprasījuma izdarītā izdrukā būtu pareiza.”;

b) pievieno šādus punktus:

▼B

”3. Pēc autovadītāja pieprasījuma IB pielikumā noteikto vadītāja karti izsniedz kompetentās iestādes dalībvalstī, kurā ir vadītāja parasta dzīvesvieta.

Dalībvalsts var noteikt, ka visiem autovadītājiem, kuru parasta dzīvesvieta ir šajā dalībvalstī un uz kuriem attiecas Regulas (EEK) Nr. 3820/85 noteikumi, jābūt vadītāja kartei.

- a) Šajā regulā ”parasta dzīvesvieta” nozīmē vietu, kurā persona dzīvo parasti, t.i., vismaz 185 dienas kalendāra gadā, personisku un profesionālu saišu dēļ, bet persona, kurai nav profesionālo saišu - personisko saišu dēļ, turklāt šādas saites parāda ciešu šīs personas un tās dzīvesvietas saistību.

Par tādas personas parasto dzīvesvietu, kuras profesionālās saites un personiskās saites ir dažādās vietās, un tāpēc tā dzīvo dažādās vietās divās vai vairākās dalībvalstīs, uzskata vietu, ar kuru to saista personiskās saites, ar noteikumu, ka persona tur regulāri atgriežas. Šis pēdējais nosacījums nav nepieciešams, ja persona noteiktu laiku dzīvo dalībvalstī kāda uzdevuma veikšanai.

- b) Autovadītāji apliecina savas parastas dzīvesvietas atrašanos ar jebkuru šīm nolūkam piemērotu līdzekli, piemēram, personas apliecību, vai kādu citu dokumentu, kam nav beidzies derīguma termiņš.
- c) Ja kompetentās iestādes dalībvalstī, kas izdevusi vadītāja karti, saistībā ar kādām konkrētām pārbaudēm apšaubā šā punkta b) apakšpunktā noteiktajā kārtībā apliecinātās parastas dzīvesvietas atbilstību, tās var pieprasīt iesniegt papildu informāciju vai pierādījumus.
- d) Izdevējas dalībvalsts kompetentās iestādes, cik vien tas iespējams, nodrošina, lai vadītāja kartes pieprasītājs, ja tam jau ir vadītāja karte, kuras derīguma termiņš nav beidzies, nesāņemtu otru vadītāja karti.

4. a) Dalībvalstu kompetentās iestādes iekļauj vadītāja kartēs personas datus saskaņā ar IB pielikuma noteikumiem.

Administratīvu iemeslu dēļ vadītāja kartes derīguma termiņš nepārsniedz piecus gadus.

Autovadītājiem var būt tikai viena derīga vadītāja karte. Autovadītāji var lietot tikai savas personiskās vadītāja kartes. Autovadītāji nedrīkst izmantot bojātas vadītāja kartes vai kartes, kuru derīguma termiņš ir beidzies.

Kad izdod jaunu vadītāja karti vecās nomainai, jaunajai kartei ir tāds pats vadītāja kartes izdošanas numurs, bet kārtas numurs ir lielāks par vienu. Izdevēja iestāde uztur izdoto, nozagto, pazaudēto vai bojāto vadītāja karšu reģistru laikposmā, kas nav mazāks par to administratīvā derīguma termiņu.

Ja vadītāja karte ir bojāta, nedarbojas pareizi, ir pazaudēta vai nozagta, kompetenta iestāde izsniedz kartes dublikātu piecu darba dienu laikā pēc attiecīga pieteikuma, kurā sniegti sīki paskaidrojumi, saņemšanas.

Ja iesniegts pieteikums atjaunot karti gadījumos, kad tuvojas tās derīguma beigu termiņš, kompetenta iestāde izsniedz jaunu karti pirms vecās kartes derīguma termiņa beigām ar noteikumu, ka pieteikums iesniegts 15. panta 1. punkta otrajā daļā noteiktajā laikā.

- b) Vadītāja kartes izsniedz tikai pēc tādu personu pieprasījuma, kas atbilst Regulas (EEK) Nr. 3820/85 noteikumiem.
- c) Vadītāja karti izsniedz konkrētai personai. Kartes oficiālā derīguma termiņa laikā to nevar anulēt vai uz laiku apturēt, izņemot gadījumus, kad dalībvalsts kompetentā iestāde konstatē, ka karte ir viltota, to izmanto cits autovadītājs, kas nav tās turētājs, vai arī karte saņemta, iesniedzot nepatiesas ziņas un/vai viltotus dokumentus. Ja šādus apturē-

▼B

šanas vai anulēšanas pasākumus veic dalībvalsts, kas to nav izsniegusi, tā nosūta karti izsniedzējas dalībvalsts iestādēm, norādot šādas rīcības iemeslus.

d) Dalībvalstis savstarpēji atzīst to izsniegtās vadītāja kartes.

Ja dalībvalstī izsniegtas derīgas vadītāja kartes turētājs pārnes savu parasto dzīvesvietu citā dalībvalstī, viņš savu vadītāja karti var lūgt nomainīt; tās dalībvalsts pienākums, kas veic apmaiņu, ir vajadzības gadījumos pārbaudīt, vai nav beidzies uzrādītās kartes derīguma termiņš.

Dalībvalstis, kas veic nomaņu, vecās kartes nosūta izdevējas valsts kompetentajām iestādēm, norādot šādas rīcības iemeslus.

e) Ja dalībvalsts nomaina vai apmaina vadītāja karti, nomaiņas vai apmaiņas, kā arī visus turpmākos tās nomaiņas vai atjaunošanas gadījumus reģistrē šajā dalībvalstī.

f) Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai novērstu vadītāja karšu viltošanas iespējas.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka dati, kas vajadzīgi, lai uzraudzītu Regulas (EEK) Nr. 3820/85 un Padomes Direktīvas 92/6/EEK (1992. gada 10. februāris) par ātruma ierobežošanas ierīču uzstādīšanu un izmantošanu noteiktu kategoriju transportlīdzekļos Kopienā (*) ievērošanu, un kas ierakstīti ar reģistrācijas kontrolierīcēm, kuras atbilst IB pielikumā noteiktajām prasībām, ir saņemami vismaz 365 dienas pēc to reģistrācijas, un ka tos var saņemt ar nosacījumiem, kas garantē datu drošību un precizitāti.

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, nodrošinot, lai reģistrācijas kontrolierīču tālākpārdošana vai norakstīšana nevarētu īpaši kavēt šā punkta apmierinošas piemērošanas iespējas.

(*) OV L 57, 2.3.1992, 27. lpp.”

8. Regulas 15. pantā:

a) groza 1. punktu un 2. punkta pirmo daļu vietās, kur minētas datu reģistrēšanas diagrammas vai diagramma, pievienojot vārdus ”vai vadītāja kartes”;

b) minētā panta 1. punktā:

— pēc pirmās daļas iekļauj šādu daļu:

”Ja autovadītājs vēlas vadītāja karti atjaunot, viņš ne vēlāk kā 15 dienas pirms kartes derīguma termiņa beigām iesniedz pieteikumu kompetentajām iestādēm dalībvalstī, kurā ir viņa parasta dzīvesvieta.”

— pievieno šādu ceturto daļu:

”Ja vadītāja karte ir bojāta, nedarbojas pareizi, ir nozaudēta vai nozagta, autovadītājs septiņu darba dienu laikā iesniedz pieteikumu tās nomaņai kompetentai iestādei dalībvalstī, kurā ir viņa parasta dzīvesvieta.”

c) aiz 5. punkta iekļauj šādu punktu:

”5a. Autovadītājs saskaņā ar IB pielikumu reģistrācijas kontrolierīcē ievada to valstu apzīmējumus, kurās viņš sāk un beidz dienas darbu. Turklāt dalībvalstis var noteikt, ka autotransporta līdzekļu vadītāji, kas veic iekšzemes pārvadājumus dalībvalstī, papildus dalībvalsts apzīmējumam ievada sīkākus ģeogrāfiskos datus ar noteikumu, ka attiecīgā dalībvalsts par to līdz 1998. gada 1. aprīlim paziņojusi Komisijai, un to nav vairāk par 20.

Minētos datus ievada autovadītājs, un tos var ievadīt rokas režīmā vai automātiski — gadījumos, kad reģistrācijas kontrolierīce pieslēgta sekošanas satelītsistēmai.”;

d) panta 6. punkta pirmās daļas sākumā vārdu ”Ierīces” aizstāj ar vārdiem ”I pielikumā noteiktās reģistrācijas kontrolierīces”;

▼B

e) panta 7. punktu aizstāj ar šādu punktu:

”7. Ja autovadītājs vada transportlīdzekli, kurā uzstādītā reģistrācijas kontrolierīce atbilst I pielikumā noteiktajām prasībām, autovadītājam pēc pilnvarotas inspekcijas darbinieka pieprasījuma jāuzrāda:

- kārtējās darba nedēļas datu reģistrācijas diagrammas un noteikti arī tās dienas diagramma, kurā viņš pēdējoreiz braucis iepriekšējā nedēļā,
- vadītāja karte, ja viņam tā izsniegta, un
- izdrukas no IB pielikumā noteiktajām reģistrācijas kontrolierīcēm par laikposmiem, kas norādīti 3. punkta otrā ievilkuma a), b), c) un d) apakšpunktā, ja viņš vadījis transportlīdzekli, kurā uzstādītas šāda reģistrācijas kontrolierīce laikā, kas minēts šā punkta pirmajā ievilkumā.

Ja autovadītājs vada transportlīdzekli, kurā uzstādītā reģistrācijas kontrolierīce atbilst IB pielikumā noteiktajām prasībām, autovadītājam pēc pilnvarotas inspekcijas darbinieka pieprasījuma jāuzrāda:

- sava vadītāja karte,
- reģistrācijas diagrammas, kas atbilst punkta iepriekšējās daļas pirmajā ievilkumā minētiem laikposmiem, kuru laikā viņš vadījis transportlīdzekli, kurā uzstādītā reģistrācijas kontrolierīce atbilst I pielikumā noteiktajām prasībām.

Pilnvarots inspekcijas darbinieks var pārbaudīt, kā tiek ievērota Regula (EEK) Nr. 3820/85, analizējot ierakstītās diagrammas, uz ekrāna izvadītos vai izdrukātos datus, kas ierakstīti reģistrācijas kontrolierīcē vai vadītāja kartē, vai gadījumos, kad to nav, analizējot citus dokumentus, kas pamato šā noteikuma neievērošanu, piemēram, 16. panta 2. un 3. punktā minētos dokumentus.”;

f) pievieno šādu punktu:

”8. Aizliegts falsificēt, noklusēt vai iznīcināt datus, kas ierakstīti reģistrācijas diagrammā, saglabāti reģistrācijas kontrolierīcē vai vadītāja kartē vai izdrukās no IB pielikumā noteiktajām reģistrācijas kontrolierīcēm. Tas pats attiecas arī uz manipulācijām ar reģistrācijas kontrolierīci, reģistrācijas diagrammām vai vadītāja karti, kuras var radīt datu un/vai izdrukātās informācijas falsificējumus, noklusējumus vai iznīcināšanu. Transportlīdzeklī nedrīkst būt ierīces, kuras var izmantot šādā nolūkā.”

9. Regulas 16. pantā:

a) ar šādu punktu aizstāj 2. punktu:

”2. Laikā, kamēr reģistrācijas kontrolierīce nedarbojas vai darbojas nepareizi, autovadītāji ierasta visu informāciju par dažādiem laikposmiem, kuros reģistrācijas kontrolierīce datus pareizi neieraksta vai neizdrukā, reģistrācijas diagrammās vai pagaidu diagrammā, kas jāpievieno reģistrācijas diagrammai vai vadītāja kartei un uz kuras pieraksta savus identifikācijas datus (vadītāja kartes numuru un/vai vārdu un uzvārdu, un/vai autovadītāja apliecības numuru) un parakstās.

Ja vadītāja karte ir bojāta, darbojas nepareizi, ir pazaudēta vai nozagta, autovadītājs brauciena beigās izdrukā informāciju par laikposmiem, kas ierakstīti reģistrācijas kontrolierīcē, un uz šā dokumenta atzīmē savus identifikācijas datus (vadītāja kartes numuru un/vai vārdu un uzvārdu, un/vai autovadītāja apliecības numuru), kā arī parakstās”;

b) pantu papildina ar šādu punktu:

”3. Ja vadītāja karte ir bojāta vai tā nedarbojas pareizi, autovadītājs to nosūta kompetentai iestādei dalībvalstī, kurā ir tā parasta dzīvesvieta. Par vadītāja kartes zādzību iesniedz formālu paziņojumu kompetentajām iestādēm dalībvalstī, kurā zādzība notikusi.

▼B

Par vadītāja kartes nozaudēšanu ar formālu paziņojumu informē kompetentās iestādes dalībvalstī, kas to izdevusi, un kompetentās iestādes dalībvalstī, kurā ir parasta dzīvesvieta, ja tās ir dažādas valstis.

Autovadītājs var turpināt darbu bez vadītāja kartes ne ilgāk par 15 dienām vai ilgāk, ja līdz brauciena beigām vajadzīgs ilgāks laiks ar noteikumu, ka viņš var pierādīt, ka šajā laikā vadītāja karti uzrādīt vai lietot nav iespējams.

Gadījumos, kad autovadītāja parastas dzīvesvietas kompetentās iestādes un vadītāja karti izdevušās kompetentās iestādes ir divās dažādās dalībvalstīs, un kartes izdevējas dalībvalsts iestādēm iesniegts pieprasījums karti atjaunot, nomainīt vai apmainīt, tās par kartes atjaunošanas, nomaiņas vai apmaiņas iemesliem precīzi informē vecās kartes izdevējas iestādes.”

10. Regulas 17. pantu aizstāj ar šādu pantu:

”17. pants

1. Grozījumus, kas vajadzīgi pielikumu pielāgošanai tehnikas attīstībai, pieņem saskaņā ar 18. pantā noteikto procedūru.

2. Saskaņā ar šo pašu procedūru iespējami drīz, ja iespējams, līdz 1998. gada 1. jūlijam, pieņem tehniskās specifikācijas, kas attiecas uz šādām IB pielikuma daļām:

a) II nodaļas

- punkta 17. apakšpunktu:
reģistrācijas kontrolierīču darbības kļūdu paziņojumu izvadīšana uz displeja un izdrukāšana,
- d) punkta 18. apakšpunktu:
vadītāja karšu darbības kļūdu paziņojumu izvadīšana uz displeja un izdrukāšana,
- d) punkta 21. apakšpunktu:
kopsavilkuma pārskatu izvadīšana uz displeja un izdrukāšana;

b) III nodaļas

- a) punkta 6.3 apakšpunktu:
transportlīdzekļa elektronisko ierīču aizsardzības standarti pret elektriskā un magnētiskā lauka traucējumiem,
- a) punkta 6.5. apakšpunktu:
visas sistēmas aizsardzība (drošība),
- c) punkta 1. apakšpunktu:
brīdinājuma signāli par reģistrācijas kontrolierīces darbības iekšējiem traucējumiem,
- c) punkta 5. apakšpunktu:
brīdinājuma signālu formāts,
- f) punktu:
maksimālas pielāides;

c) IV nodaļas A daļā:

- 4. punktu:
standarti,
- 5. punktu:
drošība, ieskaitot datu aizsardzību,
- 6. punktu:
temperatūras diapazons,
- 8. punktu:
elektriskie raksturlielumi,
- 9. punktu:

▼B

vadītāja kartes loģiskā struktūra,

— 10. punktu:

funkcijas un komandas,

— 11. punktu:

pamatdatnes,

un IV nodaļas B daļā;

d) V nodaļu:

drukas ierīču un izdruku standarts.”

11. Regulas 18. pantu aizstāj ar šādu pantu:

”18. pants

1. Gadījumos, kad izdarīta atsauce uz šajā pantā noteikto procedūru, Komisijai palīdz komiteja, ko izveido no dalībvalstu pārstāvjiem, un kuras priekšsēdētājs ir Komisijas pārstāvis.

2. Komisijas pārstāvis komitejai iesniedz veicamo pasākumu projektu. Komiteja sniedz atzinumu par projektu termiņā, kuru atkarībā no jautājuma steidzamības var noteikt priekšsēdētājs. Atzinumu sniedz ar balsu vairākumu, kas Līguma 148. panta 2. punktā paredzēts gadījumiem, kad Padomei jāpieņem lēmums pēc Komisijas priekšlikuma. Dalībvalstu pārstāvju balsīm komitejā ir tāda vērtība, kā noteikts minētajā pantā. Priekšsēdētājs nebalso.

3. a) Komisija pieņem paredzētos pasākumus, ja tie saskan ar komitejas atzinumu.

b) Ja paredzētie pasākumi nesaskan ar komitejas atzinumu vai ja atzinums nav sniegts, Komisija nekavējoties iesniedz Padomei priekšlikumu par veicamajiem pasākumiem. Padome pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu. Ja trīs mēnešu laikā pēc dienas, kad jautājums iesniegts Padomē, tā nav pieņēmusi lēmumu, paredzētos pasākumus pieņem Komisija.”

12. Ar šo pievieno IB pielikumu, kas dots šīs regulas pielikumā.

2. pants

▼M2

1. a) No divdesmitās dienas pēc dienas, kad publicēta Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 561/2006, ar ko paredz par dažu sociālās jomas tiesību aktu saskaņošanu saistībā ar autotransportu un groza Padomes Regulu (EEK) Nr. 3821/85 un Regulu (EK) Nr. 2135/98 ⁽¹⁾, transportlīdzekļos, ko pirmoreiz nodod ekspluatācijā, jābūt uzstādītām reģistrācijas iekārtām, kas atbilst prasībām, kuras paredzētas Regulas Regulā (EEK) Nr. 3821/85 I B pielikumā.

▼B

b) No šā punkta a) apakšpunkta spēkā stāšanās dienas pasažieru pārvadājumiem izmantojamajiem transportlīdzekļos ar maksimālo svaru virs 10 tonnām, kuros ir vismaz astoņas sēdvietas pasažieriem, neieskaitot autovadītāja vietu, kā arī kravu pārvadājumiem izmantojamajos transportlīdzekļos ar maksimālo svaru virs 12 tonnām, kuri pirmoreiz reģistrēti no 1996. gada 1. janvāra, jā signālu pārraide uz tajos uzstādītajām reģistrācijas kontrolierīcēm ir elektriskā, jāatbilst Regulas (EEK) Nr. 3821/85 IB pielikumā noteiktajām prasībām gadījumos, kad šīs ierīces tiek nomainītas.

▼M2

2. Dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tās var izsniegt vadītāja kartes, vēlākais, divdesmitajā dienā pēc Regulas (EK) Nr. 561/2006 publicēšanas.

⁽¹⁾ OV L 102, 11.4.2006., 1. lpp.

▼B

3. Ja 12 mēnešos pēc 1. punktā minētā tiesību akta publicēšanas dienas kādam to reģistrācijas kontrolierīču komponentam, kuras atbilst Regulas (EEK) Nr. 3821/85 IB pielikumā noteiktajām prasībām, nav piešķirts EK tipa apstiprinājums, Komisija iesniedz Padomei priekšlikumu pagarināt 1. un 2. punktā noteiktos termiņus.

4. Līdz 2. punktā noteiktajam termiņam tādu autotransporta līdzekļu vadītāji, kuros uzstādītas reģistrācijas kontrolierīces, kas atbilst Regulas (EEK) Nr. 3821/85 IB pielikumā noteiktajām prasībām, un kuriem kompetentās iestādes vēl nav spējušas izdot vadītāja kartes, darba dienas beigās no reģistrācijas kontrolierīces izdrukā tajā reģistrētos datus par dažādiem laikposmiem, uz izdrukas norāda savus personas identifikācijas datus (vārdu, uzvārdu un autovadītāja apliecības numuru) un parakstās.

3. pants

Direktīvā 88/599/EEK ar šo izdara turpmāk minētos grozījumus.

1. Direktīvas 3. panta 2. punktu aizstāj ar šādu punktu:

”2. Brauciena laikā uz ceļa veicamo pārbaužu elementi ir šādi:

- autotransporta līdzekļa vadīšanas ilgums dienas laikā, dienas darba pārtraukumi un atpūtas laiks; konstatējot acīmredzamus pārkāpumus, arī iepriekšējās dienas reģistrācijas diagrammas, kurām jābūt transportlīdzeklī saskaņā ar 15. panta 7. punktu Regulā (EEK) Nr. 3821/85, kas grozīta ar Regulu (EK) Nr. 2135/98 (*), un/vai dati, kas par to pašu laikposmu saglabāti vadītāja kartē un/vai IB pielikumā noteiktajām prasībām atbilstīgas reģistrācijas kontrolierīces atmiņā,
- visi transportlīdzekļa pieļaujamā ātruma pārsniegšanas gadījumi Regulas (EEK) Nr. 3821/85 15. panta 7. punktā minētajos laikposmos, ko nosaka kā ātruma pārsniegšanu ilgāk nekā vienu minūti N3 kategorijas transportlīdzekļiem - virs 90 km/h, bet M3 kategorijas transportlīdzekļiem - virs 105 km/h (transportlīdzekļu atbilstība N3 un M3 kategorijai noteikta I pielikumā Direktīvai 70/156/EEK (**),
- vajadzības gadījumā - iepriekšējo 24 stundu laikā reģistrācijas kontrolierīces reģistrētais transportlīdzekļa momentālais ātrums,
- vajadzības gadījumā - pēdējais nedēļas atpūtas laikposms,
- reģistrācijas kontrolierīces darbības pareizība (iespējamie ierīces un/vai vadītāja kartes, un/vai reģistrācijas diagrammu izmantošanas pārkāpumi) vai - atbilstīgos gadījumos - pārbaude, vai transportlīdzeklī ir 14. panta 5. punktā Regulā Nr. 3820/85 minētie dokumenti.

(*) Padomes Regula (EK) Nr. 2135/98 (1998. gada 24. septembris), ar kuru groza Regulu (EEK) Nr. 3821/85 par reģistrācijas kontrolierīcēm, ko izmanto autotransportā, un Direktīvu 88/599/EEK attiecībā uz Regulas (EEK) Nr. 3820/85 un Regulas (EEK) Nr. 3821/85 piemērošanu (OV L 274, 9.10.1998., 1. lpp.).

(**) Padomes Direktīva 70/156/EEK (1970. gada 6. februāris) par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu autotransporta līdzekļu un to piekabju tipa apstiprināšanas jautājumos (OV L 42, 23.2.1970., 1. lpp.). Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 97/27/EK (OV L 233, 25.8.1997., 1. lpp.).”

2. Ar šādu punktu aizstāj 4. panta 3. punktu:

”3. Saskaņā ar šo pantu kompetentajās izstādēs veiktajām pārbaudēm, kurām izmanto atbilstīgus dokumentus un/vai informāciju, ko pēc šo iestāžu pieprasījuma iesniedz uzņēmumi, ir tāds pats statuss, kā pārbaudēm, ko veic uzņēmumos.”

4. pants

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī.

▼B

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

▼ **B**

PIELIKUMS

▼ **M1**

PIELIKUMS

”I.B PIELIKUMS

KONSTRUKCIJAI, TESTĒŠANAI, UZSTĀDĪŠANAI UN INSPEKCIJAI NOTEIKTĀS PRASĪBAS

SATURS

I.	DEFINĪCIJAS	
II.	REĢISTRĀCIJAS KONTROLIERĪČU VISPĀRĪGS RAKSTUROJUMS UN FUNKCIJAS	
1.	Vispārīgs raksturojums	
2.	Funkcijas	
3.	Darbības režīmi	
4.	Aizsardzība	
III.	PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ REĢISTRĀCIJAS KONTROLIERĪČU KONSTRUKCIJU UN DARBĪBU	
1.	Karšu ievietošanas un izņemšanas kontrole	
2.	Ātruma un attāluma mērīšana	
2.1.	Veiktā attāluma mērīšana	
2.2.	Ātruma mērīšana	
3.	Laika skaitīšana	
4.	Vadītāja darbību kontrole	
5.	Braukšanas režīma kontrole	
6.	Vadītājam ar roku izdarāmie ieraksti	
6.1.	Vietu ierakstīšana, kurās sākas un/vai beidzas dienas darba periodi	
6.2.	Ar roku ierakstāmās vadītāja darbības	
6.3.	Īpašu nosacījumu ievadīšana	
7.	Uzņēmuma atslēgu pārvaldība	
8.	Vadītāja darbību kontrole	
9.	Notikumu un/vai bojājumu noteikšana	
9.1.	Notikums ”ievietota nederīga karte”	
9.2.	Notikums ”kartes konflikts”	
9.3.	Notikums ”daļēja laika pārklāšanās”	
9.4.	Notikums ”autovadīšana bez atbilstīgas kartes”	
9.5.	Notikums ”kartes ievietošana braukšanas laikā”	
9.6.	Notikums ”nepareizi noslēgta pēdējā kartes sesija”	
9.7.	Notikums ”ātruma pārsniegšana”	
9.8.	Notikums ”barošanas strāvas pārtraukums”	
9.9.	Notikums ”kustības datu kļūda”	
9.10.	Notikums ”aizsardzības sistēmas pārkāpuma mēģinājums”	
9.11.	Kartes defekts	
9.12.	Reģistrēšanas iekārtas defekts	
10.	Iebūvētā testēšana un paštestēšana	
11.	Datu atmiņas nolasīšana	
12.	Datu ierakstīšana un saglabāšana datu atmiņā	
12.1.	Kontrolierīces identifikācijas dati	
12.1.1.	Transportlīdzekļa bloka identifikācijas dati	
12.1.2.	Kustības sensora identifikācijas dati	

▼ **M1**

12.2.	Drošības elementi
12.3.	Vadītāja kartes ievietošanas un izņemšanas kontrole
12.4.	Dati par vadītāja darbībām
12.5.	Vietas, kurās sākas un/vai beidzas dienas darba periodi
12.6.	Odometra dati
12.7.	Sīki dati par braukšanas ātrumu
12.8.	Dati par notikumiem
12.9.	Dati par defektiem
12.10.	Kalibrēšanas dati
12.11.	Dati par laika skaitīšanas korekcijām
12.12.	Dati par kontroles darbībām
12.13.	Dati par Uzņēmuma atslēgām
12.14.	Dati par datu noņemšanu
12.15.	Dati par īpašiem nosacījumiem
13.	Tahogrāfa karšu nolasīšana
14.	Datu ierakstīšana un saglabāšana tahogrāfa kartēs
15.	Datu izvadīšana uz ekrāna
15.1.	Noklusējuma ekrāns
15.2.	Brīdinājuma ekrāns
15.3.	Pieklūve izvēlnēm
15.4.	Citi ekrāni
16.	Drukāšana
17.	Brīdinājumi
18.	Datu noņemšana uz ārējiem nesējiem
19.	Datu izvadīšana uz ārējām papildierīcēm
20.	Kalibrēšana
21.	Laika skaitīšanas korekcijas
22.	Darbības raksturlielumi
23.	Materiāli
24.	Apzīmējumi un uzraksti
IV.	PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ TAHOGRAFĀ KARŠU KONSTRUKCIJU UN DARBĪBU
1.	Redzamā informācija
2.	Aizsardzība
3.	Standarti
4.	Vides un elektriskās specifikācijas
5.	Datu glabāšana
5.1.	Kartes identifikācijas un aizsardzības dati
5.1.1.	Lietojuma identifikācija
5.1.2.	Mikroshēmas identifikācija
5.1.3.	IS kartes (viedkartes) identifikācija
5.1.4.	Drošības elementi
5.2.	Vadītāja karte
5.2.1.	Kartes identifikācija
5.2.2.	Kartes turētāja identifikācija
5.2.3.	Informācija par vadītāja apliecību
5.2.4.	Dati par izmantotajiem transportlīdzekļiem
5.2.5.	Dati par vadītāja darbībām
5.2.6.	Vietas, kurās sākas un/vai beidzas dienas darba periodi
5.2.7.	Dati par notikumiem
5.2.8.	Dati par defektiem

▼ **M1**

5.2.9.	Dati par kontroles darbībām
5.2.10.	Kartes sesiju dati
5.2.11.	Dati par īpašiem nosacījumiem
5.3.	Darbnīcas karte
5.3.1.	Drošības elementi
5.3.2.	Kartes identifikācija
5.3.3.	Kartes turētāja identifikācija
5.3.4.	Dati par izmantotajiem transportlīdzekļiem
5.3.5.	Dati par vadītāja darbībām
5.3.6.	Dati par dienas darba periodu sākumu un/vai beigām
5.3.7.	Dati par notikumiem un defektiem
5.3.8.	Dati par kontroles darbībām
5.3.9.	Dati par kalibrēšanu un laika skaitīšanas korekcijām
5.3.10.	Dati par īpašiem nosacījumiem
5.4.	Kontrolkarte
5.4.1.	Kartes identifikācija
5.4.2.	Kartes turētāja identifikācija
5.4.3.	Dati par kontroles darbībām
5.5.	Uzņēmuma karte
5.5.1.	Kartes identifikācija
5.5.2.	Kartes turētāja identifikācija
5.5.3.	Dati par Uzņēmuma darbībām
V.	REĢISTRĀCIJAS KONTROLIERIČU UZSTĀDĪŠANA
1.	Uzstādīšana
2.	Uzstādīšanas plāksne
3.	Plombēšana
VI.	PĀRBAUDES, INSPEKCIJAS UN REMONTI
1.	Montieru vai darbnīcu apstiprināšana
2.	Jaunu vai izremontētu instrumentu pārbaudes
3.	Uzstādīšanas inspekcija
4.	Regulāras inspekcijas
5.	Kļūdu noteikšana
6.	Remonti
VII.	KARŠU IZSNIEGŠANA
VIII.	REĢISTRĀCIJAS KONTROLIERIČU UN TAHOGRĀFA KARŠU TIPA APSTIPRINĀŠANA
1.	Vispārīgi nosacījumi
2.	Drošības sertifikāts
3.	Funkcionalitātes sertifikāts
4.	Saderības sertifikāts
5.	Tipa apstiprinājuma sertifikāts
6.	Izņēmuma procedūra: pirmreizēja saderības testēšana
1. papildinājums	Datu vārdnīca
2. papildinājums	Tahogrāfa karšu specifikācija
3. papildinājums	Piktogrammas
4. papildinājums	Izdrukas
5. papildinājums	Ekrāns
6. papildinājums	Ārējie interfeisi
7. papildinājums	Datu noņemšanas protokols

▼ **M1***8. papildinājums*

Kalibrēšanas protokols

9. papildinājums TIPA APSTIPRINĀŠANA — MINIMĀLI NEPIECIEŠAMO TESTU
SARAKSTS*10. papildinājums* VISPĀRĪGIE DROŠĪBAS MĒRĶI*11. papildinājums* VIENOTIE AIZSARDZĪBAS MEHĀNISMI

▼ **M1****I. DEFINĪCIJAS**

Šajā pielikumā:

a) "aktivācija":

ir fāze, kuras laikā reģistrācijas kontrolierīces pilnībā ieslēdzas darba režīmā un izpilda visas funkcijas, tostarp aizsardzības funkcijas;

reģistrācijas kontrolierīces aktivācijai vajadzīga darbnīcas karte un jāievada PIN kods;

b) "autentizēšana":

ir funkcija noteiktas identitātes noteikšanas un pārbaudes funkcija;

c) "autentiskums" nozīmē:

ka informāciju sniedz persona, kuras identitāti var pārbaudīt un apstiprināt;

d) "iebūvēta testēšana":

nozīmē, ka testēšanas funkciju veic pēc pieprasījuma, to ieslēdz operators vai ar ārējām iekārtām;

e) "kalendāra diena":

ir diena, kas ilgst no pulksten 0.00 un 24.00. Kalendāra dienas nosaka pēc pasaules laika (Griničas laika);

f) "kalibrēšana":

ir datu atmiņā glabājamo autotransporta līdzekļa tehnisko parametru precizēšana vai aktualizēšana un apstiprināšana. Pie autotransporta līdzekļa parametriem pieder transportlīdzekļa identifikācija — identifikācijas numurs (VIN), reģistrācijas numurs (VRN) un reģistrācijas dalībvalsts —, un tās tehniskie raksturlielumi (w, k, l, riepu izmērs, ātruma ierobežošanas ierīces iestatījums (ja izmanto), pasaules laiks, odometra rādījums);

reģistrēšanas iekārtas kalibrēšanai jāizmanto darbnīcas karte;

g) "kartes numurs":

ir 16 burtu un ciparu kombinācija, ar kuru dalībvalstī nepārprotami identificē tahogrāfa karti; kartes numurā ietilpst kārtas indekss (ja izmanto), atjaunošanas indekss un nomainas indekss;

tāpēc karte ir nepārprotami identificēta ar izdevējas dalībvalsts kodu un kartes numuru;

h) "kartes kārtas indekss":

ir 14. kartes numura zīme, ko izmanto, lai atšķirtu vienam uzņēmumam vai iestādei izsniegtās tahogrāfa kartes; uzņēmumu vai iestādi identificē pēc 13 pirmajām zīmēm kartes numurā;

i) "kartes atjaunošanas indekss":

ir kartes numura 16. zīme, ko katrā tahogrāfa kartes atjaunošanas reizē palielina par vienu vienību;

j) "kartes nomainas indekss":

ir kartes numura 15. zīme, ko katrā tahogrāfa kartes nomainas reizē palielina par vienu vienību;

k) "transportlīdzekļa raksturojuma koeficients":

ir skaitlisks lielums, kas raksturo ar reģistrācijas iekārtu saistītās transportlīdzekļa daļas (piedziņas vārpstas vai ass) izejas signālu laikā, kamēr izmēģinājuma standartapstākļos (sk. VI nod. 5. punktu) transportlīdzeklis veic viena kilometra attālumu); raksturojuma koeficientu izsaka impulsos uz kilometru ($w = \dots \text{imp./km}$);

▼ **M1****l) "Uzņēmuma karte":**

ir tahogrāfa karte, kuru ar reģistrācijas kontrolierīcēm aprīkota autotransporta līdzekļa īpašniekam vai valdītājam izdevusi dalībvalsts iestāde;

ar Uzņēmuma karti identificē uzņēmumu, un ar tās palīdzību var izvadīt uz ekrāna, noņemt un izdrukāt attiecīgā Uzņēmuma noslēgto reģistrēšanas ierīču atmiņā saglabātos datus.

m) "reģistrācijas kontrolierīces konstante":

ir skaitlisks lielums, kas raksturo ieejas signālu, kāds vajadzīgs viena nobraukuma kilometra indicēšanai un reģistrēšanai; šo konstanti izsaka impulsos uz kilometru ($k = \dots \text{imp./km}$);

n) "nepārtrauktas vadīšanas ilgumu" reģistrēšanas iekārtā aprēķina šādi: ⁽¹⁾:

nepārtrauktas vadīšanas ilgumu aprēķina kā konkrētā vadītāja kārtējo kumulatīvo vadīšanas laiku summu kopš viņa pēdējā KLĀTBŪTNES vai PĀRTRAUKUMA/ATPŪTAS vai NEZINĀMAS ⁽²⁾ darbības perioda beigām, kas ir 45 minūtes vai ilgāks (šo periodu var sadalīt vairākos vismaz 15 minūtes ilgos laika periodos). Šajos aprēķinos pēc vajadzības ņem vērā pēdējās vadītāja kartē ierakstītās darbības. Ja vadītājs reģistrācijas kontrolierīcē nav ievietojis savu karti, aprēķiniem izmanto kontrolierīces atmiņā saglabātos datus par kārtējo periodu, kura laikā nav bijusi ievietota karte un saistīta ar attiecīgo laika nišu;

o) "kontrolkarte":

ir tahogrāfa karte, kuru dalībvalsts varas iestāde ir izsniegusi šīs valsts kompetentajai kontroles iestādei;

kontrolkarte identificē kontroles iestādi un, iespējams, arī kontroles ierēdņi un dod iespējas piekļūt datu atmiņā vai vadītāju kartēs saglabātajiem datiem, lai tos nolasītu, izdrukātu un/vai noņemtu;

p) "kumulatīvo kopējo darba pārtraukumu ilgumu" reģistrācijas kontrolierīcē aprēķina šādi ⁽¹⁾:

kumulatīvo kopējo vadīšanas pārtraukumu ilgumu aprēķina kā konkrētā vadītāja kārtējo kumulatīvo KLĀTBŪTNES vai PĀRTRAUKUMA/ATPŪTAS vai NEZINĀMAS ⁽²⁾ darbības 15 minūšu ilgu vai ilgāku laika periodu summu kopš viņa pēdējā KLĀTBŪTNES vai PĀRTRAUKUMA/ATPŪTAS vai NEZINĀMAS ⁽²⁾ darbības perioda beigām, kas ir 45 minūtes vai ilgāks (šo periodu var sadalīt vairākos vismaz 15 minūtes ilgos laika periodos).

Šajos aprēķinos pēc vajadzības ņem vērā pēdējās vadītāja kartē ierakstītās darbības. Aprēķinos neņem vērā nezināmas darbības negatīva ilguma laika periodus (nezināmā perioda sākums > par nezināmā perioda beigām), kas rodas divu dažādu reģistrācijas kontrolierīču laika pārklāšanās dēļ.

Ja vadītājs reģistrācijas kontrolierīcē nav ievietojis savu karti, aprēķiniem izmanto kontrolierīces atmiņā saglabātos datus par kārtējo periodu, kura laikā nav bijusi ievietota karte un saistīta ar attiecīgo laika nišu;

q) "datu atmiņa":

ir pašrakstītājā reģistrācijas kontrolierīcē iebūvēta elektroniska ierīce datu glabāšanai;

r) "elektroniskais paraksts":

ir datu blokam pievienoti dati vai šā datu bloka kriptogrāfiska transformācija, kas šā datu bloka saņēmējam dod iespējas pārliecināties par attiecīgā datu bloka autentiskumu un integritāti;

s) "noņemšana":

ir visu autotransporta līdzekļa datu atmiņā vai tahogrāfa atmiņā saglabāto datu vai to daļas kopēšana kopā ar elektronisko parakstu;

datus noņemot, nedrīkst mainīt vai izdzēst atmiņā saglabātos datus;

t) "vadītāja karte":

ir tahogrāfa karte, kuru dalībvalsts varas iestāde ir izsniegusi konkrētajam autovadītājam;

vadītāja kartē identificēts vadītājs, un tajā var saglabāt datus par vadītāja darbībām;

u) "riteņu riepu faktiskais apkārtmērs":

⁽¹⁾ Šādu nepārtrauktā autovadīšanas laika un pārtraukumu kopējā ilguma aprēķināšanu izmanto reģistrācijas kontrolierīcēs nepārtrauktā autovadīšanas brīdinājuma laika aprēķināšanai. Tas neietekmē šo laiku juridisko interpretāciju.

⁽²⁾ NEZINĀMIE periodi atbilst laikam, kad reģistrācijas ierīcē nav bijusi ievietota vadītāja karte un par vadītāja darbībām nav ievadīti dati ar roku.

▼ **M1**

ir viena riteņu pilna apgrieziena laikā visu transportlīdzekļa velkošo riteņu (piedzīto riteņu) nobrauktais vidējais attālums. Šos attālumus mēra izmēģinājumu standartapstākļos (VI nod. 5. punkts), un tos norāda šādi: "l = ... mm". Autobūvētāji šādu mērījumu vietā var izmantot teorētiskus aprēķinus, kuros ņem vērā nepiekrautu darba kārtībā esošu transportlīdzekļu slodzes sadalījumu pa asīm ⁽¹⁾. Šādu teorētisko aprēķinu metodes apstiprina attiecīgo dalībvalstu kompetentās iestādes;

v) "notikums":

ir reģistrācijas kontrolierīces konstatēta neparasta darbība, kas var būt arī datu viltošanas mēģinājuma rezultāts;

w) "kļūda":

ir reģistrācijas kontrolierīces konstatēta neparasta darbība, kas var būt iekārtas nepareizas darbības vai bojājuma rezultāts;

x) "uzstādīšana":

ir reģistrācijas kontrolierīces uzstādīšana autotransporta līdzeklī;

y) "kustības sensors":

ir reģistrācijas kontrolierīces daļa, kas dod transportlīdzekļa ātrumam un/vai nobrauktajam attālumam raksturīgu signālu;

z) "nederīga karte":

ir karte, kas konstatēta kā bojāta, kurai nav veikta sākotnējā autentizācija vai neizdodas to veikt, nav sācies vai ir beidzies derīguma termiņš;

aa) "ārpus darbības jomas":

ir gadījumi, kad saskaņā ar Padomes Regulu (EEK) Nr. 3820/85 reģistrācijas kontrolierīces nav jāizmanto;

bb) "ātruma pārsniegšana":

ir autotransporta līdzeklī atļautā maksimālā ātruma pārsniegšana, ko definē kā par 60 sekundēm ilgāku laika periodu, kurā transportlīdzekļa izmērītais ātrums pārsniedz Padomes 1992. gada 10. februāra Direktīvā 92/6/EEK par ātruma ierobežošanas ierīču uzstādīšanu un izmantošanu noteiktu kategoriju transportlīdzekļos Kopienā ⁽²⁾ uzstādāmo ātruma ierobežošanas ierīču iestatījumu;

cc) "regulāra pārbaude":

ir darbību kopums, ko veic, lai pārbaudītu, vai reģistrācijas kontrolierīces darbojas pareizi un to iestatījumi atbilst transportlīdzekļa parametriem;

dd) "printeris":

ir reģistrācijas kontrolierīces sastāvdaļa, ar kuru izdrukā atmiņā saglabātos datus;

ee) "reģistrācijas kontrolierīce":

ir ierīču kopums, kas paredzēts uzstādīšanai autotransporta līdzekļos automātiskai vai pusautomātiskai tādu datu indicēšanai, reģistrēšanai un saglabāšanai, kas raksturo šādu transportlīdzekļu kustību un to vadītāju konkrētus darba periodus;

ff) "atjaunošana":

ir jaunas taksogrāfa kartes izsniegšana gadījumos, kad esošajai kartei beidzas derīguma termiņš vai tā nedarbojas un tāpēc tiek nodota atpakaļ izsniedzējai iestādei; atjaunošana vienmēr nozīmē, ka nav divu vienlaikus derīgu karšu;

gg) "remonts":

ir jebkāda veida kustību sensora vai transportlīdzekļa bloka remonts, kura veikšanai šīm ierīcēm jāatslēdz barošana, tās jāatver vai jāatvieno no citiem reģistrācijas kontrolierīces komponentiem;

hh) "nomaiņa":

ir tahogrāfa kartes izdošana esošās kartes vietā, ja tā ir pazuudēta, nozagta vai nedarbojas, bet nav nodota atpakaļ izsniedzējai iestādei; atjaunošana vienmēr rada risku, ka ir divas vienlaikus derīgas kartes;

ii) "drošības sertifikācija":

⁽¹⁾ Padomes 1997. gada 22. jūlija Direktīva 97/27/EK par dažu autotransporta līdzekļu kategoriju un to piekabju svaru un gabarītiem, un par Direktīvas 70/156/EEK grozījumiem (OV L 233, 25.8.1997., 1. lpp.).

⁽²⁾ OV L 57, 2.3.1992., 27. lpp.

▼ **M1**

ir process, kurā ITSEC ⁽¹⁾ sertifikācijas iestāde apliecina, ka to pārbaudītās pašrakstītājas reģistrācijas kontrolierīces, šo ierīču daļas un tahogrāfa kartes atbilst pielikuma 10. papildinājumā noteiktajām vispārējām drošības prasībām.

jj) "paštestēšana":

ir testi, kurus bojājumu noteikšanai cikliski un automātiski veic pašas pašrakstītājas reģistrācijas kontrolierīces;

kk) "tahogrāfa karte":

ir viedkarte, kas paredzēta lietošanai reģistrācijas kontrolierīcē. Pēc tahogrāfa kartēm reģistrācijas kontrolierīces identificē kartes turētāju (vai to grupu), un ar tām var pārnest un saglabāt datus. Var būt šādu veidu tahogrāfa kartes:

- vadītāja karte,
- kontrolkarte,
- darbnīcas karte,
- Uzņēmuma karte;

ll) "tipa apstiprināšana":

ir process, kurā dalībvalsts apliecina, ka to pārbaudītās reģistrācijas kontrolierīces, šo ierīču daļas un tahogrāfa kartes atbilst šajā regulā noteiktajām vispārējām drošības prasībām;

mm) "riepu izmērs":

ir (ārējo velkošo riteņu) riepju izmēru apzīmējums saskaņā ar 1992. gada 31. marta Direktīvu 92/23/EEK ⁽²⁾;

nn) "transportlīdzekļa identifikācija":

ir numuri, kurus izmanto autotransporta līdzekļu identificēšanai: transportlīdzekļa reģistrācijas numurs (VRN), kurā norādīta reģistrācijas dalībvalsts, un transportlīdzekļa identifikācijas numurs (VIN) ⁽³⁾;

oo) "transportlīdzekļa bloks (VU)":

ir reģistrācijas kontrolierīce, izņemot kustības sensoru un vadus tā pievienošanai. transportlīdzekļa bloks var būt gan vienas, gan vairāku daļu veidā, kas uzstādīti transportlīdzeklī dažādās vietās, ja tas atbilst šajā regulā noteiktajām drošības prasībām;

pp) "aprēķiniem reģistrācijas kontrolierīcēs "nedēļa":

ir laikposms no pirmdienas plkst. 00.00 pēc pasaules laika līdz svētdienai plkst. 24.00 pēc pasaules laika;

qq) "darbnīcas karte":

ir tahogrāfa karte, ko dalībvalstu institūcijas izsniedz reģistrācijas kontrolierīces ražotājam, montierim, autoražotājam vai darbnīcai, kuru apstiprinājusi attiecīgā dalībvalsts.

Ar darbnīcas karti identificē kartes turētāju un ar tās palīdzību testē un kalibrē reģistrācijas kontrolierīces un/vai ar tās palīdzību noņem ierakstītos datus;

⁽¹⁾ Padomes 1995. gada 7. aprīļa Rekomendācija 95/144/EK par vienotiem informācijas tehnoloģiju drošības novērtējuma kritērijiem (OV L 93, 26.4.1995., 27. lpp.).

⁽²⁾ OV L 129, 14.5.1992., 95. lpp.

⁽³⁾ 1975. gada 18. decembra Direktīva 76/114/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju obligātajām izgatavotāja plāksnēm un marķējumu, kā arī to novietojumu un piestiprināšanas metodi (OV L 30.1.1976., 1. lpp.).

▼ **M1****II. REĢISTRĀCIJAS KONTROLIERIČU VISPĀRĪGS RAKSTUROJUMS UN FUNKCIJAS**

Autotransporta līdzekļiem, kuri aprīkoti ar šā pielikuma noteikumiem atbilstīgām pašrakstītājām reģistrācijas kontrolierīcēm, jābūt braukšanas ātruma rādītājam un odometram. Šīs funkcijas var būt iekļautas reģistrācijas kontrolierīcēs.

1. Vispārīgs raksturojums

Reģistrācijas kontrolierīces paredzētas ar vadītāja darbībām saistīto datu reģistrēšanai, glabāšanai, izvadīšanai uz ekrāna, izdrukāšanai un izvadīšanai.

Reģistrācijas kontrolierīcēs ietilpst vadi, kustības sensors un transportlīdzekļa bloks.

Transportlīdzekļa blokā ietilpst procesors, datu atmiņa, faktiskā laika pulkstenis, divas viedkaršu interfeisa ierīces (vadītājam un otram vadītājam), printeris, ekrāns, vizuālā brīdinājuma signāls, kalibrēšanas/datu noņemšanas savienotājs un lietotāja datu ievadīšanas ierīce.

Reģistrācijas kontrolierīces ar papildu kabelzuvām var būt pievienotas citām ierīcēm.

Reģistrācijas kontrolierīcēs iekļautās funkcijas vai tām pievienotās apstiprinātās vai neapstiprinātās ierīces nedrīkst radīt traucējumus reģistrācijas kontrolierīču pareizai un drošai darbībai, vai iespējas to traucēt, kā arī šīs regulas noteikumu ievērošanu.

Reģistrācijas kontrolierīču lietotāji identificē sevi ierīcēm ar tahogrāfa karšu palīdzību.

Atkarībā no lietotāju veida un/vai identitātes, reģistrācijas kontrolierīces nodrošina selektīvas piekļūšanas tiesības datiem un funkcijām.

Reģistrācijas kontrolierīces datus reģistrē un saglabā datu atmiņā un tahogrāfu kartēs.

Tas tiek veikts saskaņā ar 1995. gada 24. oktobra Direktīvu 95/46/EK par personu aizsardzību ar personas datu apstrādi un to brīvu apriti saistītajos jautājumos ⁽¹⁾.

2. Funkcijas

Reģistrācijas kontrolierīces nodrošina šādas funkcijas:

- karšu ievietošanas un izņemšanas kontroli,
- ātruma un attāluma mērīšanu,
- laika skaitīšanu,
- vadītāja darbību kontroli,
- braukšanas režīma kontroli,
- vadītājam ar roku izdarāmo ierakstu veikšanu:
 - vietu ierakstīšanu, kurās sākas un/vai beidzas dienas darba periodi,
 - vadītāja darbību ievadīšana ar roku,
 - īpašu nosacījumu ievadīšanu,
- uzņēmuma atslēgu pārvaldību,
- kontroles pasākumu uzraudzību,
- notikumu un/vai bojājumu konstatēšanu,
- iebūvēto testēšanu un paštestēšanu,
- datu atmiņas nolasīšanu,
- ierakstīšanu un saglabāšanu datu atmiņā,
- tahogrāfa karšu nolasīšanu,
- ierakstīšanu un saglabāšanu tahogrāfa kartēs,
- datu izvadīšanu uz ekrāna,
- drukāšanu,
- brīdināšanu,
- datu noņemšanu uz ārējiem nesējiem,
- datu izvadīšanu uz ārējām papildierīcēm,

⁽¹⁾ OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.

▼ M1

- kalibrēšanu,
- laika korekciju.

3. Darbības režīmi

Reģistrācijas kontrolierīcēm jābūt četriem darbības režīmiem:

- darba režīmam,
- kontroles režīmam,
- kalibrēšanas režīmam,
- Uzņēmuma režīmam.

Reģistrācijas kontrolierīces pārslēdzas uz šādiem darbības režīmiem, to interfeisa ierīcēs ievietojot derīgas tahogrāfa kartes:

Darbības režīms		Vadītāja laika niša				
		Bez kartes	Vadītāja karte	Kontrollkarte	Darbnīcas karte	Uzņēmuma karte
Otra vadītāja laika niša	Bez kartes	Darba	Darba	Kontroles	Kalibrēšanas	Uzņēmuma
	Vadītāja karte	Darba	Darba	Kontroles	Kalibrēšanas	Uzņēmuma
	Kontrollkarte	Kontroles	Kontroles	Kontroles (*)	Darba	Darba
	Darbnīcas karte	Kalibrēšanas	Kalibrēšanas	Darba	Kalibrēšanas (*)	Darba
	Uzņēmuma karte	Uzņēmuma	Uzņēmuma	Darba	Darba	Uzņēmuma (*)

(*) Šajos gadījumos reģistrācijas kontrolierīces izmanto tikai vadītāja slotā ievietotu tahogrāfa karti

Reģistrācijas kontrolierīces nepieņem nederīgas kartes, tomēr no kartēm, kuru derīguma termiņš ir beidzies, var izvadīt uz ekrāna, izdrukāt vai ņemt tajās saglabātos datus.

Visas II.2 noteikumā uzskaitītās funkcijas darbojas visos darbības režīmos, izņemot:

- kalibrēšanas funkcijai ir piekļuve tikai kalibrēšanas režīmā,
- laika korekcijas funkcija ir ierobežota, nestrādājot kalibrēšanas režīmā,
- funkcijām vadītāja datu ievadīšanai ar roku ir piekļuve tikai darba vai kalibrēšanas režīmā,
- Uzņēmuma atslēgu pārvaldības funkcijai ir piekļuve tikai Uzņēmuma režīmā,
- kontroles pasākumu uzraudzības funkciju var izmantot tikai kontroles režīmā,
- datu ņemšanas funkcijai nav piekļuves darba režīmā (izņemot 150. prasībā minētos gadījumus).

Reģistrācijas kontrolierīces var izvadīt visus datus uz ekrāna, printera vai ārējiem interfeisiem, izņemot šādus gadījumus:

- darba režīmā — personas identifikācijas dati (uzvārds un vārds (vai vārdi)), kas neatbilst ievietotajai tahogrāfa kartei, ir neaizpildīti, bet kartes numuri, kas neatbilst ievietotās tahogrāfa kartes numuram, ir daļēji neaizpildīti (neaizpilda visus nepāra ciparus no kreisās uz labo pusi),
- Uzņēmuma režīmā — datus par vadītāju (081, 084. un 087. prasība) par periodiem, kurus nav bloķējis kāds cits uzņēmums (ko identificē ar pirmajiem 13 cipariem Uzņēmuma kartes numurā),
- ja reģistrācijas ierīcē nav ievietota karte, datus par vadītāju var izvadīt tikai par kārtējo dienu un iepriekšējām astoņām kalendāra dienām.

4. Drošība

Sistēmas drošība ir vērsta uz datu atmiņas aizsardzību tādējādi, lai novērstu neatļautu piekļuvi datiem un to viltošanu, turklāt noteiktu šādus mērķinājumus, aizsargātu integritāti un autentiskumu datiem, ar kuriem notiek apmaiņa starp kustības sensoru un transportlīdzekļa bloku, aizsargātu integritāti un autentiskumu datiem, ar kuriem notiek apmaiņa starp reģistrācijas kontrolierīcēm un tahogrāfa kartēm, un verificētu ņemto datu integritāti un autentiskumu.

▼ **M1**

Lai sistēma būtu droša, reģistrācijas kontrolierīcēm jāatbilst drošības prasībām, kas minēti kustības sensora un transportlīdzekļa bloka vispārīgajos drošības mērķos (pielikuma 10. papildinājums).

III. PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ REĢISTRĀCIJAS KONTROLIERĪČU KONSTRUKCIJU UN DARBĪBU

1. Karšu ievietošanas un izņemšanas kontrole

Reģistrācijas kontrolierīces kontrolē karšu interfeisa ierīces, lai noteiktu karšu ievietošanu un izņemšanu.

Kad karte ir ievietota reģistrācijas ierīcē, ierīce nosaka, vai ievietotā karte ir derīga tahogrāfa karte, un identificē derīgas kartes veidu.

Reģistrācijas kontrolierīču konstrukcija ir tāda, ka kartes interfeisa ierīcēs pareizi ievietotas kartes šādā stāvoklī tiek bloķētas.

Tahogrāfa kartes ir izņemamas tikai pēc transportlīdzekļa apturēšanas, kad visi vajadzīgie dati ir tajās saglabāti. Lai izņemtu karti, tās lietotājam jāveic apstiprināšana darbība.

2. Ātruma un attāluma mērīšana

Šī funkcija pastāvīgi veic mērījumus, un ar to ir iespējams noteikt odometra rādījumu, kas atbilst autotransporta līdzekļa pavisam veiktajam attālumam.

Šī funkcija pastāvīgi veic mērījumus un ar to ir iespējams noteikt transportlīdzekļa kustības ātrumu.

Ātruma mērīšanas funkcija dod arī informāciju par to, vai transportlīdzeklis pārvietojas vai ir apstājies. Uzskata, ka transportlīdzeklis pārvietojas, ja šī funkcija piecas sekundes konstatē vairāk nekā 1 imp./s, citādi to uzskata par apstājušos.

Ierīces, kas rāda braukšanas ātrumu (spidometrs) un kopējo veikto attālumu (odometrs) ir uzstādītas visos transportlīdzekļos, kuras aprīkotas ar reģistrācijas kontrolierīcēm, kas atbilst šīs regulas noteikumiem, un tās atbilst šajā pielikumā noteiktajām prasībām attiecībā uz pielaidēm (III nodaļas 2.punkta 1.apakšpunkts un 2.apakšpunkts).

2.1. Veiktā attāluma mērīšana

Veikto attālumu — nobraukumu — var mērīt tā:

- saskaitot kopā uz priekšu un atpakaļgaitā veikto attālumu, vai
- ņemot vērā tikai kustību uz priekšu.

Ar reģistrācijas kontrolierīcēm var izmērīt attālumu no 0 līdz 9 999 999,9 km.

Attāluma mērīšanas pieļaujamās kļūdas (vismaz 1 000 m lielam attālumam) ir:

- $\pm 1 \%$ pirms uzstādīšanas,
- $\pm 2 \%$ uzstādīšanas un regulāro pārbaūžu laikā,
- $\pm 4 \%$ lietošanas laikā.

Veiktā attāluma mērījumu izšķirtspēja ir labāka nekā 0,1 km vai vienāda ar 0,1 km.

2.2. Ātruma mērīšana

Ar reģistrācijas kontrolierīcēm var izmērīt ātrumu no 0 līdz 220 km/h.

Lai nodrošinātu lietošanas laikā parādītā ātruma maksimāli pieļaujamo kļūdu ± 6 km/h un ņemot vērā:

- ± 2 km/h pielaidi ieejas lielumiem (riepu izmērs, ...),
- ± 1 km/h pielaidi mērījumiem, kas veikti uzstādīšanas un regulāro pārbaūžu laikā,

reģistrācijas kontrolierīces ātrumu no 20 līdz 180 km/h, ja transportlīdzekļa raksturojuma koeficients ir no 4 000 līdz 25 000 imp./km, mēra ar precizitāti ± 1 km/h (braucot ar pastāvīgu ātrumu).

Piezīme: Datu glabāšanas izšķirtspēja dod papildu $\pm 0,5$ km/h kļūdu datiem par braukšanas ātrumu, kas saglabāti reģistrācijas kontrolierīcēs.

Ātrumu pareizi mēra ar pieļaujamo kļūdu 2 sekundes pēc ātruma maiņas, ja ātrums mainās ne vairāk par 2 m/s^2 .

▼ **M1**

Veiktā ātruma mērījumu izšķirtspēja ir labāka nekā 1 km/h vai vienāda ar 1 km/h.

3. Laika skaitīšana

Laika skaitīšanas funkcija pastāvīgi skaita un ciparu formātā izdod datumu un pulksteņa pasaules laiku.

Pasaules laiku un datumu izmanto datēšanai visā reģistrācijas ierīcē (ieraksti, izdrukas, datu apmaiņa, izvadīšana uz ekrāna, ...).

Lai redzētu vietējā laika rādījumus, ir iespējams izmainīt uz ekrāna redzamo laiku ar pusstundu lieliem soļiem.

Tipa apstiprināšanai noteiktajos pārbaudes standartapstākļos laika skaitīšanas kļūda ir ± 2 sekundes dienā.

Laika skaitīšanas izšķirtspēja ir labāka vai vienāda ar 1 s.

Laika skaitīšanas precizitāti tipa apstiprināšanai noteiktajos pārbaudes standartapstākļos neietekmē ārējā elektroenerģijas avota atslēgums uz laiku līdz 12 mēnešiem.

4. Vadītāja darbību kontrole

Šī funkcija pastāvīgi un atsevišķi vienu no otras kontrolē viena autovadītāja un viena otrā autovadītāja darbības.

Vadītāja darbības ir AUTOVADĪŠANA, DARBS, KLĀTBŪTNE, PĀRTRAUKUMS/ATPŪTA.

Vadītājam un/vai otrajam vadītājam ir iespējams ar roku izvēlēties DARBS, KLĀTBŪTNE, PĀRTRAUKUMS/ATPŪTA.

Transportlīdzekļa kustības laikā vadītājam automātiski tiek izvēlēts AUTOVADĪŠANA, bet otrajam vadītājam — KLĀTBŪTNE.

Transportlīdzeklim apstājoties, vadītājam automātiski tiek izvēlēts DARBS.

Pirmā darbības maiņa, kas notiek 120 sekunžu laikā pēc automātiskas pārejas uz DARBS transportlīdzekļa apstāšanās dēļ, uzskatāma par notikušu transportlīdzekļa apstāšanās laikā (tāpēc iespējams, atceļot pāreju uz DARBS).

Šī funkcija izvada darbības maiņu uz reģistrēšanas funkcijām ar izšķirtspēju 1 minūte.

Ja kalendāra minūtes laikā notikusi kāda AUTOVADĪŠANAS darbība, visa šī minūte uzskatāma par AUTOVADĪŠANU.

Ja tieši pirms vai tieši pēc kalendāra minūtes notikusi kāda AUTOVADĪŠANAS darbība, visa šī minūte uzskatāma par AUTOVADĪŠANU.

Ja kalendāra minūte nav uzskatāma par AUTOVADĪŠANU, ievērojot iepriekšminētās prasības, uzskata, ka visas šīs minūtes laikā veikta tāda paša darbība kā ilgākā šīs minūtes laikā veikta darbība (vai pēdējā no vienlīdz ilgajām darbībām).

Šī funkcija pastāvīgi kontrolē arī nepārtrauktas autovadīšanas ilgumu un vadītāja kopējo pārtraukumu ilgumu.

5. Braukšanas režīma kontrole

Šī funkcija pastāvīgi automātiski kontrolē braukšanas režīmu.

Ja reģistrācijas ierīcē ievietotas divas derīgas vadītāja kartes, izvēlas režīmu APKALPE, visos pārējos gadījumos izvēlas autovadīšanas režīmu INDIVIDUĀLS.

6. Vadītājam ar roku izdarāmie ieraksti**6.1. Vietu ierakstīšana, kurās sākas un/vai beidzas dienas darba periodi**

Ar šo funkciju ievada apdzīvoto vietu nosaukumus, kurās sākas un/vai beidzas autovadītāja un/vai otrā vadītāja dienas darba periodi.

Vietas apzīmē ar valsti, un gadījumos, kad tas ir vajadzīgs, papildus norāda arī reģionu.

Laikā, kad tiek izņemta vadītāja karte (vai darbnīcas karte), reģistrācijas kontrolierīces otrajam vadītājam dod uzvedni — displeja ekrānā izspīdinātu tekstu — ievadīt "vietu, kurā beidzies dienas darba periods".

Reģistrācijas kontrolierīces pieļauj, ka šis pieprasījums netiek ņemts vērā.

▼ **M1**

Ir iespējams ievadīt vietas, kurās sākas un/vai beidzas dienas darba periods, neizmantojot karti, un jebkurā laikā, ne tikai ievietojot vai izņemot karti.

6.2. *Vadītāja darbību ievadīšana ar roku*

Tikai ievietojot vadītāja karti (vai darbnīcas karti), reģistrācijas kontrolierīces

- atgādina kartes turētājam dienu un pulksteņa laiku, kad viņš pēdējo reizi ir savu karti ir izņēmis, un
- aicina kartes turētāju norādīt, vai kartes ievietošana saistīta ar kārtējās dienas darba perioda turpināšanu.

Reģistrācijas kontrolierīces ļauj kartes turētājam jautājumu atstāt bez atbildes, atbildēt apstiprinoši vai noraidoši,

- ja kartes turētājs uz jautājumu neatbild, reģistrācijas kontrolierīces kartes turētājam dod uzvedni ievadīt "vietu, kurā sākas dienas darba periods". Reģistrācijas kontrolierīces pieļauj, ka šis pieprasījums netiek ņemts vērā. Ja vieta tiek ievadīta, tā tiek saglabāta datu atmiņā un tahogrāfa kartē, un tiek saistīta ar kartes ievietošanas laiku,
- ja atbilde ir noraidoša vai apstiprinoša, reģistrācijas kontrolierīces uzaicina kartes turētāju ievadīt darbības ar roku, tikai starp DARBA, KLĀTBŪTNES vai PĀRTRAUKUMA/ATPŪTAS sākumu un beigām norādot datumu un pulksteņa laiku, precīzi iekļaujoties laikā, kad karte pēdējoreiz bijusi izņemta — tikai kārtējās ievietošanas laikā, raugoties, lai šis darbības savstarpēji nepārklātos. To veic šādā kārtībā:

- ja kartes turētājs uz jautājumu atbild apstiprinoši, reģistrācijas kontrolierīce kartes turētāju par periodu no kartes pēdējās izņemšanas līdz tās pašreizējai ievietošanai uzaicina ievadīt hronoloģiskā secībā ar roku. Process beidzas, kad ar roku ievadītās darbības beigu laiks sakrīt ar kartes ievietošanas laiku.

- ja kartes turētājs uz jautājumu atbild noliedzoši, reģistrācijas kontrolierīce :

- kartes turētāju uzaicina darbības ievadīt ar roku hronoloģiskā secībā no kartes izņemšanas laika līdz attiecīgā dienas darba perioda beigām (vai darbībām, kas attiecas uz konkrēto autotransporta līdzekli gadījumos, kad dienas darba perioda reģistrācija turpinās uz diagrammas). Reģistrācijas kontrolierīces, pirms ļaut kartes turētājam ievadīt visas darbības ar roku, tāpēc uzaicina kartes turētāju norādīt, vai pēdējās reģistrētās darbības beigas ir iepriekšējā darba perioda nobeigums (sk. piezīmi turpmāk),

Piezīmes: ja kartes turētājs neievada iepriekšējā darba perioda beigas, bet ar roku ievada darbību, kuras beigas sakrīt ar kartes ievietošanas laiku, reģistrācijas kontrolierīces:

- pieņem, ka dienas darba periods ir beidzies, sākoties pirmajam ATPŪTAS (vai atstāj NEZINĀMS) periodam pēc kartes izņemšanas, vai kartes izņemšanas laikā, ja atpūtas periods nav ievadīts (un ja to atstāj NEZINĀMU),
- pieņem, ka sākuma laiks (sk. turpmāk) sakrīt ar kartes ievietošanas laiku,
- rīkojas turpmāk aprakstītajā secībā;
- tad, ja attiecīgā darba perioda beigas nesakrīt ar kartes izņemšanas laiku vai arī ja nav ievadīta vieta, kurā beidzies dienas darba periods, kartes turētāju uzaicina "apstiprināt vai ievadīt vietu, kurā beidzies dienas darba periods" (reģistrācijas kontrolierīce ļauj šo uzaicinājumu neņemt vērā). Ja vieta ir ievadīta, tā tiek ierakstīta tahogrāfa kartē, bet tikai tad, ja tā atšķiras no vietas, kas ievadīta kartes izņemšanas laikā (ja tā bija ievadīta), un tiek attiecināta uz darba perioda beigām,
- tad kartes turētāju uzaicina "ievadīt sākuma laiku" pašreizējam dienas darba periodam (vai pasākumiem, kas saistīti ar pašreizējo transportlīdzekli gadījumos, kad kartes turētājs pirms tam šā perioda laikā izmantojis diagrammu), un uzaicina kartes turētāju ievadīt "vietu, kurā sākas dienas darba periods" (reģistrācijas kontrolierīces pieļauj, ka šis pieprasījums netiek ņemts vērā). Ja vieta tiek ievadīta, tā tiek ierakstīta tahogrāfa kartē un saistīta ar šo sākuma laiku. Ja šis sākuma laiks sakrīt ar kartes ievietošanas laiku, vieta tiek ierakstīta arī datu atmiņā,
- tad, ja šis sākuma laiks nesakrīt ar kartes ievietošanas laiku, aicina kartes turētāju ar roku ievadīt darbības hronoloģiskā secībā, sākot no šī sākuma laika līdz kartes ievietošanas laikam. Process beidzas, kad ar roku ievadītās darbības beigu laiks sakrīt ar kartes ievietošanas laiku,

▼ **M1**

- tad reģistrācijas kontrolierīce ļauj kartes turētājam mainīt visas ar roku ievadītās darbības līdz to apstiprināšanai ar īpašu komandu, un pēc tam šādas izmaiņas tiek aizliegtas,
- šādas atbildes uz sākotnējo jautājumu, kas seko pēc darbību neievadīšanas, reģistrācijas kontrolierīce uztver, it kā kartes turētājs jautājumu neņem vērā.

Visa procesa laikā reģistrācijas kontrolierīces gaida uz ierakstu ievadīšanu ne ilgāk kā:

- ja iedarbība uz iekārtas cilvēka — mašīnas interfeisu nenotiek vienas minūtes laikā (ar redzamu, un iespējams arī dzirdamu brīdinājuma signālu pēc 30 sekundēm), vai
- ja karte ir izņemta vai ievietota otra vadītāja karte (vai darbnīcas karte), vai
- kamēr transportlīdzeklis ir kustībā,

šādā gadījumā reģistrācijas kontrolierīce apstiprinās jau izdarītos ierakstus.

6.3. *Īpašu nosacījumu ievadīšana*

Reģistrācijas kontrolierīce ļauj reālajā laikā vadītājam ievadīt šādus divus īpašus nosacījumus:

- "ĀRPUS DARBĪBAS JOMAS" (sākums, beigas)
- "BRAUCIENS AR PRĀMI/VILCIENU"

Ja ir atvērts nosacījums "ĀRPUS DARBĪBAS JOMAS", "BRAUCIENS AR PRĀMI/VILCIENU" var neparādīties.

Nosacījums "ĀRPUS DARBĪBAS JOMAS" reģistrācijas kontrolierīcēm ir automātiski jāaizver, ievietojot vai izņemot vadītāja karti.

7. **Uzņēmuma atslēgu pārvaldība**

Ar šo funkciju pārvalda Uzņēmuma atslēgas, kuras uzņēmums sev uzliek, lai ierobežotu piekļuvi datiem uzņēmumā.

Uzņēmuma atslēgas sastāv no sākuma datuma/laika (bloķēšanas) un beigu datuma/laika (atbloķēšanas), kas saistīta ar Uzņēmuma identifikāciju, kura norādīta ar Uzņēmuma kartes numuru (bloķēšanas laikā).

Atslēgas var "uzlikt" vai "noņemt" tikai reālajā laikā.

Atbloķēšanu var veikt tikai uzņēmums (kas identificēts ar Uzņēmuma kartes numura pirmajiem 13 cipariem), kura atslēga ir "uzlikta", vai

atbloķēšana notiek automātiski, ja bloķēšanu veic cits uzņēmums.

Ja uzņēmums uzliek atslēgu un iepriekšējo reizi bloķēšanu veicis tas pats uzņēmums, tiks uzskatīts, ka iepriekšējā atslēga nav "atslēgta", un joprojām ir bloķētā stāvoklī.

8. **Kontroles pasākumu uzraudzība**

Ar šo funkciju kontroles režīmā uzrauga datu PARĀDĪŠANU uz ekrāna, DRUKĀŠANU, NOŅEMŠANU no transportlīdzekļa bloka un kartes.

Ar šo funkciju kontroles režīmā veic arī ĀTRUMA PĀRSNIEGŠANAS kontroles pasākumus. Ātruma pārsniegšanas kontroli uzskata par paveiktu, ja kontroles režīmā "ātruma pārsniegšanas" dati nosūtīti uz printeri izdrukai vai izvadīti uz ekrāna, vai ja no transportlīdzekļa bloka datu atmiņas ir noņemti dati par "notikumiem un bojājumiem".

9. **Notikumu un/vai bojājumu konstatēšana**

Šī funkcija konstatē šādus notikumus un/vai bojājumus:

9.1. *Notikums "ievietota nederīga karte"*

Šo notikumu izraisa nederīgas kartes ievietošana un/vai gadījumi, kad beidzas ievietotās derīgās kartes derīguma termiņš.

9.2. *Notikums "kartes konflikts"*

Šo notikumu izraisa tabulā ar X apzīmētās derīgu karšu kombinācijas:

▼ M1

Kartes konflikts		Vadītāja slots				
		Bez kartes	Vadītāja karte	Kontrollkarte	Darbnīcas karte	Uzņēmuma karte
Otra vadītāja slots	Bez kartes					
	Vadītāja karte				X	
	Kontrollkarte			X	X	X
	Darbnīcas karte		X	X	X	X
	Uzņēmuma-karte			X	X	X

9.3. *Notikums "laika daļēja pārklāšanās"*

Šis notikums tiek izraisīts, ja datums/laiks, kas nolasīts no vadītāja kartes, to pēdējo reizi izņemot, ir vēlāks nekā pašreizējais tās reģistrācijas kontrolierīces datums/laiks, kurā karti ievieto.

9.4. *Notikums "autovadīšana bez atbilstīgas kartes"*

Šo notikumu izraisa visas ar X tabulā atzīmētās tahogrāfa karšu kombinācijas, kad vadītājs maina darbību uz AUTOVADĪŠANA, vai kad tiek mainīts darbības režīms laikā, kad vadītāja darbība ir AUTOVADĪŠANA:

Autovadīšana bez atbilstīgas kartes		Vadītāja slots				
		Bez kartes (vai ar nederīgu karti)	Vadītāja karte	Kontrollkarte	Darbnīcas karte	Uzņēmuma karte
Otra vadītāja slots	Bez kartes (vai ar nederīgu karti)	X		X		X
	Vadītāja karte	X		X	X	X
	Kontrollkarte	X	X	X	X	X
	Darbnīcas karte	X	X	X		X
	Uzņēmuma karte	X	X	X	X	X

9.5. *Notikums "kartes ievietošana autovadīšanas laikā"*

Šis notikums tiek izraisīts, ja karti ievieto slotā ievietojot tahogrāfa karti laikā, kad vadītāja darbība ir AUTOVADĪŠANA.

9.6. *Notikums "nepareizi noslēgta pēdējā kartes sesija"*

Šo notikumu izraisa, kad, ievietojot karti, pašrakstītāja reģistrācijas kontrolierīce konstatē, ka neraugoties uz III (1) noteikumu ievērošanu, iepriekšējā kartes sesija nav noslēgta pareizi (karte izņemta, pirms uz tās saglabāti visi vajadzīgie dati). Šo notikumu izraisa tikai ar vadītāja karti un darbnīcas karti.

9.7. *Notikums "ātruma pārsniegšana"*

Šis notikums tiek izraisīts katru reizi, kad notiek braukšanas ātruma pārsniegšana.

▼ **M1****9.8. Notikums "barošanas strāvas pārtraukums"**

Izņemot kalibrēšanas režīmu, šo notikumu izraisa barošanas strāvas padeves pārtraukumi kustības sensoram un/vai transportlīdzekļa blokam, kas ir ilgāki par 200 milisekundēm. Pārtraukuma robežvērtību definē ražotājs. Šo notikumu neizraisa sprieguma kritums transportlīdzekļa motora palaišanas laikā.

9.9. Notikums "kustības datu kļūda"

Šis notikums tiek izraisīts, pārtrūkstot normālai datu plūsmai starp kustības sensoru un transportlīdzekļa bloku un/vai gadījumos, kad datu apmaiņas laikā starp kustības sensoru un transportlīdzekļa bloku notiek datu integritātes vai datu autentizēšanas kļūda.

9.10. Notikums "aizsardzības sistēmas pārkāpuma mēģinājums"

Izņemot kalibrēšanas režīmu, šo notikumu izraisa visi pārējie notikumi, kas pārkāpj kustības sensora un transportlīdzekļa bloka aizsardzību, kas noteikti šiem komponentiem noteikti vispārējos drošības mērķos.

9.11. Kartes defekts

Šo defektu izraisa tahogrāfa kartes atteice darbības laikā.

9.12. "Reģistrācijas kontrolierīces" defekts

Izņemot kalibrēšanas režīmu, šo defektu izraisa jebkurš šāds defekts:

- transportlīdzekļa bloka iekšējs defekts,
- printera defekts,
- izvadīšanas uz ekrāna atteice,
- datu noņemšanas atteice,
- sensora defekts.

10. Iebūvētā testēšana un paštestēšana

Reģistrācijas kontrolierīce veic defektu un atteicu paškonstatēšanu, izmantojot iebūvētu testēšanu un paštestēšanu, saskaņā ar tabulu:

Pārbaudāmie komponenti	Paštestēšana	Iebūvētā testēšana
Programmatūra		Integritāte
Datu atmiņa	Pieceja	Pieceja, datu integritāte
kartes interfeisa ierīces	Pieceja	Pieceja
Tastatūra		Pārbaude ar roku
Printeris	(saskaņā ar ražotāja norādījumiem)	Izdruka
Ekrāns		Vizuāla pārbaude
Datu noņemšana (veic tikai noņemšanas laikā)	Pareiza darbība	
Sensors	Pareiza darbība	Pareiza darbība

11. Datu atmiņas nolasīšana

Reģistrācijas kontrolierīces var nolasīt visus to datu atmiņā saglabātos datus.

12. Datu ierakstīšana un saglabāšana datu atmiņā

Šajā direktīvā:

- "365 dienas" ir 365 dienas vadītāju vidējās aktivitātes transportlīdzeklī. Vidējo dienas aktivitāti transportlīdzeklī definē kā vismaz sešus autovadītājus vai otros vadītājus, sešus kartes ievietošanas un izņemšanas ciklus, 256 darbību maiņas. Tāpēc "365 dienās" ir vismaz 2 190 vadītāju un otro vadītāju cikli, 2 190 karšu ievietošanas un izņemšanas cikli un 93 440 darbību maiņas,

▼ **M1**

- laiks tiek reģistrēts ar vienas minūtes izšķirtspēju, ja nav noteikts citādi,
- odometra rādījumi tiek reģistrēti ar viena kilometra izšķirtspēju,
- ātrums tiek reģistrēts ar izšķirtspēju 1 km/h.

Datu atmiņā saglabātos datus tipa apstiprināšanai noteiktajos pārbaudes standartpārkāpumos neietekmē ārējā elektroenerģijas avota atslēgums uz laiku līdz 12 mēnešiem.

Reģistrācijas kontrolierīces datu atmiņā netieši vai tieši un detalizēti var ierakstīt un saglabāt:

12.1. *Kontrolierīces identifikācijas datus*

12.1.1. *Transportlīdzekļa bloka identifikācijas datus*

Reģistrācijas kontrolierīces datu atmiņā var saglabāt šādu informāciju transportlīdzekļa bloka identificēšanai:

- ražotāja nosaukumu,
- ražotāja adresi,
- daļas šifru,
- sērijas numurs,
- programmatūras versijas numuru,
- programmatūras versijas instalēšanas laiku,
- iekārtas ražošanas gadu,
- apstiprinājuma numuru.

Izņemot datus, kas attiecas uz programmatūru un apstiprinājuma numuru, kas tās jauninājumu gadījumos var mainīties, transportlīdzekļa bloka identifikācijas datus vienreiz un uz visiem laikiem ieraksta tās ražotājs.

12.1.2. *Kustības sensora identifikācijas dati*

Kustības sensors atmiņā var saglabāt šādus identifikācijas datus:

- ražotāja nosaukumu,
- daļas šifru,
- sērijas numuru,
- apstiprinājuma numuru,
- iegultā aizsardzības komponenta identifikatoru (piemēram, iekšējās mikroshēmas/procesora daļas šifru),
- operētājsistēmas identifikatoru (piemēram, programmatūras versijas numuru).

Kustības sensora identifikācijas datus vienreiz un uz visiem laikiem ieraksta tā ražotājs.

Transportlīdzekļa blokam ir iespējas ierakstīt un saglabāt datu atmiņā tam pašreiz pievienotā kustības sensora identifikācijas datus:

- sērijas numuru,
- apstiprinājuma numuru,
- dienu, kad tas pirmoreiz pievienots blokam.

12.2. *Aizsardzības elementi*

Reģistrācijas kontrolierīces var saglabāt šādus aizsardzības elementus:

- Eiropas publisko atslēgu,
- dalībvalsts sertifikātu,
- ierīces sertifikātu,
- ierīces privāto atslēgu.

Reģistrācijas kontrolierīces aizsardzības elementus iekārtā ievieto transportlīdzekļa bloka ražotājs.

12.3. *Dati par vadītāja kartes ievietošanu un izņemšanu*

Par katru vadītāja kartes vai darbnīcas kartes ievietošanas un izņemšanas ciklu reģistrācijas kontrolierīces datu atmiņā tiek ierakstīta un saglabāta šāda informācija:

▼ **M1**

- kartes turētāja uzvārds un vārds (vai vārdi), kas saglabāti kartē,
- kartes numurs, izdevēja dalībvalsts un derīguma termiņš, kas saglabāti kartē,
- ievietošanas datums un laiks,
- transportlīdzekļa odometra rādījums, ievietojot karti,
- slots, kurā karte ievietota,
- izņemšanas datums un laiks,
- transportlīdzekļa odometra rādījums, karti izņemot,
- šāda informācija par transportlīdzekli, ar kuru vadītājs braucis pirms tam, kas saglabāta kartē:
 - transportlīdzekļa reģistrācijas numurs un dalībvalsts, kurā tas reģistrēts,
 - kartes izņemšanas datums un laiks,
- karodziņš, kas norāda, vai, karti ievietojot, kartes turētājs ir vai nav ievadījis darbības ar roku.

Datu atmiņā šos datus var saglabāt vismaz 365 dienas.

Kad atmiņas ietilpība ir pilnīgi izmantota, jaunie dati atmiņā aizstāj pašus vecākos datus.

12.4. *Dati par vadītāja darbībām*

Reģistrācijas kontrolierīces datu atmiņā ieraksta visas vadītāja un/vai otra vadītāja darbības maiņas, un/vai visas autovadīšanas režīma maiņas, un/vai vadītāja vai darbnīcas kartes ievietošanu un izņemšanu:

- autovadīšanas režīms (APKALPE, INDIVIDUĀLA),
- slots (VADĪTĀJA, OTRA VADĪTĀJA),
- kartes statuss attiecīgajā slotā (IEVIETOTA, NEIEVIETOTA) (sk. piezīmi),
- darbība (AUTOVADĪŠANA, KLĀTBŪTNE, DARBS, PĀRTRAUKUMS/ATPŪTA),
- paziņojuma datums un laiks,

Piezīme: IEVIETOTA nozīmē, ka slotā ievietota derīga vadītāja karte vai darbnīcas karte. NEIEVIETOTA nozīmē pretējo, t. i., ka slotā nav ievietota derīga vadītāja karte vai darbnīcas karte (piemēram, ievietota uzņēmuma karte, vai nav ievietota nekāda karte).

Piezīme: Datu atmiņā netiek ierakstīti vadītāja ar roku ievadītie dati par darbību.

Datu atmiņā datus par vadītāja darbībām var saglabāt vismaz 365 dienas.

Kad atmiņas ietilpība ir pilnīgi izmantota, jaunie dati atmiņā aizstāj pašus vecākos datus.

12.5. *Vietas, kurās sākas un/vai beidzas dienas darba periodi*

Reģistrācijas kontrolierīces ieraksta un saglabā datu atmiņā visus vadītāja un otra vadītāja ar roku ievadītos datus par vietām, kurās sākas un/vai beidzas dienas darba periodi:

- attiecīgi vadītāja vai otra vadītāja kartes numurs un kartes izdevēja dalībvalsts,
- ievadīšanas datums un laiks (vai ar ierakstu saistītais datums/laiks gadījumos, kad ieraksts izdarīts, ievadot datus ar roku),
- ieraksta veids (sākums vai beigas, ievadīšanas nosacījumi),
- ievadītā valsts un reģions,
- transportlīdzekļa odometra rādījums.

Datu atmiņā datus par dienas darba perioda sākumu un/vai beigām var saglabāt vismaz 365 dienas (pieņemot, ka viens vadītājs izdara divus ierakstus dienā).

Kad atmiņas ietilpība ir pilnīgi izmantota, jaunie dati atmiņā aizstāj pašus vecākos datus.

12.6. *Odometra dati*

Katru kalendāra dienu pusnaktī reģistrācijas kontrolierīces datu atmiņā ieraksta transportlīdzekļa odometra rādījumu un attiecīgo datumu.

Datu atmiņā datus par odometra rādījumiem pusnaktī var saglabāt vismaz 365 dienas.

▼ **M1**

Kad atmiņas ietilpība ir pilnīgi izmantota, jaunie dati atmiņā aizstāj pašus vecākos datus.

12.7. Sīki dati par braukšanas ātrumu

Reģistrācijas kontrolierīces ieraksta un saglabā datu atmiņā transportlīdzekļa momentāno ātrumu katru sekundi un attiecīgo datumu un laiku vismaz pēdējo 24 stundu laikā, kurās transportlīdzeklis ir bijis kustībā.

12.8. Dati par notikumiem

Šajā apakšpunktā laiku reģistrē ar vienas sekundes izšķirtspēju.

Reģistrācijas kontrolierīces ieraksta un saglabā datu atmiņā datus par katru konstatēto notikumu saskaņā ar šādiem saglabāšanas noteikumiem:

Notikums	Saglabāšanas noteikumi	Par notikumi ierakstāmie dati
Kartes konflikts	— 10 pēdējie notikumi	— notikuma sākuma datums un laiks, — notikuma beigu datums un laiks, — abu konfliktu izraisītāju karšu veids, numurs un izdevēja dalībvalsts
Autovadītāna bez atbilstīgas kartes	— ilgākais notikums pēdējo 10 dienu laikā — pieci ilgākie notikumi pēdējo 365 dienu laikā	— notikuma sākuma datums un laiks, — notikuma beigu datums un laiks, — notikuma sākumā un/vai beigās ievietotās kartes veids, numurs un izdevēja dalībvalsts — līdzīgu notikumu skaits attiecīgajā dienā
Kartes ievietošana autovadītāna laikā	— pēdējais notikums pēdējo 10 dienu laikā	— notikuma datums un laiks, — kartes veids, numurs un izdevēja dalībvalsts — līdzīgu notikumu skaits attiecīgajā dienā
Nepareizi noslēgta pēdējā kartes sesija	— 10 pēdējie notikumi	— kartes ievietošanas datums un laiks, — kartes veids, numurs un izdevēja dalībvalsts — no kartes nolasītās pēdējās sesijas dati: — kartes ievietošanas datums un laiks, — transportlīdzekļa reģistrācijas numurs un reģistrācijas dalībvalsts
Ātruma pārsniegšana ⁽¹⁾	— nopietnākais notikums 10 dienu laikā (t. i., gadījums, kad konstatēts lielākais vidējais ātrums), — pieci nopietnākie notikumi pēdējo 365 dienu laikā — pēc pēdējās kalibrēšanas pirmais notikums	— notikuma sākuma datums un laiks, — notikuma beigu datums un laiks, — maksimālais ātrums notikuma laikā, — vidējais aritmētiskais ātrums notikuma laikā, — kartes veids, numurs un vadītāja izdevēja dalībvalsts (ja vajadzīgs). — līdzīgu notikumu skaits attiecīgajā dienā

▼ M1

Notikums	Saglabāšanas noteikumi	Par notikumi ierakstāmie dati
Notikums "barošanas strāvas pārtraukums" ⁽²⁾	— ilgākais notikums pēdējo 10 dienu laikā — pieci ilgākie notikumi pēdējo 365 dienu laikā	— notikuma sākuma datums un laiks, — notikuma beigu datums un laiks, — notikuma sākumā un/vai beigās ievietotās kartes veids, numurs un izdevēja dalībvalsts — līdzīgu notikumu skaits attiecīgajā dienā
kustības datu kļūdām,	— ilgākais notikums pēdējo 10 dienu laikā — pieci ilgākie notikumi pēdējo 365 dienu laikā	— notikuma sākuma datums un laiks, — notikuma beigu datums un laiks, — notikuma sākumā un/vai beigās ievietotās kartes veids, numurs un izdevēja dalībvalsts — līdzīgu notikumu skaits attiecīgajā dienā
aizsardzības sistēmas pārkāpuma mēģinājumiem.	— 10 pēdējie notikumi	— notikuma sākuma datums un laiks, — notikuma beigu datums un laiks, — notikuma sākumā un/vai beigās ievietotās kartes veids, numurs un izdevēja dalībvalsts — produktu veids:

⁽¹⁾ Reģistrācijas kontrolierīces ieraksta un datu atmiņā saglabā datus par:

- pēdējās ĀTRUMA PĀRSNIEGŠANAS KONTROLES datums un laiks,
- pēdējās datums un laiks pēc šīs ĀTRUMA PĀRSNIEGŠANAS KONTROLES,
- ātruma pārsniegumu skaits kopš pēdējās ĀTRUMA PĀRSNIEGŠANAS KONTROLES datuma un laika,

⁽²⁾ Šos datus var ierakstīt tikai pārtraucoties barošanas strāvas padevei, laiku nosaka ar precizitāti līdz vienai minūtei.

12.9. Dati par defektiem

Šajā apakšpunktā laiku reģistrē ar vienas sekundes izšķirtspēju.

Reģistrācijas kontrolierīces mēģina ierakstīt un saglabāt datu atmiņā datus par katru konstatēto defektu saskaņā ar šādiem saglabāšanas noteikumiem:

Defekts	Saglabāšanas noteikumi	Par defektu ierakstāmie dati
Kartes defekts	— 10 pēdējie vadītāja kartes defekti	— defekta sākuma datums un laiks, — defekta beigu datums un laiks, — kartes veids, numurs un izdevēja dalībvalsts
Reģistrācijas kontrolierīces defekti	— katra defektu veida pēdējie 10 defekti	— defekta sākuma datums un laiks, — defekta beigu datums un laiks, — defekta veids, — defekta sākumā un/vai beigās ievietotās kartes veids, numurs un izdevēja dalībvalsts

▼ **M1****12.10. Kalibrēšanas dati**

Reģistrācijas kontrolierīces ieraksta un datu atmiņā saglabā datus par:

- kalibrēšanas parametriem aktivācijas brīdī,
- pašu pirmo kalibrēšanu pēc aktivēšanas,
- pirmo kalibrēšanu pašreizējā transportlīdzeklī (kas identificēts ar transportlīdzekļa identifikācijas numuru),
- piecām pēdējām kalibrēšanas reizēm (ja kalibrēšana veikta vairākkārt vienā kalendārā dienā, saglabā datus tikai par pēdējo kalibrēšanu attiecīgajā dienā).

Par katru kalibrēšanu jāieraksta šādi dati:

- kalibrēšanas nolūks (aktivācija, uzstādīšana pirmo reizi, uzstādīšana, regulāra pārbaude),
- darbnīcas nosaukums un adrese,
- darbnīcas kartes numurs, kartes izdevēja dalībvalsts un kartes derīguma termiņš,
- transportlīdzekļa identifikācija,
- aktualizētie vai apstiprinātie parametri: w, k, l, riepu izmērs, ātruma ierobežošanas ierīces iestatījumi, ometra rādījumi (vecais un jaunais), datums un laiks (iepriekšējais un jaunais).

Kustības sensors atmiņā ieraksta un saglabā šādus datus par kustības sensora uzstādīšanu:

- pirmais pieslēgums transportlīdzekļa m (datums, laiks, transportlīdzekļa bloka apstiprinājuma numurs, transportlīdzekļa bloka sērijas numurs),
- pēdējais pieslēgums transportlīdzekļa blokam (datums, laiks, transportlīdzekļa bloka apstiprinājuma numurs, transportlīdzekļa bloka sērijas numurs).

12.11. Dati par laika skaitīšanas korekcijām:

Reģistrācijas kontrolierīces ieraksta un datu atmiņā saglabā datus par:

- pēdējo laika skaitīšanas korekciju,
 - piecām lielākajām laika skaitīšanas korekcijām kopš pēdējās kalibrēšanas,
- kas veiktas kalibrēšanas režīmā papildus regulāri veicamajai kalibrēšanai (f) definīcija).

Par katru šādu laika skaitīšanas korekciju jāieraksta šādi dati:

- iepriekšējais datums un laiks,
- jaunais datums un laiks,
- darbnīcas nosaukums un adrese,
- darbnīcas kartes numurs, kartes izdevēja dalībvalsts un kartes derīguma termiņš.

12.12. Dati par kontroles darbībām

Reģistrācijas kontrolierīces ieraksta un datu atmiņā saglabā datus par šādām 20 pēdējām kontroles darbībām:

- kontroles datums un laiks,
- kontrolkartes numurs un izdevēja dalībvalsts,
- kontroles veids (datu izvadīšana uz ekrāna un/vai izdrukāšana un vai noņemšana no transportlīdzekļa bloka un/vai kartes).

Attiecībā uz datu noņemšanu reģistrē arī pašu pirmo un pašu pēdējo dienu, kad tā veikta.

12.13. Dati par uzņēmuma atslēgām

Reģistrācijas kontrolierīces ieraksta un datu atmiņā saglabā šādus datus par 20 pēdējām uzņēmuma atslēgām:

- bloķēšanas datums un laiks,
- atbloķēšanas datums un laiks,
- uzņēmuma kartes numurs un izdevēja dalībvalsts,
- uzņēmuma nosaukums un adrese.

▼ **M1****12.14. Informācija par datu noņemšanu**

Reģistrācijas kontrolierīces ieraksta un saglabā datu atmiņā informāciju par pēdējo datu atmiņā saglabāto datu noņemšanu uz ārējiem informācijas nesējiem, kas veikta uzņēmuma režīmā vai kalibrēšanas režīmā:

- informācijas noņemšanas datums un laiks,
- uzņēmuma vai darbnīcas kartes numurs un kartes izdevēja dalībvalsts,
- uzņēmuma vai darbnīcas nosaukums.

12.15. Dati par īpašiem nosacījumiem

Reģistrācijas kontrolierīces ieraksta un datu atmiņā saglabā datus par īpašiem nosacījumiem:

- ieraksta datums un laiks,
- īpašā nosacījuma veids.

Datu atmiņā ir iespējams saglabāt informāciju par īpašajiem nosacījumiem vismaz 365 dienas (pieņemot, ka dienā vidēji atver un aizver vienu nosacījumu). Kad atmiņas ietilpība ir pilnīgi izmantota, jaunie dati atmiņā aizstāj pašus vecākos datus.

13. Tahogrāfa karšu nolasīšana

Reģistrācijas kontrolierīces attiecīgajos gadījumos var nolasīt no tahogrāfa kartes datus, kas vajadzīgi:

- kartes veida, kartes turētāja, iepriekš izmantotā transportlīdzekļa, kartes pēdējās izņemšanas datuma un laika, kā arī tajā laikā izvēlētais darbības identifikēšanai,
- lai pārbaudītu, ka kartes pēdējā sesija ir noslēgta pareizi,
- vadītāja nepārtrauktā autovadīšanas laika, kopējā pārtraukumu laika un kopējā braukšanas laika aprēķināšanai iepriekšējā un pašreizējā nedēļā,
- vadītāja kartē ierakstīto datu izdrukāšanai,
- lai uz ārējiem informācijas nesējiem ņemtu vadītāja kartē saglabātos datus.

Nolasīšanas kļūdas gadījumā reģistrācijas kontrolierīces mēģinājumu nolasīt karti ar to pašu komandu atkārtoti ne vairāk par trim reizēm un, ja tas neizdodas, paziņo, ka karte ir bojāta un nederīga.

14. Datu ierakstīšana un saglabāšana tahogrāfa kartēs

Reģistrācijas kontrolierīces pievieno "kartes sesijas datus" vadītāja kartē vai darbnīcas kartē tūlīt pēc kartes ievietošanas.

Reģistrācijas kontrolierīces aktualizē derīgās vadītāja kartēs, darbnīcas kartēs un/vai kontrolkartēs saglabātos datus, tos papildinot ar informāciju, kas attiecas uz periodu, kurā karte ir ievietota, un kartes turētāju. Šajās kartēs saglabājamie dati noteikti IV nodaļā.

Reģistrācijas kontrolierīces aktualizē datus par vadītāju darbībām un atrašanās vietu, kurus kartes turētājs ir ievadījis ar roku (kuri noteikti IV nodaļas 5.2.5. un 5.2.6. punktā), kas saglabāti derīgās vadītāja kartēs un/vai darbnīcas kartēs.

Tahogrāfa kartēs ierakstītos datus atjaunina tādējādi, ka, vajadzības gadījumos un ņemot vērā kartes atmiņas faktisko ietilpību, ar jaunākajiem datiem aizstāj pašus vecākos datus.

Rakstīšanas kļūdas gadījumā reģistrācijas kontrolierīces mēģinājumu pārrakstīt karti ar to pašu komandu atkārtoti ne vairāk par trim reizēm un, ja tas neizdodas, paziņo, ka karte ir bojāta un nederīga.

Pirms vadītāja kartes atbrīvošanas un pēc tam, kad visi vajadzīgie dati kartē ir saglabāti, reģistrācijas kontrolierīces atiestata kartes sesijas datus.

15. Datu izvadīšana uz ekrāna

Uz ekrāna var izvadīt vismaz 20 zīmes.

Zīmju minimālais augstums ir 5 mm, bet platums — 3,5 mm.

Ekrāns atbalsta standarta ISO 8859 1. daļā un 7. daļā definētos Latīņu 1 un grieķu zīmju komplektus, kas noteikti 1. papildinājuma 4. nodaļā "Rakstzīmju komplekti". Izvadīšanai uz ekrāna var izmantot vienkāršotas rakstzīmes (piemēram, pasvītrotās rakstzīmes var izvadīt uz ekrāna bez pasvītrojuma, vai arī mazo burtu vietā parādīt lielos burtus).

▼ **M1**

Ekrānam ir pietiekams nežilbinošs apgaismojums.

Rādījumi ir redzami no reģistrācijas iekārtas ārpuses.

Reģistrācijas kontrolierīces var izvadīt uz ekrāna:

- noklusējuma datus,
- ar brīdinājumiem saistītos datus,
- ar piekļuvei izvēlnēm saistītos datus,
- citus lietotāja pieprasītos datus.

Reģistrācijas kontrolierīces var izvadīt uz ekrāna arī citu papildu informāciju, ievērojot nosacījumu, ka tā ir skaidri atšķirama no iepriekš minētajiem datiem.

Uz reģistrācijas kontrolierīču displeja izvada 3. papildinājumā uzskaitītās piktogrammas vai piktogrammu kombinācijas. Uz ekrāna var izvadīt arī citas papildus piktogrammas vai piktogrammu kombinācijas, ja tā ir skaidri atšķirama no minētajām piktogrammām vai piktogrammu kombinācijām.

Transportlīdzekļa kustības laikā ekrāns vienmēr ir ieslēgts.

Reģistrācijas kontrolierīcēm var būt automātiska vai ar roku ieslēdzama funkcija ekrāna izslēgšanai laikā, kad transportlīdzeklis nepārvietojas.

Ekrāna formāts noteikts 5. papildinājumā.

15.1. *Noklusējuma ekrāns*

Kad nav nekādas citas uz ekrāna izvadāmas informācijas, reģistrācijas kontrolierīces pēc noklusējuma uz ekrāna izvada šādu informāciju:

- vietējais laiks (pasaules laiks + vadītāja ievadītā korekcija),
- darbības režīms,
- vadītāja pašreizējā darbība un otra vadītāja pašreizējā darbība,
- informācija par vadītāju:
 - ja vadītāja pašreizējā darbība ir AUTOVADĪŠANA, viņa pašreizējais nepārtrauktas autovadīšanas ilgums un pašreizējais kopējais pārtraukumu ilgums,
 - ja vadītāja pašreizējā darbība nav AUTOVADĪŠANA, viņa pašreizējais attiecīgās darbības ilgums un pašreizējais kopējais pārtraukumu ilgums,
- informācija par otru vadītāju:
 - pašreizējās darbības ilgums (pēc tās izvēlēšanās).

Par katru vadītāju uz ekrāna izvadītie dati ir skaidri saprotami un nepārprotami. Ja uz ekrāna nevar vienlaikus izvadīt datus gan par vadītāju, gan par otru vadītāju, reģistrācijas kontrolierīce pēc noklusējuma uz ekrāna izvada informāciju par vadītāju, bet lietotājs var izvadīt uz ekrāna informāciju par otru vadītāju.

Ja ekrāns ir par šauru, lai pēc noklusējuma uz tā varētu parādīt darbības režīmu, reģistrācijas kontrolierīces pēc darbības režīma maiņas jauno režīmu īslaicīgi parāda uz ekrāna.

Kartes ievietošanas laikā reģistrācijas kontrolierīce uz ekrāna īslaicīgi izvada kartes turētāja vārdu.

Ja ir atvērts nosacījums "ĀRPUS DARBĪBAS JOMAS", uz ekrāna pēc noklusējuma jābūt piktogrammai, ka šis nosacījums ir atvērts (pieļaujams, ka vienlaicīgi var nebūt parādīta vadītāja kārtējā darbība).

15.2. *Brīdinājuma ekrāns*

Reģistrācijas kontrolierīces uz ekrāna izvada brīdinājuma informāciju galvenokārt 3. papildinājumā noteikto piktogrammu veidā, kuras vajadzības gadījumos papildina ar ciparu veidā kodētu informāciju. Var pievienot arī vārdisku brīdinājuma aprakstu vadītājam vēlamajā valodā.

15.3. *Piekļuve izvēlnēm*

Reģistrācijas kontrolierīces dod vajadzīgās komandas ar attiecīgo komandkaršu palīdzību.

15.4. *Citi ekrāni*

Pēc vajadzības ir iespējams uz ekrāna selektīvi izvadīt:

- datumu un laiku pēc pasaules laika,

▼ **M1**

- darbības režīmu (ja nav parādīts pēc noklusējuma),
- vadītāja nepārtrauktas autovadīšanas ilgumu un pārtraukumu kopējo ilgumu,
- otra vadītāja nepārtrauktas autovadīšanas ilgumu un pārtraukumu kopējo ilgumu,
- vadītāja kopējo autovadīšanas ilgumu iepriekšējā nedēļā un kārtējās nedēļas laikā,
- otra vadītāja kopējo autovadīšanas ilgumu iepriekšējā nedēļā un kārtējās nedēļas laikā,
- sešu izdruku saturu tādā pašā formātā kā izdrukās.

Izdrukas saturu izvada uz ekrāna secīgi pa rindām. Ja ekrāna platums ir mazāks par 24 zīmēm, lietotājam sniedz pilnīgu informāciju attiecīgi piemērotā veidā (vairākās rindās, ar ritināšanu, ...). Izdrukas rindas, kas paredzētas ar roku rakstītai informācijai, uz ekrāna var neizvadīt.

16. Izdruka

Reģistrācijas kontrolierīces var izdrukāt informāciju no datu atmiņas un/vai no tahogrāfa kartēm sešu šādu izdruku veidā:

- vadītāja darbības no kartes ikdienas izdrukā,
- vadītāja darbības no transportlīdzekļa bloka ikdienas izdrukā,
- notikumi un defekti no kartes izdrukā,
- notikumi un defekti no transportlīdzekļa bloka izdrukā,
- tehnisko datu izdruka,
- ātruma pārsniegšanas izdruka.

Šo izdruku precīzs formāts un saturs noteikts 4. papildinājumā.

Izdruku beigās var pievienot papildu datus.

Reģistrācijas kontrolierīces papildus var sagatavot arī citas izdrukā, ja tās ir skaidri atšķiramas no sešām minētajām izdrukām.

”Vadītāja darbības pēc kartes ikdienas izdrukā” un ”notikumi un defekti no kartes izdrukā” ir izdrukājami tikai tad, kad reģistrēšanas iekārtā ir ievietota vadītāja karte vai darbnīcas karte. Pirms izdrukāšanas reģistrācijas kontrolierīces aktualizē attiecīgajā kartē saglabātos datus.

Lai sagatavotu ”vadītāja darbības no kartes ikdienas izdrukā” vai ”notikumi un defekti no kartes izdrukā”, parakstītājas reģistrācijas kontrolierīces:

- automātiski izraugās vadītāja karti vai darbnīcas karti, ja kāda no tām ir ievietota reģistrācijas ierīcē, vai
- ja reģistrācijas ierīcē ievietotas šīs abas kartes, dod komandu izvēlēties avota karti vai vadītāja slotā ievietoto karti.

Ar printeri var izdrukāt 24 zīmes rindā.

Zīmju minimālais augstums ir 2,1 mm, bet platums — 1,5 mm.

Printeris atbalsta standarta ISO 8859 1. daļā un 7. daļā definētos Latīņu 1 un grieķu zīmju kompleksus, kas noteikti 1. papildinājuma 4. nodaļā ”Rakstuzīmju komplekti”.

Printeru konstrukcijai jābūt tādai, lai izdrukā būtu tik skaidras, ka tās ir nepārprotamas.

Izdrukā saglabā izmērus un tajās rakstīto normālā gaisa temperatūrā un mitrumā (10 līdz 90 %).

Uz reģistrācijas ierīcēs izmantojamā papīra ir attiecīga tipa apstiprinājuma zīme un norāde par to, kādu tipu reģistrācijas ierīcēs to var lietot. Izdrukā ir labi salasāmas un identificējamās pēc gadu ilgas glabāšanas normālos apgaismojuma, kā arī gaisa temperatūras un mitruma apstākļos.

Ir iespējams šiem dokumentiem pievienot ar roku rakstītas piezīmes, piemēram, vadītāja parakstu.

Reģistrācijas kontrolierīces vada ”papīra trūkuma” notikumus drukāšanas laikā, pēc tā atkārtotas ielādēšanas atsākot drukāšanu no sākuma vai arī turpinot drukāt un dodot nepārprotamu atsauci uz iepriekš izdrukāto daļu.

17. Brīdinājumi

Reģistrācijas kontrolierīces, konstatējot jebkuru notikumu un/vai defektu, par tiem brīdina vadītāju.

▼ **M1**

Brīdinājums par barošanas strāvas pārtraukumiem var aizkavēties līdz laikam, kamēr tiek atjaunota strāvas padeve.

Reģistrācijas kontrolierīces brīdina vadītāju 15 minūtes, pirms tiek pārsniegts nepārtrauktas autovadīšanas laiks 4 h 30 min. un pēc tā pārsniegšanas.

Brīdinājumi ir vizuāli. Papildus redzamajiem brīdinājuma signāliem var ierīkot arī skaņu signālus.

Vizuālie brīdinājuma signāli lietotājam ir skaidri saredzami, tie atrodas vadītāja redzamības laukā un ir labi salasāmi gan dienā, gan naktī.

Vizuālie brīdinājumi var būt iebūvēti reģistrācijas kontrolierīcēs un/vai attālināti no tām.

Pēdējā gadījumā tos apzīmē ar simbolu "T", un tie ir dzeltenas vai oranžas krāsas.

Ja lietotājs, nospiežot jebkuru reģistrācijas ierīces taustiņu, neapstiprina brīdinājuma signāla saņemšanu, tā ilgums ir vismaz 30 sekundes. Ar šo pirmo apstiprinājumu neizdzēs turpmāk minēto cēloņa brīdinājuma ekrānu.

Cēloņa brīdinājumu izvada uz reģistrācijas kontrolierīces ekrāna, un tas ir redzams tikmēr, kamēr lietotājs ar īpašu reģistrācijas kontrolierīces taustiņu vai komandu neapstiprina tā saņemšanu.

Var dot papildu brīdinājuma signālus, ja tie vadītājiem nerada neskaidrības par iepriekšējiem brīdinājumiem.

18. Datu noņemšana uz ārējiem nesējiem

Reģistrācijas kontrolierīces caur kalibrēšanas/datu noņemšanas spraudni pēc pieprasījuma var noņemt datus no tās datu atmiņas vai vadītāja kartes uz ārējiem informācijas nesējiem. Pirms datu noņemšanas reģistrācijas kontrolierīces aktualizē attiecīgajā kartē saglabātos datus.

Papildus un neobligātas funkcijas veidā reģistrācijas kontrolierīces visos darba režīmos var noņemt datus caur citu spraudni uzņēmumam, kas autentizēts caur šo kanālu. Šādā gadījumā uz šo datu noņemšanu attiecas piekļuves tiesības datiem uzņēmuma režīmā.

Datus noņemot, nedrīkst mainīt vai izdzēst saglabātos datus.

Kalibrēšanas/datu noņemšanas spraudņa elektriskais interfeiss noteikts 6. papildinājumā.

Datu noņemšanas protokoli noteikti 7. papildinājumā.

19. Datu izvadīšana uz ārējām papildierīcēm

Ja reģistrācijas kontrolierīcēs nav funkcijas ātruma un/vai odometra rādījumu izvadīšanai uz ekrāna, reģistrācijas kontrolierīces dod izejas signālu transportlīdzekļa kustības ātruma (spidometra) un transportlīdzekļa kopējā nobraukuma (odometra) mērījumu parādīšanai.

Transportlīdzekļa bloks var arī izvadīt šādus datus, lietojot no CAN kopnes savienojuma neatkarīgu īpašo seriālo saiti (ISO 11898 Autotransporta līdzekļi — Ciparu informācijas apmaiņa — Kontrollera tīkls (CAN) atdarbīgiem sakariem), lai tos apstrādātu citos transportlīdzeklī uzstādītos elektroniskos blokos:

- kārtējo datumu un laiku pēc pasaules laika,
- transportlīdzekļa ātrumu,
- transportlīdzekļa kopējo nobraukumu (odometra rādījumu),
- kārtējo atzīmēto vadītāja vai otra vadītāja darbību,
- informāciju par to, vai vadītāja slotā un otra vadītāja slotā ir ievietota tahogrāfa karte, un (ja vajadzīgs) informācija par attiecīgo karšu identifikāciju (kartes numuru un kartes izdevēju dalībvalsti).

Papildus minētajam minimālajam apjomam var izvadīt arī citus datus.

Kad transportlīdzekļa aizdedze ir ieslēgta, šie dati tiek pastāvīgi nosūtīti. Ja transportlīdzekļa aizdedze ir izslēgta, attiecīgu datu izvadīšanu rada vismaz vadītāja vai otra vadītāja darbības izmaiņas un/vai tahogrāfa kartes ievietošana vai izņemšana. Ja šo datu izvadīšana nenotiek, kamēr transportlīdzekļa aizdedze ir izslēgta, šie dati ir pieejami pēc tam, kad transportlīdzekļa aizdedze tiek atkal ieslēgta.

20. Kalibrēšana

Kalibrēšanas funkcija rada iespēju:

▼ **M1**

- kustības sensoru automātiski savienot ar transportlīdzekļa bloku,
- ciparu formātā pielāgot reģistrācijas kontrolierīces konstanti (k) transportlīdzekļa raksturojuma koeficientam (w) (transporta līdzekļiem ar diviem vai vairākiem dzinējiem tilta pārnēsma skaitļiem jābūt aprīkoti ar slēdzi, ar kuru šie pārnēsma skaitļi tiek automātiski saskaņoti ar pārnēsma skaitli, ar kuru iekārta pielāgota transportlīdzeklī),
- regulēt (bez ierobežojumiem) kārtējo laiku,
- koriģēt pašreizējo odometra rādījumu,
- aktualizēt datu atmiņā saglabātos kustības sensora identifikācijas datus,
- aktualizēt vai apstiprināt citus reģistrācijas kontrolierīcei zināmos parametrus: transportlīdzekļa identifikāciju, w, l, riepu izmēru un, ja vajadzīgs, ātruma ierobežošanas ierīces iestatījumu.

Kustības sensora pievienošana transportlīdzekļa blokam sastāv vismaz no:

- kustības sensora saglabāto kustības sensora instalācijas datu aktualizēšana (pēc vajadzības),
- vajadzīgo kustības sensora identifikācijas datu kopēšanas no kustības sensora transportlīdzekļa bloka datu atmiņā.

Kalibrēšanas funkcija var ievadīt vajadzīgos datus caur kalibrēšanas/datu noņemšanas spraudni saskaņā ar 8. papildinājumā noteikto protokolu. Kalibrēšanas funkcija var ievadīt vajadzīgos datus arī caur citiem spraudņiem.

21. Laika korekcija

Laika korekcijas funkcija dod iespējas koriģēt kārtējo laiku ne vairāk par vienu minūti ar intervāliem, kas nav mazāki par septiņām dienām.

Kalibrēšanas režīmā laika korekcijas funkcija dod iespējas kārtējo laiku koriģēt bez jebkādiem ierobežojumiem.

22. Darbības raksturlielumi

Transportlīdzekļa bloks bez ierobežojumiem darbojas temperatūrā no $-20\text{ }^{\circ}\text{C}$ līdz $70\text{ }^{\circ}\text{C}$, bet kustības sensors — no $-40\text{ }^{\circ}\text{C}$ līdz $135\text{ }^{\circ}\text{C}$.

Reģistrācijas kontrolierīces pilnībā darbojas gaisa relatīvajā mitrumā 10 % līdz 90 %.

Reģistrācijas kontrolierīcēm ir jābūt aizsardzībai pret pārspriegumu, barošanas strāvas polaritātes maiņu un īssavienojumiem.

Reģistrācijas kontrolierīces atbilst prasībām, kas noteiktas Komisijas 1995. gada 31. oktobra Direktīvā 95/54/EK ⁽¹⁾, ar kuru pielāgo tehniskajam progresam Padomes Direktīvu 72/245/EEK ⁽²⁾ par elektromagnētisko savietojamību, un tās ir ar aizsardzību elektrostātiskajiem lādiņiem un traucējumiem.

23. Materiāli

Visām reģistrācijas kontrolierīču daļām jābūt izgatavotām no pietiekami stabiliem un mehāniski izturīgiem materiāliem ar pastāvīgām elektriskām un magnētiskām īpašībām.

Normāliem izmantošanas apstākļiem visām iekārtu iekšienē esošajām daļām ir jābūt aizsargātām pret mitrumu un putekļiem.

Transportlīdzekļa blokam jāatbilst standartā IEC 529 noteiktajai IP 40 aizsardzības kategorijai, bet kustības blokam — IP 64 kategorijai.

Reģistrācijas kontrolierīces atbilst tehniskajiem raksturlielumiem, kas saistīti ar konstrukcijas ergonomiskuma rādītājiem.

Reģistrācijas kontrolierīcēm jābūt drošām pret nejaušiem bojājumiem.

24. Apzīmējumi un uzraksti

Ja reģistrācijas kontrolierīces rāda transportlīdzekļa nobraukumu pēc odometra un ātrumu, uz to ekrāna jābūt šādiem apzīmējumiem:

- kreisajā pusē skaitlim, kas rāda attālumu, attāluma mērvienībai, ko norāda ar saīsinājumu "km",
- kreisajā pusē skaitlim, kas rāda braukšanas ātrumu, uzrakstam "km/h".

⁽¹⁾ OV L 266, 8.11.1995., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 152, 6.7.1972., 15. lpp.

▼ **M1**

Reģistrācijas kontrolierīces var būt pārslēgtas ātruma mērīšanai jūdzēs stundā, un tādā gadījumā ātruma mērvienību norāda ar apzīmējumu "mph".

Pie katras atsevišķas reģistrācijas kontrolierīces daļas jābūt piestiprinātai uzrakstu plāksnītei, kurā norādīta šāda informācija:

- iekārtas ražotāja nosaukums un adrese,
- ražotāja komponenta šifrs un iekārtas izgatavošanas gads,
- iekārtas sērijas numurs,
- iekārtas tipa apstiprinājuma zīme.

Ja uz plāksnītes nav pietiekami daudz vietas visas minētās informācijas norādīšanai, uz tās norāda vismaz: ražotāja nosaukumu vai logotipu un ierīces daļas šifru.

IV. PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ TAHOGRĀFA KARŠU KONSTRUKCIJU UN DARBĪBU

1. Redzamā informācija

Kartes priekšējā pusē ir

atkarībā no kartes veida tās izdevējas valsts oficiālajā valodā vai valodās lielajiem burtiem drukāts uzraksts attiecīgi "Vadītāja karte", "Kontrollkarte" "Darbnīcas karte" vai "Uzņēmuma karte";

šie paši uzraksti Kopienas pārējo dalībvalstu oficiālajās valodās veido kartes fonu, attiecīgi:

Spāņu valodā:	TARJETA DEL CONDUCTOR	TARJETA DE CONTROL	TARJETA DEL CENTRO DE ENSAYO	TARJETA DE LA EMPRESA
Dāņu valodā:	FØRERKORT	KONTROLKORT	VÆRKSTED-SKORT	VIRKSOMHED-SKORT
Vācu valodā:	FAHRERKARTE	KONTROLL-KARTE	WERKSTATT-KARTE	UNTERNEHMEN-SKARTE
Grieķu valodā:	KAPTA ΟΔΗΓΟΥ	KAPTA ΕΛΕΓΧΟΥ	KAPTA ΚΕΝΤΡΟΥ ΔΟΚΙΜΩΝ	KAPTA ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
Angļu valodā:	DRIVER CARD	CONTROL CARD	WORKSHOP CARD	COMPANY CARD
Franču valodā:	CARTE DE CONDUCTEUR	CARTE DE CONTROLEUR	CARTE D'ATELIER	CARTE D'ENTREPRISE
Īru valodā:	CÁRTA TIOMÁNAÍ	CÁRTA STIÚRTHA	CÁRTA CEARD-LAINNE	CÁRTA COMH-LACHTA
Itāliešu valodā:	CARTA DEL CONDUCENTE	CARTA DI CONTROLLO	CARTA DELL'OFFICINA	CARTA DELL'AZIENDA
Holan- diešu valodā:	BESTUURDERS KAART	CONTROLE-KAART	WERKPLAAT-SKAART	BEDRIJFSKAART
Portugāļu valodā:	CARTÃO DE CONDUTOR	CARTÃO DE CONTROLO	CARTÃO DO CENTRO DE ENSAIO	CARTÃO DE EMPRESA
Somu valodā:	KULJETTAJA KORTTILLA	VALVONTA KORTILLA	TESTAUSASEMA KORTILLA	YRITYSKORTILLA
Zviedru valodā:	FÖRARKORT	KONTROLLKORT	VERKSTAD-SKORT	FÖRETAGSKORT

tās kartes izdevējas dalībvalsts nosaukums (nav obligāti);

kartes izdevējas dalībvalsts pazīšanas zīme drukāta negatīvā, zilā taisnstūrī, kam apkārt ir divpadsmit zvaigznes dzeltenā krāsā. Pazīšanas zīmes ir šādas:

- B Beļģijai
- DK Dānijai
- D Vācijai

▼ **M1**

GR Grieķijai

E Spānijai

F Francijai

IRL Īrijai

I Itālijai

L Luksemburgai

NL Nīderlandei

A Austrijai

P Portugālei

FIN Somijai

S Zviedrijai

UK Apvienotajai Karalistei;

Informācija par izsniegto karti, kas sarindota šādi:

	Vadītāja karte	Kontrollkarte	Uzņēmuma vai darbnīcas karte
1.	Vadītāja uzvārds	Kontroles iestāde	Uzņēmuma vai darbnīcas karte
2.	Vadītāja vārds(i);	Kontroliera uzvārds (ja vajadzīgs)	Kartes turētāja uzvārds (ja vajadzīgs)
3.	Vadītāja dzimšanas datums	Kontroliera vārds(i) (ja vajadzīgs)	Kartes turētāja vārds(i) (ja vajadzīgs)
4. (a)	Kartes derīguma termiņa sākums		
(b)	Kartes derīguma termiņa beigas (ja ir)		
(c)	Izdevējas iestādes nosaukums (var būt iespiests aizmugures pusē)		
(d)	no 5. iedaļas atšķirīgs numurs, administratīviem mērķiem (nav obligāti);		
5. (a)	Vadītāja apliecības numurs (vadītāja kartes izdošanas dienā)		
5. (b)	Kartes numurs		
6.	Vadītāja fotogrāfija	Kontroliera fotogrāfija (nav obligāti)	—
7.	Vadītāja paraksts	Turētāja paraksts (nav obligāti)	
8.	Parastas dzīvesvietas vai pasta adrese (nav obligāti)	Kontroles iestādes pasta adrese	Uzņēmuma vai darbnīcas adrese

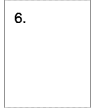
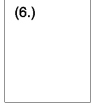
datumi jāraksta formātā "dd/mm/gggg" vai "dd.mm.gggg" (diena, mēnesis, gads);

kartes aizmugures pusē ir:

paskaidrojumi par kartes priekšējā pusē sarindoto informāciju;

ar īpašu kartes turētāja rakstisku piekrišanu var pievienot ar kartes administrēšanu nesaistītu informāciju, šādi papildinājumi nekādā gadījumā nedrīkst mainīt taho-grāfa kartes parauga izmantošanu.

▼ M1

KOPIENAS PARAUGA TAHOGRĀFA KARTES	
PRIEKŠĒJĀ PUSE	AIZMUGURES PUSE
VADĪTĀJA KARTE DALĪBVALSTS 1. 2. 3. 4a. 4b. 4c. (4d.) 5a. 5b. 6. 7. (8.) A B	1. Uzvārds 2. Vārds (vārdi) 3. Dzimšanas datums 4a. Kartes derīguma termiņa sākums 4b. Kartes administratīvā derīguma termiņa beigas 4c. Izdevēja iestāde (4d.) Nav paredzēts valsts administratīvām vajadzībām 5a. Vadītāja apliecības numurs 5b. Kartes numurs 6. Fotografija 7. Paraksts (8.) Adresse <i>Lūdzu, nosūtīt</i> Iestādes nosaukums un adrese B A
Kontrolkarte Dalībvalsts 1. 2. (2.) (3.) 4a. (4b.) 4c. (4d.) 5b. (6.) 7. 8.	1. Kontroles iestāde 2. Uzvārds 3. Vārds (vārdi) 4a. Kartes derīguma termiņa sākums 4b. Kartes administratīvā derīguma termiņa beigas 4c. Izdevēja iestāde (4d.) Nav paredzēts valsts administratīvām vajadzībām 5b. Kartes numurs (6.) Fotografija (7.) Paraksts 8. Adresse <i>Lūdzu, nosūtīt</i> Iestādes nosaukums un adrese
Darbnīcas karte Dalībvalsts 1. 2. (2.) (3.) 4a. (4b.) 4c. (4d.) 5b. (7.) 8. CARTA DELL'OFFICINA WERKPLAATSKAART	1. Darbnīcas nosaukums 2. Uzvārds 3. Vārds (vārdi) 4a. Kartes derīguma termiņa sākums 4b. Kartes administratīvā derīguma termiņa beigas 4c. Izdevēja iestāde (4d.) Nav paredzēts valsts administratīvām vajadzībām 5b. Kartes numurs (7.) Paraksts 8. Adresse <i>Lūdzu, nosūtīt</i> Iestādes nosaukums un adrese
Uzņēmuma karte Dalībvalsts 1. 2. (2.) (3.) 4a. 4b. 4c. (4d.) 5b. (7.) 8.	1. Uzņēmuma nosaukums 2. Uzvārds 3. Vārds (vārdi) 4a. Kartes derīguma termiņa sākums 4b. Kartes administratīvā derīguma termiņa beigas 4c. Izdevēja iestāde (4d.) Nav paredzēts valsts administratīvām vajadzībām 5b. Kartes numurs (7.) Paraksts 8. Adresse <i>Lūdzu, nosūtīt</i> Iestādes nosaukums un adrese

Tahogrāfa kartes jāiespiež šādās fona krāsās:

- vadītāja karte: baltā,
- kontrolkarte: zilā,
- darbnīcas karte: sarkanā,
- uzņēmuma karte: dzeltenā.

Tahogrāfa kartēm ir vismaz šādi elementi aizsardzībai pret kartes viltošanu vai bojāšanu:

- aizsargfons ar sīku gļošētu rakstu un īrispiespiedumu,
- fotogrāfijas vietā aizsargfons un fotogrāfija pārklājas,
- vismaz viena divkrāsu mikroiespieduma līnija.

Dalībvalstis pēc apspriedēm ar Komisiju drīkst pievienot krāsas vai marķējumu, piemēram, svītrkodus, valstu simbolus un aizsardzības elementus, neskarot citus šā pielikuma noteikumus.

2. Drošība

Sistēmas aizsardzība ir vērsta uz to, lai tiktu nodrošināta starp kartēm un reģistrēšanas sistēmu apmaiņamo datu integritāte un autentiskums, no kartēm noņemto datu integritāte un autentiskums, dažu rakstīšanas operāciju veikšana no kartēm tikai reģistrēšanas iekārtā, tiktu izslēgtas jebkādas iespējas falsificēt kartē saglabātos datus, novērstas viltošanas iespējas un tiktu konstatētas visas šādas darbības.

▼ **M1**

Lai sistēma būtu droša, tahogrāfa kartēm jāatbilst drošības prasībām, kas minētas tahogrāfa karšu vispārīgajos drošības mērķos (pielikuma 10. papildinājums).

Tahogrāfa kartes ir nolasāmas ar citām iekārtām, piemēram, personāļajiem datoriem.

3. Standarti

Tahogrāfa kartes atbilst šādiem standartiem:

- ISO/IEC 7810 Identifikācijas kartes — Fiziskās īpašības,
- ISO/IEC 7816 Identifikācijas kartes — Integrālās shēmas ar kontaktiem:
 - 1. daļa. Fiziskās īpašības,
 - 2. daļa. Izmēri un kontaktu novietojums,
 - 3. daļa. Elektroniskie signāli un pārraides protokoli,
 - 4. daļa. Iekšējās apmaiņas komandas,
 - 8. daļa. Iekšējās apmaiņas aizsardzības komandas,
- ISO/IEC 10373 Identifikācijas kartes — Testēšanas metodes.

4. Vides un elektriskās specifikācijas

Tahogrāfa kartēm ir pareizi jādarbojas visos Kopienā parasti novērojamajos klimatiskajos apstākļos, un vismaz temperatūrā no -25 °C līdz $+70\text{ °C}$ ar īslaicīgu temperatūras paaugstināšanos līdz $+85\text{ °C}$, "īslaicīgi" nozīmē ne ilgāk par 4 stundām un ne vairāk kā 100 reižu visā kartes kalpošanas laikā.

Tahogrāfa kartēm ir pareizi jādarbojas gaisa relatīvajā mitrumā no 10 % līdz 90 %.

Ievērojot vides un elektriskās specifikācijas, tahogrāfa kartēm ir pareizi jādarbojas piecus gadus.

Ekspluatācijas laikā tahogrāfa kartes atbilst Komisijas 1995. gada 31. oktobra Direktīvā 95/54/EK par elektromagnētisko saderību ⁽¹⁾ noteiktajām prasībām, un tām jābūt aizsargātām pret elektrostatiskās izlādes elektrisko impulsu.

5. Datu glabāšana

Šajā punktā:

- laiks tiek reģistrēts ar vienas minūtes izšķirtspēju, ja nav noteikts citādi,
- odometra rādījumi tiek reģistrēti ar viena kilometra izšķirtspēju,
- ātrums tiek reģistrēts ar izšķirtspēju 1 km/h.

Tahogrāfa karšu funkcijas, komandas un loģiskās shēmas atbilst 2. papildinājumā noteiktajām prasībām attiecībā uz datu glabāšanu.

Šajā punktā noteikta lietojumdatu datņu minimālā atmiņas ietilpība. Tahogrāfa kartēm ir jābūt spējīgām reģistrācijas kontrolierīcēm norādīt šo datu datņu faktiskā atmiņas ietilpību.

Visus ar kartes iespējamiem citādiem lietojumiem saistītos datus var kartē glabāt, ievērojot 1995. gada 24. oktobra Direktīvu 95/46/EK par fizisko personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti ⁽²⁾.

5.1. Kartes identifikācijas un drošības dati**5.1.1. Lietojuma identifikācija**

Tahogrāfa kartēs jābūt iespējām saglabāt šādus lietojuma identifikācijas datus:

- tahogrāfa lietojuma identifikāciju,
- tahogrāfa kartes veida identifikāciju.

5.1.2. Mikroshēmas identifikācija

Tahogrāfa kartēs jābūt iespējām saglabāt šādus integrālo shēmu (IS) identifikācijas datus:

- IS sērijas numuru,
- IS ražotāju norādes.

⁽¹⁾ OV L 266, 8.11.1995., 1. lpp.

⁽²⁾ OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.

▼ **M1****5.1.3. IS kartes identifikācija**

Tahogrāfa kartēs jābūt iespējām saglabāt šādus viedkaršu identifikācijas datus:

- kartes sērijas numur (ieskaitot ražotāja norādes),
- kartes tipa apstiprinājuma numuru,
- kartes personalizētāja identifikāciju (ID),
- shēmas ievietotāja ID,
- IS identifikāciju.

5.1.4. Aizsardzības elementi

Tahogrāfa kartēs jābūt iespējām saglabāt šādus aizsardzības elementu datus:

- Eiropas publisko atslēgu,
- dalībvalsts sertifikātu,
- kartes sertifikātu,
- kartes privāto atslēgu.

5.2. Vadītāja karte**5.2.1. Kartes identifikācija**

Vadītāja kartēs jābūt iespējām saglabāt šādus kartes identifikācijas datus:

- kartes numuru,
- izdevējas dalībvalsts nosaukumu, izdevējas iestādes nosaukumu, izdošanas datumu,
- kartes derīguma termiņa sākuma un beigu datumu.

5.2.2. Kartes turētāja identifikācija

Vadītāja kartēs jābūt iespējām saglabāt šādus kartes turētāja identifikācijas datus:

- turētāja uzvārdu,
- turētāja vārdu(s),
- dzimšanas datumu,
- vēlamo valodu.

5.2.3. Informācija par vadītāja apliecību

Vadītāja kartēs jābūt iespējām saglabāt šādus vadītāja apliecības datus:

- izdevējas dalībvalsts nosaukumu, izdevējas iestādes nosaukumu,
- vadītāja apliecības numuru (vadītāja kartes izdošanas dienā).

5.2.4. Dati par transportlīdzekļa izmantošanu

Vadītāja kartē jābūt iespējām saglabāt par katru kalendāra dienu, kad karte izmantota, un par katru transportlīdzekļa izmantošanas periodu (izmantošanas periodā no kartes skatpunkta ietilpst visa kartes ievietošanas/izņemšanas cikla loģiskā secība) attiecīgās dienas laikā jāsavstarpīgi šādi dati:

- datums un laiks pirmajā transportlīdzekļa izmantošanas reizē (t. i., kad karte ievietota pirmoreiz konkrētajā transportlīdzekļa izmantošanas laikā, vai 00.00, ja attiecīgajā laikā izmantošanas periods turpinās),
- transportlīdzekļa odometra rādījums šajā laikā,
- datums un laiks pēdējā transportlīdzekļa izmantošanas reizē (t. i., kad karte izņemta pēdējoreiz konkrētajā transportlīdzekļa izmantošanas periodā, vai 23.59, ja attiecīgajā laikā izmantošanas periods turpinās),
- transportlīdzekļa odometra rādījums šajā laikā,
- transportlīdzekļa reģistrācijas numurs un reģistrācijas dalībvalsts.

Vadītāja kartēs jābūt iespējām saglabāt vismaz 84 šādus ierakstus.

▼ **M1***5.2.5. Dati par vadītāja darbībām*

Vadītāja kartē jābūt iespējām par katru kalendāra dienu, kuras laikā karte lietota vai par kuru vadītājs ievadījis datus ar roku, saglabāt šādus datus:

- datumu,
- ikdienas klātbūtnes skaitītājs (katrā šādā kalendāra dienā palielinās par vienu vienību),
- kopējais nobraukums, ko attiecīgajā dienā veicis vadītājs,
- vadītāja statusu pulksten 00.00,
- katru reizi, kad vadītājs mainījis darbību, un/vai mainījis autovadīšanas režīmu, un/vai ievietojušos vai izņēmis savu karti:
 - autovadīšanas režīms (APKALPE, INDIVIDUĀLA),
 - slots (VADĪTĀJA, OTRA VADĪTĀJA),
 - kartes statuss (IEVIETOTA, IZNĒMTA),
 - darbība (AUTOVADĪŠANA, KLĀTBŪTNE, DARBS, PĀRTRAUKUMS/ATPŪTA),
 - pārmaiņas laiks.

Vadītāja kartes atmiņā jābūt iespējām saglabāt datus par darbībām vismaz 28 dienās (vadītāja vidējā aktivitāte ir 93 darbības maiņas dienā).

Datus, kas minēti 197. un 199. prasībā, glabā tā, lai varētu izgūt darbības to veikšanas secībā, arī situācijās, kad notiek to laika daļēja pārklāšanās.

5.2.6. Vietas, kurās sākas un/vai beidzas dienas darba periodi

Vadītāja kartē jābūt iespējām saglabāt šādus vadītāja ievadītus datus par vietām, kurās sākas un/vai beidzas dienas darba periods.

- ievadīšanas datums un laiks (vai ar ierakstu saistītais datums/laiks gadījumos, kad ieraksts izdarīts, ievadot datus ar roku),
- ieraksta veids (sākums vai beigas, ievadīšanas nosacījumi),
- ievadītā valsts un reģions,
- transportlīdzekļa ometra rādījums.

Vadītāja kartes atmiņā jābūt iespējām saglabāt vismaz 42 šādus ierakstu pārus.

5.2.7. Dati par notikumiem

Šajā apakšpunktā laiku reģistrē ar vienas sekundes izšķirtspēju.

Vadītāja kartē jābūt iespējām saglabāt datus par šādiem reģistrācijas kontrolierīces konstatētiem notikumiem laikā, kamēr karte ir ievietota:

- laika daļēja pārklāšanās (gadījumos, kad notikuma cēlonis ir šī karte),
- kartes ievietošana autovadīšanas laikā (gadījumos, kad notikuma cēlonis ir šī karte),
- kartes pēdējā sesija nav pareizi pabeigta (gadījumos, kad notikuma cēlonis ir šī karte),
- barošanas strāvas pārtraukumi,
- kustības datu kļūdas,
- aizsardzības sistēmas pārkāpuma mēģinājumi.

Vadītāja kartēs jābūt iespējām par šiem notikumiem saglabāt šādus datus:

- notikuma kodu,
- notikuma sākuma datumu un laiku (vai kartes ievietošanas laiku gadījumos, kad notikums attiecīgajā laikā notiek),
- notikuma beigu datumu un laiku (vai kartes izņemšanas laiku gadījumos, kad notikums attiecīgajā laikā notiek),
- reģistrācijas numuru un reģistrācijas dalībvalsti transportlīdzeklī, kurā notikums gadījies.

Piezīme: Notikumam "laika daļēja pārklāšanās":

- notikuma sākuma datums un laiks atbilst datumam un laikam, kad karte izņemta no iepriekšējā transportlīdzekļa,
- notikuma beigu datums un laiks atbilst datumam un laikam, kad karte ievietota pašlaik izmantojamajā transportlīdzeklī,

▼ **M1**

- transportlīdzekļa dati atbilst kārtējam izmantojamajam transportlīdzeklim, ar kuru notikums saistīts.

Piezīme: Notikumam "nepareizi noslēgta pēdējā kartes sesija":

- notikuma sākuma datums un laiks atbilst kartes ievietošanas datumam un laikam, kas atbilst nepareizi noslēgtajai kartes sesijai,
- notikuma beigu datums un laiks atbilst kartes ievietošanas datumam un laikam, kas atbilst sesijai, kuras laikā notikums konstatēts (kārtējai sesijai),
- transportlīdzekļa dati atbilst transportlīdzeklim, kurā kartes sesija nenoslēdzās pareizi.

Vadītāja kartē jābūt iespējām saglabāt datus par pēdējiem sešiem katra veida notikumiem (t. i., par 36 notikumiem).

5.2.8. *Dati par defektiem*

Šajā apakšpunktā laiku reģistrē ar vienas sekundes izšķirtspēju.

Vadītāja kartē jābūt iespējām saglabāt datus par šādiem reģistrācijas kontrolierīces konstatētiem defektiem laikā, kamēr karte ir ievietota:

- kartes defekts (gadījumos, kad notikuma cēlonis ir šī karte),
- reģistrācijas kontrolierīces defekts.

Vadītāja kartēs jābūt iespējām par šiem defektiem saglabāt šādus datus:

- defekta kodu,
- defekta sākuma datumu un laiku (vai kartes ievietošanas laiku gadījumos, kad defekts turpinās attiecīgajā brīdī),
- defekta beigu datumu un laiku (vai kartes izņemšanas laiku gadījumos, kad defekts attiecīgajā laikā notiek),
- reģistrācijas numuru un reģistrācijas dalībvalsti transportlīdzeklim, kurā defekts gadījies.

Vadītāja kartē jābūt iespējām saglabāt datus par pēdējiem divpadsmit katra veida defektiem (t. i., par 24 notikumiem).

5.2.9. *Dati par kontroles darbībām*

Vadītāja kartēs jābūt iespējām par kontroles darbībām saglabāt šādus datus:

- kontroles datums un laiks,
- kontrolkartes numurs un izdevēja dalībvalsts,
- kontroles veids (datu izvadīšana uz ekrāna un/vai izdrukāšana un vai noņemšana no transportlīdzekļa bloka un/vai kartes (sk. piezīmi)).
- datu noņemšanai — periods, uz kuru attiecas noņemtie dati,
- reģistrācijas numuru un reģistrācijas dalībvalsti transportlīdzeklim, kurā veikta kontrole.

Piezīme: drošības prasības nosaka, ka datu noņemšana no kartes tiek reģistrēta tikai tad, ja to veic caur reģistrācijas kontrolierīci.

Vadītāja kartēs jābūt iespējām saglabāt vienu šādu ierakstu.

5.2.10. *Dati par kartes sesiju*

Vadītāja kartē jābūt iespējām saglabāt datus par transportlīdzekli, kurā sākusies kārtējā sesija:

- sesijas sākuma (t. i., kartes ievietošanas) datums un laiks ar vienas sekundes izšķirtspēju,
- transportlīdzekļa reģistrācijas numurs un dalībvalsts, kurā tas reģistrēts.

5.2.11. *Dati par īpašiem nosacījumiem*

Vadītāja kartē jābūt iespējām saglabāt šādus datus par īpašajiem nosacījumiem, kas ievadīti laikā, kamēr karte bijusi ievietota (jebkurā slotā):

- kontroles datums un laiks,
- īpašā nosacījuma veids.

Vadītāja kartēs jābūt iespējām saglabāt 56 šādus ierakstus.

▼ **M1****5.3. Darbnīcas karte****5.3.1. Aizsardzības elementi**

Darbnīcas kartē jābūt iespējām saglabāt personas identifikācijas numuru (PIN kodu).

Darbnīcas kartē jābūt iespējām saglabāt kriptogrāfiskās atslēgas, kas vajadzīgas kustības sensora pievienošanai transportlīdzekļa blokam.

5.3.2. Kartes identifikācija

Darbnīcas kartē jābūt iespējām saglabāt šādus kartes identifikācijas datus:

- kartes numuru,
- izdevējas dalībvalsts nosaukumu, izdevējas iestādes nosaukumu, izdošanas datumu,
- kartes derīguma termiņa sākuma un beigu datumu.

5.3.3. Kartes turētāja identifikācija

Darbnīcas kartē jābūt iespējām saglabāt šādus kartes turētāja identifikācijas datus:

- darbnīcas nosaukumu,
- darbnīcas adresi,
- turētāja uzvārdu,
- turētāja vārdu(s),
- vēlamu valodu.

5.3.4. Dati par transportlīdzekļa izmantošanu

Darbnīcas kartē jābūt iespējām saglabāt datus par transportlīdzekļa izmantošanu tādā pašā veidā kā vadītāja kartē.

Darbnīcas kartē jābūt iespējām saglabāt vismaz 4 šādus ierakstus.

5.3.5. Dati par vadītāja darbībām

Darbnīcas kartē jābūt iespējām saglabāt datus par vadītāja darbībām tādā pašā veidā kā vadītāja kartē.

Darbnīcas kartē jābūt iespējām saglabāt datus par vadītāja aktivitātēm vismaz vienas vadītāja vidējās aktivitātes laikā.

5.3.6. Dati par dienas darba periodu sākumu un/vai beigām

Darbnīcas kartē jābūt iespējām saglabāt datus par dienas darba periodu sākumu un/vai beigām tādā pašā veidā kā vadītāja kartē.

Darbnīcas kartes atmiņā jābūt iespējām saglabāt vismaz trīs šādus ierakstu pārus.

5.3.7. Dati par notikumiem un defektiem

Darbnīcas kartē jābūt iespējām saglabāt datus par notikumiem un defektiem tādā pašā veidā kā vadītāja kartē.

Darbnīcas kartē jābūt iespējām saglabāt datus vismaz par pēdējiem trijiem katra veida notikumiem (t. i., par 18 notikumiem) un par sešiem pēdējiem katra veida defektiem (t. i., 12 defektiem).

5.3.8. Dati par kontroles darbībām

Darbnīcas kartē jābūt iespējām saglabāt datus par kontroles darbībām tādā pašā veidā kā vadītāja kartē.

5.3.9. Dati par kalibrēšanu un laika korekcijām

Darbnīcas kartē ir jābūt iespējām saglabāt datus par kalibrēšanu un/vai laika korekcijām, kas izdarītas laikā, kamēr karte ir ievietota reģistrēšanas iekārtā.

Par katru kalibrēšanu jābūt iespējām saglabāt šādus datus:

- kalibrēšanas nolūks (uzstādīšana pirmo reizi, uzstādīšana, regulāra pārbaude),
- transportlīdzekļa identifikācija,

▼ **M1**

- aktualizētie vai apstiprinātie parametri (w, k, l, riepu izmērs, ātruma ierobežošanas ierīces iestatījumus, odometra rādījumi (vecais un jaunais) datums un laiks (iepriekšējais un jaunais),
- reģistrācijas kontrolierīce s identifikācija (transportlīdzekļa bloka šifrs, transportlīdzekļa bloka sērijas numurs, kustības sensora sērijas numurs).

Darbnīcas kartē jābūt iespējām saglabāt vismaz 88 šādus ierakstus.

Darbnīcas kartē ir skaitītājs, kas rāda, cik reizes attiecīgā karte izmantota kalibrēšanai.

Darbnīcas kartē ir skaitītājs, kas rāda, cik reizes attiecīgā karte izmantota kalibrēšanai kopš pēdējās reizes, kad no tās ņemti dati.

5.3.10. *Dati par īpašiem nosacījumiem*

Darbnīcas kartē jābūt iespējām saglabāt datus par kontroles darbībām tādā pašā veidā kā vadītāja kartē. Darbnīcas kartē jābūt iespējām saglabāt divus šādus ierakstus.

5.4. **Kontrollkarte**

5.4.1. *Kartes identifikācija*

Kontrollkartē jābūt iespējām saglabāt šādus kartes identifikācijas datus:

- kartes numuru,
- izdevējas dalībvalsts nosaukumu, izdevējas iestādes nosaukumu, izdošanas datumu,
- kartes derīguma termiņa (ja ir noteikts) sākuma un beigu datumu.

5.4.2. *Kartes turētāja identifikācija*

Kontrollkartē jābūt iespējām saglabāt šādus kartes turētāja identifikācijas datus:

- kontroles iestādes nosaukumu,
- kontroles iestādes adresi,
- turētāja uzvārdu;
- turētāja vārdu(s),
- vēlamu valodu.

5.4.3. *Dati par kontroles darbībām*

Kontrollkartē jābūt iespējām saglabāt šādus datus par kontroles darbībām:

- kontroles datums un laiks,
- kontroles veids (datu izvadīšana uz ekrāna un/vai izdrukāšana un vai ņemšana no transportlīdzekļa bloka un/vai kartes),
- periods, par kuru dati ņemti (ja ir),
- kontrolētā transportlīdzekļa reģistrācijas numurs un reģistrācijas dalībvalsts,
- kartes numurs un kontrolētās vadītāja kartes izdevēja dalībvalsts.

Kontrollkartē jābūt iespējām saglabāt vismaz 230 šādus ierakstus.

5.5. **Uzņēmuma karte**

5.5.1. *Kartes identifikācija*

Uzņēmuma kartē jābūt iespējām saglabāt šādus kartes identifikācijas datus:

- kartes numuru,
- izdevējas dalībvalsts nosaukumu, izdevējas iestādes nosaukumu, izdošanas datumu,
- kartes derīguma termiņa (ja ir noteikts) sākuma un beigu datumu.

5.5.2. *Kartes turētāja identifikācija*

Uzņēmuma kartē jābūt iespējām saglabāt šādus kartes turētāja identifikācijas datus:

- uzņēmuma nosaukumu,

▼ **M1**

— uzņēmuma adresi.

5.5.3. *Dati par uzņēmuma darbībām*

Uzņēmuma kartē jābūt iespējām saglabāt šādus datus par uzņēmuma darbībām:

- darbības datums un laiks,
- darbības veids (transportlīdzekļa bloka bloķēšana un/vai atbloķēšana, datu noņemšana no transportlīdzekļa bloka un/vai kartes),
- periods, par kuru noņemti dati (ja ir),
- transportlīdzekļa reģistrācijas numurs un reģistrācijas dalībvalsts,
- kartes numurs un karti izdevēja dalībvalsts (ja datus noņem no kartes).

Uzņēmuma kartē jābūt iespējām saglabāt vismaz 230 šādus ierakstus.

V. REĢISTRĀCIJAS KONTROLIERĪCES UZSTĀDĪŠANA

1. Uzstādīšana

Jaunas reģistrācijas kontrolierīces to uzstādītājiem vai autobūvētājiem piegādā neaktivizētas ar visiem III. nodaļas 20. punktā uzskaitītajiem parametriem, kuriem iestaītas pienācīgas un derīgas noklusējuma vērtības. Gadījumos, kad parametram nav konkrētas vērtības, ar burtiem apzīmējamus parametrus iestāda teksta rindās ar jautājuma zīmēm "?", bet skaitlisko parametru vērtības iestāda uz nulli "0".

Reģistrācijas kontrolierīces pirms aktivācijas dod piekļuvi kalibrēšanas funkcijai — arī tad, ja tā nav kalibrēšanas režīmā.

Pirms aktivācijas reģistrācijas kontrolierīces nevar ne ierakstīt, ne saglabāt III.12.3. līdz III.12.9. punktā un III.12.12 līdz III.12.14. punktā minētos datus.

Uzstādīšanas laikā autoražotāji uzstāda visus zināmos parametrus.

Reģistrācijas kontrolierīču uzstādītāji un autoražotāji veic to aktivāciju pirms transportlīdzekļa aizbrauc no vietas, kurā veikta uzstādīšana.

Reģistrācijas kontrolierīču aktivācija notiek automātiski, pirmoreiz ievietojot darbnīcas karti kādā no tās interfeisa ierīcēm.

Ja jāveic īpašas kustības sensora pievienošanas operācijas transportlīdzekļa blokam, tās notiek automātiski pirms aktivācijas vai tās laikā.

Pēc aktivācijas reģistrācijas kontrolierīcēm darbojas visas un ir spēkā visas piekļuves tiesības datiem.

Pēc reģistrācijas kontrolierīču aktivācijas pilnībā darbojas visas tās datu ierakstīšanas un saglabāšanas funkcijas.

Pēc uzstādīšanas veic kalibrēšanu. Veicot kalibrēšanu pirmoreiz, ievada transportlīdzekļa reģistrācijas numuru, reģistrācijas kontrolierīces kalibrēšana jāveic 2 nedēļu laikā pēc tās uzstādīšanas vai pēc transportlīdzekļa reģistrācijas numura piešķiršanas atkarībā no tā, kurš no šiem minētajiem notikumiem ir vēlāks.

Reģistrācijas kontrolierīcēm jābūt uzstādītām transportlīdzekļos tādā veidā, lai vadītājs varētu piekļūt visām vajadzīgajām funkcijām no savas vietas.

2. Uzstādīšanas plāksne

Pēc reģistrācijas kontrolierīču pārbaudes uzstādīšanas laikā pie reģistrācijas kontrolierīcēm, to iekšienē vai tām blakus redzamā un viegli pieejamā vietā piestiprina uzstādīšanas plāksnīti. Pēc katras pārbaudes, kuru veic pilnvarots montieris vai darbnīca, iepriekšējās uzstādīšanas plāksnes vietā piestiprina jaunu plāksni.

Uz plāksnes ir vismaz šāda informācija:

- apstiprinātā montiera vai darbnīcas vārds un uzvārds vai nosaukums un adrese,
- transportlīdzekļa raksturojuma koeficients formātā "w = ... imp./km",
- reģistrācijas kontrolierīces koeficients formātā "k = ... imp./km",
- riteņu riepu faktiskais apkārtmērs formātā "l = ... mm",
- riepu izmērs,
- transportlīdzekļa raksturojuma koeficienta un riteņu riepu faktiskā apkārtmēra noteikšanas datums,
- transportlīdzekļa identifikācijas numurs.

▼ **M1****3. Plombēšana**

Plombu uzliet:

- visiem savienojumiem, kuru atvienošanas vai atvienošanās gadījumā var rasties nedekļējami datu zudumi vai var tikt veikti nekonstatējami datu sagrozījumi.
- uzstādīšanas plāksnei, ja tā nav piestiprināta tādā veidā, ka to nevar noņemt, nebojājot apzīmējumus uz tās.

Šīs plombras drīkst noņemt:

- ārkārtējā situācijā,
- lai uzstādītu, regulētu vai remontētu ātruma ierobežošanas ierīci vai jebkuru citu ierīci, kas veicina kustības drošības paaugstināšanos, ja reģistrācijas kontrolierīces turpina darboties droši un pareizi, un to atkārtoti plombējis pilnvarots montieris vai darbnīca (saskaņā ar VI nodaļu) tūlīt pēc ātruma ierobežošanas ierīces uzstādīšanas vai citas tādas ierīces uzstādīšanas, kas veicina kustības drošības paaugstināšanos, bet visos citos gadījumos septiņu dienu laikā.

Par visiem plombu noņemšanas vai bojāšanas gadījumiem sagatavo un attiecīgajai kompetentajai iestādei iesniedz rakstisku paziņojumu.

VI. PĀRBAUDES, INSPEKCIJAS UN REMONTI

Prasības attiecībā uz apstākļiem, kādos saskaņā ar 12.5 pantu Regulā (EEK) Nr. 3821/85, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 2135/98, drīkst noņemt plombras, noteiktas šā pielikuma V nodaļas 3. punktā.

1. Montieru vai darbnīcu apstiprināšana

Dalībvalstis apstiprina, regulāri uzrauga un sertificē iestādes, kuras veic:

- uzstādīšanu,
- pārbaudes,
- inspekcijas,
- remontus.

Saskaņā ar minētās regulas 12. panta 1. punktu darbnīcas kartes izsniedz tikai montieriem un/vai darbnīcām, kas pilnvaroti veikt reģistrācijas kontrolierīču aktivāciju un/vai kalibrēšanu saskaņā ar šo pielikumu, ja vien netiek pienācīgi pamatots, ka:

- tie nav tiesīgi saņemt uzņēmuma karti,
- un to citas profesionālās darbības nevar negatīvi ietekmēt sistēmu drošību saskaņā ar 10. papildinājumu.

2. Jaunu vai izremontētu instrumentu pārbaudes

Jāpārbauda katras jaunas vai izremontētas ierīces darbības pareizība un to rādījumu vai reģistrēšanas precizitātes atbilstība III nodaļas 2.1 un 2.2. apakšpunktā noteiktajai, veicot kalibrēšanu un plombēšanu saskaņā ar V nodaļas 3. punktu.

3. Iekārtu inspekcija

Pēc uzstādīšanas transportlīdzeklī visa sistēma (ieskaitot reģistrācijas kontrolierīci) atbilst III nodaļas 2.1 un 2.2 punkta noteikumiem par maksimāli pieļaujamo kļūdu.

4. Regulāras inspekcijas

Transporta līdzekļos uzstādīto reģistrācijas kontrolierīču regulārās inspekcijas veic pēc katra remonta vai pēc transportlīdzekļa raksturojuma koeficienta, riepju faktiskā apkārtmēra maiņas, vai ja iekārtas laiks atšķiras no pasaules laika vairāk nekā par 20 minūtēm, nomainot transportlīdzekļa reģistrācijas numuru, bet vismaz reizi divos gados (24 mēnešos) kopš pēdējās inspekcijas.

Šajās inspekcijās pārbauda:

- vai reģistrācijas kontrolierīce, kā arī datu saglabāšanas funkcija tahogrāfa kartēs darbojas pareizi,
- vai ir ievērotas III nodaļas 2.1 un 2.2 punktā noteiktās prasības par maksimāli pieļaujamo kļūdu uzstādīšanas laikā,
- vai uz reģistrācijas kontrolierīces ir tipa apstiprinājuma zīme,

▼ **M1**

- vai ir piestiprināta uzstādīšanas plāksnīte,
 - vai plombas uz ierīces un citām iekārtas daļām ir nebojātas,
 - riepu izmēru un riteņu riepu faktisko apkārtmēru.
- Šajās inspekcijās ietilpst kalibrēšana.

5. Kļūdu noteikšana

Mērījumu kļūdas uzstādīšanas laikā un lietošanas laikā jānosaka, ievērojot šādus noteikumus, kas jāuzskata par izmēģinājumu standartapstākļiem:

- transportlīdzeklis ir bez kravas un darba kārtībā,
- spiediens riepās atbilst ražotāja noteiktajam,
- riepu nodilums ir attiecīgās valsts tiesību aktos noteiktajās robežās,
- transportlīdzekļa kustība:
 - transportlīdzeklis pārvietojas tā dzinēja radītās vilces ietekmē taisnvirzienā pa horizontālu virsmu ar ātrumu 50 ± 5 km/h. Attālumam, kurā izdara mērījumus, ir jābūt vismaz 1 000 m,
- var izmantot arī alternatīvas metodes, ja to precizitāte ir līdzīga, piemēram, izmēģinājumu standus.

6. Remontdarbi

Darbnīcām ir jābūt iespējām ņemt datus no reģistrācijas kontrolierīcēm un tos nodot atpakaļ attiecīgajam transporta uzņēmumam.

Pilnvarotas darbnīcas izdod transporta uzņēmumiem apliecinošu dokumentu par to, ka dati nav ņemami gadījumos, kad reģistrācijas kontrolierīču bojājumu dēļ nav iespējams ņemt iepriekš ierakstītos datus arī pēc attiecīgajā darbnīcā veiktā remonta. Darbnīcas šo dokumentu kopijas uzglabā vismaz vienu gadu.

VII. KARŠU IZSNIEGŠANA

Dalībvalstu noteiktā karšu izsniegšanas kārtība atbilst šādām prasībām:

Pieprasītājam pirmo reizi izsniegtās tahogrāfa kartes numurā kartes kārtas indeksam (ja izmanto), atjaunošanas indeksam un nomaņas indeksam jābūt iestatītam uz nulli "0".

Visām vienai un tai pašai kontroles iestādei, darbnīcai vai transporta uzņēmumam izsniegto nepersonalizēto tahogrāfa karšu numuri sākas ar vienu un to pašu 13 zīmju ciparu, kam seko atšķirīgs kārtas indekss.

Tahogrāfa kartei, kura izsniegta, nomainot esošo tahogrāfa karti, ir tāds pats kartes numurs kā kartei, kuru tā nomaina, izņemot kartes nomaņas indeksu, kas jāpalielina par vienu vienību (no 0, ..., 9; no A, ..., Z).

Tahogrāfa kartei, kas izsniegta, nomainot esošo tahogrāfa karti, ir tāds pats kartes derīguma termiņš kā kartei, kuru tā nomaina.

Tahogrāfa kartei, kura izsniegta, atjaunojot esošo tahogrāfa karti, ir tāds pats kartes numurs kā kartei, kura tiek atjaunota, izņemot kartes atjaunošanas indeksu, kas jāpalielina par vienu vienību (no 0, ..., 9; no A, ..., Z).

Nomainot izdoto tahogrāfa karti sakarā ar administratīvo datu izmaiņām, ja tas no tiek tajā pašā dalībvalstī, kurā karte izsniegta, ievēro noteikumus par atjaunošanu, vai noteikumus par pirmreizējas izsniegšanas kārtību, ja to veic citā dalībvalstī.

Nepersonalizētās darbnīcas kartēs vai kontrolkartēs "kartes turētāja uzvārda" vietā ieraksta darbnīcas vai kontroles iestādes nosaukumu.

VIII. REĢISTRĀCIJAS KONTROLIERĪČU UN TAHOGRAFĀ KARŠU TIPA APSTIPRINĀŠANA**1. Vispārīgi norādījumi**

Šajā nodaļā "pašrakstītājas reģistrācijas kontrolierīces" nozīmē "reģistrācijas kontrolierīces vai to daļas". Tipa apstiprinājums nav vajadzīgs kabelim (vai kabelim), ar kuriem kustības sensors pievienots transportlīdzekļa blokam. Papīrs, kuru izmanto pašrakstītājam reģistrācijas kontrolierīcēm, ir uzskatāms par reģistrācijas kontrolierīces daļu.

Reģistrācijas kontrolierīces nodod apstiprināšanai komplektā ar visām tajās ietilpstošajām papildierīcēm.

Reģistrācijas kontrolierīču un tahogrāfa karšu tipa apstiprināšanā ietilpst ar drošību saistītie testi, funkcionalitātes testi un saderības testi. Par šo pārbaužu pozitīviem rezultātiem tiek izdots attiecīgs apliecinošs dokuments.

▼ **M1**

Dalībvalstu iestādes, kuras veic tipa apstiprināšanu, tipa apstiprinājuma sertifikātu saskaņā ar šīs regulas 5. pantu nepiešķir, kamēr to rīcībā nav:

- drošības sertifikāta,
- funkcionalitātes sertifikāta,
- saderības sertifikāta,

reģistrācijas kontrolierīcei vai tahogrāfa kartei, par kuru iesniegts tipa apstiprinājuma pieteikums.

Par visām iekārtas programmatūras vai tehniskajām pārmaiņām vai citu materiālu izmantošanu to ražošanai iepriekš jāpaziņo iestādei, kas piešķirusi tipa apstiprinājumu. Šī iestāde ražotājam apstiprina tipa apstiprinājuma pagarinājumu, vai arī var pieprasīt aktualizēt vai apstiprināt attiecīgo funkcionalitātes, drošības un/vai savietojamības sertifikātu.

Iestādei, kura piešķirusi reģistrācijas kontrolierīces tipa apstiprinājumu, apstiprina procedūras reģistrācijas kontrolierīces programmatūras atjaunināšanas procedūras in situ. Atjauninot programmatūru, nedrīkst mainīti vai izdzēst reģistrēšanas ierīces atmiņā saglabātos datus par vadītāja darbībām. Programmatūru drīkst atjaunināt tikai iekārtas ražotāja pārraudzībā.

2. Drošības sertifikāts

Drošības sertifikātu izsniedz saskaņā ar šā pielikuma 10. papildinājumu.

3. Funkcionalitātes sertifikāts

Visi tipa apstiprinājuma saņemšanas kandidāti iesniedz dalībvalsts iestādei, kura piešķir tipa apstiprinājumu, visus materiālus un dokumentāciju, kurus šī iestāde uzskata par vajadzīgiem.

Funkcionalitātes sertifikātu ražotājam izsniedz tikai pēc visu vismaz 9. papildinājumā minēto testu pozitīvu rezultātu saņemšanas.

Funkcionalitātes sertifikātu izsniedz iestāde, kura izdara tipa apstiprināšanu. Šajā sertifikātā līdz ar tā saņēmēja nosaukumu un modeļa identifikāciju norāda visus veiktos testus un tajos iegūtos rezultātus.

4. Savietojamības sertifikāts

Savietojamības testus veic vienā laboratorijā, kas darbojas Eiropas Komisijas pakļautībā un pārraudzībā.

Laboratorija reģistrē savietojamības testēšanas ražotāju iesniegtos pieteikumus to saņemšanas hronoloģiskā secībā.

Pieteikumus oficiāli reģistrē tikai pēc tam, kad laboratorijas rīcībā ir:

- pilns šiem savietojamības testiem vajadzīgo materiālu un dokumentācijas komplekts,
- attiecīgais drošības sertifikāts,
- attiecīgais funkcionalitātes sertifikāts.

Pieteikuma reģistrēšanas datums ir jāpaziņo ražotājam.

Laboratorija neveic savietojamības testus reģistrācijas kontrolierīcēm vai tahogrāfa kartēm, par kurām nav izsniegts drošības sertifikāts un funkcionalitātes sertifikāts.

Ražotāji, kas iesniedz pieteikumus savietojamības testēšanai, apņemas atbildīgās laboratorijas rīcībā atstāt pilnu vistu to materiālu un dokumentu komplektu, kurus tie nodevuši testēšanas veikšanai.

Savietojamības testēšanu veic saskaņā ar šā pielikuma 9. papildinājuma 5. punktu ar attiecīgi visu reģistrācijas kontrolierīču vai tahogrāfa karšu tipiem:

- kuru tipa apstiprinājums vēl ir spēkā, vai
- kuru tipa apstiprinājums vēl nav piešķirts, bet ir derīgs savietojamības sertifikāts.

Laboratorija izsniedz savietojamības sertifikātu ražotājam tikai pēc visu savietojamības testu sekmīgas iziešanas.

Ja savietojamības testi nav izieti ar vienu vai vairākām reģistrācijas kontrolierīcēm vai tahogrāfa kartēm, kā noteikts 283. prasībā, savietojamības sertifikātu neizsniedz tikmēr, kamēr ražotājs nav veicis visas vajadzīgās pārmaiņas un sekmīgi izturējis savietojamības testus. Laboratorija kopā ar attiecīgo ražotāju noskaidro nesavietojamības cēloņus un palīdz testēšanu pieprasījušajam ražotājam.

▼ **M1**

arast problēmas tehnisko risinājumu. Ja ražotājs savu izstrādājumu ir pārveidojis, ražotāja pienākums ir attiecīgajās iestādēs noskaidrot, vai drošības sertifikāts un funkcionālais sertifikāts joprojām ir spēkā.

Savietojamības sertifikāts ir derīgs sešus mēnešus. Ja šajā termiņā ražotājs vēl nav saņēmis attiecīgo tipa apstiprinājuma sertifikātu, tas tiek atsaukts. Ražotājs to nosūta tipa apstiprināšanas iestādei dalībvalstī, kura izsniegusi funkcionalitātes sertifikātu.

Peļņai vai dominējoša stāvokļa iegūšanai nedrīkst izmantot nevienu elementu, kas varētu būt nesavietojamības cēlonis.

5. Tipa apstiprinājuma sertifikāts

Dalībvalsts tipa apstiprināšanas iestāde var izsniegt tipa apstiprinājuma sertifikātu, tiklīdz tās rīcībā ir trīs šim nolūkam vajadzīgie sertifikāti.

Izniedzot tipa apstiprinājuma sertifikātu ražotājam, tā kopiju tipa apstiprinātāja iestāde nosūta par savietojamības testēšanu atbildīgajai laboratorijai.

Par savietojamības testēšanu kompetentā laboratorija uztur publiski pieejamu mājas lapu internetā, kurā publicē regulāri precizējamus reģistrācijas kontrolierīču un tahogrāfa karšu tipu sarakstus:

- kuriem reģistrēts savietojamības testēšanas pieteikums,
- kuri saņēmuši savietojamības sertifikātu (arī pagaidu),
- kuri saņēmuši tipa apstiprinājuma sertifikātu.

6. Izņēmuma procedūra: pirmie savietojamības sertifikāti

Četru mēnešu laikā pēc pirmās reģistrācijas kontrolierīces un tahogrāfa karšu (vadītāja, darbnīcas, kontrolkartes un uzņēmuma kartes) savietojamības sertificēšanas, visi izsniegtie savietojamības sertifikāti (ieskaitot arī pašu pirmo) attiecībā uz šajā termiņā reģistrētajiem pieteikumiem ir uzskatāmi par pagaidu sertifikātiem.

Ja šā perioda beigās visi attiecīgi izstrādājumi ir savstarpēji savietojami, visi par tiem izsniegtie savietojamības sertifikāti kļūst par galīgajiem sertifikātiem.

Ja šā perioda laikā tiek konstatēta nesavietojamība, par savietojamības testēšanu atbildīgā laboratorija kopā ar visiem iesaistītajiem ražotājiem meklē to cēloņus un aicina izdarīt vajadzīgās pārmaiņas.

Ja šā perioda beigās savietojamība netiek panākta, par savietojamības testēšanu atbildīgā laboratorija sadarbībā ar attiecīgajiem ražotājiem un tipa apstiprināšanas iestādēm, kuras izsniegušas funkcionalitātes sertifikātus, meklē nesavietojamības cēloņus un nosaka, kādas izmaiņas jāveic katram iesaistītajam ražotājam. Tehnisko risinājumu meklējumi ir ne ilgāki par diviem mēnešiem, un pēc šā termiņa beigām, ja netiek rasts kopīgs risinājums, Komisija, apspriežoties ar laboratoriju, kas ir atbildīga par savietojamības testēšanu, pieņem lēmumu par to, kādiem reģistrācijas kontrolierīču un tahogrāfa karšu tipiem piešķirams galīgais savietojamības sertifikāts, un paziņo šāda lēmuma motīvus.

Visus pieprasījumus veikt savietojamības testēšanu, kurus laboratorija reģistrējusi starplaikā, kad beidzies pirmais četru mēnešu periods pēc savietojamības pirmā pagaidu sertifikāta izsniegšanas un pieņemts 294. prasībā minētais Komisijas lēmums, atliek līdz laikam, kamēr netiek atrisinātas sākotnēji konstatētās nesavietojamības problēmas. Pēc tam šie pieteikumi tiek izskatīti to reģistrācijas hronoloģiskajā secībā.

▼ **M1***1. papildinājums***DATU VĀRDNĪCA****SATURS**

1.	Ievads ...
1.1.	Pieejā datu tipu definēšanai ...
1.2.	Atsauces ...
2.	Datu tipu definīcijas ...
2.1.	ActivityChangeInfo ...
2.2.	Address ...
2.3.	BCDString ...
2.4.	CalibrationPurpose ...
2.5.	CardActivityDailyRecord ...
2.6.	CardActivityLengthRange ...
2.7.	CardApprovalNumber ...
2.8.	CardCertificate ...
2.9.	CardChipIdentification ...
2.10.	CardConsecutiveIndex ...
2.11.	CardControlActivityDataRecord ...
2.12.	CardCurrentUse ...
2.13.	CardDriverActivity ...
2.14.	CardDrivingLicenceInformation ...
2.15.	CardEventData ...
2.16.	CardEventRecord ...
2.17.	CardFaultData ...
2.18.	CardFaultRecord ...
2.19.	CardIccIdentification ...
2.20.	CardIdentification ...
2.21.	CardNumber ...
2.22.	CardPlaceDailyWorkPeriod ...
2.23.	CardPrivateKey ...
2.24.	CardPublicKey ...
2.25.	CardRenewalIndex ...
2.26.	CardReplacementIndex ...
2.27.	CardSlotNumber ...
2.28.	CardSlotsStatus ...
2.29.	CardStructureVersion ...
2.30.	CardVehicleRecord ...
2.31.	CardVehiclesUsed ...
2.32.	Certificate ...
2.33.	CertificateContent ...
2.34.	CertificateHolderAuthorisation ...
2.35.	CertificateRequestID ...
2.36.	CertificationAuthorityKID ...
2.37.	CompanyActivityData ...
2.38.	CompanyActivityType ...

▼ **M1**

2.39.	CompanyCardApplicationIdentification ...
2.40.	CompanyCardHolderIdentification ...
2.41.	ControlCardApplicationIdentification ...
2.42.	ControlCardControlActivityData ...
2.43.	ControlCardHolderIdentification ...
2.44.	ControlType ...
2.45.	CurrentDateTime ...
2.46.	DailyPresenceCounter ...
2.47.	Datef ...
2.48.	Distance ...
2.49.	DriverCardApplicationIdentification ...
2.50.	DriverCardHolderIdentification ...
2.51.	EntryTypeDailyWorkPeriod ...
2.52.	EquipmentType ...
2.53.	EuropeanPublicKey ...
2.54.	EventFaultType ...
2.55.	EventFaultRecordPurpose ...
2.56.	ExtendedSerialNumber ...
2.57.	FullCardNumber ...
2.58.	HighResOdometer ...
2.59.	HighResTripDistance ...
2.60.	HolderName ...
2.61.	K-ConstantOfRecordingEquipment ...
2.62.	KeyIdentifier ...
2.63.	L-TyreCircumference ...
2.64.	Language ...
2.65.	LastCardDownload ...
2.66.	ManualInputFlag ...
2.67.	ManufacturerCode ...
2.68.	MemberStateCertificate ...
2.69.	MemberStatePublicKey ...
2.70.	Name ...
2.71.	NationAlpha ...
2.72.	NationNumeric ...
2.73.	NoOfCalibrationRecords ...
2.74.	NoOfCalibrationSinceDownload ...
2.75.	NoOfCardPlaceRecords ...
2.76.	NoOfCardVehicleRecords ...
2.77.	NoOfCompanyActivityRecords ...
2.78.	NoOfControlActivityRecords ...
2.79.	NoOfEventsPerType ...
2.80.	NoOfFaultsPerType ...
2.81.	OdometerValueMidnight ...
2.82.	OdometerShort ...
2.83.	OverspeedNumber ...
2.84.	PlaceRecord ...

▼ **M1**

2.85.	PreviousVehicleInfo
2.86.	PublicKey
2.87.	RegionAlpha
2.88.	RegionNumeric
2.89.	RSAPublicModulus
2.90.	RSAPublicExponent
2.91.	RSAPublicExponent
2.92.	SensorApprovalNumber
2.93.	SensorIdentification
2.94.	SensorInstallation
2.95.	SensorInstallationSecData
2.96.	SensorOSIdentifier
2.97.	SensorPaired
2.98.	SensorPairingDate
2.99.	SensorSerialNumber
2.100.	SensorSCIdentifier
2.101.	Signature
2.102.	SimilarEventsNumber
2.103.	SpecificConditionType
2.104.	SpecificConditionRecord
2.105.	Speed
2.106.	SpeedAuthorised
2.107.	SpeedAverage
2.108.	SpeedMax
2.109.	TdesSessionKey
2.110.	TimeReal
2.111.	TyreSize
2.112.	VehicleIdentificationNumber
2.113.	VehicleRegistrationIdentification
2.114.	VehicleRegistrationNumber
2.115.	VuActivityDailyData
2.116.	VuApprovalNumber
2.117.	VuCalibrationData
2.118.	VuCalibrationRecord
2.119.	VuCardIWDData
2.120.	VuCardIWRecord
2.121.	VuCertificate
2.122.	VuCompanyLocksData
2.123.	VuCompanyLocksRecord
2.124.	VuControlActivityData
2.125.	VuControlActivityRecord
2.126.	VuDataBlockCounter
2.127.	VuDetailedSpeedBlock
2.128.	VuDetailedSpeedData
2.129.	VuDownloadablePeriod
2.130.	VuDownloadActivityData

▼ **M1**

2.131.	VuEventData
2.132.	VuEventRecord
2.133.	VuFaultData
2.134.	VuFaultRecord
2.135.	VuIdentification
2.136.	VuManufacturerAddress
2.137.	VuManufacturerName
2.138.	VuManufacturingDate
2.139.	VuOverSpeedingControlData
2.140.	VuOverSpeedingEventData
2.141.	VuOverSpeedingEventRecord
2.142.	VuPartNumber
2.143.	VuPlaceDailyWorkPeriodData
2.144.	VuPlaceDailyWorkPeriodRecord
2.145.	VuPrivateKey
2.146.	VuPublicKey
2.147.	VuSerialNumber
2.148.	VuSoftInstallationDate
2.149.	VuSoftwareIdentification
2.150.	VuSoftwareVersion
2.151.	VuSpecificConditionData
2.152.	VuTimeAdjustmentData
2.153.	VuTimeAdjustmentRecord
2.154.	W-VehicleCharacteristicConstant
2.155.	WorkshopCardApplicationIdentification
2.156.	WorkshopCardCalibrationData
2.157.	WorkshopCardCalibrationRecord
2.158.	WorkshopCardHolderIdentification
2.159.	WorkshopCardPIN
3.	Vērtību un lielumu diapazonu definīcijas
3.1.	Definīcijas vadītāja kartei
3.2.	Definīcijas darbnīcas kartei
3.3.	Definīcijas kontrolkartei
3.4.	Definīcijas uzņēmuma kartei
4.	Rakstzīmju kopas
5.	Kodējums

▼ **M1****1. IEVADS**

Šajā papildinājumā noteikti datu formāti, datu elementi un datu struktūra izmantošanai reģistrācijas kontrolierīcēs un tahogrāfa kartēs.

1.1. Pieeja datu tipu definēšanai

Šajā papildinājumā datu tipu definēšanai izmantota abstraktās sintakses notācija 1 (*ASN.1*). Tādējādi ir iespējams vienkāršus un strukturētus datus definēt, neizmantojot īpašu pārsūtīšanas sintaksi (kodēšanas noteikumus), kas ir atkarīga no lietojuma un vides.

ASN.1 tipa vārdkonvencijas veiktas saskaņā ar *ISO/IEC 8824-1*. Tas nozīmē, ka:

- ja iespējams, datu tipa nozīme tiek noteikta ar izraudzītajiem vārdiem,
- ja datu tipu veido citu datu tipu kompozīcija, datu tipa nosaukums ir alfabēta burtu secība, kas sākas ar lielo sākumburtu, taču sākumburti attiecīgās nozīmes noteikšanai tiek izmantoti arī pašā nosaukumā,
- visumā datu tipu nosaukumi ir saistīti ar to datu tipu nosaukumiem, no kuriem tie veidoti, iekārtu nosaukumiem, kurās datus glabā un funkcijām, kas attiecas uz šiem datiem.

Ja *ASN.1* tips jau ir definēts kā cita standarta daļa un ja tas ir piemērots izmantošanai reģistrēšanas iekārtā, tad šis *ASN.1* tips tiek definēts šajā papildinājumā.

Lai būtu iespējams izmantot vairāku veidu kodēšanas noteikumus, šajā papildinājumā daži *ASN.1* tipi ir ierobežoti ar vērtību diapazona identifikatoriem. Vērtību diapazona identifikatori definēti 3. punktā.

1.2. Atsauces

Šajā papildinājumā izmantotas šādas atsauces:

ISO 639	Valodu nosaukumu atveidojuma kodifikācija. Pirmā redakcija: 1988
EN 726-3	Identifikācijas karšu sistēmas — Telekomunikāciju kartes ar integrālajām shēmām (viedkartes) un termināli — 3. daļa: No lietojuma neatkarīgas prasības attiecībā uz kartēm. 1994. g. decembris
ISO 3779	Autotransporta līdzekļi — Transportlīdzekļa identifikācijas numurs — Saturs un struktūra. 3. redakcija: 1983
ISO/IEC 7816-5	Informācijas tehnoloģijas — Identifikācijas kartes — Viedkartes ar kontaktiem — 5. daļa: Lietojuma identifikatoru numērācijas sistēma un reģistrācijas procedūra. Pirmā redakcija: 1994. g. + 1. grozījumi: 1996
ISO/IEC 8824-1	Informācijas tehnoloģijas — Abstraktās sintakses notācija 1 (<i>ASN.1</i>): Bāzes notācijas specifika. 2. redakcija: 1998
ISO/IEC 8825-2	Informācijas tehnoloģijas — ASN.1 kodēšanas noteikumi: <i>Packed Encoding Rules (PER)</i> specifika. 2. redakcija: 1998
ISO/IEC 8859-1	Informācijas tehnoloģijas — 8 bitu vienbaita koda grafisko zīmju komplekti — 1. daļa: Latīņu alfabēts Nr. 1. Pirmā redakcija: 1998
ISO/IEC 8859-7	Informācijas tehnoloģijas — 8 bitu vienbaita koda grafisko zīmju komplekti — 7. daļa: Latīņu/grieķu alfabēts. Pirmā redakcija: 1987
ISO 16844-3	Autotransporta līdzekļi — Tahogrāfu sistēmas — Kustības sensora interfeiss. WD 3-20/05/99.

2. DATU TIPU DEFINĪCIJAS

Visiem turpmāk minētajiem datu tipiem noklusējuma vērtība saturam "nezināms" vai "nav piemērojams" sastāv no datu elementa aizpildīšanas ar 'FF' baitiem.

2.1. ActivityChangeInfo

Ar šo datu tipu divu baitu vārda veidā var kodēt slotu statusu plkst. 00.00 un/vai vadītāja statusu plkst. 00.00 un/vai darbības maiņu un/vai autovadīšanas statusu un/vai vadītāja vai otra vadītāja kartes statusu. Šis datu tips ir saistīts ar 084., 109.a, 199. un 219. prasību.

ActivityChangeInfo::= OCTET STRING (SIZE(2))

Vērtības piešķiršana — oktets: 'scpaatttttttt'B; (16 biti)

Ierakstiem datu atmiņā (vai slotu statusam):

▼ **M1**

's'B	Slots: '0'B: AUTOVADĪTĀJS, '1'B: OTRS AUTOVADĪTĀJS,
'c'B	Braukšanas režīms: '0'B: INDIVIDUĀLS, '1'B: APKALPE,
'p'B	Vadītāja (vai darbnīcas) kartes statuss attiecīgajā slotā: '0'B: IEVIETOTA, karte ir ievietota, '1'B: NAV IEVIETOTA, karte nav ievietota (vai izņemta),
'aa'B	Darbība: '00'B: PĀRTRAUKUMS/ATPŪTA, '01'B: KLĀTBŪTNE, '10'B: DARBS, '11'B: AUTOVADĪŠANA,
'ttttttttt'B	Pārmaiņas laiks: Kopš plkst. 00.00 attiecīgajā dienā pagājušo minūšu skaits.

Ierakstiem vadītāja (vai darbnīcas) kartē (un vadītāja statusa ierakstiem):

's'B	Slots (nav vajadzīgs, ja 'p' = 1, izņemot piezīmi turpmāk): '0'B: AUTOVADĪTĀJS, '1'B: 2. OTRS AUTOVADĪTĀJS,
'c'B	Braukšanas režīms (gadījums 'p' = Šāds darbības statuss 0) (gadījums 'p' = 1): '0'B: INDIVIDUĀLS, '0'B: NEZINĀMS '1'B: APKALPE, '1'B: ZINĀMS (= ar roku ievadītais)
'p'B	Kartes statuss: '0'B: IEVIETOTA, karte ievietota reģistrēšanas iekārtā, '1'B: NAV IEVIETOTA, karte nav ievietota (vai izņemta),
'aa'B	Darbība (nav vajadzīgs, ja 'p' = 1 un 'c' = 0, izņemot piezīmi turpmāk): '00'B: PĀRTRAUKUMS/ATPŪTA, '01'B: KLĀTBŪTNE, '10'B: DARBS, '11'B: AUTOVADĪŠANA,
'ttttttttt'B	Pārmaiņas laiks: Kopš plkst. 00.00 attiecīgajā dienā pagājušo minūšu skaits.

Piezīme par notikumu "kartes izņemšana":

Ja karte ir izņemta:

- 's'; rāda slotu, no kura karte ir izņemta,
- 'c'; jābūt iestatītam uz 0,
- 'p'; jābūt iestatītam uz 1,
- 'aa'; jākodē attiecīgajā laikā izraudzītā darbība,

Ievadot datus ar roku, (kartē saglabātā) vārda bitus 'c' un 'aa' vēlāk var pārrakstīt, lai atspoguļotu attiecīgo ierakstu.

2.2. Adrese

Adrese.

```
address ::= SEQUENCE {
    codePage  INTEGER (0..255),
    address   OCTET STRING (SIZE(35))
}
```

▼ **M1**

codePage; norāda adreses kodēšanai izmantoto *ISO/IEC 8859* daļu,

adrese; adrese, kas kodēta saskaņā ar *ISO/IEC 8859-codePage*.

2.3. **BCDString**

BCDString izmanto bināri kodētu decimālskaitļu (BCD) atveidošanai. Šo datu tipu izmanto vienas decimālskaitļa zīmes atveidošanai ar vienu semioktetu 94 bitiem). BCDString izveido saskaņā ar *ISO/IEC 8824-1* "CharacterStringType".

```
BCDString ::= CHARACTER STRING (WITH COMPONENTS {
    identification ( WITH COMPONENTS {
        fixed PRESENT } ) } )
```

BCDString izmanto "hstring" notāciju. Kreisais heksadecimālais cipars ir svarīgākais pirmā okteta semioktets. Lai izveidotu vairākus oktetus, pēc vajadzības ievieto nulles noslēguma semioktetus kreisā malējā semiokteta vietā pirmajā oktētā.

Atļautie cipari ir: 0, 1, ... 9.

2.4. **CalibrationPurpose**

Kods apraksta kalibrēšanas parametru ierakstīšanas iemeslu. Šis datu tips ir saistīts ar 097. un 098. prasību.

CalibrationPurpose ::= OCTET STRING (SIZE(1)).

Vērtību piešķiršana:

'00'H rezervēta vērtība,

'01'H aktivācija: zināmo kalibrēšanas parametru ierakstīšana transportlīdzekļa bloka aktivācijas brīdī,

'02'H instalēšana pirmreiz: pirmā transportlīdzekļa bloka kalibrēšana pēc aktivācijas,

'03'H instalēšana: pirmā transportlīdzekļa bloka kalibrēšana kārtējā transportlīdzeklī,

'04'H regulāras inspekcijas.

2.5. **CardActivityDailyRecord**

Kartē saglabātā informācija, kas attiecas uz vadītāja darbībām konkrētajā kalendāra dienā. Šis datu tips ir saistīts ar 199. un 219. prasību.

```
CardActivityDailyRecord ::= SEQUENCE {
    activityPreviousRecordLength  INTEGER(0..CardActivityLengthRange),
    activityRecordDate            TimeReal,
    activityDailyPresenceCounter  DailyPresenceCounter,
    activityDayDistance           Distance,
    activityChangeInfo            SET SIZE(1..1440) OF ActivityChangeInfo
}
```

activityPreviousRecordLength: iepriekšējās dienas ieraksta kopējais garums baitos. Maksimālo vērtību uzdod ar tā OCTET STRING garumu, kurā ir attiecīgie ieraksti (sk. CardActivityLengthRange 3. punktu). Ja šis ieraksts ir vecākais dienas ieraksts, activityPreviousRecordLength vērtībai jābūt iestatītai uz 0.

activityRecordLength: šā ieraksta kopējais garums baitos. Maksimālo vērtību uzdod ar tā OCTET STRING garumu, kurā ir attiecīgie ieraksti.

activityRecordDate: šā ieraksta datums.

activityDailyPresenceCounter: kartes ikdienas klātbūtnes skaitītājs attiecīgajā dienā.

activityDayDistance: kopējais nobraukums attiecīgajā dienā.

activityChangeInfo: ir ActivityChangeInfo dati par vadītāja dienas darbību maiņu attiecīgajā dienā. Tiem var būt līdz 1 440 vērtību (viena darbības maiņa minūtē). Šajos activityChangeInfo datos noteikti ietilpst arī vadītāja statuss pulksten 00.00.

▼ **M1****2.6. CardActivityLengthRange**

Baitu skaits vadītāja vai darbnīcas kartē, kas izmantojami vadītāja darbību ierakstu saglabāšanai.

CardActivityLengthRange ::= INTEGER(0..2¹⁶-1)

Vērtību piešķiršana: sk. 3. punktu.

2.7. CardApprovalNumber

Kartes tipa apstiprinājuma numurs.

CardApprovalNumber ::= IA5String(SIZE(8))

Vērtību piešķiršana: Nav noteikta.

2.8. CardCertificate

Kartes publiskās atslēgas sertifikāts.

CardCertificate ::= Certificate.

2.9. CardChipIdentification

Kartē ierakstītā informācija, kas attiecas uz kartes integrālās shēmas (IS) identifikāciju (191. prasība).

```
CardChipIdentification ::= SEQUENCE {
    icSerialNumber          OCTET STRING (SIZE(4)),
    icManufacturingReferences OCTET STRING (SIZE(4))
}
```

icSerialNumber: ir IS sērijas numurs saskaņā ar EN 726-3.

icManufacturingReferences: ir IS ražotāja un konstrukcijas elementu identifikators saskaņā ar EN 726-3.

2.10. CardConsecutiveIndex

Kartes kārtas numurs (h definīcija).

CardConsecutiveIndex ::= IA5String(SIZE(1))

Ērtēk-hozzárendelés: (sk. šā pielikuma VII nodaļu)

Palielināšanas kārtība: '0, ..., 9, A, ..., Z, a, ..., z'.

2.11. CardControlActivityDataRecord

Ar vadītāja iepriekšējo kontroli saskaņā ar (210. un 225. prasību) saistītā informācija, kas saglabāta vadītāja vai darbnīcas kartē.

```
CardControlActivityDataRecord ::= SEQUENCE {
    controlType          controlType,
    controlTime          TimeReal,
    controlCardNumber    FullCardNumber,
    controlVehicleRegistration VehicleRegistrationIdentification,
    controlDownloadPeriodBegin TimeReal,
    controlDownloadPeriodEnd TimeReal,
}
```

controlType: ir kontroles veids.

controlTime: ir kontroles datums un laiks.

controlCardNumber: kontroli veikušās amatpersonas pilns kartes numurs FullCardNumber.

controlVehicleRegistration: transportlīdzekļa reģistrācijas numurs un reģistrācijas dalībvalsts transportlīdzeklim, kurā veikta kontrole.

controlDownloadPeriodBegin un **controlDownloadPeriodEnd:** attiecībā uz datu noņemšanu ir periods, par kuru noņemti dati.

▼ **M1****2.12. CardCurrentUse**

Informācija par kartes faktisko izmantošanu (212. prasība).

```
CardCurrentUse ::= SEQUENCE {
    sessionOpenTime      TimeReal,
    sessionOpenVehicle   VehicleRegistrationIdentification
}
```

sessionOpenTime: ir laiks, kad karte ievietota kārtējai izmantošanai. Šis elements, karti izņemot, tiek iestatīts uz nulli.

sessionOpenVehicle: pašlaik izmantotā transportlīdzekļa identifikācija, kas iestatīta, karti ievietojot. Šis elements, karti izņemot, tiek iestatīts uz nulli.

2.13. CardDriverActivity

Ar vadītāja darbību (199. un 219. prasība) saistītā informācija, kas saglabāta vadītāja vai darbinīcas kartē.

```
CardDriverActivity ::= SEQUENCE {
    activityPointerOldestDayRecord  INTEGER(0..CardActivityLengthRange-1),
    activityPointerNewestRecord     INTEGER(0..CardActivityLengthRange-1),
    activityDailyRecords            OCTET STRING (SIZE(CardActivityLengthRange))
}
```

activityPointerOldestDayRecord: ir saglabāšanas vietas sākuma specifikācija (baitu skaits no rindas sākuma) vecākajam pilnajam dienas ierakstam activityDailyRecords rindā. Maksimālo vērtību uzdod ar rindas garumu.

activityPointerNewestRecord: ir saglabāšanas sākuma vietas specifikācija (baitu skaits no rindas sākuma) jaunākajam dienas ierakstam activityDailyRecords rindā. Maksimālo vērtību uzdod ar rindas garumu.

activityDailyRecords: vieta, kas ir izmantojama datu saglabāšanai par vadītāja darbībām (datu struktūra: CardActivityDailyRecord) par katru kalendāra dienu, kurā karte izmantota.

Vērtību piešķiršana: šo okteta rindu cikliski aizpilda CardActivityDailyRecord ieraksti. Izmantojot pirmoreiz, datu uzkrāšana sākas ar rindas pirmo baitu. Visi jaunākie ieraksti tiek pievienoti iepriekšējā ieraksta beigās. Kad rinda ir pilna, uzkrāšana sākas rindas pirmajā baitā, neatkarīgi no pārtraukuma datu elementa iekšienē. Pirms jaunu datu par darbībām ierakstīšanas rindā (palielinot kārtējo activityDailyRecord vai ierakstot jaunu activityDailyRecord, ar kuru aizstāj pašus vecākos datus par darbībām, activityPointerOldestDayRecord jāaktualizē, atspoguļojot vecākā pilnas dienas ieraksta atrašanās vietu, bet activityPreviousRecordLength šim (jaunajam) pašam vecākajam pilnas dienas ierakstam jābūt atiestatītam uz 0.

2.14. CardDrivingLicenceInformation

Vadītāja kartē saglabātā informācija, kas attiecas uz datiem par kartes turētāja autovadītāja apliecību (196. prasība).

```
CardDrivingLicenceInformation ::= SEQUENCE {
    drivingLicenceIssuingAuthority  Name,
    drivingLicenceIssuingNation     NationNumeric,
    drivingLicenceNumber            IA5String(SIZE(16))
}
```

drivingLicenceIssuingAuthority: par vadītāja apliecības izdošanu atbildīgā iestāde.

drivingLicenceIssuingNation: valsts, kurā atrodas par vadītāja apliecības izdošanu atbildīgā iestāde.

drivingLicenceNumber: vadītāja apliecības numurs.

2.15. CardEventData

Ar kartes turētāju (204. un 223. prasība) saistītā informācija, kas saglabāta vadītāja vai darbinīcas kartē.

▼ **M1**

```
CardEventData ::= SEQUENCE SIZE(6) OF {
    cardEventRecords  SET SIZE(NoOfEventsPerType) OF CardEventRecord
}
```

CardEventData: ir sekvenca, kuru sakārto kartes notikumu reģistra cardEventRecords notikuma vai defekta veida EventFaultType pieaugošā vērtība (izņemot ar aizsardzības sistēmas pārkāpumu mēģinājumiem saistītos ierakstus, kas savākti sekvences pēdējā datu kopā).

cardEventRecords: ir notikumu ierakstu kopa par kādu noteiktu notikumu veidu (vai aizsardzības pārkāpšanas mēģinājumu notikumu veidu).

2.16. CardEventRecord

Informācija par notikumu, kas saistīts ar kartes turētāju (205. un 223. prasība), kura saglabāta vadītāja vai darbnīcas kartē.

```
CardEventRecord ::= SEQUENCE {
    eventType           EventFaultType,
    eventBeginTime      TimeReal,
    eventEndTime        TimeReal,
    eventVehicleRegistration  VehicleRegistrationIdentification
}
```

eventType: ir notikuma veids.

eventBeginTime: ir notikuma sākuma datums un laiks.

eventEndTime: ir notikuma beigu datums un laiks.

eventVehicleRegistration: ir reģistrācijas numurs un reģistrācijas dalībvalsts transportlīdzeklim, kurā notikums gadījies.

2.17. CardFaultData

Informācija par defektiem, kas saistīti ar kartes turētāju (207. un 223. prasība), kura saglabāta vadītāja vai darbnīcas kartē.

```
CardFaultData ::= SEQUENCE SIZE(2) OF {
    cardFaultRecords  SET SIZE(NoOfFaultsPerType) OF CardFaultRecord
}
```

CardFaultData: ir reģistrācijas kontrolierīces defektu ierakstu kopas sekvenca, aiz kuras ir kartes defektu ierakstu kopa.

cardFaultRecords: ir noteikta veida (reģistrācijas kontrolierīces vai kartes) defektu ierakstu kopa.

2.18. CardFaultRecord

Informācija par defektu, kas saistīts ar kartes turētāju (208. un 223. prasība), kura saglabāta vadītāja vai darbnīcas kartē.

```
CardFaultRecord ::= SEQUENCE {
    faultType           EventFaultType,
    faultBeginTime      TimeReal,
    faultEndTime        TimeReal,
    faultVehicleRegistration  VehicleRegistrationIdentification
}
```

faultType: ir defekta veids.

faultBeginTime: ir defekta sākuma datums un laiks.

faultEndTime: ir defekta beigu datums un laiks.

faultVehicleRegistration: ir reģistrācijas numurs un reģistrācijas dalībvalsts transportlīdzeklim, kurā defekts gadījies.

▼ **M1****2.19. CardIccIdentification**

Kartē ierakstītā informācija, kas attiecas uz viedkartes integrālās shēmas (IS) identifikāciju (192. prasība).

```
CardIccIdentification ::= SEQUENCE {
    clockStop          OCTET STRING (SIZE(1)),
    cardExtendedSerialNumber  ExtendedSerialNumber,
    cardApprovalNumber  CardApprovalNumber
    cardPersonaliserID   OCTET STRING (SIZE(1)),
    embedderIcAssemblerId  OCTET STRING (SIZE(5)),
    icIdentifier         OCTET STRING (SIZE(2))
}
```

clockStop: ir pulksteņa apstāšanās režīms saskaņā ar EN 726-3.

cardExtendedSerialNumber: ir viedkartes IS sērijas numurs un tās ražošanas norāde, kas noteikta standartā EN 726-3 un sīkāk aprakstīta datu tipā Extended-SerialNumber.

cardApprovalNumber: ir kartes tipa apstiprinājuma numurs.

cardPersonaliserID: ir kartes personalizētāja ID saskaņā ar EN 726-3.

embedderIcAssemblerId: ir IS ievietotāja/montētāja identifikators saskaņā ar EN 726-3.

icIdentifier: IS identifikators uz kartes un tās IS ražotāja identifikators saskaņā ar EN 726-3.

2.20. CardIdentification

Kartē ierakstītā informācija, kas attiecas uz kartes identifikāciju (194., 215., 231. un 235. prasība).

```
CardIdentification ::= SEQUENCE
{
    cardIssuingMemberState  NationNumeric,
    cardNumber              CardNumber,
    cardIssuingAuthorityName  Name,
    cardIssueDate           TimeReal,
    cardValidityBegin       TimeReal,
    cardExpiryDate          TimeReal
}
```

cardIssuingMemberState: ir kartes izdevējas dalībvalsts kods.

cardNumber: ir kartes numurs.

cardIssuingAuthorityName: ir kartes izdevējas iestādes nosaukums.

cardIssueDate: kartes izdošanas datums pašreizējam turētājam.

cardValidityBegin: ir kartes derīguma termiņa sākuma datums.

cardExpiryDate: ir kartes derīguma termiņa beigu datums.

2.21. CardNumber

Kartes numurs saskaņā ar g) apakšpunktu.

```
CardNumber ::= CHOICE {
    SEQUENCE {
        driverIdentification  IA5String(SIZE(14)),
        cardReplacementIndex  CardReplacementIndex,
        cardRenewalIndex      CardRenewalIndex
    }
    SEQUENCE {
        ownerIdentification  IA5String(SIZE(13)),
        cardConsecutiveIndex  CardConsecutiveIndex,

```

▼ **M1**

```
cardReplacementIndex  CardReplacementIndex,
cardRenewalIndex      CardRenewalIndex
```

```
}
```

```
}
```

driverIdentification: attiecīgajā dalībvalstī unikāla vadītāja identifikācija.

ownerIdentification: attiecīgajā dalībvalstī unikāla uzņēmuma vai kontroles iestādes identifikācija.

cardConsecutiveIndex: ir kartes kārtas numurs.

cardReplacementIndex: ir kartes nomaiņas indekss.

cardRenewalIndex: ir kartes atjaunošanas indekss.

Izvēles pirmā sekvenca izmantojama vadītāja kartes numura kodēšanai, bet otrā izvēles sekvenca — darbnīcas kartes, kontrolkartes vai uzņēmuma kartes numura kodēšanai.

2.22. CardPlaceDailyWorkPeriod

Informācija par vietām, kurās sākas un/vai beidzas dienas darba periodi (202. un 221. prasība), kura saglabāta vadītāja vai darbnīcas kartē.

```
CardPlaceDailyWorkPeriod ::= SEQUENCE {
    placePointerNewestRecord  INTEGER(0..NoOfCardPlaceRecords-1),
    placeRecords SET          SIZE(NoOfCardPlaceRecords) OF PlaceRecord
}
```

placePointerNewestRecord: pēdējā aktualizētā vietas ieraksta indekss.

Vērtību piešķiršana: Skaitlis, kas atbilst vietas ieraksta numeratoram, kurš sākas ar "0" pirmoreiz, kad struktūrā parādās vietas ieraksti.

placeRecords: ierakstu kopa, kas satur informāciju par ievadītajām vietām.

2.23. CardPrivateKey

Kartes privātā atslēga.

CardPrivateKey ::= RSAKeyPrivateExponent.

2.24. CardPublicKey

Kartes publiskā atslēga.

CardPublicKey ::= PublicKey.

2.25. CardRenewalIndex

Kartes atjaunošanas indekss (i) definīcija).

CardRenewalIndex ::= IA5String(SIZE(1)).

Vērtību piešķiršana: (sk. šā pielikuma VII nodaļu).

'0' Izsniegta pirmoreiz.

Palielināšanas kārtība: '0, ..., 9, A, ..., Z'.

2.26. CardReplacementIndex

Kartes nomaiņas indekss (j) definīcija).

CardReplacementIndex ::= IA5String(SIZE(1))

Vērtību piešķiršana: (sk. šā pielikuma VII nodaļu).

'0' Pirmoreiz izsniegta karte.

Palielināšanas kārtība: '0, ..., 9, A, ..., Z'.

2.27. CardSlotNumber

Kods transportlīdzekļa bloka abu slotu atšķiršanai.

CardSlotNumber ::= INTEGER {

▼ **M1**

```

driverSlot      (0),
co-driverSlot   (1)

```

```

}
```

Vērtību piešķiršana: netiek sīkāk norādīta.

2.28. CardSlotsStatus

Kods, kas norāda uz transportlīdzekļa bloka slotos ievietoto karšu veidiem.

CardSlotsStatus ::= OCTET STRING (SIZE(1))

Vērtības piešķiršana — oktets: 'ccccddd'B:

'cccc'B Otrā vadītāja slotā ievietotās kartes veida identifikators,

'ddd'B Vadītāja slotā ievietotās kartes veida identifikators,

ar šādiem identifikācijas kodiem:

'0000'B karte nav ievietota,

'0001'B ievietota vadītāja karte,

'0010'B ievietota darbnīcas karte,

'0011'B ievietota kontrolkarte,

'0100'B ievietota uzņēmuma karte.

2.29. CardStructureVersion

Kods norāda tahogrāfa kartei izmantoto struktūru.

CardStructureVersion ::= OCTET STRING (SIZE(2))

Vērtību piešķiršana: 'aabb'H:

'aa'H Struktūras maiņu indekss,

'bb'H Maiņu indekss, kas norāda uz tādu datu elementu izmantošanu, kas struktūrai definēti ar augstāko baitu.

2.30. CardVehicleRecord

Ar transportlīdzekļa izmantošanas periodu kalendāra dienā (197. un 217. prasība) saistītā informācija, kas saglabāta vadītāja vai darbnīcas kartē.

CardVehicleRecord ::= SEQUENCE {

```

    vehicleOdometerBegin  OdometerShort,
    vehicleOdometerEnd    OdometerShort,
    vehicleFirstUse       TimeReal,
    vehicleLastUse        TimeReal,
    vehicleRegistration    VehicleRegistrationIdentification,
    vuDataBlockCounter    VuDataBlockCounter

```

```

}
```

vehicleOdometerBegin: transportlīdzekļa odometra rādījums transportlīdzekļa izmantošanas perioda sākumā.

vehicleOdometerEnd: transportlīdzekļa odometra rādījums transportlīdzekļa izmantošanas perioda beigās.

vehicleFirstUse: ir datums un laiks transportlīdzekļa izmantošanas perioda sākumā.

vehicleLastUse: ir datums un laiks transportlīdzekļa izmantošanas perioda beigās.

vehicleRegistration: ir transportlīdzekļa reģistrācijas numurs un reģistrācijas dalībvalsts.

vuDataBlockCounter: VuDataBlockCounter vērtība, pēdējoreiz izņemot karti transportlīdzekļa izmantošanas periodā.

2.31. CardVehiclesUsed

Informācija par kartes turētāja izmantotajiem transportlīdzekļiem (197. un 217. prasība), kas saglabāta vadītāja vai darbnīcas kartē.

▼ **M1**

```
CardVehiclesUsed := SEQUENCE {
    vehiclePointerNewestRecord  INTEGER(0..NoOfCardVehicleRecords-1),
    cardVehicleRecords          SET SIZE(NoOfCardVehicleRecords) OF CardVehicle-
                                Record
}
```

vehiclePointerNewestRecord: pēdējā aktualizētā transportlīdzekļa ieraksta indekss.

Vērtību piešķiršana: Skaitlis, kas atbilst transportlīdzekļa ieraksta numeratoram, kas sākas ar '0' pirmoreiz, kad struktūrā parādās transportlīdzekļa ieraksti.

cardVehicleRecords: ierakstu kopa, kas satur informāciju par izmantotajiem transportlīdzekļiem.

2.32. Certificate

Sertificēšanas iestādes izsniegtās publiskās atslēgas sertifikāts.

```
Certificate ::= OCTET STRING (SIZE(194))
```

Vērtību piešķiršana: elektroniskais paraksts ar daļēju CertificateContent atgūšanu saskaņā ar 11. papildinājumu — "vienotie drošības mehānismi". Paraksts (128 baiti) || Publiskās atslēgas atlikusī daļa (58 baiti) || Sertifikācijas iestādes norāde (8 baiti).

2.33. CertificateContent

(Precīzs) publiskās atslēgas sertifikāta saturs saskaņā ar 11. papildinājumu — "vienotie drošības mehānismi".

```
CertificateContent ::= SEQUENCE {
    certificateProfileIdentifier  INTEGER(0..255),
    certificationAuthorityReference KeyIdentifier,
    certificateHolderAuthorisation CertificateHolderAuthorisation,
    certificateEndOfValidity      TimeReal
    certificateHolderReference     KeyIdentifier,
    publicKey                    PublicKey
}
```

certificateProfileIdentifier: attiecīgā sertifikāta versija.

Vērtību piešķiršana: '01h': šai versijai.

CertificationAuthorityReference: sertifikātu izsniegušās sertifikācijas iestādes identifikācija. Tā norāda arī šīs sertifikācijas iestādes publisko atslēgu.

certificateHolderAuthorisation: identificē sertifikāta īpašnieka tiesības.

certificateEndOfValidity: ir datums, kurā administratīvi beidzas sertifikāta derīguma termiņš.

certificateHolderReference: identificē sertifikāta īpašnieku. Norāda arī tā publisko atslēgu.

publicKey: ar šo sertifikātu sertificētā publiskā atslēga.

2.34. CertificateHolderAuthorisation

Sertifikāta īpašnieka tiesību identifikācija

```
CertificateHolderAuthorisation ::= SEQUENCE {
    tachographApplicationID  OCTET STRING(SIZE(6))
    equipmentType             EquipmentType
}
```

tachographApplicationID: ir tahogrāfa lietojuma identifikators.

Vērtību piešķiršana: 'FFh' '54h' '41h' '43h' '48h' '4Fh'. Šis ir nepatentēta lietojuma identifikators saskaņā ar ISO/IEC 7816-5.

equipmentType: ir tā iekārtas tipa identifikators, kam sertifikāts paredzēts.

▼ **M1**

Vērtību piešķiršana: atbilstīgi EquipmentType datu tipam. 0, ja sertifikātu izdevusi dalībvalsts.

2.35. CertificateRequestID

Sertifikāta pieprasījuma unikāla identifikācija. To var izmantot arī par transportlīdzekļa bloka publiskās atslēgas identifikatoru gadījumos, kad sertifikāta sagatavošanas laikā nav zināms tā transportlīdzekļa bloka numurs, kuram atslēga paredzēta.

```
CertificateRequestID ::= SEQUENCE {
    requestSerialNumber  INTEGER(0..232-1)
    requestMonthYear     BCDString(SIZE(2))
    crIdentifier          OCTET STRING(SIZE(1))
    manufacturerCode     ManufacturerCode
}
```

requestSerialNumber: sertifikāta pieprasījuma kārtas numurs, kas ir ražotājam un mēnesim unikāls.

requestMonthYear: ir sertifikāta pieprasīšanas mēneša un gada identifikācija.

Vērtību piešķiršana: mēneša (divi cipari) un gada (divi pēdējie cipari) BCD kods.

crIdentifier: ir identifikators sertifikāta pieprasījuma atšķiršanai no paplašināta kārtas numura.

Vērtību piešķiršana: 'FFh'.

manufacturerCode: sertifikātu pieprasījušā ražotāja ciparu kods.

2.36. CertificationAuthorityKID

Sertifikācijas iestādes (Dalībvalsts vai Eiropas) publiskās atslēgas identifikators.

```
CertificationAuthorityKID ::= SEQUENCE {
    nationNumeric      NationNumeric
    nationAlpha        NationAlpha
    keySerialNumber    INTEGER(0..255)
    additionalInfo     OCTET STRING(SIZE(2))
    caIdentifier       OCTET STRING(SIZE(1))
}
```

nationNumeric: ir sertifikācijas iestādes valsts ciparu kods.

nationAlpha: ir sertifikācijas iestādes valsts zīmju kods.

keySerialNumber: ir kārtas numurs sertifikācijas iestādes atslēgas atšķiršanai gadījumā, ja atslēgas tiek mainītas.

additionalInfo: ir divu baitu lauks (sertifikācijas iestādes) papildu kodam.

caIdentifier: ir identifikators sertifikācijas iestādes atslēgas identifikatora atšķiršanai no citiem atslēgu identifikatoriem.

Vērtību piešķiršana: '01h'.

2.37. CompanyActivityData

Uzņēmuma kartē saglabātā informācija par darbībām ar karti (237. prasība).

```
CompanyActivityData ::= SEQUENCE {
    companyPointerNewestRecord  INTEGER(0..NoOfCompanyActivityRecords-1),
    companyActivityRecords     SET SIZE(NoOfCompanyActivityRecords) OF
        companyActivityRecord SEQUENCE {
            companyActivityType  CompanyActivityType,
            companyActivityTime  TimeReal,
            cardNumberInformation FullCardNumber,
```

▼ **M1**

vehicleRegistrationInformation	VehicleRegistrationIdentification,
downloadPeriodBegin	TimeReal,
downloadPeriodEnd	TimeReal

```

    }
}

```

companyPointerNewestRecord: pēdējā aktualizētā companyActivityRecord ieraksta indekss.

Vērtību piešķiršana: Skaitlis, kas atbilst uzņēmuma darbības ieraksta numeratoram, kurš sākas ar '0' pirmoreiz, kad struktūrā parādās uzņēmuma darbības ieraksti.

companyActivityRecords: ir visu uzņēmuma darbību ierakstu kopa.

companyActivityRecord: informācijas sekvence, kas saistīta ar uzņēmuma vienu darbību.

companyActivityType: ir uzņēmuma darbības veids.

companyActivityTime: ir uzņēmuma darbības datums un laiks.

cardNumberInformation: ir kartes numurs un kartes izdevēja dalībvalsts, ja datus noņem no kartes.

vehicleRegistrationInformation: transportlīdzekļa reģistrācijas numurs un reģistrācijas dalībvalsts transportlīdzeklim, no kura noņemti dati, kurš bloķēts vai atbloķēts.

downloadPeriodBegin un **downloadPeriodEnd:** ir periods, par kuru noņemti dati no transportlīdzekļa bloka, ja datus noņem no tā.

2.38. CompanyActivityType

Kods, kas norāda uzņēmuma karti lietotāja uzņēmuma veiktās darbības.

```

CompanyActivityType ::= INTEGER {
    card downloading (1),
    VU downloading (2),
    VU lock-in (3),
    VU lock-out (4).
}

```

2.39. CompanyCardApplicationIdentification

Uzņēmuma kartē ierakstītā informācija, kas attiecas uz kartes lietojuma identifikāciju (190. prasība).

```

CompanyCardApplicationIdentification ::= SEQUENCE {
    typeOfTachographCardId EquipmentType,
    cardStructureVersion CardStructureVersion,
    noOfCompanyActivityRecords NoOfCompanyActivityRecords
}

```

typeOfTachographCardId: norāda lietotās kartes veidu.

cardStructureVersion: norāda tahogrāfa kartei izmantotās struktūras versiju.

noOfCompanyActivityRecords: uzņēmuma darbību ierakstu skaits, kurus var saglabāt kartē.

2.40. CompanyCardHolderIdentification

Uzņēmuma kartē saglabātā informācija, kas attiecas uz kartes turētāja identifikāciju (236. prasība).

```

CompanyCardHolderIdentification ::= SEQUENCE {
    companyName Name,
    companyAddress Address,
    cardHolderPreferredLanguage Language
}

```

▼ **M1**

companyName: turētāja uzņēmuma nosaukums.

companyAddress: turētāja uzņēmuma adrese.

cardHolderPreferredLanguage: kartes turētājam vēlamā valoda.

2.41. **ControlCardApplicationIdentification**

Kontrollkartē ierakstītā informācija, kas attiecas uz kartes lietojuma identifikāciju (190. prasība).

```
ControlCardApplicationIdentification ::= SEQUENCE {
    typeOfTachographCardId      EquipmentType,
    cardStructureVersion         CardStructureVersion,
    noOfControlActivityRecords   NoOfControlActivityRecords
}
```

typeOfTachographCardId: norāda lietotās kartes veidu.

cardStructureVersion: norāda kartei izmantotās struktūras versiju.

noOfControlActivityRecords: kontroles darbību ierakstu skaits, kurus var saglabāt kartē.

2.42. **ControlCardControlActivityData**

Kontrollkartē saglabātā informācija par kontroles darbībām, kas veiktas ar karti (233. prasība).

```
ControlCardControlActivityData ::= SEQUENCE {
    controlPointerNewestRecord      INTEGER(0..NoOfControlActivityRe-
                                   cords-1),
    controlActivityRecords          SET SIZE(NoOfControlActivityRecords)
                                   OF
                                   SEQUENCE {
    controlActivityRecord           SEQUENCE {
        controlType                 ControlType,
        controlTime                 TimeReal,
        controlledCardNumber        FullCardNumber,
        controlledVehicleRegistration VehicleRegistrationIdentification,
        controlDownloadPeriodBegin  TimeReal,
        controlDownloadPeriodEnd    TimeReal
    }
}
```

controlPointerNewestRecord: pēdējās aktualizētās kontroles darbības ieraksta indekss.

Vērtību piešķiršana: Skaitlis, kas atbilst kontroles darbības ieraksta numeratoram, kurš sākas ar '0' pirmoreiz, kad struktūrā parādās kontroles darbības ieraksti.

controlActivityRecords: ir visu kontroles darbību ierakstu kopa.

controlActivityRecord: informācijas sekvence, kas saistīta ar vienu kontroles darbību.

controlType: ir kontroles veids.

controlTime: ir kontroles datums un laiks.

controlledCardNumber: ir kontrolētās kartes numurs un kartes izdevēja dalībvalsts.

controlledVehicleRegistration: transportlīdzekļa reģistrācijas numurs un reģistrācijas dalībvalsts transportlīdzeklim, kurā veikta kontrole.

controlDownloadPeriodBegin un **controlDownloadPeriodEnd:** ir periods, par kuru noņemti dati.

2.43. **ControlCardHolderIdentification**

Kontrollkartē saglabātā informācija, kas attiecas uz kartes turētāja identifikāciju (232. prasība).

▼ **M1**

```
ControlCardHolderIdentification ::= SEQUENCE {
    controlBodyName          Name,
    controlBodyAddress        Address,
    cardHolderName            HolderName,
    cardHolderPreferredLanguage Language
}
```

controlBodyName: ir kartes turētāju kontrolējošās iestādes nosaukums.

controlBodyAddress: ir kartes turētāju kontrolējošās iestādes adrese.

cardHolderName: ir kontrolkartes turētāja vārds (vai vārdi).

cardHolderPreferredLanguage: ir kartes turētājam vēlamā valoda.

2.44. ControlType

Kods, kas norāda kontroles laikā veiktās darbības. Šis datu tips ir saistīts ar 102. un 210. un 225. prasību.

```
ControlType ::= OCTET STRING (SIZE(1))
```

Vērtības piešķiršana — oktets: 'c'pdx'x'x'B (8 biti)

'c'B datu noņemšana no kartes:

'0'B: attiecīgā kontroles pasākuma laikā no kartes dati nav noņemti,

'1'B: attiecīgā kontroles pasākuma laikā no kartes noņemti dati,

'v'B datu noņemšana no transportlīdzekļa bloka:

'0'B: attiecīgā kontroles pasākuma laikā no transportlīdzekļa bloka dati nav noņemti,

'1'B: attiecīgā kontroles pasākuma laikā no transportlīdzekļa bloka noņemti dati

'p'B izdrukāšana:

'0'B: attiecīgā kontroles pasākuma laikā dati nav izdrukāti,

'1'B: attiecīgā kontroles pasākuma laikā izdrukāti dati,

'd'B izvadīšana uz ekrāna:

'0'B: attiecīgā kontroles pasākuma laikā dati nav izvadīti uz ekrāna,

'1'B: attiecīgā kontroles pasākuma laikā dati izvadīti uz ekrāna

'xxxx'B Neizmanto

2.45. CurrentDateTime

Reģistrācijas kontrolierīces kārtējais datums un laiks.

```
CurrentDateTime ::= TimeReal
```

Vērtību piešķiršana: netiek sīkāk norādīta.

2.46. DailyPresenceCounter

Skaitītājs, kas tiek glabāts vadītāja vai darbnīcas kartē un kas katrā kalendāra dienā, kad karte tikusi ievietota transportlīdzekļa blokā, palielinās par vienu vienību. Šis datu tips ir saistīts ar 199. un 219. prasību.

```
DailyPresenceCounter ::= BCDString(SIZE(2))
```

Vērtību piešķiršana: Secīga numerācija līdz 9999, kas pēc tam atkal sākas no nulles. Karti izsniedzot pirmoreiz, skaitītājs ir iestatīts uz nulli.

2.47. Datef

Datums, izteikts izdrukāšanai gatavā ciparu formātā.

```
Datef ::= SEQUENCE {
    year    BCDString(SIZE(2)),
    month   BCDString(SIZE(1)),
    day     BCDString(SIZE(1))
}
```

▼ **M1****Vērtību piešķiršana:**

yyyy	Gads
mm	Mēnesis
dd	Diena

'00000000'H: nepārprotami norāda, ka datuma nav.

2.48. Distance

Nobraukums (nobraukto attālumu aprēķina kilometros pēc divu transportlīdzekļa odometra rādījumu starpības.

Distance ::= INTEGER(0..2¹⁶-1)

Vērtību piešķiršana: Neapzīmēts binārs skaitlis. Skaitlisko vērtību intervāls ir no 0 līdz 9 999 km.

2.49. DriverCardApplicationIdentification

Vadītāja kartē ierakstītā informācija, kas attiecas uz kartes lietojuma identifikāciju (190. prasība).

DriverCardApplicationIdentification ::= SEQUENCE {

typeOfTachographCardId	EquipmentType,
cardStructureVersion	CardStructureVersion,
noOfEventsPerType	NoOfEventsPerType,
noOfFaultsPerType	NoOfFaultsPerType,
activityStructureLength	CardActivityLengthRange,
noOfCardVehicleRecords	NoOfCardVehicleRecords,
noOfCardPlaceRecords	NoOfCardPlaceRecords

}

typeOfTachographCardId: norāda lietotās kartes veidu.

cardStructureVersion: norāda kartei izmantotās struktūras versiju.

noOfEventsPerType: ir katra veida notikumu skaits, kurus var ierakstīt kartē.

noOfFaultsPerType: ir katra veida defektu skaits, kurus var ierakstīt kartē.

activityStructureLength: norāda baitu skaitu, kas izmantojams darbību ierakstīšanai.

noOfCardVehicleRecords: transportlīdzekļa ierakstu skaits, kurus var saglabāt kartē.

noOfCardPlaceRecords: vietu skaits, kuras var ierakstīt kartē.

2.50. DriverCardHolderIdentification

Vadītāja kartē saglabātā informācija, kas attiecas uz kartes turētāja identifikāciju (195. prasība).

DriverCardHolderIdentification ::= SEQUENCE {

cardHolderName	HolderName,
cardHolderBirthDate	Datef,
cardHolderPreferredLanguage	Language

}

cardHolderName: ir vadītāja kartes turētāja vārds (vai vārdi).

cardHolderBirthDate: ir vadītāja kartes turētāja dzimšanas datums.

cardHolderPreferredLanguage: ir kartes turētājam vēlamā valoda.

2.51. EntryTypeDailyWorkPeriod

Dienas darba perioda sākuma un beigu vietas un ieraksta noteikumu atšķirības kods.

EntryTypeDailyWorkPeriod ::= INTEGER

▼ **M1**

Begin, related time = card insertion time or time of entry (0),
 End, related time = card withdrawal time or time of entry (1),
 Begin, related time manually entered (start time) (2),
 End, related time manually entered (end of work period) (3),
 Begin, related time assumed by VU (4),
 End, related time assumed by VU (5)

}

Vērtību piešķiršana: saskaņā ar ISO/IEC8824-1.

2.52. EquipmentType

Dažādu iekārtu tipu atšķirības kods tahogrāfa lietojumam.

EquipmentType ::= INTEGER(0..255)

- - Reserved (0),
 - - Driver Card (1),
 - - Workshop Card (2),
 - - Control Card (3),
 - - Company Card (4),
 - - Manufacturing Card (5),
 - - Vehicle Unit (6),
 - - Motion Sensor (7),
 - - RFU (8..255)

Vērtību piešķiršana: saskaņā ar ISO/IEC 8824-1.

Nulles vērtība rezervēta dalībvalsts vai Eiropas apzīmēšanai sertifikātu *CHA* laukā.

2.53. EuropeanPublicKey

Eiropas publiskā atslēga.

EuropeanPublicKey ::= PublicKey.

2.54. EventFaultType

Notikuma vai defekta kods.

EventFaultType ::= OCTET STRING (SIZE(1)).

Vērtību piešķiršana:

'0x'H	Vispārīgi notikumi
'00'H	Nav sīkāku ziņu
'01'H	Nederīgas kartes ievietošana
'02'H	Kartes konflikts
'03'H	Laika daļēja pārklāšanās
'04'H	Autovadīšana bez atbilstošas kartes
'05'H	Kartes ievietošana autovadīšanas laikā
'06'H	Nepareizi noslēgta pēdējā kartes sesija
'07'H	Ātruma pārsniegšana
'08'H	Barošanas strāvas pārtraukums
'09'H	Kustības datu kļūda
'0A'H to '0F'H	RFU
'1x'H	Ar transportlīdzekļa bloku saistīti aizsardzības sistēmas pārkāpuma mēģinājumi
'10'H	Nav sīkāku ziņu
'11'H	Kustības sensora autentizācijas defekts
'12'H	Tahogrāfa kartes autentizācijas defekts
'13'H	Nesankcionēta kustības sensora nomaiņa
'14'H	Kartes datu ievades kļūda

▼ **M1**

'15'H	Saglabāto lietotāja datu integritātes kļūda
'16'H	Iekšējo datu pārnese kļūda
'17'H	Nesankcionēta korpusa atvēršana
'18'H	Aparatūras sabojāšana
'19'H to '1F'H	<i>RFU</i>
'2x'H	Ar sensoru saistīti aizsardzības sistēmas pārkāpuma mēģinājumi
'20'H	Nav sīkāku ziņu
'21'H	Autentizācijas defekts
'22'H	Saglabāto datu integritātes kļūda
'23'H	Iekšēja datu pārnese kļūda
'24'H	Nesankcionēta korpusa atvēršana
'25'H	Aparatūras sabojāšana
'26'H to '2F'H	<i>RFU</i> ,
'3x'H	Reģistrācijas kontrolierīces defekti
'30'H	Nav sīkāku ziņu
'31'H	Transportlīdzekļa bloka iekšējs defekts
'32'H	Printera defekts
'33'H	Izvadīšanas uz ekrāna atteice
'34'H	Datu noņemšanas atteice
'35'H	Sensora defekts
'36'H to '3F'H	<i>RFU</i>
'4x'H	Kartes defekti
'40'H	Nav sīkāku ziņu
'41'H to '4F'H	<i>RFU</i>
'50'H to '7F'H	<i>RFU</i>
'80'H to 'FF'H	Nosaka ražotājs

2.55. EventFaultRecordPurpose

Kods, kas norāda, kāpēc notikums vai defekts reģistrēts.

EventFaultRecordPurpose ::= OCTET STRING (SIZE(1)).

Vērtību piešķiršana:

'00'H	viens no 10 pēdējiem (vai pats pēdējais) notikumiem vai defektiem
'01'H	ilgākais notikums no pēdējo 10 dienu laikā bijušajiem
'02'H	viens no 5 ilgstošākajiem notikumiem pēdējo 365 dienu laikā
'03'H	pēdējais notikums no pēdējo 10 dienu laikā bijušajiem
'04'H	nopietnākais notikums no pēdējo 10 dienu laikā bijušajiem
'05'H	viens no 5 nopietnākajiem notikumiem pēdējo 365 dienu laikā
'06'H	pirmais notikums vai defekts pēc pēdējās kalibrēšanas
'07'H	aktīvais/notiekošais notikums vai defekts
'08'H to '7F'H	<i>RFU</i>
'80'H to 'FF'H	nosaka ražotājs.

2.56. ExtendedSerialNumber

Iekārtas unikāla identifikācija. Var izmantot arī par publiskās atslēgas identifikatoru.

```
ExtendedSerialNumber ::= SEQUENCE {
    serialNumber      INTEGER(0..232-1)
    monthYear        BCDString(SIZE(2))
    type             OCTET STRING(SIZE(1))
    manufacturerCode ManufacturerCode
}
```

▼ **M1**

serialNumber: iekārtas sērijas numurs, kas ir ražotājam, iekārtas tipam un turpmāk minētajam mēnesim unikāls.

monthYear: ražošanas mēneša un gada (vai sērijas numura) identifikācija.

Vērtību piešķiršana: mēneša (divi cipari) un gada (divi pēdējie cipari) BCD kods.

type: iekārtas tipa identifikators.

Vērtību piešķiršana: ražotājam īpašs, ar FFh' rezervētu vērtību.

manufacturerCode: iekārtas ražotāja ciparu kods.

2.57. FullCardNumber

Kods, pēc kura pilnībā identificē tahogrāfa karti.

FullCardNumber ::= SEQUENCE {

cardType	EquipmentType,
cardIssuingMemberState	NationNumeric,
cardNumber	CardNumber

}

cardType: ir tahogrāfa kartes veids.

cardIssuingMemberState: ir karti izdevušās dalībvalsts kods.

cardNumber: ir kartes numurs.

2.58. HighResOdometer

Transportlīdzekļa odometra rādījums: Kopējais nobraukums transportlīdzekļa ekspluatācijas laikā.

HighResOdometer ::= INTEGER(0..2³²-1)

Vērtību piešķiršana: Neapzīmēts binārs skaitlis. Skaitlisko vērtību intervāls ir no 0 līdz 2 1 055 406 km ar precizitāti 1/200 km.

2.59. HighResTripDistance

Reisā vai tā daļā veiktais attālums.

HighResTripDistance ::= INTEGER(0..2³²-1)

Vērtību piešķiršana: Neapzīmēts binārs skaitlis. Skaitlisko vērtību intervāls ir no 0 līdz 2 1 055 406 km ar precizitāti 1/200 km.

2.60. HolderName

Kartes turētāja uzvārds un vārds(i).

HolderName ::= SEQUENCE {

holderSurname	Name,
holderFirstNames	Name

}

holderSurname: turētāja uzvārds. Šeit uzvārdā neietilpst tituli.

Vērtību piešķiršana: Ja karte nav personalizēta, holderSurname ir tā pati informācija, kas companyName, workshopName vai controlBodyName.

holderFirstNames: turētāja vārds(i) un iniciāļi.

2.61. K-ConstantOfRecordingEquipment

Reģistrācijas kontrolierīces konstante (m) definīcija.

K-ConstantOfRecordingEquipment ::= INTEGER(0..2¹⁶-1)

Vērtību piešķiršana: Impulsi uz kilometru robežās no 0 līdz 64 255 impulsi/km.

2.62. KeyIdentifier

Publiskās atslēgas unikāls identifikators, ko izmanto atslēgas norādīšanai un izvēlei. Tas identificē arī atslēgas īpašnieku.

▼ **M1**

```

KeyIdentifier ::= CHOICE {
    extendedSerialNumber    ExtendedSerialNumber,
    certificateRequestID     CertificateRequestID,
    certificationAuthorityKID CertificationAuthorityKID
}

```

Pirmā izvēle ir piemērota arī transportlīdzekļa bloka vai tahogrāfa kartes publiskās atslēgas norādei.

Otra izvēle ir piemērota transportlīdzekļa bloka publiskās atslēgas norādei (gadījumos, kad sertifikāta sagatavošanas laikā nav zināms transportlīdzekļa bloka sērijas numurs).

Trešā izvēle ir piemērota dalībvalsts publiskās atslēgas norādei.

2.63. L-TyreCircumference

Riteņu riepu faktiskais apkārtmērs (u) definīcija).

L-TyreCircumference ::= INTEGER(0..2¹⁶-1)

Vērtību piešķiršana: Neapzīmēts binārs skaitlis, skaitlisko vērtību intervāls ir no 0 līdz 8 031 mm ar precizitāti 1/8 mm.

2.64. Language

Valodas identifikācijas kods.

Language ::= IA5String(SIZE(2))

Vērtību piešķiršana: Divu mazo burtu kods saskaņā ar ISO 639.

2.65. LastCardDownload

Vadītāja kartē saglabātais datums un laiks, kad notikusi pēdējā datu noņemšana no kartes (citiem nolūkiem, izņemot kontroli). Šis datums ir aktualizējams ar transportlīdzekļa bloku vai kartes lasītāju.

LastCardDownload ::= TimeReal

Vērtību piešķiršana: netiek sīkāk norādīta.

2.66. ManualInputFlag

Kods, kas identificē, vai kartes turētājs ar roku ievadījis datus par vadītāja darbībām kartes ievietošanas laikā vai bez tās (081. prasība).

```

ManualInputFlag ::= INTEGER {
    noEntry          (0)
    manualEntries    (1)
}

```

Vērtību piešķiršana: netiek sīkāk norādīta.

2.67. ManufacturerCode

Ražotāja identifikācijas kods.

ManufacturerCode ::= INTEGER(0..255)

Vērtību piešķiršana:

'00'H	Nav informācijas
'01'H	Rezervēta vērtība
'02'H .. '0F'H	Rezervēta izmantošanai nākotnē
'10'H	ACTIA
'11'H .. '17'H	Rezervēts ražotājiem, kuru nosaukums sākas ar 'A'
'18'H .. '1F'H	Rezervēts ražotājiem, kuru nosaukums sākas ar 'B'
'20'H .. '27'H	Rezervēts ražotājiem, kuru nosaukums sākas ar 'C'
'28'H .. '2F'H	Rezervēts ražotājiem, kuru nosaukums sākas ar 'D'
'30'H .. '37'H	Rezervēts ražotājiem, kuru nosaukums sākas ar 'E'

▼ **M1**

'38'H .. '3F'H	Rezervēts ražotājiem, kuru nosaukums sākas ar 'F'
'40'H	Giesecke & Devrient GmbH
'41'H	GEM plus
'42'H .. '47'H	Rezervēts ražotājiem, kuru nosaukums sākas ar 'G'
'48'H .. '4F'H	Rezervēts ražotājiem, kuru nosaukums sākas ar 'H'
'50'H .. '57'H	Rezervēts ražotājiem, kuru nosaukums sākas ar 'I'
'58'H .. '5F'H	Rezervēts ražotājiem, kuru nosaukums sākas ar 'J'
'60'H .. '67'H	Rezervēts ražotājiem, kuru nosaukums sākas ar 'K'
'68'H .. '6F'H	Rezervēts ražotājiem, kuru nosaukums sākas ar 'L'
'70'H .. '77'H	Rezervēts ražotājiem, kuru nosaukums sākas ar 'M'
'78'H .. '7F'H	Rezervēts ražotājiem, kuru nosaukums sākas ar 'N'
'80'H	OSCARD
'81'H .. '87'H	Rezervēts ražotājiem, kuru nosaukums sākas ar 'O'
'88'H .. '8F'H	Rezervēts ražotājiem, kuru nosaukums sākas ar 'P'
'90'H .. '97'H	Rezervēts ražotājiem, kuru nosaukums sākas ar 'Q'
'98'H .. '9F'H	Rezervēts ražotājiem, kuru nosaukums sākas ar 'R'
'A0'H	SETEC
'A1'H	SIEMENS VDO
'A2'H	STONERIDGE
'A3'H .. 'A7'H	Rezervēts ražotājiem, kuru nosaukums sākas ar 'S'
'AA'H	TACHOCONTROL
'AB'H .. 'AF'H	Rezervēts ražotājiem, kuru nosaukums sākas ar 'T'
'B0'H .. 'B7'H	Rezervēts ražotājiem, kuru nosaukums sākas ar 'U'
'B8'H .. 'BF'H	Rezervēts ražotājiem, kuru nosaukums sākas ar 'V'
'C0'H .. 'C7'H	Rezervēts ražotājiem, kuru nosaukums sākas ar 'W'
'C8'H .. 'CF'H	Rezervēts ražotājiem, kuru nosaukums sākas ar 'X'
'D0'H .. 'D7'H	Rezervēts ražotājiem, kuru nosaukums sākas ar 'Y'
'D8'H .. 'DF'H	Rezervēts ražotājiem, kuru nosaukums sākas ar 'Z'

2.68. MemberStateCertificate

Dalībvalsts publiskās atslēgas sertifikāts, ko izsniegusi Eiropas sertifikācijas iestāde.

MemberStateCertificate ::= Certificate

2.69. MemberStatePublicKey

Dalībvalsts publiskā atslēga.

MemberStatePublicKey ::= PublicKey.

2.70. Name

Nosaukums.

```
Name ::= SEQUENCE {
    codePage  INTEGER (0..255),
    name      OCTET STRING (SIZE(35))
}
```

codePage: norāda nosaukuma kodēšanai izmantoto ISO/IEC 8859 daļu,

name: nosaukums, kas kodēts saskaņā ar ISO/IEC 8859-codePage.

2.71. NationAlpha

Valsts norāde ar burtiem atbilstīgi parasti uz automobiļu buferu uzlīmēm izmantotajiem apzīmējumiem un/vai saskaņā ar starptautiski saskaņotiem autotransporta līdzekļu apdrošināšanas dokumentiem (zaļajai kartei) izmantotajiem apzīmējumiem.

NationAlpha ::= IA5String(SIZE(3))

▼ **M1****Vērtību piešķiršana:**

' '	Nav informācijas
'A'	Austrija
'AL'	Albānija
'AND'	Andora
'ARM'	Armēnija
'AZ'	Azerbaidžāna
'B'	Beļģija
'BG'	Bulgārija
'BIH'	Bosnija un Hercegovina
'BY'	Baltkrievija
'CH'	Šveice
'CY'	Kipra
'CZ'	Čehija
'D'	Vācija
'DK'	Dānija
'E'	Spānija
'EST'	Igaunija
'F'	Francija
'FIN'	Somija
'FL'	Lihtenšteina
'FR'	Farēru salas
'UK'	Apvienotā Karaliste, Aldernija, Gēmsija, Džērsija, Mena, Gibraltārs
'GE'	Gruzija
'GR'	Grieķija
'H'	Ungārija
'HR'	Horvātija
'I'	Itālija
'IRL'	Īrija
'IS'	Islande
'KZ'	Kazahstāna
'L'	Luksemburga
'LT'	Lietuva
'LV'	Latvija
'M'	Malta
'MC'	Monako
'MD'	Moldovas Republika
'MK'	Maķedonija
'N'	Norvēģija
'NL'	Nīderlande
'P'	Portugāle
'PL'	Polija
'RO'	Rumānija
'RSM'	Sanmarīno
'RUS'	Krievijas Federācija
'S'	Zviedrija
'SK'	Slovākija
'SLO'	Slovēnija
'TM'	Turkmenistāna
'TR'	Turcija
'UA'	Ukraina
'V'	Vatikāns
'YU'	Dienvidslāvija

▼ **M1**

'UNK' Nav zināms
 'EC' Eiropas Kopiena
 'EUR' Pārējā Eiropa
 'WLD' Pārējā pasaule

2.72. NationNumeric

Valsts norāde cipariem.

NationNumeric ::= INTEGER(0..255)

Vērtību piešķiršana:

-- Nav informācijas	(00)H,
-- Austrija	(01)H,
-- Albānija	(02)H,
-- Andora	(03)H,
-- Armēnija	(04)H,
-- Azerbaidžāna	(05)H,
-- Beļģija	(06)H,
-- Bulgārija	(07)H,
-- Bosnija un Hercegovina	(08)H,
-- Baltkrievija	(09)H,
-- Šveice	(0A)H,
-- Kipra	(0B)H,
-- Čehijas Republika	(0C)H,
-- Vācija	(0D)H,
-- Dānija	(0E)H,
-- Spānija	(0F)H,
-- Igaunija	(10)H,
-- Francija	(11)H,
-- Somija	(12)H,
-- Lihtenšteina	(13)H,
-- Farēru salas	(14)H,
-- Apvienotā Karaliste	(15)H,
-- Gruzija	(16)H,
-- Grieķija	(17)H,
-- Ungārija	(18)H,
-- Horvātija	(19)H,
-- Itālija	(1A)H,
-- Īrija	(1B)H,
-- Islande	(1C)H,
-- Kazahstāna	(1D)H,
-- Luksemburga	(1E)H,
-- Lietuva	(1F)H,
-- Latvija	(20)H,
-- Malta	(21)H,
-- Monako	(22)H,
-- Moldovas Republika	(23)H,
-- Maķedonija	(24)H,
-- Norvēģija	(25)H,
-- Nīderlande	(26)H,
-- Portugāle	(27)H,
-- Polija	(28)H,
-- Rumānija	(29)H,
-- Sanmarīno	(2A)H,
-- Krievijas Federācija	(2B)H,

▼ **M1**

- - Zviedrija	(2C)H,
- - Slovākija	(2D)H,
- - Slovēnija	(2E)H,
- - Turkmēnistāna	(2F)H,
- - Turcija	(30)H,
- - Ukraina	(31)H,
- - Vatikāns	(32)H,
- - Dienvidslāvija	(33)H,
- - RFU	(34..FC)H,
- - Eiropas Kopiena	(FD)H,
- - Pārējā Eiropa	(FE)H,
- - Pārējā pasaule	(FF)H

2.73. NoOfCalibrationRecords

Kalibrēšanas ierakstu skaits, kurus var saglabāt darbnīcas kartē.

NoOfCalibrationRecords ::= INTEGER(0..255)

Vērtību piešķiršana: sk. 3. punktu.

2.74. NoOfCalibrationsSinceDownload

Skaitītājs, kas rāda, cik reižu darbnīcas karte izmantota kalibrēšanai kopš pēdējās reizes, kad no tās noņemti dati (230. prasība).

NoOfCalibrationsSinceDownload ::= INTEGER(0..2¹⁶-1),

Vērtību piešķiršana: netiek sīkāk norādīta.

2.75. NoOfCardPlaceRecords

Vietu ierakstu skaits, kurus var saglabāt darbnīcas kartē.

NoOfCardPlaceRecords ::= INTEGER(0..255)

Vērtību piešķiršana: sk. 3. punktu.

2.76. NoOfCardVehicleRecords

Izmantoto transportlīdzekļu ierakstu skaits, kurus var saglabāt vadītāja vai darbnīcas kartē.

NoOfCardVehicleRecords ::= INTEGER(0..2¹⁶-1)

Vērtību piešķiršana: sk. 3. punktu.

2.77. NoOfCompanyActivityRecords

Uzņēmuma darbību ierakstu skaits, kurus var saglabāt uzņēmuma kartē.

NoOfCompanyActivityRecords ::= INTEGER(0..2¹⁶-1)

Vērtību piešķiršana: sk. 3. punktu.

2.78. NoOfControlActivityRecords

Kontroles darbību ierakstu skaits, kurus var saglabāt kontrolkartē.

NoOfControlActivityRecords ::= INTEGER(0..2¹⁶-1)

Vērtību piešķiršana: sk. 3. punktu.

2.79. NoOfEventsPerType

Katra veida notikumu skaits, kurus var ierakstīt kartē.

NoOfEventsPerType ::= INTEGER(0..255)

Vērtību piešķiršana: sk. 3. punktu.

2.80. NoOfFaultsPerType

Katra veida defektu skaits, kurus var ierakstīt kartē.

▼ **M1**

NoOfFaultsPerType ::= INTEGER(0..255)

Vērtību piešķiršana: sk. 3. punktu.

2.81. OdometerValueMidnight

Transportlīdzekļa odometra rādījums attiecīgās dienas pusnaktī (090. prasība).

OdometerValueMidnight ::= OdometerShort

Vērtību piešķiršana: netiek sīkāk norādīta.

2.82. OdometerShort

Transportlīdzekļa odometra rādījums saīsinātā veidā.

OdometerShort ::= INTEGER(0..2²⁴-1)

Vērtību piešķiršana: Neapzīmēts binārs skaitlis. Skaitlisko vērtību intervāls ir no 0 līdz 9 999 999 km

2.83. OverspeedNumber

Ātruma pārsniegumu skaits kopš iepriekšējās ātruma pārsniegšanas kontroles.

OverspeedNumber ::= INTEGER(0..255)

Vērtību piešķiršana: 0 nozīmē, ka kopš iepriekšējās ātruma pārsniegšanas kontroles nav ātruma pārsniegšanas gadījumu nav bijis, bet 1 nozīmē, ka kopš iepriekšējās ātruma pārsniegšanas kontroles bijis viens ātruma pārsniegšanas gadījums ... 255 nozīmē, ka kopš iepriekšējās ātruma pārsniegšanas kontroles ir bijuši vismaz 255 ātruma pārsniegšanas gadījumi.

2.84. PlaceRecord

Informācija, kas attiecas uz vietu, kurā sākas vai beidzas dienas darba periods (087., 202. un 221. prasība).

```
PlaceRecord ::= SEQUENCE {
    entryTime                TimeReal,
    entryTypeDailyWorkPeriod EntryTypeDailyWorkPeriod,
    dailyWorkPeriodCountry   NationNumeric,
    dailyWorkPeriodRegion    RegionNumeric,
    vehicleOdometerValue     OdometerShort
}
```

entryTime: ir ar ierakstu saistītais datums un laiks.

entryTypeDailyWorkPeriod: ir ieraksta veids.

dailyWorkPeriodCountry: ir ierakstītā valsts.

dailyWorkPeriodRegion: ir ierakstītais reģions.

vehicleOdometerValue: ir odometra rādījums vietas ierakstīšanas laikā.

2.85. PreviousVehicleInfo

Informācija, kas saistīta ar vadītāja iepriekš izmantoto transportlīdzekli, ievietojot karti transportlīdzekļa blokā (081. prasība).

```
PreviousVehicleInfo ::= SEQUENCE {
    vehicleRegistrationIdentification VehicleRegistrationIdentification,
    cardWithdrawalTime              TimeReal
}
```

vehicleRegistrationIdentification: ir transportlīdzekļa reģistrācijas numurs un reģistrācijas dalībvalsts.

cardWithdrawalTime: ir kartes izņemšanas datums un laiks.

2.86. PublicKey

Publiskais *RSA* kods.

▼ **M1**

```

PublicKey ::= SEQUENCE {
    rsaKeyModulus      RSAKeyModulus,
    rsaKeyPublicExponent RSAKeyPublicExponent
}

```

rsaKeyModulus: ir atslēgu pāra modulis.

rsaKeyPublicExponent: ir atslēgu pāra eksponents.

2.87. RegionAlpha

Konkrētās valsts reģiona apzīmējums ar burtiem.

RegionAlpha ::= IA5STRING(SIZE(3))

Vērtību piešķiršana:

'' Nav informācijas

Spain:

'AN' Andalūzija

'AR' Aragona

'AST' Astūrija

'C' Kantabrija

'CAT' Katalonija

'CL' Kastīlija un Leona

'CM' Kastīlija-Lamanča

'CV' Valensija

'EXT' Estremadura

'G' Galisija

'IB' Baleāru salas

'IC' Kanāriju salas

'LR' Larjoha

'M' Madride

'MU' Mursija

'NA' Navarra

'PV' Basku zeme

2.88. RegionNumeric

Konkrētās valsts reģiona apzīmējums ar cipariem.

RegionNumeric ::= OCTET STRING (SIZE(1))

Vērtību piešķiršana:

'00'H Nav informācijas

Spain:

'01'H Andalūzija

'02'H Aragona

'03'H Astūrija

'04'H Kantabrija

'05'H Katalonija

'06'H Kastīlija un Leona

'07'H Kastīlija-Lamanča

'08'H Valensija

'09'H Estremadura

'0A'H Galisija

'0B'H Baleāru salas

'0C'H Kanāriju salas

'0D'H Larjoha

'0E'H Madride

▼ **M1**

'0F'H Mursija
 '10'H Navarra
 '11'H Basku zeme

2.89. RSAKeyModulus

RSA atslēgu pāra modulis.

RSAKeyModulus ::= OCTET STRING (SIZE(128))

Vērtību piešķiršana: Nav noteikta.

2.90. RSAKeyPrivateExponent

RSA atslēgu pāra privātais eksponents.

RSAKeyPrivateExponent ::= OCTET STRING (SIZE(128))

Vērtību piešķiršana: Nav noteikta.

2.91. RSAKeyPublicExponent

RSA atslēgu pāra publiskais eksponents.

RSAKeyPublicExponent ::= OCTET STRING (SIZE(8))

Vērtību piešķiršana: Nav noteikta.

2.92. SensorApprovalNumber

Sensora tipa apstiprinājuma numurs.

SensorApprovalNumber ::= IA5String(SIZE(8))

Vērtību piešķiršana: Nav noteikta.

2.93. SensorIdentification

Kustības sensorā saglabātā informācija, kas attiecas uz kustības sensora identifikāciju (077. prasība).

```
SensorIdentification ::= SEQUENCE {
    sensorSerialNumber      SensorSerialNumber,
    sensorApprovalNumber    SensorApprovalNumber,
    sensorSCIdentifier       SensorSCIdentifier,
    sensorOSIdentifier       SensorOSIdentifier
}
```

sensorSerialNumber: ir kustības sensora pilns sērijas numurs (kurā iekļauts daļas šifrs un ražotāja kods).

sensorApprovalNumber: ir kustības sensora tipa apstiprinājuma numurs.

sensorSCIdentifier: kustības sensora aizsardzības komponenta identifikators.

sensorOSIdentifier: kustības sensora operētājsistēmas identifikators.

2.94. SensorInstallation

Kustības sensorā saglabātā informācija, kas attiecas uz kustības sensora uzstādīšanu (099. prasība).

```
SensorInstallation ::= SEQUENCE {
    sensorPairingDateFirst    SensorPairingDate,
    firstVuApprovalNumber     VuApprovalNumber,
    firstVuSerialNumber       VuSerialNumber,
    sensorPairingDateCurrent  SensorPairingDate,
    currentVuApprovalNumber   VuApprovalNumber,
    currentVUSerialNumber     VuSerialNumber
}
```

▼ **M1**

sensorPairingDateFirst: ir datums, kad kustības sensors pirmoreiz pievienots transportlīdzekļa blokam.

firstVuApprovalNumber: ir tipa apstiprinājuma numurs pirmajam transportlīdzekļa blokam, kuram pievienots kustības sensors.

firstVuSerialNumber: ir sērijas numurs pirmajam transportlīdzekļa blokam, kuram pievienots kustības sensors.

sensorPairingDateCurrent: ir datums, kurā izveidots kustības sensora kārtējais pievienojums transportlīdzekļa blokam.

currentVuApprovalNumber: ir tipa apstiprinājuma numurs transportlīdzekļa blokam, kuram pievienots kustības sensors.

currentVUSerialNumber: ir sērijas numurs transportlīdzekļa blokam, kuram pievienots kustības sensors.

2.95. **SensorInstallationSecData**

Darbnīcas kartē saglabātā informācija, kas saistīta ar drošības datiem, kuri vajadzīgi kustības sensoru pievienošanai transportlīdzekļa blokam (214. prasība).

SensorInstallationSecData ::= TDesSessionKey

Vērtību piešķiršana: saskaņā ar ISO 16844-3.

2.96. **SensorOSIdentifier**

Kustības sensora operētājsistēmas identifikators.

SensorOSIdentifier ::= IA5String(SIZE(2))

Vērtību piešķiršana: nosaka ražotājs.

2.97. **SensorPaired**

Transportlīdzekļa blokā saglabātā informācija, kas attiecas uz tam pievienotā kustības sensora identifikāciju (079. prasība).

```
SensorPaired ::= SEQUENCE {
    sensorSerialNumber      SensorSerialNumber,
    sensorApprovalNumber    SensorApprovalNumber,
    sensorPairingDateFirst  SensorPairingDate
}
```

sensorSerialNumber: ir transportlīdzekļa blokam pašreiz pievienotā kustības sensora sērijas numurs.

sensorApprovalNumber: ir transportlīdzekļa blokam pašreiz pievienotā kustības sensora tipa apstiprinājuma numurs.

sensorPairingDateFirst: ir datums, kad kustības sensors pirmoreiz pievienots transportlīdzekļa blokam.

2.98. **SensorPairingDate**

Datums, kad kustības sensors pievienots transportlīdzekļa blokam.

SensorPairingDate ::= TimeReal

Vērtību piešķiršana: Nav noteikta.

2.99. **SensorSerialNumber**

Kustības sensora sērijas numurs.

SensorSerialNumber ::= ExtendedSerialNumber:

2.100. **SensorSCIdentifier**

Kustības sensora aizsardzības komponenta identifikators.

SensorSCIdentifier ::= IA5String(SIZE(8))

Vērtību piešķiršana: nosaka komponenta ražotājs.

▼ **M1****2.101. Signature**

Elektroniskais paraksts.

Signature ::= OCTET STRING (SIZE(128))

Vērtību piešķiršana: saskaņā ar 11. papildinājumu "Vienotie drošības mehānismi".

2.102. SimilarEventsNumber

Līdzīgu notikumu skaits attiecīgajā dienā (094. prasība).

SimilarEventsNumber ::= INTEGER(0..255)

Vērtību piešķiršana: 0 neizmanto, 1 nozīmē, ka attiecīgajā dienā gadījies un saglabāts tikai viens šāda veida notikums, 2 nozīmē, ka attiecīgajā dienā gadījušies 2 šāda veida notikumi (saglabāts tikai viens), ... 255 nozīmē, ka attiecīgajā dienā gadījušies vismaz 255 šāda veida notikumi.

2.103. SpecificConditionType

Kods īpašā nosacījuma identificēšanai (050.b, 105.a, 212.a un 230.a prasība).

SpecificConditionType ::= INTEGER(0..255)

Vērtību piešķiršana:

'00'H	<i>RFU</i>
'01'H	Ārpus darbības jomas — Sākums
'02'H	Ārpus darbības jomas — Beigas
'03'H	Brauciens ar prāmi/vilcienu
'04'H .. 'FF'H	<i>RFU</i> .

2.104. SpecificConditionRecord

Informācija par īpašo nosacījumu, kura saglabāta vadītāja kartē, darbnīcas kartē vai transportlīdzekļa blokā (105.a, 212.a un 230.a prasība).

```
SpecificConditionRecord ::= SEQUENCE {
    entryTime          TimeReal,
    specificConditionType SpecificConditionType
}
```

entryTime: ir ievadīšanas datums un laiks.

specificConditionType: īpašā nosacījuma identifikācijas kods.

2.105. Speed

Transportlīdzekļa ātrums (km/h).

Speed ::= INTEGER(0..255)

Vērtību piešķiršana: kilometri stundā skaitlisko vērtību intervālā no 0 līdz 220 km/h.

2.106. SpeedAuthorised

Transportlīdzekļa atļautais maksimālais ātrums (bb) definīcija).

SpeedAuthorised ::= Speed.

2.107. SpeedAverage

Vidējais ātrums iepriekš definētajā laikā (km/h).

SpeedAverage ::= Speed.

2.108. SpeedMax

Maksimālais ātrums iepriekš definētajā laikā (km/h).

SpeedMax ::= Speed.

▼ **M1****2.109. TDesSessionKey**

Trīskāršais DES sesijas kods.

```
TDesSessionKey ::= SEQUENCE {
    tDesKeyA  OCTET STRING (SIZE(8))
    tDesKeyB  OCTET STRING (SIZE(8))
}
```

Vērtību piešķiršana: netiek sīkāk norādīta.

2.110. TimeReal

Datuma un laika apvienotā koda lauks, kurā datums un laiks izteikts sekundēs, kas pagājušas kopš 1970. gada 1. janvāra pulksten 00h.00m.00s. pēc pasaules laika.

```
TimeReal{INTEGER:TimeRealRange} ::= INTEGER(0..TimeReal-Range)
```

Vērtības piešķiršana — oktets: Kopš 1970. gada 1. janvāra pusnakts pēc pasaules laika pagājušo sekunžu skaits.

Iespējami lielākais datums un laiks ir 2106. gadā.

2.111. TyreSize

Riepu izmēru apzīmējums.

```
TyreSize ::= IA5String(SIZE(15))
```

Vērtību piešķiršana: saskaņā ar Direktīvu 92/23/EEK 31.3.1992, OJ L 129, p. 95.

2.112. VehicleIdentificationNumber

Transportlīdzekļa identifikācijas numurs, kas attiecas uz transportlīdzekli kopumā, parasti tas ir šasijas vai rāmja numurs.

```
VehicleIdentificationNumber ::= IA5String(SIZE(17))
```

Vērtību piešķiršana: saskaņā ar ISO 3779.

2.113. VehicleRegistrationIdentification

Eiropai vienota transportlīdzekļa identifikācija (transportlīdzekļa reģistrācijas numurs un dalībvalsts).

```
VehicleRegistrationIdentification ::= SEQUENCE {
    vehicleRegistrationNation  NationNumeric,
    vehicleRegistrationNumber  VehicleRegistrationNumber
}
```

vehicleRegistrationNation: ir valsts, kurā reģistrēts transportlīdzeklis.

vehicleRegistrationNumber: transportlīdzekļa reģistrācijas numurs.

2.114. VehicleRegistrationNumber

Transportlīdzekļa reģistrācijas numurs. Reģistrācijas numuru piešķir iestāde, kas licencē transportlīdzekli.

```
VehicleRegistrationNumber ::= SEQUENCE {
    codePage          INTEGER (0..255),
    vehicleRegNumber  OCTET STRING (SIZE(13))
}
```

codePage: norāda vehicleRegNumber kodēšanai izmantoto ISO/IEC 8859 daļu,

vehicleRegNumber: transportlīdzekļa reģistrācijas numurs, kas kodēts saskaņā ar ISO/IEC 8859-codePage.

Vērtību piešķiršana: katrai valstij īpaši.

▼ **M1****2.115. VuActivityDailyData**

Informācija, kas saglabāta transportlīdzekļa blokā un attiecas uz darbību un/vai autovadišanas režīma maiņām un/vai kartes statusa maiņām konkrētajā dienā (084. prasība), un uz slotu statusu šajā dienā pulksten 00.00.

```
VuActivityDailyData ::= SEQUENCE {
    noOfActivityChanges  INTEGER SIZE(0..1440),
    activityChangeInfos   SET SIZE(noOfActivityChanges) OF ActivityChangeInfo
}
```

noOfActivityChanges: ir ActivityChangeInfo vārdu skaits activityChangeInfos kopā.

activityChangeInfos: ir ActivityChangeInfo vārdu kopa, kas par attiecīgo dienu saglabāta transportlīdzekļa blokā. Tajā vienmēr noteikti ir divi ActivityChangeInfo vārdi, kas raksturo abu slotu režīmu attiecīgajā dienā pulksten 00.00.

2.116. VuApprovalNumber

Transportlīdzekļa bloka tipa apstiprinājuma numurs.

```
VuApprovalNumber ::= IA5String(SIZE(8))
```

Vērtību piešķiršana: nav noteikta.

2.117. VuCalibrationData

Transportlīdzekļa blokā saglabātā informācija, kas attiecas uz reģistrācijas kontrolierīces kalibrēšanu (098. prasība).

```
VuCalibrationData ::= SEQUENCE {
    noOfVuCalibrationRecords  INTEGER(0..255),
    vuCalibrationRecords      SET SIZE(noOfVuCalibrationRecords) OF VuCalibrationRecord
}
```

noOfVuCalibrationRecords: ir ierakstu skaits vuCalibrationRecords kopā.

vuCalibrationRecords: ir kalibrēšanas ierakstu kopa.

2.118. VuCalibrationRecord

Transportlīdzekļa blokā saglabātā informācija, kas attiecas uz reģistrācijas kontrolierīces kalibrēšanu (098. prasība).

```
VuCalibrationRecord ::= SEQUENCE {
    calibrationPurpose           CalibrationPurpose,
    workshopName                 Name,
    workshopAddress              Address,
    workshopCardNumber          FullCardNumber,
    workshopCardExpiryDate      TimeReal,
    vehicleIdentificationNumber  VehicleIdentificationNumber,
    vehicleRegistrationIdentification  VehicleRegistrationIdentification,
    wVehicleCharacteristicConstant  W-VehicleCharacteristicConstant,
    kConstantOfRecordingEquipment  K-ConstantOfRecordingEquipment,
    lTyreCircumference           L-TyreCircumference,
    tyreSize                     TyreSize,
    authorisedSpeed              SpeedAuthorised,
    oldOdometerValue             OdometerShort,
    newOdometerValue             OdometerShort,
    oldTimeValue                 TimeReal,
    newTimeValue                 TimeReal,
    nextCalibrationDate          TimeReal
}
```

calibrationPurpose: ir kalibrēšanas mērķis.

▼ **M1**

workshopName, workshopAddress: ir darbnīcas nosaukums un adrese.

workshopCardNumber: identificē kalibrēšanas laikā izmantoto darbnīcas karti.

workshopCardExpiryDate: ir kartes derīguma termiņš.

vehicleIdentificationNumber: ir transportlīdzekļa identifikācijas numurs.

vehicleRegistrationIdentification: ietver transportlīdzekļa reģistrācijas numuru un dalībvalsti, kurā tas reģistrēts.

wVehicleCharacteristicConstant: ir transportlīdzekļa raksturojuma koeficients.

kConstantOfRecordingEquipment: ir reģistrācijas kontrolierīce s konstante.

ITyreCircumference: ir riteņu riepu faktiskais apkārtmērs.

tyreSize: ir transportlīdzeklim uzmontēto riepu izmēra apzīmējums.

authorisedSpeed: transportlīdzeklim atļautais ātrums.

oldOdometerValue, newOdometerValue: ir odometra rādījumi — iepriekšējais un jaunais.

oldTimeValue, newTimeValue: ir datums un laiks — iepriekšējais un jaunais.

nextCalibrationDate: ir nākamās CalibrationPurpose norādītā veida kalibrēšanas datums, kura jāveic pilnvarotā inspekcijas iestādē.

2.119. **VuCardIWData**

Transportlīdzekļa blokā saglabātā informācija, kas attiecas uz vadītāja karšu vai darbnīcas karšu ievietošanu transportlīdzekļa blokā (081. prasība).

```
VuCardIWData ::= SEQUENCE {
    noOfIWRecords          INTEGER(0..216-1),
    vuCardIWRecords SET   SIZE(noOfIWRecords) OF VuCardIWRecord
}
```

noOfIWRecords: ir ierakstu skaits vuCardIWRecords kopā.

vuCardIWRecords: ierakstu kopa, kas saistīta ar kartes ievietošanas un izņemšanas cikliem.

2.120. **VuCardIWRecord**

Transportlīdzekļa blokā saglabātā informācija, kas attiecas uz vadītāja karšu vai darbnīcas karšu ievietošanu transportlīdzekļa blokā (081. prasība).

```
VuCardIWRecord ::= SEQUENCE {
    cardHolderName          HolderName,
    fullCardNumber          FullCardNumber,
    cardExpiryDate          TimeReal,
    cardInsertionTime       TimeReal,
    vehicleOdometerValueAtInsertion OdometerShort,
    cardSlotNumber          CardSlotNumber,
    cardWithdrawalTime      TimeReal,
    vehicleOdometerValueAtWithdrawal OdometerShort,
    previousVehicleInfo     PreviousVehicleInfo
    manualInputFlag         ManualInputFlag
}
```

cardHolderName: ir kartes turētāja uzvārds un vārds (vai vārdi), kas saglabāti kartē.

fullCardNumber: kartes veids, to izsniegusī dalībvalsts un kartē saglabātais kartes numurs.

cardExpiryDate: kartē saglabātais kartes derīguma termiņš.

cardInsertionTime: ir kartes ievietošanas datums un laiks.

vehicleOdometerValueAtInsertion: ir transportlīdzekļa odometra rādījums, ievietojot karti.

cardSlotNumber: ir slots, kurā karte ievietota.

▼ **M1**

cardWithdrawalTime: ir kartes izņemšanas datums un laiks.

vehicleOdometerValueAtWithdrawal: ir transportlīdzekļa odometra rādījums, izņemot karti.

previousVehicleInfo: satur kartē saglabāto informāciju par transportlīdzekli, ar kuru vadītājs braucis pirms tam.

manualInputFlag: ir signāls, kas norāda, vai vadītājs ar roku ievadījis vadītāja darbības, karti ievietojot.

2.121. **VuCertificate**

Transportlīdzekļa bloka publiskās atslēgas sertifikāts.

VuCertificate ::= Certificate

2.122. **VuCompanyLocksData**

Transportlīdzekļa blokā saglabātā informācija, kas attiecas uz uzņēmuma atslēgām (104. prasība).

```
VuCompanyLocksData ::= SEQUENCE {
    noOfLocks                INTEGER(0..20),
    vuCompanyLocksRecords    SET SIZE(noOfLocks) OF VuCompanyLocksRecord
}
```

noOfLocks: vuCompanyLocksRecords uzskaitīto atslēgu skaits.

vuCompanyLocksRecords: ir uzņēmuma atslēgu ierakstu kopa.

2.123. **VuCompanyLocksRecord**

Transportlīdzekļa blokā saglabātā informācija, kas attiecas uz uzņēmuma atslēgām (104. prasība).

```
VuCompanyLocksRecord ::= SEQUENCE {
    lockInTime                TimeReal,
    lockOutTime               TimeReal,
    companyName               Name,
    companyAddress            Address,
    companyCardNumber         FullCardNumber
}
```

lockInTime, lockOutTime: ir bloķēšanas un atbloķēšanas datums un laiks.

companyName, companyAddress: ar bloķēšanu saistītā uzņēmuma nosaukums un adrese.

companyCardNumber: identificē bloķēšanai izmantoto karti.

2.124. **VuControlActivityData**

Transportlīdzekļa blokā saglabātā informācija, kas attiecas uz kontroli, izmantojot šo transportlīdzekļa bloku (102. prasība).

```
VuControlActivityData ::= SEQUENCE {
    noOfControls               INTEGER(0..20),
    vuControlActivityRecords    SET SIZE(noOfControls) OF VuControlActivityRecord
}
```

noOfControls: vuControlActivityRecords uzskaitīto kontroles pasākumu skaits.

vuControlActivityRecords: ir kontroles darbību ierakstu kopa.

2.125. **VuControlActivityRecord**

Transportlīdzekļa blokā saglabātā informācija, kas attiecas uz kontroli, izmantojot šo transportlīdzekļa bloku (102. prasība).

```
VuControlActivityRecord ::= SEQUENCE {
    controlType                ControlType,
```

▼ **M1**

```

controlTime           TimeReal,
controlCardNumber     FullCardNumber,
downloadPeriodBeginTime TimeReal,
downloadPeriodEndTime TimeReal

```

```

}
```

controlType: ir kontroles veids.

controlTime: ir kontroles datums un laiks.

ControlCardNumber: identificē kontroles laikā izmantoto kontrolkarti.

downloadPeriodBeginTime: attiecībā uz datu noņemšanu, ir perioda sākums, par kuru noņemti dati.

downloadPeriodEndTime: attiecībā uz datu noņemšanu, ir perioda beigas, par kuru noņemti dati.

2.126. **VuDataBlockCounter**

Kartē saglabāts skaitītājs, kas secīgi identificē kartes ievietošanas un izņemšanas ciklus transportlīdzekļa blokā.

VuDataBlockCounter ::= BCDString(SIZE(2))

Vērtību piešķiršana: Secīga numerācija līdz 9999, kas pēc tam atkal sākas no nulles.

2.127. **VuDetailedSpeedBlock**

Informācija, kas saglabāta transportlīdzekļa blokā un attiecas uz sīkām ziņām par braukšanas ātrumu ik minūti laikā, kamēr transportlīdzeklis ir kustībā (093. prasība).

```

VuDetailedSpeedBlock ::= SEQUENCE {
    speedBlockBeginDate  TimeReal,
    speedsPerSecond      SEQUENCE SIZE(60) OF Speed
}

```

speedBlockBeginDate: ir sērijā pirmā ātruma rādījuma datums un laiks.

speedsPerSecond: mērītais ātrums hronoloģiskā secībā katru sekundi minūtes laikā, kas sākas speedBlockBeginDate (ieskaitot).

2.128. **VuDetailedSpeedData**

Transportlīdzekļa blokā saglabātā informācija, kas attiecas uz sīkām ziņām par transportlīdzekļa ātrumu.

```

VuDetailedSpeedData ::= SEQUENCE
    noOfSpeedBlocks      INTEGER(0..216-1),
    vuDetailedSpeedBlocks SET SIZE(noOfSpeedBlocks) OF VuDetailedSpeedBlock
}

```

noOfSpeedBlocks: ir ātruma sēriju skaits vuDetailedSpeedBlocks kopā.

vuDetailedSpeedBlocks: ir sīku ātruma datu sēriju kopa.

2.129. **VuDownloadablePeriod**

Vecākais un jaunākais datums, par kuriem transportlīdzekļa blokā glabājas dati par vadītāja darbībām (081., 084. vai 087. prasība).

```

VuDownloadablePeriod ::= SEQUENCE {
    minDownloadableTime  TimeReal
    maxDownloadableTime  TimeReal
}

```

minDownloadableTime: datums un laiks vecākajai transportlīdzekļa blokā saglabātajai informācijai par kartes ievietošanu vai darbības maiņu vai vietas ierakstu.

▼ **M1**

maxDownloadableTime: datums un laiks jaunākajai transportlīdzekļa blokā saglabātajai informācijai par kartes ievietošanu vai darbības maiņu vai vietas ierakstu.

2.130. VuDownloadActivityData

Transportlīdzekļa blokā saglabātā informācija, kas attiecas uz datu pēdējo noņemšanu no tās (105. prasība).

```
VuDownloadActivityData ::= SEQUENCE {
    downloadingTime      TimeReal,
    fullCardNumber        FullCardNumber,
    companyOrWorkshopName Name
}
```

downloadingTime: ir datu noņemšanas datums un laiks.

fullCardNumber: identificē datu noņemšanas autorizācijai izmantoto karti.

companyOrWorkshopName: ir uzņēmuma vai darbnīcas nosaukums.

2.131. VuEventData

Transportlīdzekļa blokā saglabātā informācija, kas attiecas uz notikumiem (094. prasība, izņemot ātruma pārsniegšanu).

```
VuEventData ::= SEQUENCE {
    noOfVuEvents    INTEGER(0..255),
    vuEventRecords  SET SIZE(noOfVuEvents) OF VuEventRecord
}
```

noOfVuEvents: ir vuEventRecords kopā uzskaitīto notikumu skaits.

vuEventRecords: ir notikumu ierakstu kopa.

2.132. VuEventRecord

Transportlīdzekļa blokā saglabātā informācija, kas attiecas uz notikumiem (094. prasība, izņemot ātruma pārsniegšanu).

```
VuEventRecord ::= SEQUENCE {
    eventType          EventFaultType,
    eventRecordPurpose EventFaultRecordPurpose,
    eventBeginTime     TimeReal,
    eventEndTime       TimeReal,
    cardNumberDriverSlotBegin FullCardNumber,
    cardNumberCodriverSlotBegin FullCardNumber,
    cardNumberDriverSlotEnd FullCardNumber,
    cardNumberCodriverSlotEnd FullCardNumber,
    similarEventsNumber SimilarEventsNumber
}
```

eventType: ir notikuma veids.

eventRecordPurpose: ir nolūks, kādam notikums reģistrēts.

eventBeginTime: ir notikuma sākuma datums un laiks.

eventEndTime: ir notikuma beigu datums un laiks.

cardNumberDriverSlotBegin: identificē notikuma sākumā vadītāja slotā ievietoto karti.

cardNumberCodriverSlotBegin: identificē notikuma sākumā otra vadītāja slotā ievietoto karti.

cardNumberDriverSlotEnd: identificē notikuma beigās vadītāja slotā ievietoto karti.

cardNumberCodriverSlotEnd: identificē notikuma beigās otra vadītāja slotā ievietoto karti.

▼ **M1**

similarEventsNumber: ir līdzīgu notikumu skaits attiecīgajā dienā.

Visiem notikumiem var izmantot citādu secību nekā ātruma pārsniegšanas reģistrēšanai izmantoto.

2.133. VuFaultData

Transportlīdzekļa blokā saglabātā informācija, kas attiecas uz defektiem (096. prasība).

```
VuFaultData ::= SEQUENCE {
    noOfVuFaults      INTEGER(0..255),
    vuFaultRecords SET  SIZE(noOfVuFaults) OF VuFaultRecord
}
```

noOfVuFaults: ir vuFaultRecords kopā uzskaitīto defektu skaits.

vuFaultRecords: ir defektu ierakstu kopa.

2.134. VuFaultRecord

Transportlīdzekļa blokā saglabātā informācija, kas attiecas uz defektiem (096. prasība).

```
VuFaultRecord ::= SEQUENCE {
    faultType                EventFaultType,
    faultRecordPurpose        EventFaultRecordPurpose,
    faultBeginTime            TimeReal,
    faultEndTime              TimeReal,
    cardNumberDriverSlotBegin FullCardNumber,
    cardNumberCodriverSlotBegin FullCardNumber,
    cardNumberDriverSlotEnd   FullCardNumber,
    cardNumberCodriverSlotEnd FullCardNumber
}
```

faultType: ir reģistrācijas kontrolierīces defekta veids.

faultRecordPurpose: ir nolūks, kādam defekts reģistrēts.

faultBeginTime: ir defekta sākuma datums un laiks.

faultEndTime: ir defekta beigu datums un laiks.

cardNumberDriverSlotBegin: identificē defekta sākumā vadītāja slotā ievietoto karti.

cardNumberCodriverSlotBegin: identificē defekta sākumā otra vadītāja slotā ievietoto karti.

cardNumberDriverSlotEnd: identificē defekta beigās vadītāja slotā ievietoto karti.

cardNumberCodriverSlotEnd: identificē defekta beigās otra vadītāja slotā ievietoto karti.

2.135. VuIdentification

Transportlīdzekļa blokā saglabātā informācija, kas attiecas uz reģistrācijas kontrolierīces identifikāciju (075. prasība).

```
VuIdentification ::= SEQUENCE {
    vuManufacturerName    VuManufacturerName,
    vuManufacturerAddress VuManufacturerAddress,
    vuPartNumber           VuPartNumber,
    vuSerialNumber          VuSerialNumber,
    vuSoftwareIdentification VuSoftwareIdentification,
    vuManufacturingDate     VuManufacturingDate,
    vuApprovalNumber        VuApprovalNumber
}
```

▼ **M1**

vuManufacturerName: transportlīdzekļa bloka ražotāja nosaukums.

vuManufacturerAddress: transportlīdzekļa bloka ražotāja adrese.

vuPartNumber: transportlīdzekļa bloka daļas šifrs.

vuSerialNumber: transportlīdzekļa bloka sērijas numurs.

vuSoftwareIdentification: identificē transportlīdzekļa blokā izmantoto programmatūru.

vuManufacturingDate: transportlīdzekļa bloka ražošanas datums.

vuApprovalNumber: transportlīdzekļa bloka tipa apstiprinājuma numurs.

2.136. **VuManufacturerAddress**

Transportlīdzekļa bloka ražotāja adrese.

VuManufacturerAddress ::= Address

Vērtību piešķiršana: Nav noteikta.

2.137. **VuManufacturerName**

Transportlīdzekļa bloka ražotāja nosaukums.

VuManufacturerName ::= Name

Vērtību piešķiršana: Nav noteikta.

2.138. **VuManufacturingDate**

Transportlīdzekļa bloka ražošanas datums.

VuManufacturingDate ::= TimeReal

Vērtību piešķiršana: Nav noteikta.

2.139. **VuOverSpeedingControlData**

Transportlīdzekļa blokā saglabātā informācija, kas attiecas ātruma pārsniegšanu kopš iepriekšējās ātruma pārsniegšanas kontroles (095. prasība).

VuOverSpeedingControlData ::= SEQUENCE {

lastOverspeedControlTime TimeReal,
firstOverspeedSince TimeReal,
numberOfOverspeedSince OverspeedNumber

}

lastOverspeedControlTime: ir iepriekšējās ātruma pārsniegšanas kontroles datums un laiks.

firstOverspeedSince: ir pēc šīs ātruma pārsniegšanas kontroles ātruma pirmās pārsniegšanas datums un laiks.

numberOfOverspeedSince: ir ātruma pārsniegumu skaits kopš iepriekšējās ātruma pārsniegšanas kontroles.

2.140. **VuOverSpeedingEventData**

Transportlīdzekļa blokā saglabātā informācija, kas attiecas uz ātruma pārsniegšanu (094. prasība).

VuOverSpeedingEventData ::= SEQUENCE {

noOfVuOverSpeedingEvents INTEGER(0..255),
vuOverSpeedingEventRecords SET SIZE(noOfVuOverSpeedingEvents) OF VuOverSpeedingEventRecord

}

noOfVuOverSpeedingEvents: ir vuOverSpeedingEventRecords kopā uzskaitīto notikumu skaits.

vuOverSpeedingEventRecords: ir ātruma pārsniegšanas notikumu ierakstu kopa.

▼ **M1****2.141. VuOverSpeedingEventRecord**

Transportlīdzekļa blokā saglabātā informācija, kas attiecas uz ātruma pārsniegšanu (094. prasība).

```
VuOverSpeedingEventRecord ::= SEQUENCE {
    eventType                EventFaultType,
    eventRecordPurpose       EventFaultRecordPurpose,
    eventBeginTime           TimeReal,
    eventEndTime             TimeReal,
    maxSpeedValue            SpeedMax,
    averageSpeedValue        SpeedAverage,
    cardNumberDriverSlotBegin FullCardNumber,
    similarEventsNumber      SimilarEventsNumber
}
```

eventType: ir notikuma veids.

eventRecordPurpose: ir nolūks, kādam notikums reģistrēts.

eventBeginTime: ir notikuma sākuma datums un laiks.

eventEndTime: ir notikuma beigu datums un laiks.

maxSpeedValue: ir maksimālais ātrums notikuma laikā.

averageSpeedValue: ir vidējais aritmētiskais ātrums notikuma laikā.

cardNumberDriverSlotBegin: identificē notikuma sākumā vadītāja slotā ievietoto karti.

similarEventsNumber: ir līdzīgu notikumu skaits attiecīgajā dienā.

2.142. VuPartNumber

Transportlīdzekļa bloka daļas šifra numurs.

```
VuPartNumber ::= IA5String(SIZE(16))
```

Vērtību piešķiršana: nosaka transportlīdzekļa bloka ražotājs.

2.143. VuPlaceDailyWorkPeriodData

Transportlīdzekļa blokā saglabātā informācija, kas attiecas uz vietām, kurās vadītāji sāk un beidz dienas darba periodus (087. prasība).

```
VuPlaceDailyWorkPeriodData ::= SEQUENCE {
    noOfPlaceRecords          INTEGER(0..255),
    vuPlaceDailyWorkPeriodRecords SET SIZE(noOfPlaceRecords) OF VuPlaceDaily-
                                WorkPeriodRecord
}
```

noOfPlaceRecords: ir vuPlaceDailyWorkPeriodRecords kopā uzskaitīto ierakstu skaits.

vuPlaceDailyWorkPeriodRecords: ir vietām saistīto ierakstu kopa.

2.144. VuPlaceDailyWorkPeriodRecord

Transportlīdzekļa blokā saglabātā informācija, kas attiecas uz vietām, kurās vadītājs sāk un beidz dienas darba periodu (087. prasība).

```
VuPlaceDailyWorkPeriodRecord ::= SEQUENCE {
    fullCardNumber FullCardNumber,
    placeRecord     PlaceRecord
}
```

fullCardNumber: vadītāja kartes veids, karti izsniegusī dalībvalsts un kartes numurs.

placeRecord: satur informāciju, kas attiecas uz ievadītājām vietām.

▼ **M1****2.145. VuPrivateKey**

Transportlīdzekļa bloka privātā atslēga.

`VuPrivateKey ::= RSAKeyPrivateExponent`

2.146. VuPublicKey

Transportlīdzekļa bloka publiskā atslēga.

`VuPublicKey ::= PublicKey`

2.147. VuSerialNumber

Transportlīdzekļa bloka sērijas numurs (075. prasība).

`VuSerialNumber ::= ExtendedSerialNumber`

2.148. VuSoftInstallationDate

Datums, kad transportlīdzekļa blokā instalēta programmatūras versija.

`VuSoftInstallationDate ::= TimeReal`

Vērtību piešķiršana: Nav noteikta.

2.149. VuSoftwareIdentification

Transportlīdzekļa blokā saglabātā informācija, kas attiecas uz tajā instalēto programmatūru.

```
VuSoftwareIdentification ::= SEQUENCE {
    vuSoftwareVersion          VuSoftwareVersion,
    vuSoftInstallationDate     VuSoftInstallationDate
}
```

vuSoftwareVersion: ir transportlīdzekļa bloka programmatūras versijas numurs.

vuSoftInstallationDate: ir programmatūras versijas instalēšanas datums.

2.150. VuSoftwareVersion

Transportlīdzekļa bloka programmatūras versijas numurs.

`VuSoftwareVersion ::= IA5String(SIZE(4))`

Vērtību piešķiršana: Nav noteikta.

2.151. VuSpecificConditionData

Transportlīdzekļa blokā saglabātā informācija, kas attiecas uz īpašajiem nosacījumiem.

```
VuSpecificConditionData ::= SEQUENCE {
    noOfSpecificConditionRecords  INTEGER(0..216-1)
    specificConditionRecords      SET SIZE (noOfSpecificConditionRecords) OF
                                SpecificConditionRecord
}
```

noOfSpecificConditionRecords: ir `specificConditionRecords` kopā uzskaitīto ierakstu skaits.

specificConditionRecords: ar īpašajiem nosacījumiem saistīto ierakstu kopa.

2.152. VuTimeAdjustmentData

Transportlīdzekļa blokā saglabātā informācija, kas attiecas uz laika skaitīšanas korekcijām, kuras veiktas papildus regulārajai kalibrēšanai (101. prasība).

```
VuTimeAdjustmentData ::= SEQUENCE {
    noOfVuTimeAdjRecords  INTEGER(0..6),
    vuTimeAdjustmentRecords SET SIZE(noOfVuTimeAdjRecords) OF VuTimeAdjustmentRecords
}
```

▼ **M1**

}

noOfVuTimeAdjRecords: ir ierakstu skaits vuTimeAdjustmentRecords.

vuTimeAdjustmentRecords: ir laika korekciju ierakstu kopa.

2.153. **VuTimeAdjustmentRecord**

Transportlīdzekļa blokā saglabātā informācija, kas attiecas uz laika skaitīšanas korekcijām, kuras veiktas papildus regulārajai kalibrēšanai (101. prasība).

VuTimeAdjustmentRecord ::= SEQUENCE {

oldTimeValue	TimeReal,
oldTimeValue	TimeReal,
newTimeValue	TimeReal,
workshopName	Name,
workshopAddress	Address,
workshopCardNumber	FullCardNumber

}

oldTimeValue, newTimeValue: ir datums un laiks — iepriekšējais un jaunais.

workshopName, workshopAddress: ir darbnīcas nosaukums un adrese.

workshopCardNumber: identificē laika korekciju laikā izmantoto darbnīcas karti.

2.154. **W-VehicleCharacteristicConstant**

Transportlīdzekļa raksturojuma koeficients (k) definīcija).

W-VehicleCharacteristicConstant ::= INTEGER(0..2¹⁶-1)

Vērtību piešķiršana: Impulsi uz kilometru robežās no 0 līdz 64 255 impulsu/km.

2.155. **WorkshopCardApplicationIdentification**

Darbnīcas kartē ierakstītā informācija, kas attiecas uz kartes lietojuma identifikāciju (190. prasība).

WorkshopCardApplicationIdentification ::= SEQUENCE {

typeOfTachographCardId	EquipmentType,
cardStructureVersion	CardStructureVersion,
noOfEventsPerType	NoOfEventsPerType,
noOfFaultsPerType	NoOfFaultsPerType,
activityStructureLength	CardActivityLengthRange,
noOfCardVehicleRecords	NoOfCardVehicleRecords,
noOfCardPlaceRecords	NoOfCardPlaceRecords,
noOfCalibrationRecords	NoOfCalibrationRecords

}

typeOfTachographCardId: norāda lietotās kartes veidu.

cardStructureVersion: norāda kartei izmantotās struktūras versiju.

noOfEventsPerType: ir katra veida notikumu skaits, kurus var ierakstīt kartē.

noOfFaultsPerType: ir katra veida defektu skaits, kurus var ierakstīt kartē.

activityStructureLength: norāda baitu skaitu, kas izmantojams darbību ierakstīšanai.

noOfCardVehicleRecords: transportlīdzekļa ierakstu skaits, kurus var saglabāt kartē.

noOfCardPlaceRecords: vietu skaits, kuras var ierakstīt kartē.

noOfCalibrationRecords: kalibrēšanas ierakstu skaits, kurus var saglabāt kartē.

2.156. **WorkshopCardCalibrationData**

Darbnīcas kartē saglabātā informācija, kas attiecas uz darbnīcas darbībām, kas veiktas ar karti (227. un 229. prasība).

▼ **M1**

```
WorkshopCardCalibrationData ::= SEQUENCE {
    calibrationTotalNumber      INTEGER(0..216-1),
    calibrationPointerNewestRecord INTEGER(0..NoOfCalibrationRecords-1),
    calibrationRecords          SET SIZE(NoOfCalibrationRecords) OF Workshop-
                                CardCalibrationRecord
}
```

calibrationTotalNumber: ar karti veiktās kalibrēšanas reižu kopējais skaits.

calibrationPointerNewestRecord: pēdējā aktualizētā kalibrēšanas ieraksta indekss.

Vērtību piešķiršana: Skaitlis, kas atbilst kalibrēšanas ieraksta numeratoram un kas sākas ar "0" pirmoreiz, kad struktūrā parādās kalibrēšanas ieraksti.

calibrationRecords: ierakstu kopa, kas satur informāciju par kalibrēšanu un/vai laika skaitīšanas korekcijām.

2.157. WorkshopCardCalibrationRecord

Darbnīcas kartē saglabātā informācija, kas attiecas uz kalibrēšanu, kura veikta ar karti (227. prasība).

```
WorkshopCardCalibrationRecord ::= SEQUENCE {
    calibrationPurpose          CalibrationPurpose,
    vehicleIdentificationNumber VehicleIdentificationNumber,
    vehicleRegistration         VehicleRegistrationIdentification,
    wVehicleCharacteristicConstant W-VehicleCharacteristicConstant,
    kConstantOfRecordingEquipment K-ConstantOfRecordingEquipment,
    lTyreCircumference         L-TyreCircumference,
    tyreSize                   TyreSize,
    authorisedSpeed             SpeedAuthorised,
    oldOdometerValue           OdometerShort,
    newOdometerValue           OdometerShort,
    oldTimeValue               TimeReal,
    newTimeValue               TimeReal,
    nextCalibrationDate        TimeReal,
    vuPartNumber               VuPartNumber,
    vuSerialNumber             VuSerialNumber,
    sensorSerialNumber         SensorSerialNumber
}
```

calibrationPurpose: ir kalibrēšanas mērķis.

vehicleIdentificationNumber: ir transportlīdzekļa identifikācijas numurs.

vehicleRegistration: ietver transportlīdzekļa reģistrācijas numuru un dalībvalsti, kurā tas reģistrēts.

wVehicleCharacteristicConstant: ir transportlīdzekļa raksturojuma koeficients.

kConstantOfRecordingEquipment: ir reģistrācijas kontrolierīce s konstante.

lTyreCircumference: ir riteņu riepu faktiskais apkārtmērs.

tyreSize: ir transportlīdzeklim uzmontēto riepu izmēra apzīmējums.

authorisedSpeed: ir transportlīdzeklim atļautais maksimālais ātrums.

oldOdometerValue, newOdometerValue: ir odometra rādījumi — iepriekšējais un jaunais.

oldTimeValue, newTimeValue: ir datums un laiks — iepriekšējais un jaunais.

nextCalibrationDate: ir nākamās CalibrationPurpose norādītā veida kalibrēšanas datums, kura jāveic pilnvarotā inspekcijas iestādē.

vuPartNumber, vuSerialNumber un sensorSerialNumber: reģistrācijas kontrolierīces identifikācijas datu elementi.

▼ **M1****2.158. WorkshopCardHolderIdentification**

Darbnīcas kartē saglabātā informācija, kas attiecas uz kartes turētāja identifikāciju (216. prasība).

```
WorkshopCardHolderIdentification ::= SEQUENCE {
    workshopName          Name,
    workshopAddress        Address,
    cardHolderName         HolderName,
    cardHolderPreferredLanguage Language
}
```

workshopName: ir kartes turētāja darbnīcas nosaukums.

workshopAddress: ir kartes turētāja darbnīcas adrese.

cardHolderName: ir vadītāja kartes turētāja vārds(i) (piemēram, mehāniķa vārds).

cardHolderPreferredLanguage: ir kartes turētājam vēlamā valoda.

2.159. WorkshopCardPIN

Darbnīcas kartes personiskais identifikācijas numurs (213. prasība).

```
WorkshopCardPIN ::= IA5String(SIZE(8))
```

Vērtību piešķiršana: Kartes turētājam zināms PIN, kurš labajā pusē līdz 8 bāitiem papildināts ar "FF" bāitiem.

3. VĒRTĪBU UN LIELUMU DIAPAZONU DEFINĪCIJAS

Mainīgo lielumu vērtības noteikšana 2.punkta definīcijām.

$\text{TimeRealRange} ::= 2^{32}-1$

3.1. Definīcijas vadītāja kartei:

Mainīgā lieluma nosaukums	Minimālais skaits	Maksimālais skaits
CardActivityLengthRange	5 544 bāiti (28 dienas, 93 darbību maiņas dienā)	13 776 bāiti (28 dienas, 240 darbību maiņas dienā)
NoOfCardPlaceRecords	84	112
NoOfCardVehicleRecords	84	200
NoOfEventsPerType	6	12
NoOfFaultsPerType	12	24

3.2. Definīcijas darbnīcas kartei:

Mainīgā lieluma nosaukums	Minimālais skaits	Maksimālais skaits
CardActivityLengthRange	198 bāiti (93 darbību maiņas 1 dienā)	492 bāiti (240 darbību maiņas 1 dienā)
NoOfCardPlaceRecords	6	8
NoOfCardVehicleRecords	4	8
NoOfEventsPerType	3	3
NoOfFaultsPerType	6	6
NoOfCalibrationRecords	88	255

▼ **M1****3.3. Definīcijas kontrolkartei:**

Mainīgā lieluma nosaukums	Minimālais skaits	Maksimālais skaits
NoOfControlActivityRecords	230	520

3.4. Definīcijas uzņēmuma kartei:

Mainīgā lieluma nosaukums	Minimālais skaits	Maksimālais skaits
NoOfCompanyActivityRecords	230	520

4. RAKSTZĪMJU KOPAS

IA5 rindām izmanto ASCII rakstzīmes saskaņā ar ISO/IEC 8824-1. Skaidrības un ērtības labad turpmāk norādītas piešķirtās vērtības. Atšķirību gadījumos no ISO/IEC 8824-1 šo informatīvo piezīmi aizstāj ar minēto standartu.

! " # \$ % & ' () * + , - . / 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 : ; < = > ?

@ A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z [\] ^ _

' a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z { | } ~

Citās rakstzīmju rindās (Address, Name, VehicleRegistrationNumber) papildus 192. līdz 255. kodā standartā ISO/IEC 8859-1 (Latin1 rakstzīmju komplekts) vai ISO/IEC 8859-7 (Grieķu rakstzīmju komplekts) definētās rakstzīmes.

5. KODĒJUMS

Ja kodē saskaņā ar ASN.1 kodēšanas noteikumiem, visi definētie datu tipi jākodē pēc ISO/IEC 8825-2 izlīdzinātā variantā.

▼ M1

2. papildinājums

TAHOGRĀFA KARŠU SPECIFIKĀCIJA

SATURS

1.	Ievads ...	377
1.1.	Saīsinājumi ...	377
1.2.	Atsauces ...	378
2.	Elektriskie un fizikālie raksturlielumi ...	378
2.1.	Barošanas spriegums un strāvas patēriņš ...	378
2.2.	Programmēšanas spriegums V_{pp} ...	379
2.3.	Takts ģenerators un frekvence ...	379
2.4.	Datu Ievada/Izvada kontakts ...	379
2.5.	Kartes stāvokļi ...	379
3.	Aparatūra un komunikācija ...	379
3.1.	Ievads ...	379
3.2.	Pārraidēšanas protokols ...	379
3.2.1.	Protokoli ...	379
3.2.2.	<i>ATR</i> ...	380
3.2.3.	<i>PTS</i> ...	381
3.3.	Piekļuves nosacījumi (<i>AC</i>) ...	381
3.4.	Datu kodēšana ...	382
3.5.	Komandu un kļūdu kodu pārskats ...	382
3.6.	Komandu apraksts ...	383
3.6.1.	<i>Select file</i> ...	383
3.6.1.1.	Izraudzīšanās pēc nosaukuma (lietojuma identifikators <i>AID</i>) ...	383
3.6.1.2.	Elementārdatnes izraudzīšanās, izmantojot datnes identifikatoru ...	384
3.6.2.	<i>Read Binary</i> ...	384
3.6.2.1.	Komanda bez ziņojumapmaiņas aizsardzības ...	385
3.6.2.2.	Komanda ar ziņojumapmaiņas aizsardzību ...	385
3.6.3.	<i>Update Binary</i> ...	387
3.6.3.1.	Komanda bez ziņojumapmaiņas aizsardzības ...	387
3.6.3.2.	Komanda ar ziņojumapmaiņas aizsardzību ...	388
3.6.4.	<i>Get challenge</i> ...	389
3.6.5.	<i>Verify</i> ...	389
3.6.6.	<i>Get response</i> ...	390
3.6.7.	<i>PSO: verify certificate</i> ...	390
3.6.8.	<i>Internal authenticate</i> ...	391
3.6.9.	<i>External authenticate</i> ...	392
3.6.10.	<i>Manage security environment</i> ...	393
3.6.11.	<i>PSO: hash</i> ...	394
3.6.12.	<i>Perform hash of file</i> ...	394
3.6.13.	<i>PSO: compute digital signature</i> ...	395
3.6.14.	<i>PSO: verify digital signature</i> ...	396
4.	Tahogrāfa karšu struktūra ...	396
4.1.	Vadītāja kartes struktūra ...	397
4.2.	Darbnīcas kartes struktūra ...	399

▼ M1

4.3.	Kontrolkartes struktūra	401
4.4.	Uzņēmuma kartes struktūra	403

▼ **M1****1. IEVADS****1.1. Saisinājumi.**

Šajā pielikuma papildinājumā izmanto šādus saīsinājumus:

AC	piekļuves nosacījumi
AID	lietojuma identifikators
ALW	vienmēr
APDU	lietojuma protokola datu bloks (komandas struktūra)
ATR	atīstatišanas atbilde
AUT	autentizēts
C6, C7	kartes kontakti Nr. 6 un Nr. 7, kas atbilst aprakstam standartā <i>ISO/IEC 7816-2</i>
cc	takts
CHV	kartes turētāja verificēšanas informācija
CLA	APDU komandas klases baits
DF	īpašdatne. Īpašdatnē DF var būt citi datnes (EF vai DF)
EF	elementārdatne
ENC	kodēts: pieeja datiem iespējam tikai ar kodēšanu
etu	elementārā laika vienība
IC	integrētā shēma
ICC	karte ar integrēto shēmu — viedkarte
ID	identifikators
IFD	interfeisa ierīce
IFS	informācijas lauka izmērs
IFSC	informācijas lauka izmērs kartei
IFSD	informācijas lauka izmērs (terminālim)
INS	APDU komandas instrukcijas baits
Lc	APDU komandas ievades datu garums
Le	sagaidāmo datu garums (komandas izejas dati)
MF	pamatdatne (pamata īpašdatne DF)
P1-P2	parametra baiti
NAD	T=1 protokolā izmantotā mezgla punkta adrese
NEV	nekad
PIN	personas identifikācijas numurs
PRO SM	aizsargāts ar ziņojumapmaiņas aizsardzību
PTS	pārāides protokola izvēle
RFU	rezervēts izmantošanai nākotnē
RST	atīstatišana (kartei)
SM	ziņojumapmaiņas aizsardzība
SW1-SW2	statusa baiti
TS	ATR pirmā rakstzīme
VPP	programmēšanas spriegums
XXh	XX vērtība heksadecimālajā notācijā
	konkatenācijas simbols 03 04=0304.

1.2. Atsauces

Šajā papildinājumā izmantotas šādas atsauces:

EN 726-3	Identifikācijas karšu sistēmas - Telekomunikāciju kartes ar integrālajām shēmām un termināli - 3. daļa: No lietojuma neatkarīgas prasības attiecībā uz kartēm. 1994. gada decembris
ISO/IEC 7816-2	Informācijas tehnoloģijas - Identifikācijas kartes - Viedkartes ar kontaktiem - 2. daļa: Izmēri un kontaktu novietojums. Pirmā redakcija: 1999.
ISO/IEC 7816-3	Informācijas tehnoloģijas - Identifikācijas kartes - Viedkartes ar kontaktiem - 3. daļa: Elektroniskie signāli un pārāides protokoli. 2. redakcija: 1997.

▼ **M1**

- ISO/IEC 7816-4 Informācijas tehnoloģijas - Identifikācijas kartes - Viedkartes ar kontaktiem - 4. daļa: Iekšējās komandas iekšējai apmaiņai. Pirmā redakcija: 1995. + 1. grozījumi: 1997.
- ISO/IEC 7816-6 Informācijas tehnoloģijas - Identifikācijas kartes - Viedkartes ar kontaktiem - 6. daļa: Iekšējie datu elementi. Pirmais izdevums: 1996 + 1. laboj.: 1998.
- ISO/IEC 7816-8 Informācijas tehnoloģijas - Identifikācijas kartes - Viedkartes ar kontaktiem - 8. daļa: Ar aizsardzību saistītās iekšējās komandas. Pirmais izdevums: 1999.
- ISO/IEC 9797 Informācijas tehnoloģijas - Aizsardzības paņēmieni - Datu integritātes mehānisms, izmantojot kriptogrāfiskās pārbaudes funkciju ar bloka koda algoritmu. 2. redakcija: 1994.

2. ELEKTRISKIE UN FIZIKĀLIE RAKSTURLIELUMI

Ja nav noteikts citādi, visiem elektroniskajiem signāliem jāatbilst ISO/IEC 7816-3.

Kartes kontaktu novietojums un izmēri atbilst ISO/IEC 7816-2.

2.1. Barošanas spriegums un strāvas patēriņš

Karte darbojas saskaņā ar specifikācijām ISO/IEC 7816-3 noteiktajās strāvas patēriņa robežās.

Karte darbojas ar $V_{cc} = 3 \text{ V} (\pm 0,3 \text{ V})$ vai $V_{cc} = 5 \text{ V} (\pm 0,5 \text{ V})$ spriegumu.

Spriegumu izvēlas saskaņā ar ISO/IEC 7816-3.

2.2. Programmēšanas spriegums V_{pp}

kartei nav vajadzīgs programmēšanas spriegums pie kontakta C6. Kontakts C6 nav savienots ar interfeisa ierīci (IFD). Kontakts C6 var pievienot spriegumam V_{cc} kartē, bet to nedrīkst saņemt. Jebkurā gadījumā šo spriegumu interpretēt nedrīkst.

2.3. Takts ģenerators un frekvence

Karte darbojas frekvenču intervālā no 1 līdz 5 MHz. Vienas kartes sesijas laikā takts frekvence drīkst mainīties par $\pm 2 \%$. Takts frekvenci ģenerē nevis pati karte, bet transportlīdzekļa bloks. Darba cikls var mainīties no 40 līdz 60 %.

Saskaņā ar nosacījumiem kartes datnē EF_{ICC} ārējo takts ģeneratoru var apturēt. Pirmajā datnes EF_{ICC} baitā kodēti takts ģeneratora apturēšanas režīma nosacījumi (sīkāk sk. EN 726-3):

Zems	Augsts	1. bits	
3. bits	2. bits		
0	0	1	Takts ģeneratora apturēšana atļauta, nav nav ieteikumu par līmeni
0	1	1	Takts ģeneratora apturēšana atļauta, ieteicamais līmenis augsts
1	0	1	Takts ģeneratora apturēšana atļauta, ieteicamais līmenis zems
0	0	0	Takts ģeneratora apturēšana nav atļauta
0	1	0	Takts ģeneratora apturēšana atļauta tikai augstā loģiskā līmenī
1	0	0	Takts ģeneratora apturēšana atļauta tikai zemā loģiskā līmenī

4. līdz 8. bits netiek izmantoti.

2.4. Datu Ievada/Izvada kontakts

Ievada/Izvada kontaktu C7 izmanto datu saņemšanai un pārraidei uz interfeisa ierīcēm (IFD). Darbības laikā pārraides režīmā var būt vai nu tikai karte, vai interfeisa ierīce. Ja pārraides režīmā ir tie abi, karte netiek bojāta. Ja nenotiek pārraide, karte pāriet uztveršanas režīmā.

2.5. Kartes stāvokļi

Kad ir pieslēgts barošanas spriegums, karte darbojas divos stāvokļos:

▼ **M1**

- darba stāvoklī, izpildot komandas vai saistoties ar ciparu bloku,
- dīkstāvē visā pārējā laikā; šajā stāvoklī visi dati paliek kartē.

3. APARATŪRA UN KOMUNIKĀCIJA**3.1. Ievads**

Šajā punktā aprakstītas minimālās prasības attiecībā uz tahogrāfa kartēm un transportlīdzekļu blokiem veicamajām funkcijām, lai nodrošinātu to pareizu darbību un savietojamību.

Tahogrāfa kartes iespējami pilnīgi atbilst pieejamajiem *ISO/IEC* attiecīgajiem standartiem (īpaši *ISO/IEC* 7816). Tomēr komandas un protokoli ir pilnīgi aprakstīti, lai gadījumos, kad ir kādi ierobežojumi vai atšķirības, tie tiktu precizēti. Norādītās komandas pilnībā atbilst minētajiem standartiem, izņemot gadījumus, kad tas tiek norādīts.

3.2. Pārraides protokols

Pārraides protokols atbilst standartam *ISO/IEC* 7816-3. Konkrēti, transportlīdzekļa bloks atpazīst kartes sūtītos gaidīšanas laika pagarinājumus.

3.2.1. Protokoli

Karte nodrošina gan protokolu T=0, gan protokolu T=1.

Protokols pēc noklusējuma ir protokols T=0, tāpēc pārejai uz protokolu T=1 vajadzīga pārraides protokola izvēles noteikumu PTS komanda.

Ierīces abos protokolos atbalsta tiešu konvenciju: tāpēc kartei tieša konvencija ir obligāta.

Informācijas lauka izmēra kartes baitu norāda atiestatīšanas atbildes ATR rakstzīmē TA3. Šai vērtībai jābūt vismaz 'F0h' (= 240 baiti).

Uz protokoliem attiecas šādi ierobežojumi:

T=0

- Interfeisa ierīce atbalsta atbildi uz Ieejas/Izejas signālu pēc kartes atiestatīšanas signāla RST sākuma no 400 cc.
- Interfeisa ierīcei jāspēj nolasīt rakstzīmes, kas atdalītas ar 12 etu — elementārajām laika vienībām.
- Interfeisa ierīce nolasa kļūdainu zīmi un tās atkārtojumu, ja tie atdalīti ar 13 etu — elementārajām laika vienībām. Ja tiek konstatēta kļūdaina zīme, starp 1 un 2 etu Ieejā/Izejā var parādīties signāls par kļūdu. Ierīce atbalsta 1 etu aizkavi.
- Interfeisa ierīce uztver atiestatīšanas atbildes ATR 33 baitus (ATR sākumzīme TS+32)
- ja ATR satur TC1, jābūt papildu aizsargintervālam zīmēm, kuras sūta interfeisa ierīce, taču kartes sūtītās zīmes arī šajā gadījumā jāatdala ar 12 etu. Tas pats attiecas uz ACK zīmi, ko karte sūta pēc tam, kad interfeisa ierīce emitējusi P3 zīmi.
- Interfeisa ierīce ņem vērā kartes emitēto NUL zīmi.
- Interfeisa ierīce ACK pieņem komplementāro režīmu.
- Komandu "meklēt atbildi" nevar izmantot saķēdējuma režīmā, lai iegūtu datus, kas var būt garāki par 255 baitiem.

T=1

- NAD baits: neizmanto (NAD jābūt iestādītam uz '00').
- S-block ABORT: neizmanto.
- S-block VPP stāvokļa kļūda: neizmanto.
- datu lauka kopējais saķēdējuma garums nepārsniedz 255 baitus (jānodrošina ar interfeisa ierīci IFD).
- Informācijas lauka izmēra ierīce (IFSD) jānorāda ar interfeisa ierīci IFD tūlīt aiz ATR: interfeisa ierīce IFD pārraida S-bloka informācijas lauka izmēra IFS pieprasījumu pēc ATR, un karte nosūta atpakaļ S-bloka informācijas lauka izmēru IFS. IFSD ieteicamā vērtība ir 254 baiti.
- Karte neprasa informācijas lauka lieluma IFS izmaiņas.

3.2.2. ATR

Ierīce pārbauda ATR baitus saskaņā ar *ISO/IEC* 7816-3. ATR vēsturiskās zīmes neverificē.

▼ **M1**

ATR pamata biprotokola paraugs saskaņā ar *ISO/IEC 7816-3*.

Simbols	Vērtība	Piezīmes
TS	'3Bh'	Norāda tiešo konvenciju
T0	'85h'	ir TD1; ir 5 vēsturiskie baiti
TD1	'80h'	ir TD2; Jāizmanto T=0
TD2	'11h'	ir TA3; Jāizmanto T=1
TA3	'XXh' (mind. 'F0h')	Informācijas lauka izmēra karte (IFSC)
TH1 bis TH5	'XXh'	Vēsturiskās zīmes
TCK	'XXh'	Pārbaudes zīme (izņemot OR)

Pēc atiestatīšanas atbildes (ATR) netieši tiek izraudzīta pamatdatne (MF), kas kļūst par aktuālo direktoriju.

3.2.3. **PTS**

Noklusējuma protokols ir T=0. Lai iestatītu T=1 protokolu, ierīcei uz karti jānosūta PTS (sauc arī par PPS).

Tā kā kartei ir obligāts gan protokols T=0, gan T=1, kartei ir obligāts arī pamata PTS protokolu pārslēgšanai.

PTS var izmantot saskaņā ar *ISO/IEC 7816-3* norādījumiem, lai pārslēgtu augstāku datu pārraides ātrumu par pārraides ātrumu pēc noklusējuma, ko pieprasījusi karte ar ATR, ja tas ir (TA(1) baiti).

Augstāks datu pārraides ātrums kartei nav obligāts.

Ja tiek atbalstīts tikai datu pārraides ātrums pēc noklusējuma (vai gadījumos, kad izraudzītais datu pārraides ātrums netiek atbalstīts) karte pareizi atbild uz PTS saskaņā ar *ISO/IEC 7816-3*, izlaižot PPS1 baiti.

Pamata PTS paraugi protokola izraudzīšanai ir šādi:

Simbols	Vērtība	Piezīmes
PPSS	'FFh'	Sākuma zīme
PPS0	'00h' or '01h'	Nav PPS1 līdz PPS3 nav; '00h' lai izraudzītos T0, '01h' lai izraudzītos T1
PK	'XXh'	Pārbaudes zīme: 'XXh' = 'FFh' ja PPS0 = '00h' 'XXh' = 'FEh' ja PPS0 = '01h'

3.3. **Piekļuves nosacījumi (AC)**

Piekļuves nosacījumi (AC) UPDATE_BINARY un READ_BINARY komandām ir definēti katrā elementārdatnē.

Pirms piekļūt datnei ar šīm komandām, jābūt ievērotiem piekļuves nosacījumiem AC aktīvajai datnei.

Iespējamie piekļuves nosacījumi tiek definēti šādi:

- ALW: Darbība vienmēr ir iespējama, un tā ir izpildāma bez jebkādiem ierobežojumiem.
- NEV: Darbība ir neiespējama.
- AUT: Jāpiešķir tiesības, kas atbilst sekmīgai autentizācijai (kas veikta ar komandu EXTERNAL_AUTHENTICATE).
- PRO SM: Komanda jāpāraida ar kriptogrāfisko kontrolsummu, izmantojot ziņojumapmaiņas aizsardzību (sk. 11. papildinājumu).
- AUT un PRO SM (apvienotas)

Apstrādājot komandas (UPDATE_BINARY un READ_BINARY), kartē var iestatīt šādus piekļuves nosacījumus:

▼ **M1**

	UPDATE_ BINARY	READ_ BINARY
ALW	Jā	Jā
NEV	Jā	Jā
AUT	Jā	Jā
PRO SM	Jā	Jā
AUT un PRO SM	Jā	Jā

PRO SM piekļuves nosacījums nav pieejams komandai READ_BINARY. Tas nozīmē, ka READ komandai kriptogrāfiskā kontrolsumma nekad nav obligāta. Tomēr izmantojot kategorijai 'OC' vērtību, ir iespējams izmantot READ_BINARY komandu ar ziņojumapmaiņas aizsardzību saskaņā ar aprakstu 3.6.2. punktā.

3.4. Datu kodēšana

Gadījumos, kad jāaizsargā no datnes nolasāmās informācijas konfidencialitāte, datni apzīmē ar uzrakstu "Kodēts". Kodēšanu veic, izmantojot ziņojumapmaiņas aizsardzību (sk. 11. papildinājumu).

3.5. Komandu un kļūdu kodu pārskats

Komandas un datņu organizācija izriet no ISO/IEC 7816-4 un tam atbilst.

Šajā iedaļā aprakstīti šādi APDU komandu un to atbilžu pāri:

Komanda	INS
SELECT FILE	A4
READ BINARY	B0
UPDATE BINARY	D6
GET CHALLENGE	84
VERIFY	20
GET RESPONSE	C0
PERFORM SECURITY OPERATION: VERIFY CERTIFICATE COMPUTE DIGITAL SIGNATURE VERIFY DIGITAL SIGNATUREHASH	2A
INTERNAL AUTHENTICATE	88
EXTERNAL AUTHENTICATE	82
MANAGE SECURITY ENVIRONMENT: SETTING A KEY	22
PERFORM HASH OF FILE	2A

Visos atbildes ziņojumos ir statusa vārds SW1 SW2, kas apzīmē komandas apstrādes statusu.

SW1	SW2	Nozīme
90	00	Parasta apstrāde
61	XX	Parasta apstrāde. XX = izmantojamo atbildes baitu skaits
62	81	Brīdinājuma apstrāde Daļa no datiem var būt bojāti
63	CX	Nepareizs CHV (PIN). Atlikušo 'X' veikto mēģinājumu skaitītājs
64	00	Izpildes kļūda — pastāvīgās atmiņas stāvoklis bez izmaiņām. Integritātes kļūda

▼ M1

SW1	SW2	Nozīme
65	00	Izpildes kļūda — pastāvīgās atmiņas stāvoklis mainījies
65	81	Izpildes kļūda — pastāvīgās atmiņas stāvoklis mainījies — atmiņas defekts
66	88	Aizsardzības kļūda: nepareiza kriptogrāfiskā kontrolsumma (drošas ziņojumapmaiņas laikā) vai nepareizs sertifikāts (sertifikāta verificēšanas laikā) vai nepareiza kriptogramma (sertifikāta verificācijas laikā) vai nepareizs paraksts (paraksta verificācijas laikā)
67	00	Nepareizs garums (nepareizs Lc vai Le)
69	00	Aizliegta komanda (nav iespējama atbilde, ja T=0)
69	82	Nav nodrošināts aizsardzības režīms
69	83	Bloķēta autentizācijas metode
69	85	Nav ievēroti lietošanas nosacījumi
69	86	Komanda nav atļauta (nav aktīvas elementārdatnes)
69	87	Nav atrodami drošās ziņojumapmaiņas iespējamie datu objekti
69	88	Nepareizi drošās ziņojumapmaiņas datu objekti
6A	82	Datne nav atrasta
6A	86	Nepareizi parametri P1-P2
6A	88	Norādītie dati nav atrasti
6B	00	Nepareizi parametri (novirzes ārpus EF)
6C	XX	Nepareizs garums, SW2 norāda precīzu garumu. Nav datu lauka
6D	00	Nav atbalstīts vai nepareizs instrukcijas kods
6E	00	Nav atbalstīta kategorija
6F	00	Citas pārbaudes kļūdas

3.6. Komandu apraksts

Šajā punktā aprakstītas tahogrāfa kartēm obligātās komandas.

Attiecīgā papildinformācija par izmantotajām kriptogrāfiskajām operācijām sniegta 11 papildinājumā "Vienotie drošības mehānismi"

Visas komandas aprakstītas neatkarīgi no izmantotā protokola (T=0 vai T=1). Vienmēr norādīti APDU baiti CLA, INS, P1, P2, Lc un Le. Ja aprakstītajai komandai Lc vai Le nav vajadzīgi, nav norādīts attiecīgais garums, vērtība un apraksts.

Ja tiek pieprasīti abi garuma baiti (Lc un Le), aprakstītā komanda jāsadala divās daļās gadījumos, kad interfeisa ierīce izmanto protokolu T=0: interfeisa ierīce sūta komandu saskaņā ar aprakstu ar P3=Lc + dati, un tad sūta GET_RESPONSE komandu (sk. 3.6.6. punktu) ar P3=Le.

Ja tiek pieprasīti abi garuma baiti, un Le=0 (ziņojumapmaiņas aizsardzība):

- izmantojot protokolu T=1, karte uz Le=0 atbild, nosūtot visus pieejamos izvada datus;
- izmantojot protokolu T=0, interfeisa ierīce nosūta pirmo komandu ar P3= Lc + dati, karte atbild (uz šo netiešo Le= 0) ar statusa baitiem '61La', kur La ir pieejamo atbildes baitu skaits. Tad interfeisa ierīce ar P3=La datu nolasīšanai ģenerē komandu GET RESPONSE.

3.6.1. *Select file*

Šī komanda atbilst *ISO/IEC 7816-4*, taču tai ierobežots lietojums, salīdzinot ar tajā definēto normu.

▼ **M1**

Komandu SELECT FILE izmanto:

- lai izraudzītos lietojuma īpašdatni DF (jāizmanto izraudzīšanās pēc nosaukuma)
- lai izraudzītos elementārdatni, kas atbilst norādītajai datnes identifikācijai

3.6.1.1. Izraudzīšanās pēc nosaukuma (lietojuma identifikators AID)

Ar šo komandu var izraudzīties lietojuma īpašdatni DF kartē.

Šo komandu var izpildīt no jebkuras vietas datnes struktūrā (pēc ATR vai jebkurā laikā).

Izraugoties lietojumu, tiek atiestatīta aktīvā aizsardzības vide. Pēc lietojuma izraudzīšanās nevar izraudzīties publisko atslēgu un ziņojumapmaiņas aizsardzībai nav izmantojama iepriekšējās sesijas atslēga. Tiek zaudēts arī autentizācijas AUT piekļuves nosacījums.

Komandas ziņojums

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
CLA	1	'00h'	
INS	1	'A4h'	
P1	1	'04h'	Izraudzīšanās pēc nosaukuma (lietojuma identifikators AID)
P2	1	'0Ch'	Atbilde netiek gaidīta
Lc	1	'NNh'	Uz karti nosūtīto baitu skaits (AID garums):'06h': tahogrāfa lietojumam
#6-#(5+NN)	NN	'XX..XXh'	AID: 'FF 54 41 43 48 4F': tahogrāfa lietojumam

Uz komandu SELECT FILE atbilde nav vajadzīga (T=1 protokolā Le nav, bet T=0 atbilde netiek pieprasīta)

Atbildes paziņojums (atbilde nav pieprasīta)

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
SW	2	'XXXXh'	Statusa vārdi (SW1, SW2)

- ja komanda izpildīta, karte izdod '9000',
- ja AID atbilstošais lietojums nav atrasts, tiek izdots apstrādes statuss ir '6A82',
- T=1 protokolā, ja ir Le baits, izdots statuss ir '6700',
- T=0 protokolā, ja pēc komandas SELECT FILE tiek prasīta atbilde, izdots statuss ir '6900',
- ja izraudzītais lietojums tiek uzskatīts par bojātu (datnes atribūtos tiek konstatēta integritātes kļūda), izdots apstrādes statuss ir '6400' vai '6581'.

3.6.1.2. Elementārdatnes izraudzīšanās, izmantojot datnes identifikatoru

Komandas ziņojums

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
CLA	1	'00h'	
INS	1	'A4h'	
P1	1	'02h'	Elementārdatnes EF izraudzīšanās no aktīvās īpašdatnes DF
P2	1	'0Ch'	Atbilde netiek gaidīta
Lc	1	'02h'	Uz karti nosūtīto baitu skaits
#6-#7	2	'XXXXh'	Datnes identifikators

▼ **M1**

Uz komandu SELECT FILE atbilde nav vajadzīga (T=1 protokolā Le nav, bet T=0 atbilde netiek pieprasīta)

Atbildes paziņojums (atbilde nav pieprasīta)

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
SW	2	'XXXXh'	Statusa vārdi (SW1, SW2)

- ja komanda izpildīta, karte izdod '9000',
- ja datnes identifikatoram atbilstošā datne nav atrasta, izdots apstrādes statuss ir '6A82',
- T=1 protokolā, ja ir Le baits, izdots statuss ir '6700',
- T=0 protokolā, ja pēc komandas SELECT FILE tiek prasīta atbilde, izdots statuss ir '6900',
- ja izraudzītā datne tiek uzskatīta par bojātu (datnes atribūtos tiek konstatēta integritātes kļūda), izdots apstrādes statuss ir '6400' vai '6581'.

3.6.2. *Read Binary*

Šī komanda atbilst *ISO/IEC 7816-4*, taču tai ierobežots lietojums, salīdzinot ar standartā definēto komandu.

Komandu Read Binary izmanto datu nolasīšanai no caurspīdīgas datnes.

Kartes atbildē ietilpst nolasīto datu izdošana, kas var būt iekapsulēti ziņojumapmaiņas aizsardzības struktūrā.

Komandu var izpildīt tikai tad, ja drošības statuss atbilst aizsardzības atribūtiem, kas definēti elementārdatnei EF funkcijai READ.

3.6.2.1. *Komanda bez ziņojumapmaiņas aizsardzības*

Šī komanda dod iespējas interfeisa ierīcei IFD nolasīt no kārtējās izraudzītās elementārdatnes bez ziņojumapmaiņas aizsardzības.

Caur šo komandu nedrīkst būt iespējas nolasīt datus no datnēm, kas apzīmēti ar uzrakstu "Kodēts".

Komandas ziņojums

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
CLA	1	'00h'	Nav pieprasīta ziņojumapmaiņas aizsardzība
INS	1	'B0h'	
P1	1	'XXh'	Nobīde baitos no datnes sākuma: vislielākās vērtības baits
P2	1	'XXh'	Nobīde baitos no datnes sākuma: vismazākās vērtības baits
Le	1	'XXh'	Sagaidāmais datu garums, nolasāmo baitu skaits

Piezīme: P1 uz 0 jābūt iestatītam 8. bitam.

Atbildes paziņojums

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
#1-#X	X	'XX..XXh'	Nolasītie dati
SW	2	'XXXXh'	Statusa vārdi (SW1, SW2)

- ja komanda izpildīta, karte izdod '9000',
- ja nav izraudzītā neviena elementārdatne EF, izdots apstrādes statuss ir '6986',
- ja Access Control izraudzītajai datnei nav izpildīts, komanda tiek pārtraukta ar '6982',
- ja nobīde ir nesaderīga ar elementārdatnes EF lielumu (nobīde > EF lielums), izdots apstrādes statuss ir '6B00',

▼ M1

- ja nolasāmo datu izmērs nav saderīgs ar elementārdatnes EF izmēru (nobīde + $Le > EF$ lielums), izdots apstrādes statuss ir '6700' vai '6Cxx', kur 'xx' norāda precīzu garumu,
- ja datnes atribūtos tiek konstatēta integritātes kļūda, karte uzskata datni par bojātu un neizlabojamu, un izdots apstrādes statuss ir '6400' vai '6581',
- ja saglabātajos datos tiek konstatēta integritātes kļūda, karte izdod pieprasītos datus, un izdots apstrādes statuss ir '6281'.

3.6.2.2. Komanda ar ziņojumapmaiņas aizsardzību

Šī komanda rada iespēju interfeisa ierīcei IFD nolasīt datus no kārtējās izraudzītās elementārdatnes EF ar ziņojumapmaiņas aizsardzību, lai pārbaudītu saņemto datu integritāti un aizsargātu datu konfidencialitāti gadījumos, kad elementārdatne EF ir apzīmēta ar uzrakstu "Kodēts".

Komandas ziņojums

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
CLA	1	'0Ch'	Pieprasīta ziņojumapmaiņas aizsardzība
INS	1	'B0h'	INS
P1	1	'XXh'	P1 (nobīde baitos no datnes sākuma): Vislielākās vērtības baits
P2	1	'XXh'	P2 (nobīde baitos no datnes sākuma): Vismazākās vērtības baits
Lc	1	'09h'	Ievada datu garums ziņojumapmaiņas aizsardzībai
#6	1	'97h'	T_{LE} : Birka sagaidāmā garuma specifikācijai
#7	1	'01h'	L_{LE} : Sagaidāmā garuma garums
#8	1	'NNh'	sagaidāmā garuma specifikācija (oriģinālais Le): Nolasāmo baitu skaits
#9	1	'8Eh'	T_{CC} : Kriptogrāfiskās kontrolsummas birka
#10	1	'04h'	L_{CC} : Sekojošās kriptogrāfiskās kontrolsummas garums
#11-#14	4	'XX..XXh'	Kriptogrāfiskā kontrolsumma (4 baiti ar lielāko vērtību)
Le	1	'00h'	Kā noteikts ISO/IEC 7816-4

Atbildes ziņojums, ja elementārdatne EF nav apzīmēta ar uzrakstu "Kodēts" un ziņojumapmaiņas aizsardzības ievada formāts ir pareizs:

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
#1	1	'81h'	T_{PV} : Vienkāršās nozīmes datu birka
#2	L	'NNh' or '81 NNh'	L_{PV} : izdoto datu garums (= oriģinālais Le) L ir 2 baiti, ja $L_{PV} > 127$ baiti
#(2+L)-#(1+L+NN)	NN	'XX..XXh'	Vienkāršās nozīmes datu vērtība
#(2+L+NN)	1	'8Eh'	T_{CC} : Kriptogrāfiskās kontrolsummas birka
#(3+L+NN)	1	'04h'	L_{CC} : Sekojošās kriptogrāfiskās kontrolsummas garums
#(4+L+NN)-#(7+L+NN)	4	'XX..XXh'	Kriptogrāfiskā kontrolsumma (4 baiti ar lielāko vērtību)
SW	2	'XXXXh'	Statusa vārdi (SW1, SW2)

Atbildes ziņojums, ja elementārdatne EF apzīmēta ar uzrakstu "Kodēts" un ziņojumapmaiņas aizsardzības ievada formāts ir pareizs:

▼ **M1**

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
#1	1	'87h'	T _{PI CG} : Kodēto datu (kriptogrammas) birka
#2	L	'MMh' or '81 MMh'	L _{PI CG} : izdoto kodēto datu garums (atšķiras no komandas oriģinālā Le papildinājuma dēļ) L ir 2 baiti, ja L _{PV} > 127 baiti
#(2+L)-#(1+L+MM)	MM	'01XX..XXh'	Kodētie dati: papildinājuma indikators un kriptogramma
#(2+L+MM)	1	'8Eh'	T _{CC} : kriptogrāfiskās kontrolsummas birka
#(3+L+MM)	1	'04h'	L _{CC} : sekojošās kriptogrāfiskās kontrolsummas garums
#(4+L+MM)-#(7+L+MM)	4	'XX..XXh'	Kriptogrāfiskā kontrolsumma (4 baiti ar lielāko vērtību)
SW	2	'XXXXh'	Statusa vārdi (SW1, SW2)

Izdote kodētie dati satur pirmo baitu, kas norāda izmantoto papildināšanas režīmu. Tahogrāfa lietojumam papildināšanas indikators vienmēr pieņem vērtību '01h', kas norāda, ka izmantotais papildināšanas režīms ir *ISO/IEC 7816-4* noteiktais (viens baits ar vērtību '80h', kam seko vairāki nulles baiti: *ISO/IEC 9797*: 2. metode)

"Regulārie" apstrādes statusi, kas komandai READ BINARY noteikti bez ziņojumapmaiņas aizsardzības (sk. 3.6.2.1. punktu), var tikt izdoti zem '99h' birkas, izmantojot iepriekš aprakstīto atbildes ziņojumu (kā aprakstīts TCS 335).

Bez tam var rasties kļūdas, kas īpaši saistītas ar ziņojumapmaiņas aizsardzību. Tādā gadījumā tiek vienkārši izdots apstrādes statuss, neiekļaujot ziņojumapmaiņas aizsardzības struktūru:

Atbildes paziņojums, ja ir nepareizs ziņojumapmaiņas aizsardzības ievada formāts

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
SW	2	'XXXXh'	Statusa vārdi (SW1, SW2)

- Ja nav pieejama kārtējās sesijas atslēga, tiek izdots apstrādes statuss '6A88'. Tā notiek, ja sesijas atslēga vēl nav ģenerēta, vai arī ja sesijas atslēga vairs nav derīga (šajā gadījumā jaunas sesijas atslēgas iestatīšanai interfeisa ierīcei jāatkārto savstarpējās autentizācijas process).
- Ja kādu (iepriekš noteikto) sagaidāmo datu objektu ziņojumapmaiņas aizsardzības paziņojuma formātā trūkst, tiek izdots apstrādes statuss '6987': šāda kļūda notiek, ja trūkst sagaidāmās birkas, vai arī tad ja nav pareizi konstruēts komandas rumpis.
- Ja kādi datu objekti nav pareizi, izdots apstrādes statuss ir '6988': šī kļūda notiek tad, ja visas vajadzīgās birkas gan ir, taču to daļas garumi atšķiras no sagaidāmā.
- Ja nenotiek kriptogrāfiskās kontrolsummas pārbaude, izdots apstrādes statuss ir '6688'.

3.6.3. *Update Binary*

Šī komanda atbilst *ISO/IEC 7816-4*, taču tai ierobežots lietojums, salīdzinot ar tajā definēto normu.

Komandas ziņojums UPDATE BINARY iniciē to bitu aktualizāciju (izdzēšanu + ierakstīšanu), ko satur binārais EF, ar bitiem, kas ir APDU komandā.

Komanda ir izpildāma tikai tad, ja drošības statuss atbilst aizsardzības atribūtiem, kas EF definēta UPDATE funkcijai (ja piekļuves kontrolē UPDATE funkcijai ietilpst PRO SM, komanda jāpapildina ar ziņojumapmaiņas aizsardzību).

3.6.3.1. *Komanda bez ziņojumapmaiņas aizsardzības*

Šī komanda iespējo interfeisa ierīci ierakstīt datus izraudzītajā aktīvajā elementārdatnē bez kartes, kas pārbauda saņemto datu integritāti. Šis tiešais režīms tiek pieļauts tikai tad, ja attiecīgā datne nav apzīmēta ar uzrakstu "Kodēts".

Komandas ziņojums

▼ **M1**

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
CLA	1	'00h'	Nav pieprasīta ziņojumapmaiņas aizsardzība
INS	1	'D6h'	
P1	1	'XXh'	Nobīde baitos no datnes sākuma: vislielākās vērtības baits
P2	1	'XXh'	Nobīde baitos no datnes sākuma: vismazākās vērtības baits
Lc	1	'NNh'	Aktualizējamo datu Le garums. Ierakstāmo baitu skaits
#6-#(5+NN)	NN	'XX..XXh'	Ierakstāmie dati

Piezīme: P1 uz 0 jābūt iestatītam 8. bitam.

Atbildes paziņojums

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
SW	2	'XXXXh'	Statusa vārdi (SW1, SW2)

- ja komanda izpildīta, karte izdod '9000',
- ja nav izraudzīta neviena elementārdatne EF, izdots apstrādes statuss ir '6986',
- ja Access Control izraudzītajai datnei nav izpildīts, komanda tiek pārtraukta ar '6982',
- ja nobīde ir nesaderīga ar elementārdatnes EF lielumu (nobīde > EF lielums), izdots apstrādes statuss ir '6B00',
- ja ierakstāmo datu izmērs nav saderīgs ar elementārdatnes EF izmēru (nobīde + Le > EF lielums), izdots apstrādes statuss ir '6700',
- ja datnes atribūtos tiek konstatēta integritātes kļūda, karte uzskata datni par bojātu un neizlabojamu, un izdots apstrādes statuss ir '6400' vai '6500',
- ja ierakstīt neizdodas, izdots apstrādes statuss ir '6581',

3.6.3.2. Komanda ar ziņojumapmaiņas aizsardzību

Šī komanda iespējo interfeisa ierīci ierakstīt datus izraudzītajā aktīvajā elementārdatnē ar karti, kas pārbauda saņemto datu integritāti. Ja konfidencialitāte nav nepieciešama, dati netiek kodēti.

Komandas ziņojums

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
CLA	1	'0Ch'	Ziņojumapmaiņas aizsardzība. Pieprasīta
INS	1	'D6h'	INS
P1	1	'XXh'	Nobīde baitos no datnes sākuma: vislielākās vērtības baits
P2	1	'XXh'	Nobīde baitos no datnes sākuma: vismazākās vērtības baits
Lc	1	'XXh'	Aizsargātā datu lauka garums
#6	1	'81h'	T _{PV} : vienkāršās nozīmes datu birka
#7	L	'NNh' or '81 NNh'	L _{PV} : pārraidīto datu garums L ir 2 baiti, ja L _{PV} > 127 baiti
#(7+L)-#(6+L+NN)	NN	'XX..XXh'	Vienkāršās nozīmes dati (ierakstāmie dati)
#(7+L+NN)	1	'8Eh'	T _{CC} : kriptogrāfiskās kontrolsummas birka
#(8+L+NN)	1	'04h'	L _{CC} : Sekojošās kriptogrāfiskās kontrolsummas garums

▼ **M1**

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
#(9+L+NN)-# (12+L+NN)	4	'XX..XXh'	Kriptogrāfiskā kontrolsumma (4 baiti ar lielāko vērtību)
Le	1	'00h'	Kā noteikts ISO/IEC 7816-4

Atbildes paziņojums, ja ir pareizs ziņojumapmaiņas aizsardzības ievada formāts

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
#1	1	'99h'	T _{sw} : (ar CC aizsargājamo) statusa vārdu birka
#2	1	'02h'	L _{sw} : izdoto statusa vārdu garums
#3-#4	2	'XXXXh'	Statusa vārdi (SW1, SW2)
#5	1	'8Eh'	T _{cc} : kriptogrāfiskās kontrolsummas birka
#6	1	'04h'	L _{cc} : Sekojošās kriptogrāfiskās kontrolsummas garums
#7-#10	4	'XX..XXh'	Kriptogrāfiskā kontrolsumma (4 baiti ar lielāko vērtību)
SW	2	'XXXXh'	Statusa vārdi (SW1, SW2)

”Regulārie” apstrādes statusi, kas komandai UPDATE BINARY noteikti bez ziņojumapmaiņas aizsardzības (sk. 3.6.3.1. punktu), var tikt izdoti, izmantojot iepriekš aprakstīto atbildes ziņojuma struktūru.

Bez tam var rasties kļūdas, kas īpaši saistītas ar ziņojumapmaiņas aizsardzību. Tādā gadījumā tiek vienkārši izdots apstrādes statuss, neiekļaujot ziņojumapmaiņas aizsardzības struktūru:

Atbildes paziņojums, ja ir ziņojumapmaiņas aizsardzības kļūda

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
SW	2	'XXXXh'	Statusa vārdi (SW1, SW2)

- Ja nav pieejama kārtējās sesijas atslēga, tiek izdots apstrādes statuss '6A88',
- Ja kādu (iepriekš noteikto) sagaidāmo datu objektu ziņojumapmaiņas aizsardzības paziņojuma formātā trūkst, tiek izdots apstrādes statuss '6987': šāda kļūda notiek, ja trūkst sagaidāmās birkas, vai arī tad ja nav pareizi konstruēts komandas rumpis.
- Ja kādi dati objekti nav pareizi, izdots apstrādes statuss ir '6988': šī kļūda notiek tad, ja visas vajadzīgās birkas gan ir, taču to daļas garumi atšķiras no sagaidāmajiem,
- Ja nenotiek kriptogrāfiskās kontrolsummas pārbaude, izdots apstrādes statuss ir '6688'.

3.6.4. *Get challenge*

Šī komanda atbilst ISO/IEC 7816-4, taču tai ierobežots lietojums, salīdzinot ar tajā definēto normu.

Komanda GET CHALLENGE pieprasa kartei izdot izaicinājumu, lai to izmantotu aizsardzības procedūrā, kurā uz karti nosūta kriptogrammu vai kodētus datus.

Kartes izdots izaicinājums ir derīgs nākamajai komandai, kas izmanto uz karti nosūtīto izaicinājumu.

Komandas ziņojums

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
CLA	1	'00h'	CLA
INS	1	'84h'	INS
P1	1	'00h'	P1
P2	1	'00h'	P2

▼ **M1**

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
Le	1	'08h'	Le: (Sagaidāmā izaicinājuma garums)

Atbildes paziņojums

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
#1-#8	8	'XX..XXh'	Izaicinājums
SW	2	'XXXXh'	Statusa vārdi (SW1, SW2)

- Ja komanda izpildīta, karte izdod '9000',
- ja Le vērtība nav '08h', apstrādes statuss ir '6700',
- ja parametri P1-P2 ir kļūdaini, apstrādes statuss ir '6A86'.

3.6.5. *Verify*

Šī komanda atbilst *ISO/IEC 7816-4*, taču tai ierobežots lietojums, salīdzinot ar tajā definēto normu.

VERIFY komanda iniciē ar to nosūtīto kartes turētāja verificēšanas (PIN) datu salīdzinājumu ar attiecīgajiem atsauces datiem, kas saglabāti kartē.

Piezīme: Lietotāja ievadītais PIN interfeisa ierīcei līdz 8 baitu garumam jāpapildina labajā pusē ar "FFh" baitiem.

Atbildes paziņojums

Lai ierobežotu skaitu turpmākajiem mēģinājumiem izmantot atsauces informāciju kartes turētāja verificēšanai, neveiksmīgs salīdzinājums tiek ierakstīts kartē.

Komandas ziņojums

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
CLA	1	'00h'	CLA
INS	1	'20h'	INS
P1	1	'00h'	P1
P2	1	'00h'	P2 (pārbaudītā kartes turētāja verificācijas informācija ir netieši zināma)
Lc	1	'08h'	Pārraidītā kartes turētāja verificācijas informācijas koda garums
#6-#13	8	'XX..XXh'	CHV

Atbildes paziņojums

Baits	Garums	Lielums	Apraksts
SW	2	'XXXXh'	Statusa vārdi (SW1, SW2)

- Ja komanda izpildīta, karte izdod '9000'
- ja atsauces kartes turētāja verificācijas informācija nav atrasta, izdots apstrādes statuss ir '6A82',
- ja kartes turētāja verificācijas informācija tiek blokēta (atlikušo mēģinājumu skaitītājs ir nulle), izdots apstrādes statuss ir '6983'. Šādā statusā kartes turētāja verificācijas informācija nekad nevar tikt pieņemta;
- ja salīdzinājums nav veikts, atlikušo mēģinājumu skaitītājs samazinās par vienu vienību, un tiek izdots statuss '63CX' ($X > 0$ un X ir vienāds ar atlikušo mēģinājumu skaitu. $X = 'F'$, verificācijas mēģinājumu skaitītājs ir lielāks par 'F'),
- ja atsauces kartes turētāja verificācijas informācija tiek uzskatīta par bojātu, izdots apstrādes statuss ir '6400' vai '6581'.

3.6.6. *Get response*

Šī komanda atbilst *ISO/IEC 7816-4*.

▼ **M1**

Šī komanda (vajadzīga un pieejama tikai P=0 protokolam) tiek izmantota sagatavoto datu pārraidei no kartes uz interfeisa ierīci (gadījums, kad komandā ir gan Lc, gan Le).

Komanda GET_RESPONSE jādod uzreiz pēc komandas par datus sagatavošanu, citādi dati tiek pazaudēti. Pēc komandas GET_RESPONSE izpildes (izņemot gadījumus, kad notiek '61xx' vai '6Cxx' kļūda, sk. turpmāk), iepriekš sagatavotie dati vairs nav pieejami.

Komandas ziņojums

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
CLA	1	'00h'	
INS	1	'C0h'	
P1	1	'00h'	
P2	1	'00h'	
Le	1	'XXh'	Sagaidāmais baitu skaits

Atbildes paziņojums

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
#1-#X	X	'XX...XXh'	Dati
SW	2	'XXXXh'	Statusa vārdi (SW1, SW2)

- ja komanda izpildīta, karte izdod '9000'.
- ja karte datus nav sagatavojusi, izdots apstrādes statuss ir '6900' vai '6F00'.
- ja Le ir lielāks par pieejamo baitu skaitu vai Le ir nulle, izdots apstrādes statuss ir '6Cxx', kur 'xx' apzīmē precīzu pieejamo baitu skaitu. Šādā gadījumā sagatavotie dati joprojām ir pieejami pēc sekojošas GET_RESPONSE komandas.
- ja Le nav nulle un ir mazāks par pieejamo baitu skaitu, vajadzīgos datus karte nosūta parastajā veidā, un izdots apstrādes statuss ir '61xx', kur 'xx' norāda palikušo baitu skaitu, kas ir pieejami ar sekojošo GET_RESPONSE komandu.
- ja komandai nav atbalsta (T=1 protokols), karte izdod '6D00'.

3.6.7. *PSO: verify certificate*

Šī komanda atbilst ISO/IEC 7816-8, taču tai ierobežots lietojums, salīdzinot ar tajā definēto normu.

Komandu VERIFY CERTIFICATE karte izmanto publiskās atslēgas iegūšanai no ārienes un tās derīguma pārbaudei.

Kad komanda VERIFY CERTIFICATE ir sekmīgi izpildīta, publiskā atslēga turpmākai izmantošanai tiek saglabāta drošības vidē. Šī atslēga nepārprotami jāiestata izmantošanai ar aizsardzību saistītajās komandās (INTERNAL AUTHENTICATE, EXTERNAL AUTHENTICATE vai VERIFY CERTIFICATE) ar MSE komandu (sk. 3.6.10. punktu), izmantojot tās atslēgas identifikatoru.

Visos gadījumos komanda VERIFY CERTIFICATE sertifikāta atvēršanai izmanto iepriekš ar komandu MSI izraudzīto publisko atslēgu. Publiskajai atslēgai jābūt daļībvalsts vai Eiropas publiskajai atslēgai.

Komandas ziņojums

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
CLA	1	'00h'	CLA
INS	1	'2Ah'	Veic aizsardzības operāciju
P1	1	'00h'	P1
P2	1	'AEh'	P2: BER-TLV nekodēti dati (datu elementu konkatēnācija)
Lc	1	'CEh'	Lc: Sertifikāta garums, 194 baiti.

▼ **M1**

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
#6-#199	194	'XX..XXh'	Sertifikāts datu elementu konkatēnācija (saskaņā ar aprakstu 11. papildinājumā)

Atbildes paziņojums

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
SW	2	'XXXXh'	Statusa vārdi (SW1, SW2)

- ja komanda izpildīta, karte izdod '9000',
- ja sertifikāta verifikācija nenotiek, izdots apstrādes statuss ir '6688'. Sertifikāta verifikācijas un atkodēšanas process aprakstīts 11. papildinājumā;
- ja drošības vidē publiskās atslēgas nav, tiek izdots apstrādes statuss '6A88',
- ja (sertifikāta atkodēšanai izmantotā) izraudzītā publiskā atslēga tiek uzskatīta par bojātu, izdots apstrādes statuss ir '6400' vai '6581',
- ja izraudzītajai publiskajai atslēgai (kas izmantota sertifikāta atkodēšanai) ir CHA.LSB (CertificateHolderAuthorisation.equipmentType), kas atšķiras no '00', (t. i., tā nav ne dalībvalsts, ne Eiropas atslēga), izdots apstrādes statuss ir '6985'.

3.6.8. *Internal authenticate*

Šī komanda atbilst *ISO/IEC 7816-4*.

Ar INTERNAL AUTHENTICATE komandu interfeisa ierīce var autentificēt karti.

Autentifikācijas process aprakstīts 11. papildinājumā. Tajā ietilpst:

Komanda INTERNAL AUTHENTICATE izmanto kartes privāto atslēgu (kas tiek izraudzīta netieši), lai norādītu autentifikācijas datus, kuros ietilpst K1 (sesijas atslēgas pirmais elements) un RND1, un izmanto pašreizējo (caur MSE komandu) izraudzīto publisko atslēgu paraksta kodēšanai un autentifikācijas marķiera veidošanai (sīkāk sk. 11. papildinājumā).

Komandas ziņojums

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
CLA	1	'00h'	CLA
INS	1	'88h'	INS
P1	1	'00h'	P1
P2	1	'00h'	P2
Lc	1	'10h'	Uz karti nosūtīto datu garums
#6-#13	8	'XX..XXh'	Kartes autentifikācijai izmantotais izaicinājums
#14-#21	8	'XX..XXh'	VU.CHR: (sk. 11. papildinājumu)
Le	1	'80h'	No kartes sagaidāmo nosūtīto datu garums

Atbildes paziņojums

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
#1-#128	128	'XX..XXh'	Kartes autentifikācijas marķieris (sk. 11. papildinājumu)
SW	2	'XXXXh'	Statusa vārdi (SW1, SW2)

- Ja komanda izpildīta, karte izdod '9000',
- ja drošības vidē publiskās atslēgas nav, tiek izdots apstrādes statuss '6A88',
- ja drošības vidē nav privātās atslēgas, tiek izdots apstrādes statuss '6A88',
- ja VU.CHR neatbilst kārtējam publiskās atslēgas identifikatoram, tiek izdots apstrādes statuss '6A88',

▼ M1

— ja izraudzītā privātā atslēga tiek uzskatīta par bojātu, izdots apstrādes režīms ir '6400' vai '6581'.

Ja INTERNAL_AUTHENTICATE komanda ir izpildīta, kārtējās sesijas atslēga, ja tā ir, tiek izdzēsta un vairs nav pieejama. Lai iegūtu jaunu sesijas atslēgu, sekmīgi jāizpilda komanda EXTERNAL_AUTHENTICATE.

3.6.9. External authenticate

Šī komanda atbilst ISO/IEC 7816-4.

Ar INTERNAL_AUTHENTICATE komandu karte var autentificēt interfeisa ierīci.

Autentifikācijas process aprakstīts 11. papildinājumā. Tajā ietilpst:

Tieši pirms EXTERNAL_AUTHENTICATE komandas jābūt GET_CHALLENGE komandai. Karte izdod izaicinājumu uz ārieni (RND3).

Kriptogrammas verificācijai izmanto RND3 (izaicinājumu izdod karte), kartes privāto atslēgu (izraudzīta netieši) un iepriekš ar MSE komandu izraudzīto publisko atslēgu.

Karte verificē kriptogrammu, un, ja tā ir pareiza, tiek atvērts AUT piekļuves nosacījums.

Sesijas atslēgas otrā elementa K2 nesējs ir ievada kriptogramma.

Komandas ziņojums

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
CLA	1	'00h'	CLA
INS	1	'82h'	INS
P1	1	'00h'	P1
P2	1	'00h'	P2: (lietojamā publiskā atslēga ir netieši zināma, un tā iepriekš ir iestatīta ar MSE komandu)
Lc	1	'80h'	Lc: (Uz karti nosūtīto datu garums)
#6-#133	128	'XX..XXh'	Kriptogramma (sk. 11. papildinājumu)

Atbildes paziņojums

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
SW	2	'XXXXh'	Statusa vārdi (SW1, SW2)

- Ja komanda izpildīta, karte izdod '9000',
- ja drošības vidē publiskās atslēgas nav, tiek izdots apstrādes statuss '6A88',
- ja kārtējās iestatītās publiskās atslēgas CHA nav tahogrāfa lietojuma identifikatora AID un transportlīdzekļa bloka tipa konkatēnācija, izdots apstrādes statuss ir '6F00' (sk. 11. papildinājumu),
- ja drošības vidē nav privātās atslēgas, tiek izdots apstrādes statuss '6A88',
- ja kriptogrammas verificēšana nenotiek pareizi, izdots apstrādes statuss ir '6688',
- ja tieši pirms šīs komandas nav komandas GET_CHALLENGE, izdots apstrādes statuss ir '6985',
- ja izraudzītā privātā atslēga tiek uzskatīta par bojātu, izdots apstrādes režīms ir '6400' vai '6581'.

Ja komanda EXTERNAL_AUTHENTICATE ir izpildīta un pirmā sesijas atslēgas daļa ir pieejama no nesen sekmīgi izpildītas komandas INTERNAL_AUTHENTICATE, sesijas atslēga turpmākajām komandām tiek iestatīta, izmantojot ziņojumapmaiņas aizsardzību.

Ja sesijas atslēgas pirmā daļa nav pieejama no iepriekšējās INTERNAL_AUTHENTICATE komandas, sesijas atslēgas otrā daļa, ko nosūta interfeisa ierīce, kartē netiek saglabāta. Šis mehānisms nodrošina savstarpējās autentifikācijas procesa izpildi 11. papildinājumā noteiktajā kārtībā.

▼ **M1****3.6.10. Manage security environment**

Šo komandu izmanto publiskās atslēgas iestatīšanai autentifikācijas vajadzībām.

Šī komanda atbilst ISO/IEC 7816-8. Attiecībā uz saistīto standartu šīs komandas lietojums ir ierobežots.

MSE datu laukā norādītā atslēga ir derīga visām tahogrāfa īpašdatnes DF datnēm.

MSE datu laukā norādītā atslēga ir kārtējā aktīvā publiskā atslēga līdz nākamajai pareizajai MSE komandai.

Ja norādītās atslēgas kartē (vēl) nav, drošības vide paliek bez pārmaiņām.

Komandas ziņojums

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
CLA	1	'00h'	CLA
INS	1	'22h'	INS
P1	1	'C1h'	P1: norādītā atslēga derīga visām kriptogrāfiskajām operācijām
P2	1	'B6h'	P2: (attiecībā uz elektronisko parakstu norādītie dati)
Lc	1	'0Ah'	Lc: sekojošā datu lauka garums
#6	1	'83h'	Birka publiskās atslēgas norādīšanai asimetrijas gadījumos
#7	1	'08h'	Atslēgas norādes garums (atslēgas identifikators)
#8-#15	08h	'XX..XXh'	Atslēgas identifikators saskaņā ar 11. papildinājumu

Atbildes paziņojums

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
SW	2	'XXXXh'	Statusa vārdi (SW1, SW2)

- Ja komanda izpildīta, karte izdod '9000',
- ja norādītās atslēgas kartē nav, tiek izdots apstrādes statuss '6A88',
- ja kādu sagaidāmo datu objektu ziņojumapmaiņas aizsardzības paziņojuma formātā trūkst, tiek izdots apstrādes statuss '6987'; tas var notikt, ja nav birkas '83h',
- ja kādi datu objekti nav pareizi, izdots apstrādes režīms ir '6988'; tas var notikt, ja atslēgas identifikatora garums nav '08h',
- ja izraudzītā atslēga tiek uzskatīta par bojātu, izdots apstrādes režīms ir '6400' vai '6581'.

3.6.11. PSO: hash

Šo komandu izmanto, pārnesot uz karti dažu datu jaukšanas aprēķinu rezultātus. Šo komandu izmanto elektronisko parakstu verifikācijai. Jaucējvērtību saglabā EEPROM sekojošai komandai elektroniskā paraksta verifikācijai.

Šī komanda atbilst ISO/IEC 7816-8. Attiecībā uz saistīto standartu šīs komandas lietojums ir ierobežots.

Komandas ziņojums

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
CLA	1	'00h'	CLA
INS	1	'2Ah'	Veic aizsardzības operāciju
P1	1	'90h'	Izdod jaucēj kodu
P2	1	'A0h'	Birka: datu laukā ietilpst jaukšanai vajadzīgie DO

▼ **M1**

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
Lc	1	'16h'	Sekojošā datu lauka garums Lc
#6	1	'90h'	Jaucējkoda birka
#7	1	'14h'	Jaucējkoda garums
#8-#27	20	'XX..XXh'	Jaucējkods

Atbildes paziņojums

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
SW	2	'XXXXh'	Statusa vārdi (SW1, SW2)

- Ja komanda izpildīta, karte izdod '9000',
- ja kādu (iepriekš noteikto) sagaidāmo datu objektu nav, tiek izdots apstrādes statuss '6987'; tas var notikt, ja nav birkas '90h',
- ja kādi datu objekti nav pareizi, izdots apstrādes režīms ir '6988'; šī kļūda notiek, ja vajadzīgā birka gan ir, taču tās garums ir atšķirīgs no '14h'.

3.6.12. *Perform hash of file*

Šī komanda neatbilst *ISO/IEC 7816-8*. Tādējādi šīs komandas CLA baits norāda uz *PERFORM SECURITY OPERATION/HASH* īpašnieklietojumu.

Komandu izmanto aktīvās izraudzītās caurspīdīgās elementārdatnes EF datu lauka jaukšanai.

Jaucējoperācijas rezultāts tiek saglabāts kartē. Tad to var izmantot šā datnes elektroniskā paraksta iegūšanai, izmantojot *PSO-COMPUTE_DIGITAL_SIGNATURE* komandu. Šis rezultāts *COMPUTE DIGITAL SIGNATURE* komandai ir pieejams līdz nākamajai sekmīgi izpildītajai *PERFORM HASH of FILE* komandai.

Komandas ziņojums

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
CLA	1	'80h'	CLA
INS	1	'2Ah'	Veic aizsardzības operāciju
P1	1	'90h'	Birka: jaucējs
P2	1	'00h'	P2: jauc kārtējās izraudzītās caurspīdīgās datnes datus

Atbildes paziņojums

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
SW	2	'XXXXh'	Statusa vārdi (SW1, SW2)

- Ja komanda izpildīta, karte izdod '9000',
- ja nav izraudzīts neviens lietojums, izdots apstrādes statuss ir '6985',
- ja izraudzītā elementārdatne EF tiek uzskatīta par bojātu (datnes atribūtu vai saglabāto datu integritātes kļūda), izdots apstrādes statuss ir '6400' vai '6581',
- ja izraudzītā datne nav caurspīdīga datne, izdots apstrādes statuss ir '6986'.

3.6.13. *PSO: compute digital signature*

Šo komandu izmanto iepriekš izskaitļotā jaucējkoda elektroniskā paraksta aprēķināšanai (sk. *PERFORM HASH of FILE* 3.6.12).

Šī komanda atbilst *ISO/IEC 7816-8*. Attiecībā uz saistīto standartu šīs komandas lietojums ir ierobežots.

Elektroniskā paraksta izskaitļošanai izmanto kartes privāto atslēgu un tas kartei ir netieši zināms.

▼ **M1**

Karte izveido elektronisko parakstu, izmantojot papildināšanas metodi, kas atbilst PKCS1 (sīkāk sk. 11. papildinājumā).

Komandas ziņojums

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
CLA	1	'00h'	CLA
INS	1	'2Ah'	Veic aizsardzības operāciju
P1	1	'9Eh'	Izdodamais elektroniskais paraksts
P2	1	'9Ah'	Birka: datu lauks satur parakstāmus datus. Ja nav ietverta datu datne, uzskata, ka dati jau ir kartē (datnes sajaukums)
Le	1	'80h'	Sagaidāmā paraksta garums

Atbildes paziņojums

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
#1-#128	128	'XX..XXh'	Iepriekš aprēķinātā sajaukuma paraksts
SW	2	'XXXXh'	Statusa vārdi (SW1, SW2)

- Ja komanda izpildīta, karte izdod '9000',
- ja netieši izraudzītā privātā atslēga tiek uzskatīta par bojātu, izdots apstrādes režīms ir '6400' vai '6581'.

3.6.14. **PSO: verify digital signature**

Šo komandu izmanto tāda elektroniskā paraksta verificācijai, kas ievadīts saskaņā ar tāda paziņojuma PKCS1, kura sajaukums kartei ir zināms. Paraksta algoritms kartei ir netieši zināms.

Šī komanda atbilst *ISO/IEC 7816-8*. Attiecībā uz saistīto standartu šīs komandas lietojums ir ierobežots.

Komanda VERIFY DIGITAL SIGNATURE vienmēr izmanto publisko atslēgu, kuru izraudzījies iepriekšējā MANAGE SECURITY ENVIRONMENT komanda, un iepriekšējo PSO ievadīto jaucēj kodu: jaucējkomanda.

Komandas ziņojums

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
CLA	1	'00h'	CLA
INS	1	'2Ah'	Veic aizsardzības operāciju
P1	1	'00h'	
P2	1	'A8h'	Birka: datu laukā ietilpst jaukšanai vajadzīgie DO
Lc	1	'83h'	Sekojošā datu lauka garums Lc
#28	1	'9Eh'	Elektroniskā paraksta birka
#29-#30	2	'8180h'	Elektroniskā paraksta garums (128 baiti, kodēts saskaņā ar <i>ISO/IEC 7816-6</i>)
#31-#158	128	'XX..XXh'	Elektroniskā paraksta saturs

Atbildes paziņojums

Baits	Garums	Vērtība	Apraksts
SW	2	'XXXXh'	Statusa vārdi (SW1, SW2)

- Ja komanda izpildīta, karte izdod '9000',

▼ **M1**

- ja paraksta verifikācija nenotiek, izdots apstrādes statuss ir '6688'; verifikācijas process aprakstīts 11. papildinājumā;
- ja nav izraudzīta neviena publiskā atslēga, izdots apstrādes statuss ir '6A88'.
- ja kādu (iepriekš noteikto) sagaidāmo datu objektu nav, tiek izdots apstrādes statuss '6987'; tas var notikt, ja nav kādas birkas,
- ja komandas apstrādei nav pieejams jaucējkode (kā iepriekšējās PSO: jaucējkomanda), izdots apstrādes statuss ir '6985'.
- ja kādi datu objekti nav pareizi, izdots apstrādes režīms ir '6988'; tas var notikt, ja nav pareizs kāda vajadzīgā datu objekta garums,
- ja izraudzītā publiskā atslēga tiek uzskatīta par bojātu, izdots apstrādes režīms ir '6400' vai '6581'.

4. TAHOGRAFĀ KARŠU STRUKTŪRA

Šajā punktā aprakstītas tahogrāfa karšu datņu struktūras pieejamo datu saglabāšanai,

Netiek noteiktas no ražotāja atkarīgās iekšējās struktūras, piemēram, galvenes, tikai iekšējai lietošanai vajadzīgo datu elementu — `EuropeanPublicKey`, `CardPrivateKey`, `TDesSessionKey` vai `WorkshopCardPin` — saglabāšana un apstrāde.

Tahogrāfa karšu lietderīgajai glabāšanas ietilpībai jābūt vismaz 11 KB. Var izmantot arī lielāku ietilpību. Šādā gadījumā kartes struktūra ir tāda pati, palielinās tikai dažu struktūras elementu ierakstu skaits. Šajā punktā noteiktas šo ierakstu skaita minimālās un maksimālās vērtības.

4.1. Vadītāja kartes struktūra

Vadītāja kartei pēc personalizācijas ir šāda pastāvīga datni struktūra un datņu piekļuves nosacījumi:

Datne	Datnes ID	Piekļuves nosacījumi		
		lasīšanai	aktualizācijai	kodēšanai
MF	3F00			
— EF ICC	0002	ALW	NEV	No
— EF IC	0005	ALW	NEV	No
— DF Tachograph	0500			
— EF Application_Identification	0501	ALW	NEV	No
— EF Card_Certificate	C100	ALW	NEV	No
— EF CA_Certificate	C108	ALW	NEV	No
— EF Identification	0520	ALW	NEV	No
— EF Card_Download	050E	ALW	ALW	No
— EF Driving_Licence_Info	0521	ALW	NEV	No
— EF Events_Data	0502	ALW	PRO SM / AUT	No
— EF Faults_Data	0503	ALW	PRO SM / AUT	No
— EF Driver_Activity_Data	0504	ALW	PRO SM / AUT	No
— EF Vehicles_Used	0505	ALW	PRO SM / AUT	No
— EF Places	0506	ALW	PRO SM / AUT	No
— EF Current_Usage	0507	ALW	PRO SM / AUT	No
— EF Control_Activity_Data	0508	ALW	PRO SM / AUT	No
— EF Specific_Conditions	0522	ALW	PRO SM / AUT	No

Visām elementārdatņu EF struktūrām jābūt caurspīdīgām

Lasīšanai ar ziņojumapmaiņas aizsardzību jābūt iespējamai visām datnēm no tahogrāfa īpašdatnes DF.

Vadītāja kartei ir šāda datu struktūra:

▼ M1

Datne/Datu elements	Ierakstu skaits	Lielums (bitos)		Noklusējuma
		Minimāli	Maksimāli	
MF		11411	24959	
EF ICC		25	25	
CardIccIdentification		25	25	
clockStop		1	1	{00}
cardExtendedSerialNumber		8	8	{00..00}
cardApprovalNumber		8	8	{20..20}
cardPersonaliserID		1	1	{00}
embedderIcAssemblerId		5	5	{00..00}
icIdentifier		2	2	{00 00}
EF IC		8	8	
CardChipIdentification		8	8	
icSerialNumber		4	4	{00..00}
icManufacturingReferences		4	4	{00..00}
DF Tachograph		11378	24926	
EF Application_Identification		10	10	
DriverCardApplicationIdentification		10	10	
typeOfTachographCardId		1	1	{00}
cardStructureVersion		2	2	{00 00}
noOfEventsPerType		1	1	{00}
noOfFaultsPerType		1	1	{00}
activityStructureLength		2	2	{00 00}
noOfCardVehicleRecords		2	2	{00 00}
noOfCardPlaceRecords		1	1	{00}
EF Card_Certificate		194	194	
CardCertificate		194	194	{00..00}
EF CA_Certificate		194	194	
MemberStateCertificate		194	194	{00..00}
EF Identification		143	143	
CardIdentification		65	65	
cardIssuingMemberState		1	1	{00}
cardNumber		16	16	{20..20}
cardIssuingAuthorityName		36	36	{20..20}
cardIssueDate		4	4	{00..00}
cardValidityBegin		4	4	{00..00}
cardExpiryDate		4	4	{00..00}
DriverCardHolderIdentification		78	78	
cardHolderName		72	72	
holderSurname		36	36	{00, 20..20}
holderFirstNames		36	36	{00, 20..20}
cardHolderBirthDate		4	4	{00..00}
cardHolderPreferredLanguage		2	2	{20 20}

▼ M1

EF Card_Download		4	4	
└ LastCardDownload		4	4	
EF Driving_Licence_Info		53	53	
└ CardDrivingLicenceInformation		53	53	
└ drivingLicenceIssuingAuthority		36	36	{00, 20..20}
└ drivingLicenceIssuingNation		1	1	{00}
└ drivingLicenceNumber		16	16	{20..20}
EF Events_Data		864	1728	
└ CardEventData		864	1728	
└ cardEventRecords	6	144	288	
└ CardEventRecord	n ₁	24	24	
└ eventTypes		1	1	{00}
└ eventBeginTime		4	4	{00..00}
└ eventEndTime		4	4	{00..00}
└ eventVehicleRegistration				
└ vehicleRegistrationNation		1	1	{00}
└ vehicleRegistrationNumber		14	14	{00, 20..20}
EF Faults_Data		576	1152	
└ CardFaultData		576	1152	
└ cardFaultRecords	2	288	576	
└ CardFaultRecord	n ₂	24	24	
└ faultType		1	1	{00}
└ faultBeginTime		4	4	{00..00}
└ faultEndTime		4	4	{00..00}
└ faultVehicleRegistration				
└ vehicleRegistrationNation		1	1	{00}
└ vehicleRegistrationNumber		14	14	{00, 20..20}
EF Driver_Activity_Data		5548	13780	
└ CardDriverActivity		5548	13780	
└ activityPointerOldestDayRecord		2	2	{00 00}
└ activityPointerNewestRecord		2	2	{00 00}
└ activityDailyRecords	n ₆	5544	13776	{00..00}
EF Vehicles_Used		2606	6202	
└ CardVehiclesUsed		2606	6202	
└ vehiclePointerNewestRecord		2	2	{00 00}
└ cardVehicleRecords		2604	6200	
└ CardVehicleRecord	n ₃	31	31	
└ vehicleOdometerBegin		3	3	{00..00}
└ vehicleOdometerEnd		3	3	{00..00}
└ vehicleFirstUse		4	4	{00..00}
└ vehicleLastUse		4	4	{00..00}
└ vehicleRegistration				
└ vehicleRegistrationNation		1	1	{00}
└ vehicleRegistrationNumber		14	14	{00, 20..20}
└ vuDataBlockCounter		2	2	{00 00}
EF Places		841	1121	
└ CardPlaceDailyWorkPeriod		841	1121	
└ placePointerNewestRecord		1	1	{00}
└ placeRecords		840	1120	
└ PlaceRecord	n ₄	10	10	
└ entryTime		4	4	{00..00}
└ entryTypeDailyWorkPeriod		1	1	{00}
└ dailyWorkPeriodCountry		1	1	{00}
└ dailyWorkPeriodRegion		1	1	{00}
└ vehicleOdometerValue		3	3	{00..00}
EF Current_Usage		19	19	
└ CardCurrentUse		19	19	
└ sessionOpenTime		4	4	{00..00}
└ sessionOpenVehicle				
└ vehicleRegistrationNation		1	1	{00}
└ vehicleRegistrationNumber		14	14	{00, 20..20}
EF Control_Activity_Data		46	46	
└ CardControlActivityDataRecord		46	46	
└ controlType		1	1	{00}
└ controlTime		4	4	{00..00}
└ controlCardNumber				
└ cardType		1	1	{00}
└ cardIssuingMemberState		1	1	{00}
└ cardNumber		16	16	{20..20}
└ controlVehicleRegistration				
└ vehicleRegistrationNation		1	1	{00}
└ vehicleRegistrationNumber		14	14	{00, 20..20}
└ controlDownloadPeriodBegin		4	4	{00..00}
└ controlDownloadPeriodEnd		4	4	{00..00}
EF Specific_Conditions		280	280	
└ SpecificConditionRecord	56	5	5	
└ entryTime		4	4	{00..00}
└ SpecificConditionType		1	1	{00}

Iepriekšējā tabulā vadītāja kartes struktūrā lieluma norādīšanai jāizmanto šādas minimālā un maksimālā ierakstu skaita vērtības:

		Minimāli	Maksimāli
n ₁	NoOfEventsPerType	6	12
n ₂	NoOfFaultsPerType	12	24

▼ **M1**

		Minimāli	Maksimāli
n ₃	NoOfCardVehicleRecords	84	200
n ₄	NoOfCardPlaceRecords	84	112
n ₆	CardActivityLengthRange	5 544 baiti (28 dienas * 93 darbību maiņas)	13 776 baiti (28 dienas * 240 darbību maiņas)

4.2. Darbnīcas kartes struktūra

Darbnīcas kartei pēc personalizācijas ir šāda pastāvīga datņu struktūra un datņu piekļuves nosacījumi:

Datne	Datnes ID	Piekļuves nosacījumi		
		lasīšanai	aktualizācijai	kodēšanai
MF	3F00			
EF ICC	0002	ALW	NEV	No
EF IC	0005	ALW	NEV	No
DF Tachograph	0500			
EF Application_Identification	0501	ALW	NEV	No
EF Card_Certificate	C100	ALW	NEV	No
EF CA_Certificate	C108	ALW	NEV	No
EF Identification	0520	ALW	NEV	No
EF Card_Download	0509	ALW	ALW	No
EF Calibration	050A	ALW	PRO SM / AUT	No
EF Sensor_Installation_Data	050B	ALW	NEV	Yes
EF Events_Data	0502	ALW	PRO SM / AUT	No
EF Faults_Data	0503	ALW	PRO SM / AUT	No
EF Driver_Activity_Data	0504	ALW	PRO SM / AUT	No
EF Vehicles_Used	0505	ALW	PRO SM / AUT	No
EF Places	0506	ALW	PRO SM / AUT	No
EF Current_Usage	0507	ALW	PRO SM / AUT	No
EF Control_Activity_Data	0508	ALW	PRO SM / AUT	No
EF Specific_Conditions	0522	ALW	PRO SM / AUT	No

Visām elementārdatņu EF struktūrām jābūt caurspīdīgām.

Lasīšanai ar ziņojumapmaiņas aizsardzību jābūt iespējamai visām datnēm no tahogrāfa īpašdatnes DF.

Darbnīcas kartei ir šāda datu struktūra:

Datne/Datu elements	Ierakstuskaits	Lielums (baitos)		Noklusējuma
		Minimāli	Maksimāli	
MF		11 088	29 061	
EF ICC		25	25	
CardIccIdentification		25	25	
clockStop		1	1	{00}
cardExtendedSerialNumber		8	8	{00..00}
cardApprovalNumber		8	8	{20..20}
cardPersonaliserID		1	1	{00}
embedderIcAssemblerId		5	5	{00..00}
icIdentifier		2	2	{00 00}
EF IC		8	8	
CardChipIdentification		8	8	
icSerialNumber		4	4	{00..00}
icManufacturingReferences		4	4	{00..00}
DF Tachograph		11 055	29 028	
EF Application_Identification		11	11	
WorkshopCardApplicationIdentification		11	11	
typeOfTachographCardId		1	1	{00}
cardStructureVersion		2	2	{00 00}
noOfEventsPerType		1	1	{00}
noOfFaultsPerType		1	1	{00}
activityStructureLength		2	2	{00 00}
noOfCardVehicleRecords		2	2	{00 00}
noOfCardPlaceRecords		1	1	{00}
noOfCalibrationRecords		1	1	{00}

▼ M1

EF Card_Certificate		194	194	
CardCertificate		194	194	{00..00}
EF CA_Certificate		194	194	
MemberStateCertificate		194	194	{00..00}
EF Identification		211	211	
CardIdentification		65	65	
cardIssuingMemberState		1	1	{00}
cardNumber		16	16	{20..20}
cardIssuingAuthorityName		36	36	{00, 20..20}
cardIssueDate		4	4	{00..00}
cardValidityBegin		4	4	{00..00}
cardExpiryDate		4	4	{00..00}
WorkshopCardHolderIdentification		146	146	
workshopName		36	36	{00, 20..20}
workshopAddress		36	36	{00, 20..20}
cardHolderName				
holderSurname		36	36	{00, 20..20}
holderFirstNames		36	36	{00, 20..20}
cardHolderPreferredLanguage		2	2	{20 20}
EF Card_Download		2	2	
NoOfCalibrationsSinceDownload		2	2	{00 00}
EF Calibration		9243	26778	
WorkshopCardCalibrationData		9243	26778	
calibrationTotalNumber		2	2	{00 00}
calibrationPointerNewestRecord		1	1	{00}
calibrationRecords		9240	26775	
WorkshopCardCalibrationRecord	n ₅	105	105	
calibrationPurpose		1	1	{00}
vehicleIdentificationNumber		17	17	{20..20}
vehicleRegistration				
vehicleRegistrationNation		1	1	{00}
vehicleRegistrationNumber		14	14	{00, 20..20}
wVehicleCharacteristicConstant		2	2	{00 00}
kConstantOfRecordingEquipment		2	2	{00 00}
lTyreCircumference		2	2	{00 00}
tyreSize		15	15	{20..20}
authorisedSpeed		1	1	{00}
oldOdometerValue		3	3	{00..00}
newOdometerValue		3	3	{00..00}
oldTimeValue		4	4	{00..00}
newTimeValue		4	4	{00..00}
nextCalibrationDate		4	4	{00..00}
vuPartNumber		16	16	{20..20}
vuSerialNumber		8	8	{00..00}
sensorSerialNumber		8	8	{00..00}
EF Sensor_Installation_Data		16	16	
SensorInstallationSecData		16	16	{00..00}
EF Events_Data		432	432	
CardEventData		432	432	
cardEventRecords	6	72	72	
CardEventRecord	n ₁	24	24	
eventType		1	1	{00}
eventBeginTime		4	4	{00..00}
eventEndTime		4	4	{00..00}
eventVehicleRegistration				
vehicleRegistrationNation		1	1	{00}
vehicleRegistrationNumber		14	14	{00, 20..20}
EF Faults_Data		288	288	
CardFaultData		288	288	
cardFaultRecords	2	144	144	
CardFaultRecord	n ₂	24	24	
faultType		1	1	{00}
faultBeginTime		4	4	{00..00}
faultEndTime		4	4	{00..00}
faultVehicleRegistration				
vehicleRegistrationNation		1	1	{00}
vehicleRegistrationNumber		14	14	{00, 20..20}
EF Driver_Activity_Data		202	496	
CardDriverActivity		202	496	
activityPointerOldestDayRecord		2	2	{00 00}
activityPointerNewestRecord		2	2	{00 00}
activityDailyRecords	n ₆	198	492	{00..00}
EF Vehicles_Used		126	250	
CardVehiclesUsed		126	250	
vehiclePointerNewestRecord		2	2	{00 00}
cardVehicleRecords		124	248	
CardVehicleRecord	n ₃	31	31	
vehicleOdometerBegin		3	3	{00..00}

▼ M1

vehicleOdometerEnd	3	3	{00..00}
vehicleFirstUse	4	4	{00..00}
vehicleLastUse	4	4	{00..00}
vehicleRegistration			
vehicleRegistrationNation	1	1	{00}
vehicleRegistrationNumber	14	14	{00, 20..20}
vuDataBlockCounter	2	2	{00 00}
EF Places	61	81	
CardPlaceDailyWorkPeriod	61	81	
placePointerNewestRecord	1	1	{00}
placeRecords	60	80	
PlaceRecord	n ₄ 10	10	
entryTime	4	4	{00..00}
entryTypeDailyWorkPeriod	1	1	{00}
dailyWorkPeriodCountry	1	1	{00}
dailyWorkPeriodRegion	1	1	{00}
vehicleOdometerValue	3	3	{00..00}
EF Current_Usage	19	19	
CardCurrentUse	19	19	
sessionOpenTime	4	4	{00..00}
sessionOpenVehicle			
vehicleRegistrationNation	1	1	{00}
vehicleRegistrationNumber	14	14	{00, 20..20}
EF Control_Activity_Data	46	46	
CardControlActivityDataRecord	46	46	
controlType	1	1	{00}
controlTime	4	4	{00..00}
controlCardNumber			
cardType	1	1	{00}
cardIssuingMemberState	1	1	{00}
cardNumber	16	16	{20..20}
controlVehicleRegistration			
vehicleRegistrationNation	1	1	{00}
vehicleRegistrationNumber	14	14	{00, 20..20}
controlDownloadPeriodBegin	4	4	{00..00}
controlDownloadPeriodEnd	4	4	{00..00}
EF Specific_Conditions	10	10	
SpecificConditionRecord	2 5	5	
entryTime	4	4	{00..00}
SpecificConditionType	1	1	{00}

Iepriekšējā tabulā darbnīcas kartes struktūrā lieluma norādīšanai jāizmanto šādas minimālā un maksimālā ierakstu skaita vērtības:

		Minimāli	Maksimāli
n ₁	NoOfEventsPerType	3	3
n ₂	NoOfFaultsPerType	6	6
n ₃	NoOfCardVehicleRecords	4	8
n ₄	NoOfCardPlaceRecords	6	8
n ₅	NoOfCalibrationRecords	88	255
n ₆	CardActivityLengthRange	198 baiti (1 diena * 93 darbību maiņas)	492 baiti (1 diena * 240 darbību maiņas)

4.3. Kontrolkartes struktūra

Kontrolkartei pēc personalizācijas ir šāda pastāvīga datņu struktūra un datņu piekļuves nosacījumi:

Datne	Datnes ID	Piekļuves nosacījumi		
		lasīšanai	aktualizācijai	kodēšanai
MF	3F00			
EF ICC	0002	ALW	NEV	No
EF IC	0005	ALW	NEV	No
DF Tachograph	0500			
EF Application_Identification	0501	ALW	NEV	No
EF Card_Certificate	C100	ALW	NEV	No
EF CA_Certificate	C108	ALW	NEV	No
EF Identification	0520	AUT	NEV	No
EF Controller_Activity_Data	050C	ALW	PRO SM / AUT	No

Visām elementārdatņu EF struktūrām jābūt caurspīdīgām.

▼ M1

Lasīšanai ar ziņojumapmaiņas aizsardzību jābūt iespējamai visām datnēm no tahogrāfa īpašdatnes DF.

Kontrollkartei ir šāda datu struktūra:

Datne/Datu elements	Ierakstuskaits	Lielums (baitos)		Noklusējuma- vērtības
		Minimāli	Maksimāli	
MF		11219	24559	
EF ICC		25	25	
CardIccIdentification		25	25	
clockStop		1	1	{00}
cardExtendedSerialNumber		8	8	{00..00}
cardApprovalNumber		8	8	{20..20}
cardPersonaliserID		1	1	{00}
embedderIcAssemblerId		5	5	{00..00}
icIdentifier		2	2	{00 00}
EF IC		8	8	
CardChipIdentification		8	8	
icSerialNumber		4	4	{00..00}
icManufacturingReferences		4	4	{00..00}
DF Tachograph		11186	24526	
EF Application_Identification		5	5	
ControlCardApplicationIdentification		5	5	
typeOfTachographCardId		1	1	{00}
cardStructureVersion		2	2	{00 00}
noOfControlActivityRecords		2	2	{00 00}
EF Card_Certificate		194	194	
CardCertificate		194	194	{00..00}
EF CA_Certificate		194	194	
MemberStateCertificate		194	194	{00..00}
EF Identification		211	211	
CardIdentification		65	65	
cardIssuingMemberState		1	1	{00}
cardNumber		16	16	{20..20}
cardIssuingAuthorityName		36	36	{00, 20..20}
cardIssueDate		4	4	{00..00}
cardValidityBegin		4	4	{00..00}
cardExpiryDate		4	4	{00..00}
ControlCardHolderIdentification		146	146	
controlBodyName		36	36	{00, 20..20}
controlBodyAddress		36	36	{00, 20..20}
cardHolderName				
holderSurname		36	36	{00, 20..20}
holderFirstNames		36	36	{00, 20..20}
cardHolderPreferredLanguage		2	2	{20 20}
EF Controller_Activity_Data		10582	23922	
ControlCardControlActivityData		10582	23922	
controlPointerNewestRecord		2	2	{00 00}
controlActivityRecords		10580	23920	
controlActivityRecord	n ₇	46	46	
controlType		1	1	{00}
controlTime		4	4	{00..00}
controlledCardNumber				
cardType		1	1	{00}
cardIssuingMemberState		1	1	{00}
cardNumber		16	16	{20..20}
controlledVehicleRegistration				
vehicleRegistrationNation		1	1	{00}
vehicleRegistrationNumber		14	14	{00, 20..20}
controlDownloadPeriodBegin		4	4	{00..00}
controlDownloadPeriodEnd		4	4	{00..00}

Iepriekšējā tabulā kontrollkartes struktūrā lieluma norādīšanai jāizmanto šādas minimālā un maksimālā ierakstu skaita vērtības:

		Minimāli	Maksimāli
n ₇	NoOfControlActivityRecords	230	520

4.4. Uzņēmuma kartes struktūra

Uzņēmuma kartei pēc personalizācijas ir šāda pastāvīga datņu struktūra un datņu piekļuves nosacījumi:

▼ M1

Datne	Datnes ID	Pielikšanas nosacījumi		
		lasīšanai	aktualizācijai	kodēšanai
MF	3F00			
EF ICC	0002	ALW	NEV	No
EF IC	0005	ALW	NEV	No
DF Tachograph	0500			
EF Application_Identification	0501	ALW	NEV	No
EF Card_Certificate	C100	ALW	NEV	No
EF CA_Certificate	C108	ALW	NEV	No
EF Identification	0520	AUT	NEV	No
EF Company_Activity_Data	050D	ALW	PRO SM / AUT	No

Visām elementārdatņu EF struktūrām jābūt caurspīdīgām.

Lasīšanai ar ziņojumapmaiņas aizsardzību jābūt iespējamai visām datnēm no tahogrāfa īpašdatnes DF.

Uzņēmuma kartei ir šāda datu struktūra:

Datne/Datu elements	Ierakstuskaits	Lielums (bitos)		Noklusējuma- vērtības
		Minimāli	Maksimāli	
MF		11147	24487	
EF ICC		25	25	
CardIccIdentification		25	25	
clockStop		1	1	{00}
cardExtendedSerialNumber		8	8	{00..00}
cardApprovalNumber		8	8	{20..20}
cardPersonaliserID		1	1	{00}
embedderIcAssemblerId		5	5	{00..00}
icIdentifier		2	2	{00 00}
EF IC		8	8	
CardChipIdentification		8	8	
icSerialNumber		4	4	{00..00}
icManufacturingReferences		4	4	{00..00}
DF Tachograph		11114	24454	
EF Application_Identification		5	5	
CompanyCardApplicationIdentification		5	5	
typeOfTachographCardId		1	1	{00}
cardStructureVersion		2	2	{00 00}
noOfCompanyActivityRecords		2	2	{00 00}
EF Card_Certificate		194	194	
CardCertificate		194	194	{00..00}
EF CA_Certificate		194	194	
MemberStateCertificate		194	194	{00..00}
EF Identification		139	139	
CardIdentification		65	65	
cardIssuingMemberState		1	1	{00}
cardNumber		16	16	{20..20}
cardIssuingAuthorityName		36	36	{00, 20..20}
cardIssueDate		4	4	{00..00}
cardValidityBegin		4	4	{00..00}
cardExpiryDate		4	4	{00..00}
CompanyCardHolderIdentification		74	74	
companyName		36	36	{00, 20..20}
companyAddress		36	36	{00, 20..20}
cardHolderPreferredLanguage		2	2	{20 20}
EF Company_Activity_Data		10582	23922	
CompanyActivityData		10582	23922	
companyPointerNewestRecord		2	2	{00 00}
companyActivityRecords		10580	23920	
companyActivityRecord	n ₈	46	46	
companyActivityType		1	1	{00}
companyActivityTime		4	4	{00..00}
cardNumberInformation				
cardType		1	1	{00}
cardIssuingMemberState		1	1	{00}
cardNumber		16	16	{20..20}
vehicleRegistrationInformation				
vehicleRegistrationNation		1	1	{00}
vehicleRegistrationNumber		14	14	{00, 20..20}
cardNumberInformation				
cardType		1	1	{00}
cardIssuingMemberState		1	1	{00}
cardNumber		16	16	{20..20}
downloadPeriodBegin		4	4	{00..00}
downloadPeriodEnd		4	4	{00..00}

Iepriekšējā tabulā uzņēmuma kartes struktūrā lieluma norādīšanai jāizmanto šādas minimālā un maksimālā ierakstu skaita vērtības:

▼ **M1**

		Minimāli	Maksimāli
n ₈	NoOfCompanyActivityRecords	230	520

▼ **M1**

3. papildinājums

PIKTOGRAMMAS

▼ **M1**

Reģistrācijas kontrolierīces var izmantot šādas piktogrammas un piktogrammu kombinācijas:

1. PAMATPIKTOGRAMMAS

	Cilvēki	Darbības	Darbības režīmi
	Uzņēmums		Uzņēmuma režīms
	Kontrolieris	Kontrole	Kontroles režīms
	Autovadītājs	Autovadītājs	Darba režīms
	Darbnīca/testēšanas stacija	Inspekcija/Kalibrēšana	Kalibrēšanas režīms
	Ražotājs		
	Darbība	Ilgums	
	Klātbūtne	Pašreizējais klātbūtnes periods	
	Autovadīšana	Nepārtrauktas autovadīšanas periods	
	Atpūta	Pašreizējais atpūtas periods	
	Darbs	Pašreizējais darba periods	
	Pārtraukums	Kopējais pārtraukumu ilgums	
	Nav zināms		
	Ierīce	Funkcijas	
	Vadītāja slots		
	Otra vadītāja slots		
	Karte		
	Pulkstenis		
	Ekrāns	Datu izvadišana uz ekrāna	
	Glabāšana uz ārējiem nesējiem	Datu noņemšana	
	Barošanas strāva		
	Printeris/izdruka	Izdruka	
	Sensors		
	Riepu izmērs		
	Transportlīdzeklis/Transportlīdzekļa bloks		
	Īpaši nosacījumi		
	Ārpus darbības jomai		
	BRAUCIENS AR PRĀMI/VILCIENU		
	Dažādi		
	Notikumi	×	Defekti
	Dienas darba perioda sākums	▶	Dienas darba perioda beigas
	Atrašanās vieta	M	Vadītāja darbību ievadīšana ar roku
	Aizsardzība	➤	Ātrums
	Laiks	Σ	Kopā/pārskats
	Specifikatori		
	24h		Dienas
	I		Nedēļas
	II		Divu nedēļu

▼ **M1**

	Specifikatori
+	No vai līdz

2. PIKTOGRAMMU KOMBINĀCIJAS

Dažādi

☐♦	Kontroles joma	♦ ♦	Dienas darba perioda beigu vieta
♦ ♦	Dienas darba perioda sākuma vieta		
☐+	No pulksten	+☐	Līdz pulksten
♦+	No transportlīdzekļa		
OUT+	Ārpus darbības jomas — sākums	+OUT	Ārpus darbības jomai — beigas

Kartes

☐☐	Vadītāja karte
☐☐	Uzņēmuma karte
☐☐	Kontrolkarte
☐☐	Darbnīcas karte
☐- - -	Bez kartes

Autovadīšana

☐☐	Autovadīšana ar apkalpi
☐	Autovadīšanas ilgums vienā nedēļā
☐	Autovadīšanas ilgums divās nedēļās

Izdrukas

24h☐▼	Vadītāja darbības no kartes ikdienas izdrukas
24h♦▼	Vadītāja darbības no transportlīdzekļa bloka ikdienas izdrukas
!×☐▼	Notikumi un defekti no kartes izdrukas
!×♦▼	Notikumi un defekti no transportlīdzekļa bloka izdrukas
☐☐▼	Tehnisko datu izdruka
>>▼	Ātruma pārsniegšanas izdruka

Notikumi

!☐	Nederīgas kartes ievietošana
!☐☐	Kartes konflikts
!☐☐	Laika daļēja pārklāšanās
!☐☐	Autovadīšana bez atbilstošas kartes
!☐☐	Kartes ievietošana autovadīšanas laikā
!☐♦	Nepareizi noslēgta pēdējā kartes sesija
>>	Ātruma pārsniegšana
!⚡	Barošanas strāvas pārtraukums
!⌘	Kustības datu kļūda
!☐	Aizsardzības pārkāpums
!☐	(Darbnīcas veikta) laika skaitīšanas korekcija
>☐	Ātruma pārsniegšanas kontrole

▼ **M1****Defekti**

✕ 1	Kartes defekts (vadītāja slots)
✕ 2	Kartes defekts (otra vadītāja slots)
✕ 	Izvadīšanas uz ekrāna atteice
✕ 	Datu noņemšanas atteice
✕ 	Printera defekts
✕ 	Sensora defekts
✕ 	Transportlīdzekļa bloka iekšējs defekts

Vadītājam ar roku izdarāmo ierakstu kārtība

 ? 	Vai tas pats dienas darba perioda sākums?
 ?	Vai iepriekšējā darba perioda beigas?
 • ?	Apstiprināt vai ievadīt vietu, kurā beidzas dienas darba periods
 ?	Ievadīt sākuma laiku
• ?	Ievadīt dienas darba perioda sākuma vietu

Piezīme: Papildu piktogrammu kombinācijas izdrukas bloka vai ierakstu identifikatoru veidošanai definētas 4. papildinājumā.

▼ **M1***4. papildinājums***IZDRUKAS****SATURS**

1.	Vispārīgi jautājumi	409
2.	Datu bloku specifikācija	409
3.	Izdrukas specifikācijas	415
3.1.	Vadītāja darbības no kartes ikdienas izdrukas	416
3.2.	Vadītāja darbības no transportlīdzekļa bloka ikdienas izdrukas ...	416
3.3.	Notikumi un defekti no kartes izdrukas	417
3.4.	Notikumi un defekti no transportlīdzekļa bloka izdrukas ...	417
3.5.	Tehnisko datu izdruka ...	418
3.6.	Ātruma pārsniegšanas izdruka ...	418

▼ M1

1. VISPĀRĪGI JAUTĀJUMI

Izdrukas tiek veidotas, saķēdējot dažādus datu blokus, kuri var būt identificēti ar bloka identifikatoru.

Datu bloks sastāv no viena vai vairākiem ierakstiem, kas var būt identificēti ar ierakstu identifikatoru.

Ja tieši pirms ieraksta identifikatora ir bloka identifikators, ieraksta identifikators netiek drukāts

Ja datu objekts ir nezināms vai to nedrīkst izdrukāt sakarā ar piekļuves tiesībām datiem, tajā vietā tiek izdrukātas atstarpes.

Ja veselās rindas saturs nav zināms vai tas nav jāizdrukā, tiek izlaista visa rinda.

Ciparu datu lauki tiek izdrukāti ar labējo izlīdzinājumu, ar atstarpi atdalot tūkstošus un miljonus, bez nullēm zīmīgo ciparu priekšā.

Virknes datu lauki tiek izdrukāti ar kreiso izlīdzinājumu, kurus līdz datu objekta garumam papildina ar atstarpēm, vai vajadzības gadījumos datus atmetot (nosaukumus, vārdus un adreses).

2. DATU BLOKU SPECIFIKĀCIJA

šajā nodaļā izmantotas šādas formāta notācības konvencijas:

- treknrakstā izdrukātas rakstzīmes apzīmē izdrukājamo teksta informāciju (drukā parastiem burtiem);
- ar parastām rakstzīmēm apzīmē mainīgos lielumus (piktogrammas vai datus), kas drukāšanai jāaizstāj ar to vērtībām;
- mainīgie lielumi pildināti ar svītru, lai parādītu mainīgajam izmantojamo datu objekta garumu;
- datumi norādīti formātā "dd/mm/gggg" (diena, mēnesis, gads). Var izmantot arī formātu "dd.mm.gggg";
- ar terminu "kartes identificēšana" apzīmē: kartes tipa norādi, ko veido kartes piktogrammu kombinācija, kartes izdevējas daļībvalsts kods, slīpsvītras un kartes numurs ar nomaigās indeksu un atjaunošanas indeksu, kas atdalīti ar atstarpī:

P		x	x	x	/	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x		x	
Kartes piktogrammu kombinācija		Izdevējas dalībvalsts kods				Kartes numura pirmās 14 rakstzīmes (var iekļaut kārtas indeksu)															Nomaņas indekss		Atjaunošanas indekss

Izdrukās izmanto šādus datu blokus un/vai datu ierakstus, ievērojot šādas nozīmes un formātus:

Bloka vai ieraksta numurs
Nozīme

Data format

1. **Dokumenta izdrukāšanas datums un laiks**

📅 dd/mm/yyyy hh:mm (UTC)

- ## 2. Izdrukas tips

Bloka identifikators

Izdrukas piktogrammas kombinācija (sk. 3. papild.), Ātruma ierobežošanas ierīces iestatījums (tikai ātruma pārsniegšanas izdrukai).

Picto xxx km/h

▼ **M1**

Bloka vai ieraksta numurs
Nozīme

Data format

3. **Kartes turētāja identifikācija**

Bloka identifikators. P= cilvēku pikto-gramma

Kartes turētāja uzvārds

Kartes turētāja vārds (vai vārdi, ja ir vairāki)

Kartes identifikācija

Kartes derīguma termiņa beigas (ja ir)

Ja karte nav personalizēta, un uz tās nav turētāja uzvārda, tā vieta jāizdrukā attiecīgi uzņēmuma, darbnīcas vai kontroles iestādes nosaukums.

```
-----P-----
P Last_Name _____
  First_Name _____
Card_Identification _____
      dd/mm/yyyy
```

4. **Transportlīdzekļa identifikācija**

Bloka identifikators

(transportlīdzekļa identifikācijas numurs)

Transportlīdzekļa reģistrācijas numurs un dalībvalsts, kurā tas reģistrēts.

```
-----A-----
A VIN _____
  Nat/VRN _____
```

5. **Transportlīdzekļa bloka identifikācija**

Bloka identifikators

Transportlīdzekļa bloka ražotāja nosaukums

Transportlīdzekļa bloka daļas šifrs.

```
-----B-----
B VU_Manufacturer _____
  VU_Part_Number _____
```

6. **Reģistrācijas kontrolierīces pēdējā kalibrēšana**

Bloka identifikators

Darbnīcas nosaukums

Darbnīcas kartes identifikācija

Kalibrēšanas datums.

```
-----T-----
T Last_Name _____
Card_Identification _____
T   dd/mm/yyyy
```

7. **Pēdējā kontrole (ko veikusi kontroles iestādes amatpersona)**

Bloka identifikators

Kontroliera identifikācija

Kontroles datums, laiks un veids

Kontroles veids: Līdz četrām pikto-grammām. Kontroles veids var būt (kombinācija):

▣: Datu noņemšana no kartes, T: Datu noņemšana no transportlīdzekļa bloka, P: drukāšana, □: Datu izvadīšana uz ekrāna.

```
-----C-----
Card_Identification _____
C   dd/mm/yyyy hh:mm pppp
```

8. **Notikumu secībā kartē saglabātās vadītāja darbības**

Bloka identifikators

Izmeklēšanas datums (kalendāra diena, par kuru sagatavo izdruku) + Kartes esamības dienas skaitītājs.

```
-----D-----
      dd/mm/yyyy xxx
```

▼ **M1**

Bloka vai ieraksta numurs Nozīme	Data format
8.1. <i>Periods, kura laikā karte nebija ievietota</i>	----- ? hh:mm hh:mm hh:mm A hh:mm hh:mm hh:mm *
8.1a. Ieraksta identifikators (perioda sākums)	
8.1b. <i>Nezināms periods</i> . Sākuma un beigu laiks, ilgums	
8.1c. <i>Ar roku ievadītā darbība</i> Darbības piktogramma, sākuma un beigu laiks (ietverts), ilgums, vismaz stundu ilgi atpūtas periodi atzīmēti ar zvaigznīti.	
8.2. <i>Kartes ievietošana S slotā</i> Ieraksta identifikators; S = slotā piktogramma Transportlīdzekļa reģistrācijas numurs un dalībvalsts, kurā tas reģistrēts Transportlīdzekļa odometra rādījums, karti ievieojot.	-----S----- A Nat/VRN _____ x xxx xxx km
8.3. <i>Darbība (laikā, kad bija ievietota karte)</i> Darbības piktogramma, sākuma un beigu laiks (ietverts), apkalpes statuss (apkalpes piktogramma, ja transportlīdzekli vada apkalpe (CREW), atstarpes, ja ir viens vadītājs (SINGLE), vismaz stundu ilgi atpūtas periodi atzīmēti ar zvaigznīti.	A hh:mm hh:mm hh:mm ☐☐ *
8.3a. <i>Īpašs nosacījums</i> . Ieraksta izdarīšanas laiks, īpašā nosacījuma piktogramma (vai piktogrammu kombinācija).	hh:mm ----- pppp -----
8.4. <i>Kartes izņemšana</i> Transportlīdzekļa odometra rādījums un nobraukums kopš kartes pēdējās ievietošanas, par kuru ir zināms odometra rādījums.	x xxx xxx km; x xxx km
9. Vadītāja darbības, kas hronoloģiskā secībā atsevišķi pa slotiem saglabātas transportlīdzekļa blokā Bloka identifikators Izziņas datums (kalendāra diena, par kuru sagatavo izdruku) Transportlīdzekļa odometra rādījums pulksten 0.00 un 24.00.	-----☐----- dd/mm/yyyy x xxx xxx - x xxx xxx km
10. S slotā veiktās darbības Bloka identifikators.	-----S-----
10.1. <i>Periods, kura laikā slotā S nav ievietota karte</i> Ieraksta identifikators Bez kartes Transportlīdzekļa odometra rādījums perioda sākumā.	----- ☐☐ --- x xxx xxx km

▼ **M1**

Bloka vai ieraksta numurs
Nozīme

Data format

10.2. *Kartes ievietošana*

Kartes ievietošanas ieraksta identifikators
Vadītāja uzvārds
Vadītāja vārds
Vadītāja kartes identifikācija
Vadītāja kartes derīguma termiņš
Iepriekš izmantotā transportlīdzekļa reģistrācijas dalībvalsts un reģistrācijas numurs
Datums un laiks, kad karte izņemta no iepriekšējā transportlīdzekļa
Tukša rinda
Transportlīdzekļa odometra rādījums, karti ievietojot, vadītāja darbību ievads ar roku (M ja ir, ja nav — tukšums)

 ☐ Last_Name _____
 First_Name _____
 Card_Identification _____
 dd/mm/yyyy
 🇺🇦 ➔ Nat/VRN _____
 dd/mm/yyyy hh:mm
 x xxx xxx km M

10.3. *Darbība*

Darbības piktogramma, sākuma un beigu laiks (ietverts), apkalpes statuss (apkalpes piktogramma, ja transportlīdzekli vada apkalpe (CREW), atstarpes, ja ir viens vadītājs (SINGLE), vismaz stundu ilgi atpūtas periodi atzīmēti ar zvaigznīti.

A hh:mm hh:mm hh:mm ☐☐ *

10.3a. *Īpašs nosacījums. Ieraksta izdarīšanas laiks, īpašā nosacījuma piktogramma (vai piktogrammu kombinācija).*

hh:mm ----- pppp -----

10.4. *Kartes izņemšana vai "bezkartes" perioda beigas*

Transportlīdzekļa odometra rādījums, karti izņemot vai "bezkartes" perioda beigās, nobraukums kopš kartes ievietošanas vai no "bezkartes" perioda sākuma.

x xxx xxx km; x xxx km

11. **Dienas pārskats**

Bloka identifikators.

----- Σ -----

11.1. *Transportlīdzekļa bloka pārskats par periodiem, kuru laikā vadītāja slotā nav kartes*

Bloka identifikators.

1 ☐ - - -

11.2. *Transportlīdzekļa bloka pārskats par periodiem, kuru laikā vadītāja slotā nav kartes*

Bloka identifikators.

2 ☐ - - -

11.3. *Transportlīdzekļa bloka dienas pārskats par katru vadītāju*

Ieraksta identifikators
Vadītāja uzvārds
Vadītāja vārds (vārdi)
Vadītāja kartes identifikācija

 ☐ Last_Name _____
 First_Name _____
 Card_Identification _____

▼ **M1**

Bloka vai ieraksta numurs Nozīme	Data format
11.4. <i>Ieraksti par vietām, kurās sākas un/vai beidzas dienas darba periodi</i> pi = vietas sākuma/beigu piktogramma, laiks, valsts, reģions. Odometra rādījums.	pihh:mm Cou Reg x xxx xxx km
11.5. <i>Darbību apkopojums (no kartes)</i> Kopējais autovadīšanas laiks, nobraukums Kopējais darba un klātbūtnes ilgums Kopējais atpūtas un nezināms ilgums Kopējais apkalpes darbību ilgums	⓪ hhhmm x xxx km ✱ hhhmm ⓧ hhhmm Ⓜ hhhmm ? hhhmm ⓪⓪ hhhmm
11.6. <i>Darbību apkopojums (periodi, kuros vadītāja slotā nav kartes)</i> Kopējais autovadīšanas laiks, nobraukums Kopējais darba un klātbūtnes ilgums Kopējais atpūtas ilgums	⓪ hhhmm x xxx km ✱ hhhmm ⓧ hhhmm Ⓜ hhhmm
11.7. <i>Darbību apkopojums (periodi, kuros otra vadītāja slotā nav kartes)</i> Kopējais darba un klātbūtnes ilgums Kopējais atpūtas ilgums	✱ hhhmm ⓧ hhhmm Ⓜ hhhmm
11.8. <i>Darbību apkopojums (katram vadītājam, iekļauti abi sloti)</i> Kopējais autovadīšanas laiks, nobraukums Kopējais autovadīšanas laiks, nobraukums Kopējais atpūtas ilgums Kopējais apkalpes darbību ilgums Ja vajadzīga dienas izdruka par kārtējo dienu, dienas datus aprēķina no izdrukāšanas brīdī esošajiem datiem.	⓪ hhhmm x xxx km ✱ hhhmm ⓧ hhhmm Ⓜ hhhmm ⓪⓪ hhhmm
12. Kartē saglabātie notikumi un/vai defekti	
12.1. Bloka identifikators — pēdējie 5 "notikumi un defekti" no kartes	----- ! ✱ ⓧ -----
12.2. Bloka identifikators — visi kartē ierakstītie "notikumi"	----- ! ⓧ -----
12.3. Bloka identifikators — visi kartē ierakstītie "defekti"	----- ✱ ⓧ -----

▼ **M1**

Bloka vai ieraksta numurs
Nozīme

Data format

12.4. *Notikumu un/vai defektu reģistrs*

Ieraksta identifikators
Notikuma/defekta piktogramma,
ieraksta mērķis, sākuma datums un
laiks,
Papildu notikumu/defektu kods (ja ir),
ilgums
Reģistrācijas numurs un reģistrācijas
dalībvalsts transportlīdzeklim, kurā
notikums gadījies.

```
-----
Pic      dd/mm/yyyy hh:mm
! xxx                      hh:mm
A Nat/VRN _____
```

13. **Kartē saglabātie vai pašreizējie notikumi un/vai defekti**

13.1. Bloka identifikators — pēdējie 5 "notikumi un defekti" no transportlīdzekļa bloka

```
----- ! x A -----
```

13.2. Transportlīdzekļa blokā saglabātie vai pašreizējie "notikumi"

```
----- ! A -----
```

13.3. Transportlīdzekļa blokā saglabātie vai pašreizējie "defekti"

```
----- x A -----
```

13.4. *Notikumu un/vai defektu reģistrs*

Ieraksta identifikators
Notikuma/defekta piktogramma,
ieraksta mērķis, sākuma datums un
laiks,
Papildu notikumu/defektu kods (ja ir),
līdzīgu notikumu skaits dienā, ilgums
Notikuma vai defekta sākumā vai
beigās ievietoto karšu identifikācija
(līdz 4 rindām, divreiz neatkārtojot tos
pašus karšu numurus)
Gadījums, kad karte nav ievietota
Ieraksta mērķis (p) ir ciparu kods, kas
raksturo iemeslu, kura dēļ notikums vai
defekts reģistrēts, kodēts saskaņā ar
datu elementu EventFaultRecordPurpose.

```
-----
Pic (p) dd/mm/yyyy hh:mm
! xxx (xxx) hh:mm

Card_Identification _____
Card_Identification _____
Card_Identification _____
Card_Identification _____
A ---
```

14. **Transportlīdzekļa bloka identifikācija**

Bloka identifikators
Transportlīdzekļa bloka ražotāja nosaukums
Transportlīdzekļa bloka ražotāja adrese
Transportlīdzekļa bloka daļas šifrs
Transportlīdzekļa bloka tipa apstiprinājuma numurs
Transportlīdzekļa bloka sērijas numurs
Transportlīdzekļa bloka izgatavošanas gads
Transportlīdzekļa bloka programma-tūras versija un tās instalēšanas datums

```
----- A -----
A Name _____
Address _____
PartNumber _____
Apprv _____
S/N _____
YYYY
V xx.xx.xx dd/mm/yyyy
```

▼ **M1**

Bloka vai ieraksta numurs
Nozīme

Data format

15. **Sensora identifikācija**

Bloka identifikators
Sensora sērijas numurs
Sensora tipa apstiprinājuma numurs
Datums, kad sensors uzstādīts pirmo-
reiz

----- **Π** -----
Π S/N _____
Apprv _____
dd/mm/yyyy

16. **Kalibrēšanas dati**

Bloka identifikators

----- **T** -----

16.1. *Kalibrēšanas ieraksts*

Ieraksta identifikators
Darbnīca, kas veikusi kalibrēšanu
Darbnīcas adrese
Darbnīcas kartes identifikācija
Darbnīcas kartes derīguma termiņš
Tukša rinda
Kalibrēšanas datums + kalibrēšanas
iemesls
Transportlīdzekļa identifikācijas
numurs
Transportlīdzekļa reģistrācijas numurs
un dalībvalsts, kurā tas reģistrēts
Transportlīdzekļa raksturojuma koefi-
cients
Reģistrācijas kontrolierīces konstante
Riteņu riepu faktiskais apkārtmērs
Uzmontēto riepu izmērs
Ātruma ierobežošanas ierīces iestādī-
jums
Odometra vecais un jaunais rādījums
Kalibrēšanas iemesls (p) ir ciparu kods,
kas raksturo iemeslu, kura dēļ reģistrēti
kalibrēšanas parametri, kodēti saskaņā
ar datu elementu CalibrationPur-
pose.

T Workshop_name _____
Workshop_address _____
Card-Identification _____
dd/mm/yyyy

T dd/mm/yyyy (p)
A VIN _____
Nat/VRN _____
w xx xxx **Imp/km**
k xx xxx **Imp/km**
l xx xxx **mm**
● TyreSize _____
> xxx **km/h**
x xxx xxx — x xxx xxx **km**

17. **Laika korekcija**

Bloka identifikators

----- **⌚** -----

17.1. *Laika skaitīšanas korekciju reģistrs*

Ieraksta identifikators
Vecais datums un laiks
Jaunais datums un laiks
Darbnīca, kas veikusi laika skaitīšanas
korekciju
Darbnīcas adrese
Darbnīcas kartes identifikācija
Darbnīcas kartes derīguma termiņš.

! ⌚ dd/mm/yyyy hh:mm
⌚ dd/mm/yyyy hh:mm
T Workshop_name _____
Workshop_address _____
Card_Identification _____
dd/mm/yyyy

18. **Transportlīdzekļa blokā pēdējais reģistrētais notikums un defekts**

Bloka identifikators
Pēdējā notikuma datums un laiks
Pēdējā defekta datums un laiks.

----- **! × A** -----
! jj/mm/aaaa hh:mm
× jj/mm/aaaa hh:mm

▼ **M1**

Bloka vai ieraksta numurs
Nozīme

Data format

19. **Ātruma pārsniegšanas kontroles informācija**

Bloka identifikators

Pēdējās ĀTRUMA PĀRSNIEGŠANAS KONTROLES datums un laiks

Datums/laiks, kad ātrums pārsniegts pirmoreiz, un ātruma pārsniegšanas reižu skaits kopš tā laika.

----->>-----
>■ dd/mm/yyyy hh:mm
>> dd/mm/yyyy hh:mm (nnn)

20. **Ātruma pārsniegšanas ieraksts**

20.1. Bloka identifikators "pirmais ātruma pārsniegums pēc pēdējās kalibrēšanas"

----->>T-----

20.2. Bloka identifikators "5 nopietnākie pēdējo 365 dienu laikā".

----->>(365)-----

20.3. Bloka identifikators "nopietnākais notikums no pēdējo 10 dienu laikā bijušajiem"

----->>(10)-----

20.4. Ieraksta identifikators

Datums, laiks un ilgums

Maksimālais un vidējais ātrums, līdzīgu notikumu skaits attiecīgajā dienā

Vadītāja uzvārds

Vadītāja vārds (vārdi)

Vadītāja kartes identifikācija

>> dd/mm/yyyy hh:mm hh:mm
xxx km/h xxx km/h (xxx)
■ Last_Name _____
First_Name _____
Card_Identification _____

20.5. Ja blokā nav ieraksta par ātruma pārsniegšanu.

>> - - -

21. **Ar roku rakstīta informācija**

Bloka identifikators

21.1. Kontroles vieta

21.2. Kontroliera paraksts

21.3. No pulksten

21.4. Līdz pulksten

21.5. Vadītāja paraksts

"Ar roku rakstīta informācija" — Ievieto pietiekami daudz tukšu rindu virs ieraksta, lai būtu vieta vajadzīgās informācijas ierakstīšanai vai parakstam.

■ ●
■
■ +
+ ■
■

3. IZDRUKAS SPECIFIKĀCIJAS

Šajā nodaļā izmantotas šādas formāta notācības konvencijas:

N

Drukājamā bloka vai ieraksta numurs N

N

Drukājamā bloka vai ieraksta numurs N atkārtots
tikreiz, cik vajadzīgs

▼ **M1**

X/Y

Drukājamie bloki vai ieraksti X un/vai Y pēc vajadzības un atkārtoti tikreiz, cik vajadzīgs

3.1. Vadītāja darbības no kartes ikdienas izdrukas

Vadītāja darbības no kartes ikdienas izdrukas ir jānorāda šādā formātā:

1	Dokumenta izdrukāšanas datums un laiks
2	Izdrukas tips
3	Kontroliera identifikācija (ja transportlīdzekļa blokā ievietota kontrolkarte)
3	vadītāja identifikācija (no izdrukājamās kartes)
4	Transportlīdzekļa identifikācija (transportlīdzeklis, no kura ņem izdruku)
5	Transportlīdzekļa bloka identifikācija (transportlīdzekļa bloks, no kura ņem izdruku)
6	Šā transportlīdzekļa bloka pēdējā kalibrēšana
7	Pārbaudāmā vadītāja pēdējā kontrole
8	Vadītāja darbību delimiters
8.1a / 8.1b / 8.1c / 8.2 / 8.3 / 8.3a / 8.4	Vadītāja darbības to veikšanas secībā
11	Dienas pārskata delimiters
11.4	Ievadītās vietas hronoloģiskā secībā
11.5	Darbību kopsavilkums
12.1	Notikumi un defekti no kartes delimitera
12.4	Notikumu/defektu ieraksti (pēdējie 5 notikumi vai defekti, kas ierakstīti kartē)
13.1	Notikumi un defekti no transportlīdzekļa bloka delimitera
13.4	Notikumu/defektu ieraksti (pēdējie 5 notikumi vai defekti, kas ierakstīti vai notiek transportlīdzekļa blokā)
21.1	Kontroles vieta
21.2	Kontroliera paraksts
21.5	Vadītāja paraksts

▼ **M1****3.2. Vadītāja darbības no transportlīdzekļa bloka ikdienas izdrukas**

Vadītāja darbības no transportlīdzekļa bloka ikdienas izdrukas ir jānorāda šādā formātā:

1	Dokumenta izdrukāšanas datums un laiks
2	Izdrukas tips
3	Kartes turētāja identifikācija (visām transportlīdzekļa blokā ievietotajām kartēm)
4	Transportlīdzekļa identifikācija (transportlīdzeklis, no kura ņem izdruku)
5	Transportlīdzekļa bloka identifikācija (transportlīdzekļa bloks, no kura ņem izdruku)
6	Šā transportlīdzekļa bloka pēdējā kalibrēšana
7	Šīs reģistrācijas kontrolierīce s pēdējā kontrole
9	Vadītāja darbību delimiters
10	Vadītāja slota (1. slota) delimiters
10.1 / 10.2 / 10.3 / 10.3a / 10.4	Darbības hronoloģiskā secībā (vadītāja slots)
10	Otra vadītāja slota (2. slota) delimiters
10.1 / 10.2 / 10.3 / 10.3a / 10.4	Darbības hronoloģiskā secībā (otra vadītāja slots)
11	Dienas pārskata delimiters
11.1	Pārskats par periodiem, kuru laikā vadītāja slotā nav kartes
11.4	Ievadītās vietas hronoloģiskā secībā
11.6	Darbību kopsavilkums
11.2	Pārskats par periodiem, kuru laikā otra vadītāja slotā nav kartes
11.4	Ievadītās vietas hronoloģiskā secībā
11.7	Darbību kopsavilkums
11.3	Vadītāja darbību kopsavilkums, ieskaitot abus slotus
11.4	Vadītāja ievadītās vietas hronoloģiskā secībā
11.7	Šā vadītāja darbību kopsavilkums

▼ **M1**

13.1	Notikumu un defektu delimiters
13.4	Notikumu/defektu ieraksti (pēdējie 5 notikumi vai defekti, kas ierakstīti vai notiek transportlīdzekļa blokā)
21.1	Kontroles vieta
21.2	Kontroliera paraksts (vieta, kurā vadītājam bez kartes norādīt, kuri periodi attiecas uz viņu)
21.3	No pulksten
21.4	Līdz pulksten
21.5	Vadītāja paraksts

3.3. Notikumi un defekti no kartes izdrukās

Notikumi un defekti no kartes ikdienas izdrukās ir jānorāda šādā formātā:

1	Dokumenta izdrukāšanas datums un laiks
2	Izdrukas tips
3	Kontroliera identifikācija (ja transportlīdzekļa blokā ievietota kontrolkarte)
3	Vadītāja identifikācija (no izdrukājamās kartes)
4	Transportlīdzekļa identifikācija (transportlīdzeklis, no kura ņem izdruku)
12.2	Notikumu delimiters
12.4	Notikumu reģistrs (visi kartē saglabātie notikumi)
12.3	Defektu delimiters
12.4	Defektu reģistrs (visi kartē saglabātie notikumi)
21.1	Kontroles vieta
21.2	Kontroliera paraksts
21.5	Vadītāja paraksts

3.4. Notikumi un defekti no transportlīdzekļa bloka izdrukās

Notikumi un defekti no transportlīdzekļa bloka ikdienas izdrukās ir jānorāda šādā formātā:

1	Dokumenta izdrukāšanas datums un laiks
---	--

▼ **M1**

2	Izdrukas tips
3	Kartes turētāja identifikācija (visām transportlīdzekļa blokā ievietotajām kartēm)
4	Transportlīdzekļa identifikācija (transportlīdzeklis, no kura ņem izdruku)
13.2	Notikumu delimiters
13.4	Notikumu reģistrs (visi transportlīdzekļa blokā saglabātie vai pašreizējie notikumi)
13.3	Defektu delimiters
13.4	Defektu reģistrs (visi transportlīdzekļa blokā saglabātie vai pašreizējie notikumi)
21.1	Kontroles vieta
21.2	Kontroliera paraksts
21.5	Vadītāja paraksts

3.5. Tehnisko datu izdruka

Tehniskie dati izdrukā ir jānorāda šādā formātā:

1	Dokumenta izdrukāšanas datums un laiks
2	Izdrukas tips
3	Kartes turētāja identifikācija (visām transportlīdzekļa blokā ievietotajām kartēm)
4	Transportlīdzekļa identifikācija (transportlīdzeklis, no kura ņem izdruku)
14	Transportlīdzekļa bloka identifikācija
15	Sensora identifikācija
16	Kalibrēšanas datu delimiters
16.1	Kalibrēšanas ieraksti (visi ieraksti pieejami hronoloģiskā secībā)
17	Laika skaitīšanas korekciju delimiters
17.1	Laika skaitīšanas korekciju pieraksti (pieejami visi laika skaitīšanas korekciju un kalibrēšanas pieraksti)
18	Transportlīdzekļa blokā pēdējais reģistrētais notikums un defekts

▼ **M1****3.6. Ātruma pārsniegšanas izdrukā**

Ātruma pārsniegšana izdrukā ir jānorāda šādā formātā:

1	Dokumenta izdrukāšanas datums un laiks
2	Izdrukas tips
3	Kartes turētāja identifikācija (visām transportlīdzekļa blokā ievietotajām kartēm)
4	Transportlīdzekļa identifikācija (transportlīdzeklis, no kura ņem izdruku)
19	Ātruma pārsniegšanas kontroles informācija
20.1	Ātruma pārsniegšanas datu delimiters
20.4 / 20.5	Pirmais ātruma pārsniegums pēc pēdējās kalibrēšanas
20.2	Ātruma pārsniegšanas datu identifikators
20.4 / 20.5	Nopietnākie 5 ātruma pārsniegšanas notikumi pēdējo 365 dienu laikā
20.3	Ātruma pārsniegšanas datu identifikators
20.4 / 20.5	Nopietnākais ātruma pārsniegšanas notikums no pēdējo 10 dienu laikā bijušajiem
21.1	Kontroles vieta
21.2	Kontroliera paraksts
21.5	Vadītāja paraksts.

▼ **M1**

5. papildinājums

EKRĀNS

▼ **M1**

Šajā papildinājumā izmantotas šādas formāta notācijas konvencijas:

- treknrakstā izdrukātas rakstzīmes apzīmē uz ekrāna izvadāmo teksta informāciju (uz ekrāna redzami parastie burti),
- ar parastām rakstzīmēm apzīmē mainīgos (piktogrammas vai datus), kas izvadīšanai uz ekrāna jāaizstāj ar to vērtībām:

dd mm yyyy: diena, mēnesis, gads,

hh: stundas,

mm: minūtes,

D: ilguma piktogramma,

EF: notikumu vai defektu piktogrammu kombinācija,

O: darbības režīma piktogramma.

Reģistrācijas kontrolierīce izvada uz ekrāna datus šādos formātos:

Dati:	Form\226ts
Noklusējuma ekrāns	
Vietējais laiks	hh:mm
Darbības režīms	O
Informācija par vadītāju	1 Dhhmm■hhmm
Informācija par otru vadītāju	2Dhhmm
Atvērts nosacījums "Ārpus darbības jomas"	OUT
Brīdinājuma ekrāns	
Pārsniegts nepārtrauktas autovadīšanas ilgums	1 @hhmm■hhmm
Notikums vai defekts	EF
Citi ekrāni	
Pasaules laiks	UTC @dd/mm/yyyyvai UTC @dd.mm.yyyy
laiks	hh:mm
Vadītāja nepārtrauktas autovadīšanas ilgums un kopējais pārtraukumu ilgums	1 @hhmm■hhmm
Otra vadītāja nepārtrauktas autovadīšanas ilgums un kopējais pārtraukumu ilgums	2 @hhmm ■hhmm
Vadītāja kopējais autovadīšanas ilgums iepriekšējā nedēļā un kārtējās nedēļas laikā	1 @ hhmm
Otra vadītāja kopējais autovadīšanas ilgums iepriekšējā nedēļā un kārtējās nedēļas laikā	2 @ hhmm

▼ **M1***6. papildinājums***ĀRĒJIE INTERFEISI****SATURS**

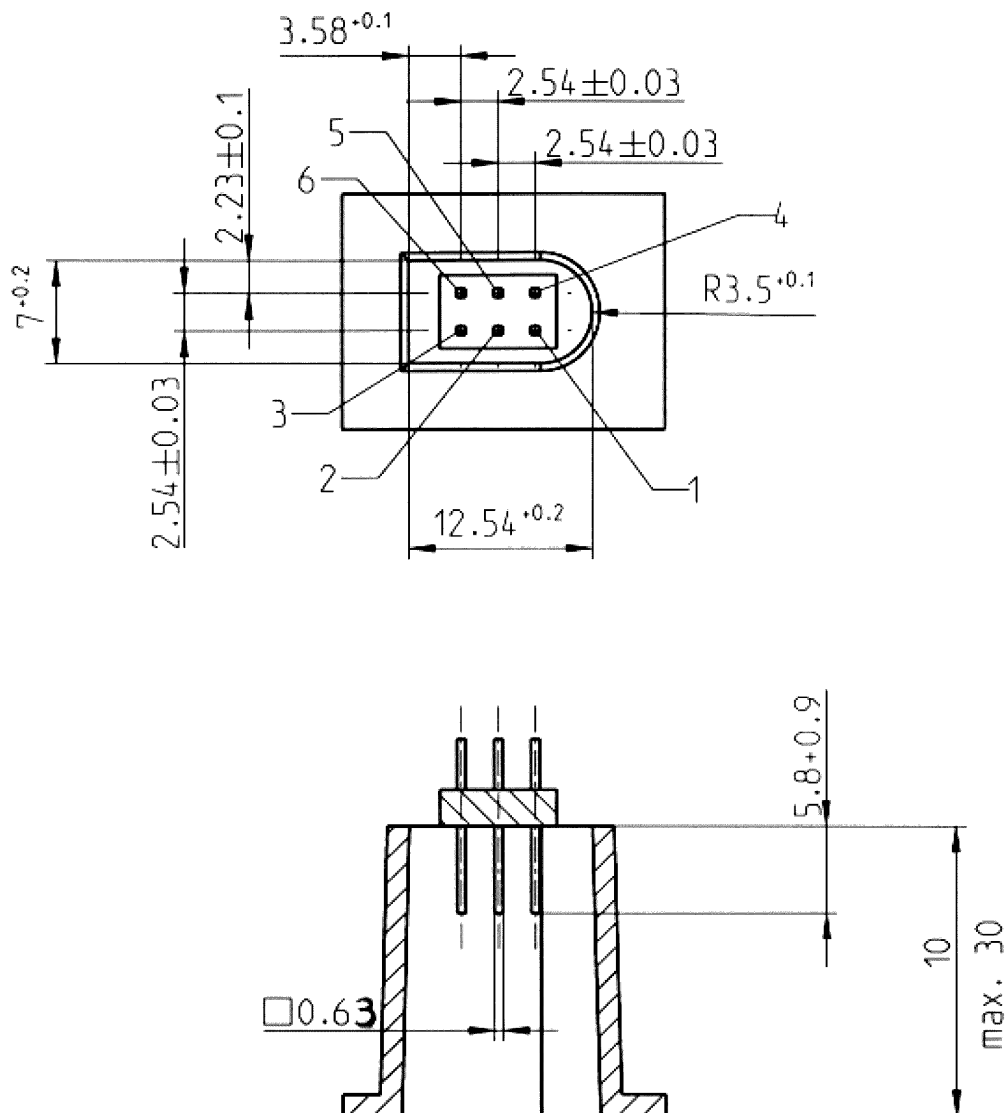
1.	Datortehnika	422
1.1.	Savienotājs	422
1.2.	Kontaktu izvietojums	424
1.3.	Blokslēma	424
2.	Datu noņemšanas interfeiss ...	424
3.	Kalibrēšanas interfeiss	425

▼ **M1**

1. DATORTEHNIKA

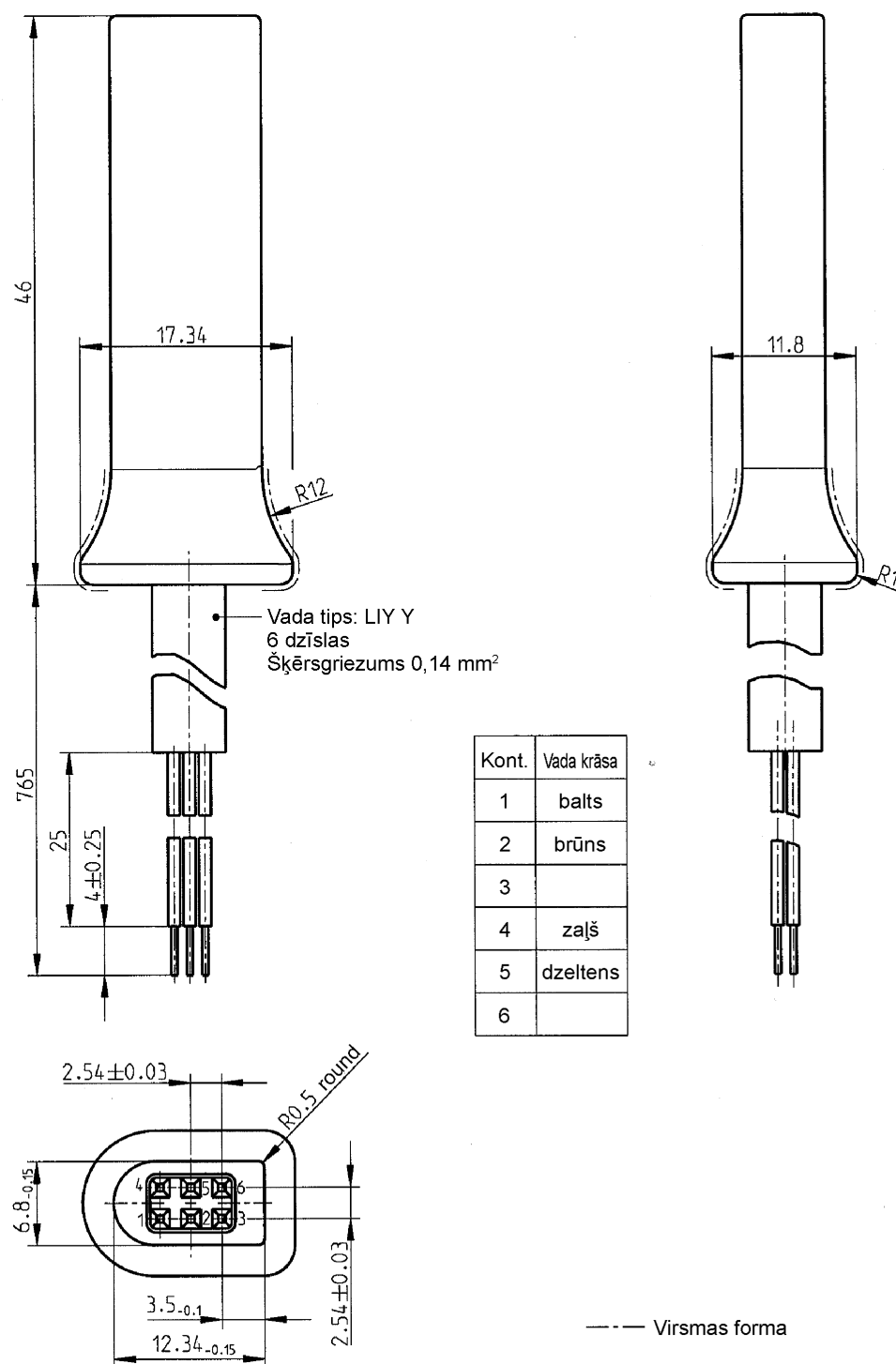
1.1. Savienotājs

Savienotājam datu noņemšanai/kalibrēšanai jābūt sešu tapu kontaktam, kas ir pieejams no priekšējā paneļa, neatvienojot nevienu reģistrācijas kontrolierīces daļu, un tam jāatbilst šādam rasējumam (visi izmēri milimetros):

▼ **M1**

Shēmā parādīta parastā sešu tapu kontaktdakša:

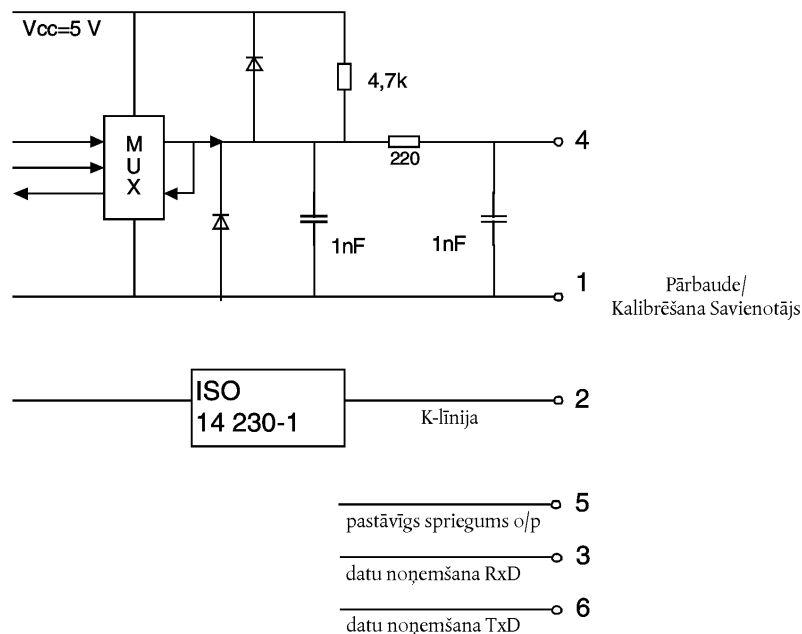
▼ **M1**

1.2. **Kontaktu izvietojums** Kontaktiem jābūt izvietotiem saskaņā ar tabulu:

Kontakts	Apraksts	Piezīme.
1	Akumulatora mīnuss	Pievienots transportlīdzekļa akumulatora negatīvajai spailei
2	Datu pārraide	K-līnija (ISO 14 230-1)
3	Datu noņemšana	Datu ievads reģistrēšanas iekārtā
4	Ievada/izvada signāls	Kalibrēšana
5	Pastāvīgā izejas jauda	Norādītais spriegums ir transportlīdzekļa spriegums mīnus 3V sprieguma kritumam aizsargķēdēs Strāvas stiprums 40 mA
6	TxD — datu noņemšana	Datu izvads no reģistrācijas kontrolierīces

1.3. **Blokhēma**

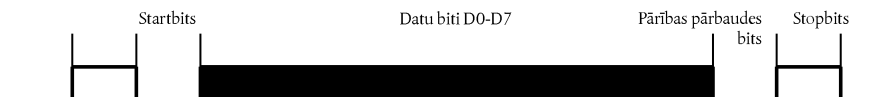
Blokhēmai jābūt šādai:

2. DATU NOŅEMŠANAS INTERFEISS

Datu noņemšanas interfeiss atbilst RS232 specifikācijām.

Datu noņemšanas interfeiss izmanto vienu startbitu, 8 datu bitus ar mazākās vērtības bitu priekšā, vienu pārbas pārbaudes bitu un stopbitu.

Datu baita organizācija

- Startbits: viens bits ar loģisko vērtību 0
- Datu biti: pārraida ar mazākās vērtības bitu priekšā
- Pārbas pārbaudes bits: pārbas pārbaude
- Stopbits: viens bits ar loģisko vērtību 1

Pārraidot ciparu datus, kas sastāv no vairākiem baitiem, lielākās vērtības baits tiek pārraidīts pirmais, bet mazākās — pēdējais.

▼ **M1**

Datu pārraides ātrumam jābūt regulējamam no 9 600 bps līdz 115 200 bps. Pārraidi veic ar lielāko iespējamo pārraides ātrumu, sākotnējais ātrums pēc pārraides sākuma ir iestatīts uz 9 600 bps.

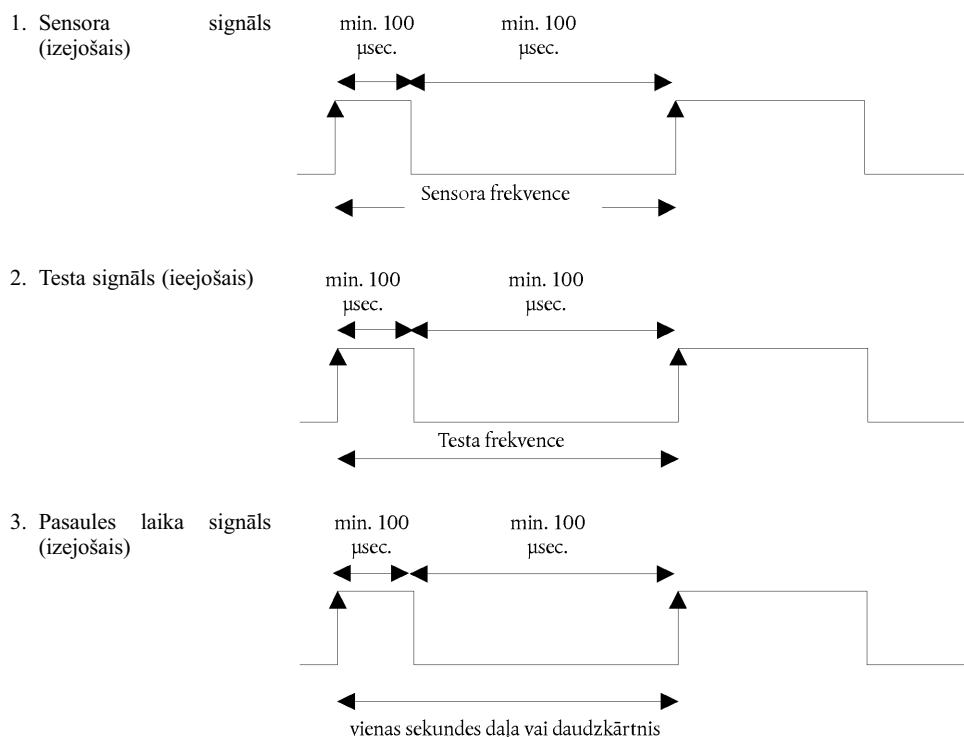
3. KALIBRĒŠANAS INTERFEISS

Datu pārraide atbilst standartam ISO 14 230-1 Autotransporta līdzekļi — Diagnostikas sistēmas — Atslēgas protokols 2000 — 1. daļa: Fiziskais līmenis, Pirmā redakcija: 1999.

Ievada/izvada signālam ir šādi elektriskie raksturlielumi:

Parametrs	Minimālā vērtība	Tipiskā vērtība	Maksimālā vērtība	Piezīme
U_{low} (ieejošais)			1,0 V	$I = 750 \mu A$
U_{high} (ieejošais)	4 V			$I = 200 \mu A$
Frekvencia			4 kHz	
U_{low} (izejošais)			1,0 V	$I = 1 \text{ mA}$
U_{high} (izejošais)	4 V			$I = 1 \text{ mA}$

Ievada/izvada signālam ir šādas laika diagrammas:

▼ **M1**

7. papildinājums

DATU NOŅEMŠANAS PROTOKOLS

SATURS

1.	Ievads ...	428
1.1.	Piemērošanas joma	428
1.2.	Akronīmi un notācijas ...	428
2.	Datu noņemšana no transportlīdzekļa bloka	429
2.1.	Noņemšanas procedūra	429
2.2.	Datu noņemšanas protokols	429
2.2.1.	Ziņojumu struktūra	429
2.2.2.	Ziņojumu tipi	430
2.2.2.1.	Pieprasījums sākt komunikāciju (SID 81) ...	432
2.2.2.2.	Pozitīva atbilde sākt komunikāciju (SID C1) ...	432
2.2.2.3.	Pieprasījums sākt diagnostikas sesiju (SID 10) ...	432
2.2.2.4.	Pozitīva atbilde sākt diagnostiku (SID 50) ...	432
2.2.2.5.	Saites pārbaudes pakalpojums (SID 87) ...	432
2.2.2.6.	Pozitīva atbilde saites pārbaude (SID C7) ...	432
2.2.2.7.	Pieprasījums izlādēt (SID 35)	432
2.2.2.8.	Pozitīva atbilde uz pieprasījumu sākt izlādi (SID 75) ...	432
2.2.2.9.	Pieprasījums pārsūtīt datus (SID 36)	432
2.2.2.10.	Pozitīva atbilde pārsūtīt datus (SID 76)	433
2.2.2.11.	Pieprasījums pārtraukt pārsūtīt datus (SID 37)	433
2.2.2.12.	Pozitīva atbilde pārtraukt pārsūtīt datus (SID 77)	433
2.2.2.13.	Pieprasījums pārtraukt komunikāciju (SID 82)	433
2.2.2.14.	Pozitīva atbilde pārtraukt komunikāciju (SID C2)	433
2.2.2.15.	Ziņojuma daļas akceptēšana (SID 83) ...	433
2.2.2.16.	Negatīva atbilde (SID 7F)	433
2.2.3.	Ziņojumu plūsma ...	434
2.2.4.	Sinhronizācija ...	435
2.2.5.	Kļūdu apstrāde ...	435
2.2.5.1.	Komunikācijas fāzes sākums ...	435
2.2.5.2.	Komunikācijas fāze	435
2.2.6.	Atbildes ziņojuma saturs ...	438
2.2.6.1.	Pozitīva atbilde pārsūtīt datu pārskatu ...	438
2.2.6.2.	Pozitīva atbilde pārsūtīt datus par darbībām	439
2.2.6.3.	Pozitīva atbilde pārsūtīt datus par notikumiem un defektiem	440
2.2.6.4.	Pozitīva atbilde pārsūtīt sīkus datus par ātrumu	441
2.2.6.5.	Pozitīva atbilde pārsūtīt datus par tehniskajiem datiem ...	441
2.3.	Elektroniskā veidā pārsūtīto (ESM) datņu glabāšana	442
3.	Datu noņemšanas protokols no tahogrāfa kartēm	442
3.1.	Piemērošanas joma	442
3.2.	Definīcijas ...	442
3.3.	Datu noņemšana no kartes ...	442
3.3.1.	Inicializācijas secība ...	443
3.3.2.	Neparakstītu datu datņu sekvenca	443

▼ **M1**

3.3.3.	Parakstītu datu datņu sekvenču ...	443
3.3.4.	Kalibrēšanas reižu skaitītāja atiestatīšanas sekvenču ...	444
3.4.	Datu saglabāšanas formāts ...	444
3.4.1.	Ievads ...	444
3.4.2.	Datnes formāts ...	444
4.	Datu noņemšana no tahogrāfa kartes caur transportlīdzekļa bloku ...	445

▼ **M1****1. IEVADS**

Šajā papildinājumā noteiktas procedūras dažādu tipu datu noņemšanai ārējā glabāšanas vidē, protokoli, kas jāievieš pareizas datu pārneses un noņemto datu formātu pilnīgas saderības nodrošināšanai, dodot iespējas visiem kontrolieriem šos datus pārbaudīt un pirms šo datu analīzes noteikt to autentiskumu un integritāti.

1.1. Piemērošanas joma

Datus ārējā glabāšanas vidē var noņemt:

- no transportlīdzekļa bloka ar tam pieslēgtu īpašu viediekārtu,
- no tahogrāfa kartes ar īpašu viediekārtu, kas aprīkota ar kartes interfeisa ierīci (IFD),
- no tahogrāfa kartes caur transportlīdzekļa bloku ar tam pieslēgtu īpašu viediekārtu.

Lai radītu iespējas pārbaudīt ārējā glabāšanas vidē noņemto datu autentiskumu un integritāti, datus noņem kopā ar parakstu, kuru tiem pievieno saskaņā ar 11. papildinājumu "Vienotie drošības mehānismi". Noņem arī datu avota (transportlīdzekļa vai kartes) identifikāciju un to drošības sertifikātus (dalībvalsts un iekārta). Datu pārbaudītājam jābūt tam uzticētai Eiropas publiskajai atslēgai.

Vienā sesijā ārējā glabāšanas vidē noņemtie dati jāglabā vienā datnē.

1.2. Akronīmi un notācijas

Šajā papildinājumā izmantotas šādas akronīmus:

AID	lietojuma identifikators
ATR	atbilde uz atiestatīšanu
CS	kontrolsummas baits
DF	īpašdatne
DS_	diagnostikas sesija
EF	elementārdatne
ESM	ārējā glabāšanas vide
FID	datnes identifikators (Datnes ID)
FMT	formāta baits (pirmais ziņojuma galvenes baits)
ICC	karte ar integrēto shēmu — viedkarte
IDE	īpaša viediekārta: iekārta, kuru izmanto datu noņemšanai ārējā glabāšanas vidē (piemēram, personālajā datorā)
IFD	interfeisa ierīce
KWP	atslēgas protokols 2000
LEN	garuma baits (pēdējais ziņojuma galvenes baits)
PPS	protokola parametru atlase
PSO	veic aizsardzības operāciju
SID	pakalpojuma identifikators
SRC	avota baits
TGT	mērķa baits
TLV	birkas garuma vērtība
TREP	atbildes parametra pārsūtīšana
TRTP	pieprasījuma parametra pārsūtīšana
VU	transportlīdzekļa bloks.

2. TRANSPORTLĪDZEKĻA DATU NOŅEMŠANA**2.1. Noņemšanas procedūra**

Lai noņemtu datus no transportlīdzekļa bloka, operatoram jāveic šādas operācijas:

- jāievieto sava tahogrāfa karte transportlīdzekļa bloka kartes slotā (⁽¹⁾),
- transportlīdzekļa bloka datu noņemšanas savienotājam jāpieslēdz īpašā viediekārta,

(¹) Ievietotā karte aktivizē attiecīgās piekļuves tiesības noņemšanas funkcijai un datiem.

▼ **M1**

- jāizveido savienojums starp īpašo viediekārtu un transportlīdzekļa bloku,
- īpašajā viediekārtā jāizraugās noņemamie dati un jānosūta pieprasījums uz transportlīdzekļa bloku,
- jānobeidz datu noņemšanas sesija.

2.2. Datu noņemšanas protokols

Protokols izveidots pēc vedējsektājsistēmas principa, kurā īpašā viediekārta ir vedēja, bet transportlīdzekļa bloks ir sekotājs.

Paziņojuma struktūras, tipu un plūsmas pamatā ir Atslēgas protokols 2000 (KWP) (ISO 14230-2 Autotransporta līdzekļi — Diagnostikas sistēmas — Atslēgas protokols 2000 — 2. daļa: Datu kanāla līmenis).

Lietojuma līmeņa pamatā ir pašreizējais projekts standartam ISO 14229-1 (Autotransporta līdzekļi — Diagnostikas sistēmas — 1. daļa: Diagnostikas pakalpojumi, 6. versija (2001. gada 22. februāris).

2.2.1. Ziņojumu struktūra

Visi ziņojumi, ar kuriem notiek apmaiņas starp īpašo viediekārtu un transportlīdzekļa bloku, tiek formatizēti struktūrā, kurai ir trīs daļas:

- galvene, kurā ietilpst formāta baid (FMT), mērķbaid (TGT), avota baid (SRC) un var būt arī garuma baid (LEN),
- datu lauks, kurā ietilpst pakalpojuma identifikatora baid (SID) un nenoteikts skaits datu baitu un kurā var būt iekļauts diagnostikas sesijas baid (DS_) vai pārsūtīšanas parametra baid (TRTP vai TREP).
- kontrolsumma, kas sastāv no kontrolsummas baita (CS).

Galvene				Datu lauks					Kontrolsumma
FMT	TGT	SRC	LEN	SID	DATI.	...	...	...	CS
4 baiti				Maksimāli 225 baiti					1 baiti

TGT un SRC baidi reprezentē saņēmēja fizisko adresi un ziņojuma iniciatoru. Vērtības ir F0 Hex īpašajai viediekārtai un EE Hex transportlīdzekļa blokam.

LEN baidi ir datu lauka daļas garums.

Kontrolsummas baidi ir 8 bitu summas 256 moduļu sērija no visiem ziņojuma baitiem, ieskaitot pašu CS baitu.

FMT, SID, DS_, TRTP un TREP tiks definēti šajā dokumentā turpmāk.

Gadījumos, kad ar ziņojumu nosūtāmie dati ir garāki nekā vieta tā datu lauka daļā, ziņojums tiek nosūtīts vairākās daļās. Katrai ziņojuma daļai ir galvene, tāds pats SID, TREP un divu baitu ziņojumu daļu skaitītājs, kas norāda ziņojuma daļas kārtas numuru visā ziņojumā. Kļūdu pārbaudīšanas iespējošanai un pārtraucei īpašā viediekārta (IDE) atzīst visas ziņojuma daļas. IDE var pieņemt ziņojuma daļu, pieprasīt to nosūtīt vēlreiz, pieprasīt transportlīdzekļa blokam nosūtīšanu sākt vēlreiz vai to pārtraukt.

Ja ziņojuma pēdējā daļā datu laukā ir tieši 255 baiti, lai norādītu uz ziņojuma beigām, jāpievieno vēl viena ziņojuma daļa ar tukšu (izņemot SID, TREP un ziņojuma daļu skaitītāju) datu lauku.

Piemērs:

Galvene	SID	TREP	Ziņojums	CS
4 baiti	Garāks par 225 baitiem			

Tiks nosūtīts šādi:

Galvene	SID	TREP	00	01	Ziņojuma 1. daļa	CS
4 baiti	225 baiti					

▼ **M1**

Galvene	SID	TREP	00	01	Ziņojuma 2. daļa	CS
4 baiti	225 baiti					

...

Galvene	SID	TREP	xx	yy	Ziņojuma n-tā daļa	CS
4 baiti	Īsāks par 225 baitiem					

vai arī:

Galvene	SID	TREP	00	01	Ziņojuma 1. daļa	CS
4 baiti	225 baiti					

Galvene	SID	TREP	00	02	Ziņojuma 2. daļa	CS
4 baiti	225 baiti					

...

Galvene	SID	TREP	xx	yy	Ziņojuma n-tā daļa	CS
4 baiti	255 baiti					

Galvene	SID	TREP	xx	yy+1	CS
4 baiti	4 baiti				

2.2.2. Ziņojumu tipi

Datu noņemšanai pārraides protokolam starp transportlīdzekļa bloku un IDE jāapmainās ar astoņu tipu ziņojumiem.

Šie ziņojumi apkopoti tabulā:

Ziņojumu struktūra	Maksimāli 4 baiti Galvene				Maksimāli 255 baiti Dati:			1 baits - Kontrolsumma
	FMT	TGT	SRC	LEN	SID	DS / TRTP	DATL	CS
Pieprasījums sākt komunikāciju	81	EE	F0		81			E0
Pozitīva atbilde sākt komunikāciju	80	F0	EE	03	C1		8F,EA	9B

▼ M1

Ziņojumu struktūra	Maksimāli 4 baiti Galvene				Maksimāli 255 baiti Dati:			1 baiti - Kontr- olsum- ma
	FMT	TGT	SRC	LEN	SID	DS / TRTP	DATI.	CS
Pieprasījums sākt diagnos- tikas sesiju	80	EE	F0	02	10	81		F1
Pozitīva atbilde sākt diagnos- tiku	80	F0	EE	02	50	81		31
Saites pārbaudes pakalpojums Pārbaudīt datu pārraides ātrumu (1. posms)								
9 600 Bd	80	EE	F0	04	87		01,01,01	EC
19 200 Bd	80	EE	F0	04	87		01,01,02	ED
38 400 Bd	80	EE	F0	04	87		01,01,03	ED
57 600 Bd	80	EE	F0	04	87		01,01,04	EF
115 200 Bd	80	EE	F0	04	87		01,01,05	F0
Pozitīva atbilde pārbaudīt pārraides ātrumu	80	F0	EE	02	C7		01	28
Pārbaudīt datu pārraides ātrumu (2. posms)	80	EE	F0	03	87		02,03	ED
Pieprasījums izlādēt	80	EE	F0	0A	35		00,00,0- 0,00,00, FF,FF, FF,FF	99
Pozitīva atbilde uz pieprasī- jumu izlādēt	80	F0	EE	03	75		00,FF	D5
Pieprasījums pārsūtīt datus								
Pārskats	80	EE	F0	02	36	01		97
Darbība	80	EE	F0	06	36	02	Datums	CS
Notikumi un defekti	80	EE	F0	02	36	03		99
Sīki dati par brauk- šanas ātrumu	80	EE	F0	02	36	04		9A
Tehniskie dati	80	EE	F0	02	36	05		9B
Datu noņemšana no kartes	80	EE	F0	02	36	06		9C
Pozitīva atbilde pārsūtīt datus	80	F0	EE	Len	76	TREP	Dati:	CS
Pieprasījums pārtraukt pārsūtīt datu	80	EE	F0	01	37			96
Pozitīva atbilde pārtraukt pārsūtīt datus	80	F0	EE	01	77			D6
Pieprasījums pārtraukt komu- nikāciju	80	EE	F0	01	82			E1
Pozitīva atbilde pārtraukt komunikāciju	80	F0	EE	01	C2			21
Ziņojuma daļas akceptēšana	80	EE	F0	Len	83		Dati:	CS
Negatīva atbilde								
Vispārēja atteice izpildīt komandu	80	F0	EE	03	7F	Sid Req	10	CS

▼ M1

Ziņojumu struktūra	Maksimāli 4 baiti Galvene				Maksimāli 255 baiti Dati:			1 baiti - Kontrolsum- ma
	FMT	TGT	SRC	LEN	SID	DS / TRTP	DATI.	CS
Pakalpojums nav atbalstīts	80	F0	EE	03	7F	Sid Req	11	CS
Apakšfunkcija nav atbalstīta	80	F0	EE	03	7F	Sid Req	12	CS
Nepareizs ziņojuma garums	80	F0	EE	03	7F	Sid Req	13	CS
Nepareizi nosacījumi vai pieprasījuma sekvences kļūda	80	F0	EE	03	7F	Sid Req	22	CS
Pieprasījums ārpus diapazona	80	F0	EE	03	7F	Sid Req	31	CS
Izlāde nav akceptēta	80	F0	EE	03	7F	Sid Req	50	CS
Atbilde kavējas	80	F0	EE	03	7F	Sid Req	78	CS
Dati nav pieejami	80	F0	EE	03	7F	Sid Req	FA	CS

Piezīmes:

- Sid Req = attiecīgā pieprasījuma Sid
- TREP = attiecīgā pieprasījuma TRTP
- aizkrāsotās ailes apzīmē, ka nekas netiek pārraidīts
- Termins "izlāde" (no IDE puses), tiek lietots saskaņā ar ISO 14229. Tas nozīmē to pašu, ko datu noņemšana (no transportlīdzekļa bloka puses).
- Iespējamie divu baitu ziņojuma daļu skaitītāji šajā tabulā nav parādīti.

2.2.2.1. Pieprasījums sākt komunikāciju (SID 81)

Komunikācijas saites izveidošanai ar transportlīdzekļa bloku šo ziņojumu izdod IDE. Sākotnēji komunikācija notiek ar ātrumu 9 600 bodi (līdz pārraides ātrumu, iespējams, maina ar attiecīgu saites pārbaudes pakalpojumu).

2.2.2.2. Pozitīva atbilde sākt komunikāciju (SID C1)

Šo atbildi dod transportlīdzekļa bloks, apstiprinoši atbildot uz pieprasījumu sākt komunikāciju. Tajā ietilpst 2 atslēgas baiti '8F' 'EA', kas norāda, ka bloks atbalsta protokolu ar galveni, kurā ir mērķa, avota un garuma informācija.

2.2.2.3. Pieprasījums sākt diagnostikas sesiju (SID 10)

Ziņojumu ar pieprasījumu sākt diagnostikas sesiju izdod IDE, lai pieprasītu jaunu transportlīdzekļa bloka diagnostikas sesiju. Apakšfunkcija "noklusējuma sesija" (81 Hex) norāda, ka jāsāk standarta diagnostikas sesija.

2.2.2.4. Pozitīva atbilde sākt diagnostiku (SID 50)

Pozitīvu atbildi sākt diagnostikas sesiju nosūta transportlīdzekļa bloks, atbildot apstiprinoši uz diagnostikas sesijas pieprasījumu.

2.2.2.5. Saites pārbaudes pakalpojums (SID 87)

Saites pārbaudes pakalpojumu IDE izmanto datu pārraides ātruma maiņu iniciēšanai. Tas notiek divos posmos. Pirmajā posmā IDE ierosina mainīt datu pārraides ātrumu, norādot jauno ātrumu. Saņemot apstiprinošu atbildi no transportlīdzekļa bloka, IDE izsūta datu pārraides apstiprinājumu transportlīdzekļa blokam (otrais posms). Tad IDE pāriet uz jauno datu pārraides ātrumu. Pēc apstiprinājuma saņemšanas transportlīdzekļa bloks pāriet uz jauno datu pārraides ātrumu.

▼ **M1***2.2.2.6. Pozitīva atbilde saites pārbaude (SID C7)*

Saites pārbaudes pozitīvo atbildi dod transportlīdzekļa bloks, apstiprinoši atbildot uz saites pārbaudes pakalpojuma pieprasījumu (pirmais posms). Jāievēro, ka uz apstiprinājuma pieprasījumu (otrais posms) atbilde netiek dota.

2.2.2.7. Pieprasījums izlādēt (SID 35)

Pieprasījumu izlādēt ziņojumu dod IDE, lai transportlīdzekļa blokam norādītu, ka tiek pieprasīta datu noņemšanas operācija. Atbilstoši ISO 14229 noteiktajām prasībām ir iekļauti dati par pieprasīto datu adresi lielumu un formātu. Ja pirms datu noņemšanas IDE tie nav zināmi, atmiņas adrese tiek iestādīta uz 0, formāts ir nekodēts un nesaspiests, un atmiņas lielums ir iestatīts uz minimālo.

2.2.2.8. Pozitīva atbilde uz pieprasījumu izlādēt (SID 75)

Transportlīdzekļa bloks nosūta apstiprinošu atbildi uz izlādes ziņojumu, lai norādītu IDE, ka transportlīdzekļa bloks ir gatavs datu noņemšanai. Ievērojot standartu ISO 14229, šajā pozitīvās atbildes ziņojumā iekļauti dati, kas IDE norāda, ka turpmākajos pozitīvajos datu pārsūtīšanas ziņojumos būs maksimāli 00FF hex baiti.

2.2.2.9. Pieprasījums pārsūtīt datus (SID 36)

Pieprasījumu pārsūtīt datus nosūta IDE, lai transportlīdzekļa blokam norādītu noņemamo datu tipu. Viena baita pārsūtīšanas pieprasījuma parametrs (TRTP) norāda pārsūtīšanas tipu.

Ir seši datu pārsūtīšanas tipi:

- pārskats (TRTP 01),
- darbības norādītajā datumā (TRTP 02),
- notikumi un defekti (TRTP 03),
- sīki dati par braukšanas ātrumu (TRTP 04),
- tehniskie dati (TRTP 05),
- datu noņemšana no kartes (TRTP 06).

IDE ir obligāti jāpieprasa datu noņemšanas sesijas laikā nosūtīt datu pārsūtīšanas pārskatu (TRTP 01), jo tikai tādējādi tiek nodrošināts, ka transportlīdzekļa bloka sertifikāti tiek ierakstīti noņemtajā datnē (un dod iespējas pārbaudīt elektronisko parakstu).

Otrajā gadījumā (TRTP 02) datu pārsūtīšanas pieprasījuma ziņojumā ietverts norādījums uz to kalendāra dienu reālā laika formātā, par kuru jāņem dati.

2.2.2.10. Pozitīva atbilde pārsūtīt datus (SID 76)

Pozitīvu atbildi pārsūtīt datus transportlīdzekļa bloks nosūta, atbildot uz pieprasījumu pārsūtīt datus. Ziņojums satur pieprasītos datus ar pārsūtīšanas atbildes parametru (TREP), kas atbilst pieprasījuma TRTP.

Pirmajā gadījumā (TREP 01) transportlīdzekļa bloks nosūta datus, kas IDE operatoram palīdz izvēlēties noņemamos datus. Ar šo ziņojumu tiek nosūtīta šāda informācija:

- drošības sertifikāti,
- transportlīdzekļa identifikācija,
- transportlīdzekļa bloka pašreizējais datums un laiks,
- agrākais un vēlākais datums, par kuru ir noņemami dati (transportlīdzekļa bloka dati),
- transportlīdzekļa blokā ievietoto karšu ievietošanas identifikācija,
- iepriekšējā datu noņemšana uzņēmumā,
- uzņēmuma atslēgas,
- iepriekšējā kontrole.

▼ **M1**2.2.2.11. *Pieprasījums pārtraukt pārsūtīt datus (SID 37)*

Pieprasījumu pārtraukt pārsūtīt datus nosūta IDE, lai transportlīdzekļa bloku informētu, ka datu noņemšanas sesija ir pārtraukta.

2.2.2.12. *Pozitīva atbilde pārtraukt pārsūtīt datus (SID 77)*

Pozitīvu atbildi pārtraukt pārsūtīt datus transportlīdzekļa bloks nosūta, apstiprinot pieprasījumu pārtraukt pārsūtīt datus.

2.2.2.13. *Pieprasījums pārtraukt komunikāciju (SID 82)*

Pieprasījumu pārtraukt komunikāciju nosūta IDE, lai atvienotu komunikācijas saiti ar transportlīdzekļa bloku.

2.2.2.14. *Pozitīva atbilde pārtraukt komunikāciju (SID C2)*

Pozitīvu atbildi pārtraukt komunikāciju transportlīdzekļa bloks nosūta, apstiprinot pieprasījumu pārtraukt komunikāciju.

2.2.2.15. *Ziņojuma daļas akceptēšana (SID 83)*

Ziņojuma daļas saņemšanas apstiprinājumu IDE nosūta, lai apstiprinātu katras ziņojuma daļas saņemšanu gadījumos, kad ziņojums tiek pārraidīts vairākās daļās. Datu lauks satur SID, kas saņemts no transportlīdzekļa bloka un 2 baitu kods:

— MsgC + 1 apstiprina ziņojuma daļas numur MsgC pareizu saņemšanu.

Pieprasījums no IDE transportlīdzekļa blokam sūtīt nākamo ziņojuma daļu,

— MsgC norāda uz problēmām, saņemot ziņojuma daļu numur MsgC.

Pieprasījums no IDE transportlīdzekļa blokam ziņojuma daļu sūtīt vēlreiz,

— FFFF pieprasa ziņojumu pārtraukt.

To var izmantot IDE, lai jebkura iemesla dēļ pārtrauktu transportlīdzekļa bloka ziņojuma sūtīšanu.

Ziņojuma pēdējo daļu (LEN baiti < 255) var akceptēt, lietojot kādu no šiem kodiem, bet to var arī neapstiprināt.

Transportlīdzekļa bloka atbildes, kas sastāv no vairākām ziņojuma daļām, ir:

— datu pārraides apstiprinājums (SID 76)

2.2.2.16. *Negatīva atbilde (SID 7F)*

Transportlīdzekļa bloks sūta negatīvu atbildes paziņojumu uz iepriekš minētajiem pieprasījuma ziņojumiem gadījumos, kad transportlīdzekļa bloks tos nevar izpildīt. Ziņojuma datu lauki satur atbildes (7F) SID, pieprasījuma SID un kodu, kas norāda iemeslu, kāpēc tiek dota negatīva atbilde. Izmantojami šādi kodi:

— 10 vispārējs atteikums

Darbība nav veicama turpmāk neminētu iemeslu dēļ

— 11 pakalpojums nav atbalstīts

Pieprasījuma SID nav saprasts

— 12 apakšfunkcijai nav atbalsta

Nav saprasts pieprasījuma DS_ vai TRTP, vai vairāk nav nevienas ziņojuma daļas, kas jāpārraida

— 13 nepareizs ziņojuma garums

Nepareizs saņemtā ziņojuma garums

— 22 nepareizi nosacījumi vai pieprasījuma sekvenču kļūda

Pieprasītais pakalpojums nav aktivizēts, vai pieprasījuma ziņojumā ir sekvenču kļūda

— 31 pieprasījums ārpus diapazona

Nederīgs pieprasījuma parametra ieraksts (datu lauks)

— 50 izlāde nav akceptēta

Pieprasījumu nevar izpildīt (transportlīdzekļa bloks nav attiecīgajā darbības režīmā, vai tam ir iekšējs defekts)

▼ **M1**

— 78 atbilde kavējas

Pieprasīto darbību nav iespējams veikt laikus, un transportlīdzekļa bloks nav gatavs akceptēt citu pieprasījumu

— FA dati nav pieejami

Datu pārraides pieprasījuma objekta transportlīdzekļa blokā nav (piemēram, nav ievietota karte ...)

2.2.3. Ziņojumu plūsma

Parastā ziņojumu plūsma normāli notiekošas datu noņemšanas procedūras laikā ir šāda:

IDE		FE
Pieprasījums sākt komunikāciju	⇒ ⇐	Pozitīva atbilde
Pieprasījums sākt diagnostikas sesiju	⇒ ⇐	Pozitīva atbilde
Pieprasījums izlādēt	⇒ ⇐	Pozitīva atbilde
Pieprasījuma pārsūtīt datus pārskats	⇒ ⇐	Pozitīvas atbilde pārsūtīt
Datu pieprasījums Nr. 2	⇒ ⇐	Pozitīva atbilde Nr. 1
Ziņojuma 1. daļas akceptēšana	⇒ ⇐	Pozitīva atbilde Nr. 2
Ziņojuma 2. daļas akceptēšana	⇒ ⇐	Pozitīva atbilde Nr. m
Ziņojuma m-tās daļas akceptēšana	⇒ ⇐	Pozitīva atbilde (datu lauks < 255 bairi)
Ziņojuma daļas akceptēšana (nav obligāti)	⇒	

...

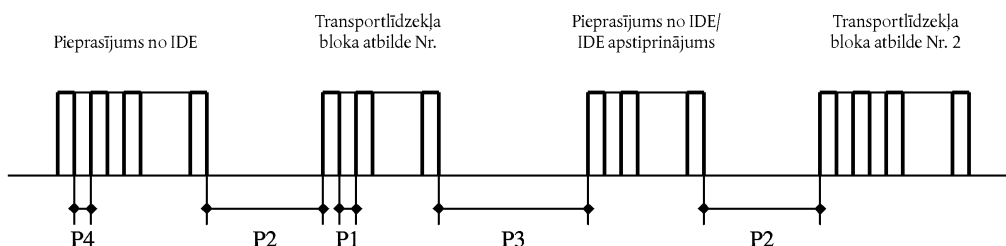
▼ **M1**

IDE		FE
Datu pārsūtīšanas pieprasījums Nr. n	⇒ ⇐	Pozitīva atbilde
Pieprasījums pārtraukt datu pārsūtīšanu	⇒ ⇐	Pozitīva atbilde
Pieprasījums pārtraukt datu nosūtīšanu	⇒ ⇐	Pozitīva atbilde

2.2.4. *Sinhronizācija*

Normālas darbības laikā ir attēlā parādītie sinhronizācijas parametri:

1. attēls

Ziņojumu plūsma, sinhronizācija

Kur:

P1 = starpbaitu laiks transportlīdzekļa bloka atbildē.

P2 = laiks starp IDE pieprasījumu un transportlīdzekļa bloka atbildes sākumu vai starp IDE akceptu un nākamo transportlīdzekļa bloka atbildi.

P3 = laiks starp transportlīdzekļa bloka atbildi un nākamā IDE pieprasījuma sākumu vai starp transportlīdzekļa bloka atbildi un IDE akceptu, vai starp IDE pieprasījumu un IDE nākamo pieprasījumu gadījumos, kad transportlīdzekļa bloks neatbild.

P4 = starpbaitu laiks IDE pieprasījumā.

P5 = P3 paplašinātā vērtība datu noņemšanai no kartes.

Sinhronizācijas parametru pieļaujamās robežvērtības dotas tabulā (noteiktie paplašinātie KWP sinhronizācijas parametri, kurus ātrākai komunikācijai izmanto fiziškai adresācijai)

Sinhronizācija Parametrs	Apakšējā robežvērtība (ms)	Augšējā robežvērtība (ms)
P1	0	20
P2	20	1 000 (*)
P3	10	5 000
P4	5	20
P5	10	20 minūtes

(*) Ja transportlīdzekļa bloks atbild ar negatīvu apstiprinājumu, kurā ietilpst kods, kas nozīmē "pieprasījums saņemts pareizi, atbilde kavējas", šī vērtība tiek paplašināta līdz P3 augšējai robežvērtībai.

▼ M1**2.2.5. Kļūdu apstrāde**

Ja ziņojumapmaiņas laikā notiek kļūda, ziņojumu plūsma tiek manīta atkarībā no vietas, kurā kļūda tiek konstatēta, un ziņojuma, kas ģenerē kļūdu.

2. un 3. attēlā parādītas attiecīgās kļūdu apstrādes procedūras transportlīdzekļa blokam un IDE.

2.2.5.1. Komunikācijas fāzes sākums

Ja komunikācijas fāzes sākumā IDE konstatē kļūdu sinhronizācijā vai bitu plūsmā, līdz pieprasījuma atkārtošanai tas nogaida laiku P3 min.

Ja transportlīdzekļa bloks konstatē sekvenču kļūdu, kas nāk no IDE, tas nesūta atbildi un laiku, kas vienāds ar P3 maks., gaida jaunu ziņojumu ar komunikācijas sākuma pieprasījumu.

2.2.5.2. Komunikācijas fāze

Var definēt divas dažādas kļūdu apstrādes zonas:

1. Transportlīdzekļa bloks konstatē pārsūtīšanas kļūdu

Katrā saņemtajā ziņojumā transportlīdzekļa bloks konstatē sinhronizācijas kļūdas, baitu formāta kļūdas (piemēram, sākuma un beigu bita bojājumus) un struktūras kļūdas (nepareizs saņemto baitu skaits, nepareizs kontrolsummas baits).

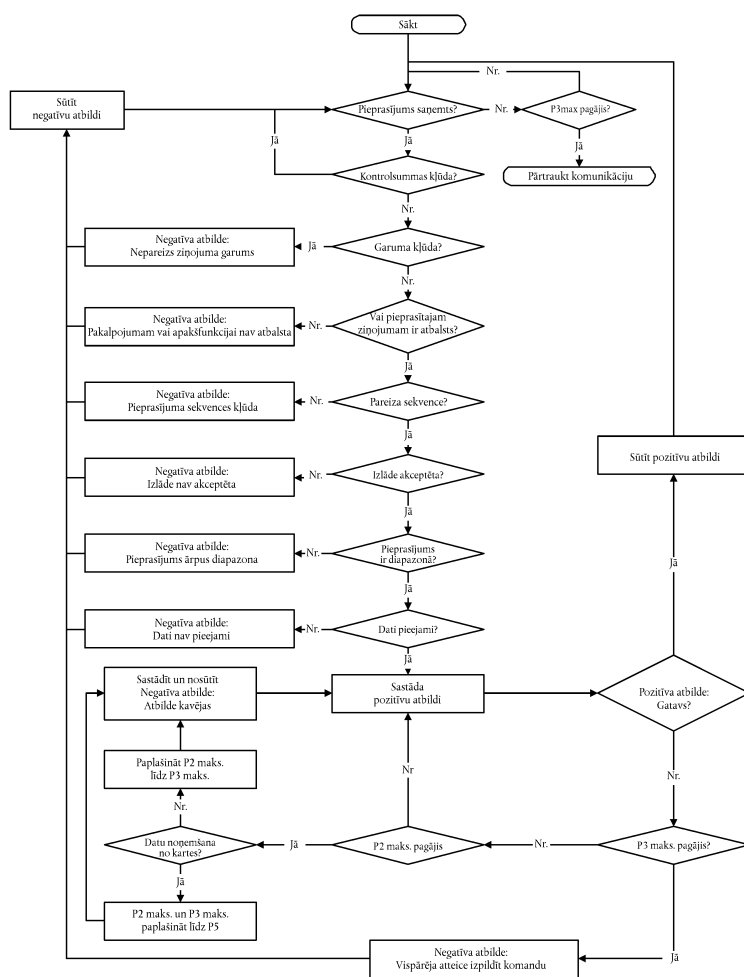
Ja transportlīdzekļa bloks konstatē kādu no minētajām kļūdām, tas nesūta atbildi un saņemto ziņojumu ignorē.

Transportlīdzekļa bloks var konstatēt citas saņemtā ziņojuma formāta vai satura kļūdas (piemēram, ziņojumam nav atbalsta) arī tad, ja ziņojums atbilst attiecībā uz tā garumu un kontrolsummu noteiktajām prasībām; šādā gadījumā transportlīdzekļa bloks atbild IDE ar negatīvas atbildes ziņojumu, kurā norādīts kļūdas raksturs.

▼ M1

2. attēls

Kļūdu apstrāde transportlīdzekļa blokā

2. IDE konstatē pārsūtīšanas kļūdu no transportlīdzekļa bloka

Katrā saņemtajā ziņojumā IDE konstatē sinhronizācijas kļūdas, baitu formāta kļūdas (piemēram, sākuma un beigu bita bojājumus) un struktūras kļūdas (nepareizs saņemto baitu skaits, nepareizs kontrolsummas baits).

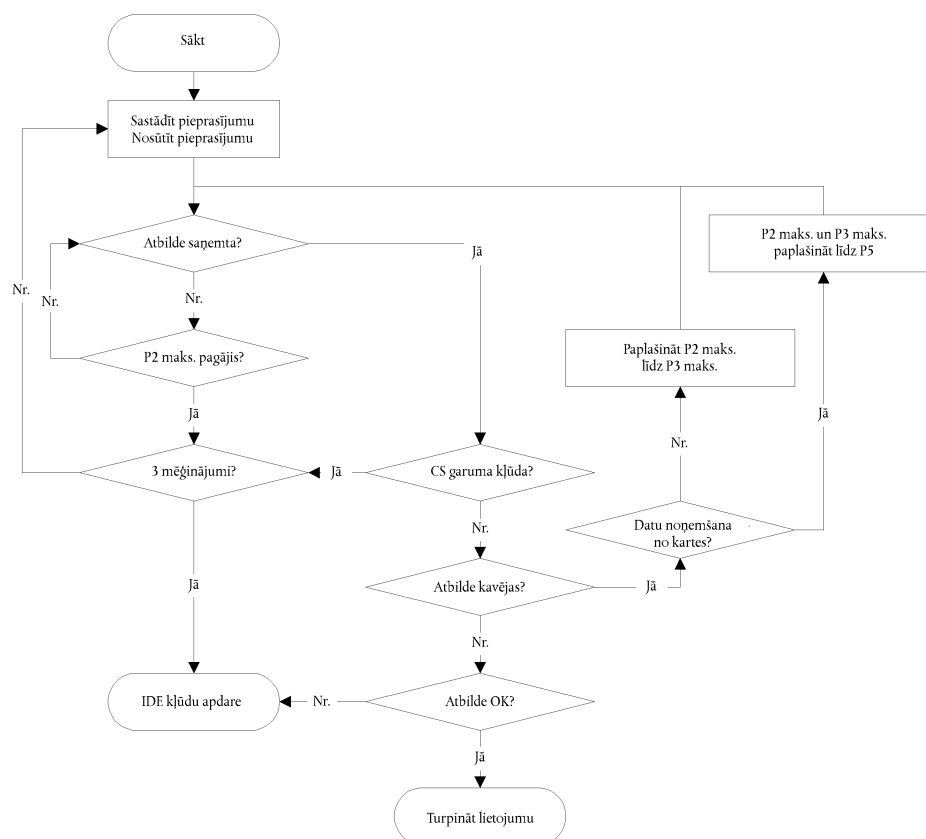
IDE konstatē sekvences kļūdas, piemēram, nepareizs ziņojuma daļu skaitītāja palielinājums secīgi saņemtajos ziņojumos.

Ja IDE konstatē kļūdu vai nav P2 maks. laikā no transportlīdzekļa bloka nav atbildes, pieprasījuma ziņojumu sūta vēl — kopā ne vairāk par trijām reizēm. Šīs kļūdas konstatēšanai ziņojuma daļas apstiprinājums uzskatāms par pieprasījumu transportlīdzekļa blokam.

Līdz nākamā pieprasījuma nosūtīšanai IDE nogaida vismaz P3 min. ilgi; gaidīšanas laiku skaita no pēdējā aprēķinātā stopbita parādīšanās pēc kļūdas konstatēšanas.

▼ **M1**

3. attēls

Kļūdu apstrāde īpašajā viediekārtā (IDE)

▼ **M1****2.2.6. Atbildes ziņojuma saturs**

Šajā punktā noteikts dažādu apstiprinājuma atbilžu ziņojumu datu lauku saturs.

Datu elementi definēti datu vārdnīcā 1. papildinājumā.

2.2.6.1. Pozitīva atbilde nosūtīt datu pārskatu

Ziņojumā "Pozitīva atbilde nosūtīt datu pārskatu" norādītajā secībā sniegti dati par SID 76 Hex, TREP 01 Hex un attiecīgā ziņojuma daļu daļījumu un skaitu:

Datne/Datu elements	Garums (baitos)	Piezīmes
MemberStateCertificate	194	Transportlīdzekļa bloka drošības sertifikāts
VUCertificate	194	
VehicleIdentificationNumber	17	Transportlīdzekļa identifikācija
VehicleRegistrationIdentification	1	
vehicleRegistrationNation	14	
vehicleRegistrationNumber	14	
CurrentDateTime	4	Transportlīdzekļa bloka pašreizējais datums un laiks
VuDownloadablePeriod	4	Laikposms, par kuru noņemami dati
minDownloadableTime	4	
maxDownloadableTime	4	
CardSlotsStatus	1	Transportlīdzekļa blokā ievietoto karšu veidi
VuDownloadActivityData	4	Iepriekšējā datu noņemšana no transportlīdzekļa bloka
downloadingTime	18	
fullCardNumber	36	
companyOrWorkshopName	36	
VuCompanyLocksData	1	Visas saglabātās uzņēmuma atslēgas. Ja iedaļa ir tukša, nosūta tikai noOfLocks = 0
noOfLocks	(98)	
...		
Vu Company Locks Record	4	
lockInTime	4	
lockOutTime	36	
companyName	36	
companyAddress	18	
companyCardNumber	18	
...		
VuControlActivityData	1	Visi transportlīdzekļa blokā saglabātie kontroles ieraksti. Ja iedaļa ir tukša, nosūta tikai noOfControls = 0
noOfControls	(31)	
...		
Vu Control Activity Record	1	
controlType	4	
controlTime	18	
controlCardNumber	4	
downloadPeriodBeginTime	4	
downloadPeriodEndTime	4	
...		
Signature	128	Visu datu (izņemot sertifikātus) RSA paraksts, sākot no VehicleIdentificationNumber līdz pēdējā VuControlActivityRecord ieraksta pēdējam baitam

▼ M1

2.2.6.2. Pozitīva atbilde pārsūtīt datus par darbībām

Ziņojumā "Pozitīva atbilde pārsūtīt datus par darbībām" datu laukā norādītajā secībā sniegti dati par SID 76 Hex, TREP 02 Hex un attiecīgā ziņojuma daļu dalījumu un skaitu:

Datne/Datu elements		Garums (baitos)	Piezīmes
TimeReal		4	Dienas datums, par kuru noņemti dati
OdometerValueMidnight		3	Odometra rādījums tās dienas beigās, par kuru noņemti dati
VuCardIWData noOfVuCardIWRecords		2	Dati par karšu ievietošanas un izņemšanas cikliem
...		(129)	– ja šajā iedaļā datu nav, tiek nosūtīts tikai noOfVuCardWrecords = 0
VuCardIWRecord	cardHolderName	36	– ja ieraksts VuCardWRecord attiecas uz laiku pirms un pēc 00:00 (karte ievietota iepriekšējā dienā) vai pirms un pēc 24:00 (karte izņemta nākamajā dienā), tam pilnībā jāparādās abās attiecīgajās dienās.
	holderSurname	36	
	holderFirstNames	18	
	fullCardNumber	4	
	cardExpiryDate	4	
	cardInsertionTime	3	
	vehicleOdometerValueAtInsertion	1	
	cardSlotNumber	4	
	cardWithdrawalTime	3	
	vehicleOdometerValueAtWithdrawal	1	
	previousVehicleInfo	14	
	vehicleRegistrationIdentification	4	
	vehicleRegistrationNation	4	
	vehicleRegistrationNumber	1	
...			
VuActivityDailyData noOfActivityChanges		2	Slotu statuss pulksten 00:00 un reģistrētās darbību maiņas dienā, par kuru noņem datus.
...			
ActivityChangeInfo		2	
...			
VuPlaceDailyWorkPeriodData noOfPlaceRecords		1	Uz vietām attiecīgie dati, kas reģistrēti dienā, par kuru noņem datus. Ja iedaļa ir tukša, nosūta tikai noOfPlaceRecords = 0
...		(28)	
VuPlaceDailyWorkPeriodRecord	fullCardNumber	18	
	placeRecord	4	
	entryTime	1	
	entryTypeDailyWorkPeriod	1	
	dailyWorkPeriodCountry	1	
	dailyWorkPeriodRegion	1	
	vehicleOdometerValue	3	
...			
VuSpecificConditionData noOfSpecificConditionRecords		2	Dati par īpašajiem nosacījumiem, kas reģistrēti dienā, par kuru noņem datus. Ja iedaļa ir tukša, nosūta tikai noOfSpecificConditionRecords = 0
...		(5)	
SpecificConditionRecord	EntryTime	4	
	specificConditionType	1	
...			
Signature		128	Visu datu RSA paraksts, sākot no TimeReal līdz pēdējā īpaša nosacījuma ieraksta pēdējam baitam.

▼ M1

2.2.6.3. Pozitīva atbilde pārsūtīt datus par notikumiem un defektiem

Ziņojuma "Pozitīva atbilde pārsūtīt datus par notikumiem un defektiem" datu laukā norādītajā secībā sniegti dati par SID 76 Hex, TREP 03 Hex un attiecīgā ziņojuma daļu dalījumu un skaitu:

Datne/Datu elements		Garums (baitos)	Piezīmes
VuFaultData			
NoOfVuFaults		1	Visi transportlīdzekļa blokā saglabātie vai tajā notiekošie defekti Ja iedaļa ir tukša, nosūta tikai noOfVuFaults = 0
...		(82)	
VuFaultRecord	FaultType	1	
	FaultRecordPurpose	1	
	FaultBeginTime	4	
	FaultEndTime	4	
	CardNumberDriverSlotBegin	18	
	CardNumberCodriverSlotBegin	18	
	CardNumberDriverSlotEnd	18	
	CardNumberCodriverSlotEnd	18	
...			
VuEventData			
NoOfVuEvents		1	Visi notikumi (izņemot ātruma pārsniegšanu), kas saglabāti transportlīdzekļa blokā, vai tajā notiek Ja iedaļa ir tukša, nosūta tikai noOfVuEvents = 0
...		(83)	
VuEventRecord	EventType	1	
	EventRecordPurpose	1	
	EventBeginTime	4	
	EventEndTime	4	
	CardNumberDriverSlotBegin	18	
	CardNumberCodriverSlotBegin	18	
	CardNumberDriverSlotEnd	18	
	CardNumberCodriverSlotEnd	18	
	SimilarEventsNumber	1	
...			
VuOverSpeedingControlData			
LastOverspeedControlTime		4	Dati, kas attiecas uz pēdējo ātruma pārsniegšanas kontroli (noklusējuma vērtība, ja datu nav)
FirstOverspeedSince		4	
NumberOfOverspeedSince		1	
VuOverSpeedingEventData			
NoOfVuOverSpeedingEvents		1	Visi transportlīdzekļa blokā saglabātie dati par ātruma pārsniegšanu. Ja iedaļa ir tukša, nosūta tikai noOfVuOverSpeedingEvents = 0
...		(31)	
VuOverSpeedingEventRecord	EventType	1	
	EventRecordPurpose	1	
	EventBeginTime	4	
	EventEndTime	4	
	MaxSpeedValue	1	
	AverageSpeedValue	1	
	CardNumberDriverSlotBegin	18	
	SimilarEventsNumber	1	
...			
VuTimeAdjustmentData			
NoOfVuTimeAdjRecords		1	Visas laika skaitīšanas korekcijas, kas saglabātas transportlīdzekļa blokā (ārpus pilnas kalibrēšanas struktūras). Ja iedaļa ir tukša, nosūta tikai noOfVuTimeAdjRecords = 0
...		(98)	
VuTimeAdjustmentRecord	OldTimeValue	4	
	NewTimeValue	4	
	WorkshopName	36	
	WorkshopAddress	36	
	WorkshopCardNumber	18	
...			
Signature		128	Visu datu RSA paraksts, sākot no noOfVuFaults līdz pēdējās laika skaitīšanas korekcijas ieraksta pēdējam baitam.

▼ M1

2.2.6.4. Pozitīva atbilde pārsūtīt sīkus datus par ātrumu

Ziņojumā "Pozitīva atbilde pārsūtīt sīkus datus par ātrumu" datu laukā norādītajā secībā sniegti dati par SID 76 Hex, TREP 04 Hex un attiecīgā ziņojuma daļu dalījumu un skaitu:

Datne/Datu elements		Garums (baitos)	Piezīmes
VuDetailedSpeedData			
NoOfSpeedBlocks		2	Visas laika skaitīšanas korekcijas, kas saglabātas transportlīdzekļa blokā (ārpus pilnas kalibrēšanas struktūras). ja iedaļa ir tukša, nosūta tikai noOfVuTimeAdjRecords = 0.
...			
VuDetailedSpeedBlock	SpeedBlockBeginDate	4	
	speedsPerSecond	60	
...			
Signature		128	Visu datu RSA paraksts, sākot no noOfVuFaults līdz pēdējās laika skaitīšanas korekcijas ieraksta pēdējam baitam.

2.2.6.5. Pozitīva atbilde pārsūtīt datus par tehniskajiem datiem

Ziņojumā "Pozitīva atbilde pārsūtīt datus par tehniskajiem datiem" datu laukā norādītajā secībā sniegti dati par SID 76 Hex, TREP 05 Hex un attiecīgā ziņojuma daļu dalījumu un skaitu:

Datne/Datu elements		Garums (baitos)	Piezīmes
VuIdentification			
vuManufacturerName		36	
vuManufacturerAddress		36	
vuPartNumber		16	
vuSerialNumber		8	
vuSoftwareIdentification			
vuSoftwareVersion		4	
vuSoftInstallationDate		4	
vuManufacturingDate		4	
vuApprovalNumber		8	
SensorPaired			
sensorSerialNumber		8	
sensorApprovalNumber		8	
sensorPairingDateFirst		4	
VuCalibrationData			
noOfVuCalibrationRecords		1	Visi transportlīdzekļa blokā saglabātie kalibrēšanas ieraksti.
...		(164)	
VuCalibrationRecord	calibrationPurpose	1	
	workshopName	36	
	workshopAddress	36	
	workshopCardNumber	18	
	workshopCardExpiryDate	4	
	vehicleIdentificationNumber	17	
	vehicleRegistrationIdentification		
	vehicleRegistrationNation	1	
	vehicleRegistrationNumber	14	
	wVehicleCharacteristicConstant	2	
	kConstantOfRecordingEquipment	2	
	lTyreCircumference	2	
	tyreSize	15	
	authorisedSpeed	1	
	oldOdometerValue	3	
	newOdometerValue	3	
	oldTimeValue	4	
	newTimeValue	4	
	nextCalibrationDate	4	
...			
Signature		128	Visu datu RSA paraksts, sākot no vuManufacturerName līdz VuCalibrationRecord ieraksta pēdējam baitam.

▼ **M1****2.3. Elektroniskā veidā pārsūtīto datu glabāšana**

Ja datu noņemšanas sesijā datus pārsūta no transportlīdzekļa bloka, IDE saglabā vienā datnē visus noņemšanas sesijā no transportlīdzekļa bloka saņemtos datus, kas nosūtīti ar ziņojumu par pozitīvu atbildi nosūtīt datus. Saglabātajos datos nav ziņojumu galveņu, ziņojuma daļu skaitītāju, tukšu ziņojumu daļu un kontrolsummu, bet tajos ir SID un TREP (tikai no pirmās ziņojuma daļas, ja dati nosūtīti ar vairākām ziņojuma daļām).

3. DATU NOŅĒMŠANAS PROTOKOLS NO TAHOGRĀFA KARTĒM**3.1. Piemērošanas joma**

Šajā punktā aprakstīta tieša datu noņemšana no tahogrāfa kartēm uz īpašajām viediekārtām (IDE). IDE nav drošības vides sastāvdaļa; tāpēc netiek veikta autentizācija starp karti un IDE.

3.2. Definīcijas

Datu noņemšanas sesija: Ikviena reize, kad tiek veikta ICC datu noņemšana. Sesijā ietilpst visa procedūra no ICC atiestatīšanas, ko veic interfeisa ierīce, līdz ICC deaktivācijai (kartes izņemšanai vai nākamajai atiestatīšanai).

Parakstīta datu datne: Datne no ICC. Datni pārnes uz interfeisa ierīci teksta informācijas veidā. ICC datne tek sajaukta un parakstīta, un paraksts tiek nosūtīts uz interfeisa ierīci.

3.3. Datu noņemšana no kartes

Datu noņemšanai no kartes ir šādi posmi:

- kartes elementārdatnēs ICC un IC kopējās informācijas noņemšana. Šī informācija nav obligāta un netiek aizsargāta ar elektronisko parakstu;
- Card_Certificate un CA_Certificate elementārdatņu noņemšana. Šī informācija netiek aizsargāta ar elektronisko parakstu.
Šie datnes obligāti jānoņem katras datu noņemšanas sesijas laikā.
- noņem citus lietojuma datu elementārdatnes (no Tachograf DF), izņemot elementārdatni Card_Download. Šī informācija tiek aizsargāta ar elektronisko parakstu;
 - katrā datu noņemšanas sesijā obligāti jānoņem vismaz elementārdatnes Application_Identification un ID.
- noņemot datus no vadītāja kartes, ir obligāti jānoņem arī šādi elementārdatnes:
 - Events_Data,
 - Faults_Data,
 - Driver_Activity_Data,
 - Vehicles_Used,
 - Places,
 - Control_Activity_Data,
 - Specific_Conditions.
- noņemot datus no vadītāja kartes, elementārdatnē CardDownload aktualizē LastCard_Download datumu;
- noņemot datus no darbnīcas kartes, elementārdatnē Card_Download atiestata kalibrēšanas reižu skaitītāju;

3.3.1. Inicializācijas secība

IDE inicializē secību šādi:

Karte	Virzienš	IDE/IFD	Nozīme/Piezīmes
	↩	Aparatūras atiestatīšana	
ATR	⇒		

▼ **M1**

Pēc izvēles var izmantot PPS, lai pārslēgtu augstāku datu pārraides ātrumu, ja ICC to atbalsta.

3.3.2. *Neparakstītu datu datņu sekvence*

Datu ņemšanas secība no ICC, IC, Card_Certificate un CA_Certificate ir šāda:

Karte	Virzī- ns	IDE/IFD	Nozīme/Piezīmes
	↩	Izraugās datni	Pēc datnes identifikatoriem izraugās datni
OK	⇒		
	↩	Read Binary	Ja kartē ir vairāk datu, nekā ietilpst kartes nolasītāja buferī, komanda jāatkārto tikmēr, kamēr tiek nolasīts visa datne.
Datnes dati OK	⇒	Saglabā datus ESM	saskaņā ar 3.4 (Datu glabāšanas formāts)

Piezīme: Pirms izraudzīties elementārdatni Card_Certificate, jāizraugās taho-grāfa lietojums Tachograph Application (izmantojot lietojuma identifikāciju AID).

3.3.3. *Parakstītu datu datņu sekvence*

Visiem datnēm, kas jāņem kopā ar to parakstu, ir jāizmanto šāda sekvence:

Karte	Virzī- ns	IDE/IFD	Nozīme/Piezīmes
	↩	Select File	
OK	⇒		
	↩	Perform hash of File	Aprēķina jaukšanas vērtību no izraudzītā datnes datu satura, izmantojot noteikto jaukšanas algoritmu saskaņā ar 11. papildinājumu. Šī komanda nav noteikta ISO standartos.
Aprēķina datnes izjaukumu un uz laiku saglabā jaucējvērtību			
OK	⇒		
	↩	Read Binary	Ja kartē ir vairāk datu, nekā ietilpst kartes nolasītāja buferī, komanda jāatkārto tikmēr, kamēr tiek nolasīts visa datne.
Datnes dati OK	⇒	Saņemtos datus saglabā ESM	saskaņā ar 3.4 (Datu glabāšanas formāts)
	↩	PSO: Elektroniskā paraksta aprēķināšana	

▼ **M1**

Karte	Virziena	IDE/IFD	Nozīme/Piezīmes
Veic aizsardzības operāciju "aprēķināt elektronisko parakstu", izmantojot uz laiku saglabāto jaucējvērtību			
Paraksts OK	⇒	Pievieno datus iepriekš saglabātajiem datiem ESM	saskaņā ar 3.4 (Datu glabāšanas formāts)

3.3.4. Kalibrēšanas reižu skaitītāja atiestatīšanas sekvenca

Secība, kādā atiestatīt NoOfCalibrationsSinceDownload skaitītāju elementārdatnē Card_Download darbnīcas kartē, ir šāda:

Karte	Virziena	IDE/IFD	Nozīme/Piezīmes
	⇐	Select File EF Card_Download	Izraugās pēc datnes identifikatoriem
OK	⇒		
	⇐	Update Binary NoOfCalibrations SinceDownload = '0000'	
Atiestata datu noņemšanas numuru no kartes			
OK	⇒		

3.4. Datu saglabāšanas formāts**3.4.1. Ievads**

Noņemtie dati jā saglabā, ievērojot šādus nosacījumus:

- dati jā saglabā caurspīdīgā veidā. Tas nozīmē, ka baitu secība, kā arī bitu secība baitā, kas ir nosūtīta no kartes, jāpatur saglabāšanas laikā;
- visi vienā datu noņemšanas sesijā no kartes noņemtie datnes ārējā glabāšanas vidē (ESM) tiek saglabāti vienā datnē.

3.4.2. Datnes formāts

Datnes formāts ir vairāku TLV objektu konkatēnācija.

Elementārdatnes EF birka ir datnes ID plus papildinājums "00".

Elementārdatnes EF paraksta birka ir datnes ID plus papildinājums "01".

Divu baitu vērtības garums. Vērtība definē baitu skaitu vērtības laukā. Vērtība "FF FF" ir garuma lauks, kas rezervēts turpmākai izmantošanai.

Ja datne netiek noņemta, nedrīkst saglabāt jebko, kas saistīts ar datni (birku un nulles garumu).

Paraksts jā saglabā kā nākamais TLV objekts aiz TLV objekta, kas satur datnes datus.

Definīcija	Nozīme	Garums
FID (2 Baiti) "00"	Elementārdatnes EF birka (datnes ID)	3 baiti
FID (2 Baiti) "01"	Elementārdatnes paraksta birka (datnes ID)	3 baiti

▼ **M1**

Definīcija	Nozīme	Garums
xx xx	Vērtības lauka garums	2 baiti

Ārējā glabāšanas vidē (ESM) noņemtajā datnē saglabāto datu paraugs:

Birka	Garums	Vērtība
00 02 00	00 11	ICC elementārdatnes dati
C1 00 00	00 C2	Card_Certificate elementārdatnes dati
		...
05 05 00	0A 2E	Vehicles_Used elementārdatnes dati
05 05 01	00 80	Vehicles_Used elementārdatnes paraksts

4. DATU NOŅEMŠANA NO TAHOGRĀFA KARTES CAUR TRANSPORTLĪDZEKĻA BLOKU

Transportlīdzekļa blokam jānodrošina iespējas noņemt datus no tajās ievietotās vadītāja kartes uz pievienoto īpašo viedierīci (IDE).

Šā režīma iniciēšanai IDE nosūta transportlīdzekļa blokam ziņojumu "pieprasījums pārsūtīt datus to noņemšanai no kartes" (sk. 2.2.2.9).

Tad saskaņā ar 3. punktā noteikto datu noņemšanas protokolu datni pa datnei transportlīdzekļa bloks noņem datus no kartes, un visus no kartes saņemtos datus, kas iekapsulēti ziņojumā "pozitīva atbilde pārsūtīt datus", nosūta uz IDE atbilstošās TLV datnes formātā (sk. 3.4.2).

IDE izgūst kartes datus no ziņojuma "pozitīva atbilde pārsūtīt datus" (noņemot visas galvenes, visus SID, TREP, ziņojuma daļu skaitītājus un kontrolsummas), un tos saglabā vienā fiziskā datnē saskaņā ar 2.3. punktu.

Tad transportlīdzekļa bloks, ja vajadzīgs, aktualizē vadītāja kartes Control_Activity_Data vai Card_Download datni.

▼ M1

8. papildinājums

KALIBRĒŠANAS PROTOKOLS

SATURS

1.	Ievads ...	448
2.	Termini, definīcijas un norādes ...	448
3.	Pakalpojumu apraksts ...	448
3.1.	Pieejamie pakalpojumi ...	448
3.2.	Atbildes kodi ...	449
4.	Komunikācijas pakalpojumi ...	449
4.1.	Pakalpojums StartCommunication ...	449
4.2.	Pakalpojums StopCommunication ...	451
4.2.1.	Ziņojuma apraksts ...	451
4.2.2.	Ziņojuma formāts ...	452
4.2.3.	Parametra definīcija ...	453
4.3.	Pakalpojums TesterPresent ...	453
4.3.1.	Ziņojuma apraksts ...	453
4.3.2.	Ziņojuma formāts ...	453
5.	Vadības pakalpojumi ...	454
5.1.	Pakalpojums StartDiagnosticSession ...	454
5.1.1.	Ziņojuma apraksts ...	454
5.1.2.	Ziņojuma formāts ...	455
5.1.3.	Parametra definīcija ...	456
5.2.	Pakalpojums SecurityAccess ...	456
5.2.1.	Ziņojuma apraksts ...	456
5.2.2.	Ziņojuma formāts: SecurityAccess — requestSeed ...	457
5.2.3.	Ziņojuma formāts: SecurityAccess — sendKey ...	458
6.	Datu pārraides pakalpojumi ...	459
6.1.	Pakalpojums DataByIdentifier ...	459
6.1.1.	Ziņojuma apraksts ...	459
6.1.2.	Ziņojuma formāts ...	459
6.1.3.	Parametra definīcija ...	460
6.2.	Pakalpojums WriteDataByIdentifier ...	461
6.2.1.	Ziņojuma apraksts ...	461
6.2.2.	Ziņojuma formāts ...	461
6.2.3.	Parametra definīcija ...	462
7.	Testa impulsu vadība — ieejas/izejas signāla vadības funkcionālais bloks ...	462
7.1.	InputOutputControlByIdentifier pakalpojums ...	462
7.1.1.	Ziņojuma apraksts ...	462
7.1.2.	Ziņojuma formāts ...	463
7.1.3.	Parametra definīcija ...	464
8.	dataRecords formāti ...	465
8.1.	Pārraidīto parametru vērtību diapazons ...	465
8.2.	dataRecords formāti ...	466

▼ **M1****1. IEVADS**

Šajā papildinājumā aprakstīts, kā notiek datu apmaiņa starp transportlīdzekļa bloku un testeru pa K-līniju, kas veido 6. papildinājumā aprakstīto kalibrēšanas interfeisa daļu. Tajā aprakstīta arī ieejas/izejas signāla līnijas vadība kalibrēšanas savienojumā.

Komunikāciju izveidošana K-līnijā aprakstīta 4. iedaļā "Komunikācijas pakalpojumi".

Šajā papildinājumā K-līnijas vadības jomas noteikšanai dažādos apstākļos izmantots jēdziens par diagnostikas "sesijām". Noklusējuma sesija ir "StandardDiagnosticSession" kad visus datus var nolasīt caur transportlīdzekļa bloku, bet caur transportlīdzekļa bloku nevar ierakstīt nekādus datus.

Diagnostikas sesijas izraudzīšanās aprakstīta 5. iedaļā "Vadības pakalpojumi".

"ECUProgrammingSession" dod iespējas ierakstīt datus transportlīdzekļa blokā. Ievadot kalibrēšanas datus (097. un 098. prasība), transportlīdzekļa blokam turklāt jābūt KALIBRĒŠANAS režīmā.

Datu pārsūtīšana pa K-līniju aprakstīta 6. iedaļā "Datu pārraides pakalpojumi". Pārraidīto datu formāti precīzi norādīti 8. iedaļā "dataRecords formāti".

"ECUAdjustmentSession" dod iespējas izraudzīties kalibrēšanas Ieejas/Izejas signāla līnijas režīmu caur K-līnijas interfeisu. Kalibrēšanas Ievada/izejas signāla līnijas vadība aprakstīta 7. iedaļā "Testa impulsu vadība — Ieejas/izejas funkcionālā bloka vadība".

Šajā dokumentā testera adrese ir norādīta ar 'tt'. Testeriem var būt vēlamās adreses, transportlīdzekļa blokam pareizi jāatbild uz jebkuru testera adresi. Transportlīdzekļa bloka fiziskā adrese ir 0xEE.

2. TERMINI, DEFINĪCIJAS UN NORĀDES

Protokolu, ziņojumu un kļūdu kodu pamatā ir pašreizējais projekts standartam ISO 14229-1 (Autotransporta līdzekļi — Diagnostikas sistēmas — 1. daļa: Diagnostikas pakalpojumi, 6. versija (2001. gada 22. februāris)).

Pakalpojumu identifikatoriem, pakalpojumu pieprasījumiem un atbildēm, kā arī standarta parametriem izmantots baitu kodējums un heksadecimālās vērtības.

Ar terminu "testeris" apzīmē iekārtu, kuru izmanto programmēšanas/kalibrēšanas datu ievadīšanai transportlīdzekļa blokā.

Termini "klients" un "serveris" attiecīgi apzīmē testeru un transportlīdzekļa bloku.

Ar terminu ECU apzīmē elektronisku vadības ierīci "Electronic Control Unit", un tas attiecas uz transportlīdzekļa bloku.

Atsauces:

ISO 14230-2:

(ISO 14230-2 Autotransporta līdzekļi — Diagnostikas sistēmas — Atslēgas protokols 2000 — 2. daļa: Datu kanāla līmenis. Pirmā redakcija: 1999. Autotransporta līdzekļi — Diagnostikas sistēmas.

3. PAKALPOJUMU APRAKSTS**3.1. Pieejamie pakalpojumi**

Tabulā dots pārskats par reģistrācijas ierīcē pieejamajiem pakalpojumiem, kuri definēti šajā dokumentā.

Tabulā norādīti pakalpojumi, kas pieejami iespējotā diagnostikas sesijā.

- Pirmajā ailē uzskaitīti pieejamie pakalpojumi,
- otrajā ailē norādīts tās šā papildinājuma iedaļas numurs, kurā pakalpojums definēts sīkāk,
- trešajā ailē norādītas pieprasījuma ziņojumos norādāmās pakalpojumu identifikatoru vērtības,
- ceturtajā ailē noteikti "StandardDiagnosticSession" (SD) pakalpojumi, kas jāveic visos transportlīdzekļa blokos,
- piektajā ailē noteikti "ECUAdjustmentSession" (ECUAS) pakalpojumi, kas jāveic, lai nodrošinātu ieejas/izejas signāla līnijas vadību uz transportlīdzekļa bloka priekšējā paneļa kalibrēšanas savienojuma,
- sestajā ailē noteikti "ECUProgrammingSession" (ECUPS) pakalpojumi, kas jāveic, lai nodrošinātu parametru programmēšanu transportlīdzekļa blokā.

▼ M1

1. tabula

Pakalpojumu identifikatori

Diagnosticas pakalpojuma nosaukums	Iedaļas Nr.	SID Req. vertība	Diagnosticas sesija		
			SD	ECUAS	ECUPS
StartCommunication	4.1	81	■	■	■
StopCommunication	4.2	82	■		
TesterPresent	4.3	3E	■	■	■
StartDiagnosticSession	5.1	10	■	■	■
SecurityAccess	5.2	27	■	■	■
ReadDataByIdentifier	6.1	22	■	■	■
WriteDataByIdentifier	6.2	2E			■
InputOutputControlByIdentifier	7.1	2F		■	

? Simbols norāda, ka attiecīgajā diagnostikas sesijā pakalpojums ir obligāts. Ja simbola nav, tad tas norāda, ka attiecīgajā diagnostikas sesijā pakalpojums nav atļauts.

3.2. Atbildes kodi

Atbildes kodi definēti visiem pakalpojumiem.

4. KOMUNIKĀCIJAS PAKALPOJUMI

Daži pakalpojumi ir vajadzīgi komunikācijas izveidošanai un uzturēšanai. Tie neparādās lietojuma līmenī. Izmantošanai pieejamie pakalpojumi norādīti tabulā:

2. tabula

Komunikācijas pakalpojumi

Pakalpojuma nosaukums	Apraksts
StartCommunication	Klients pieprasa sākt komunikācijas sesiju ar serveri(iem).
StopCommunication	Klients pieprasa pārtraukt aktīvo komunikācijas sesiju
TesterPresent	Klients norāda uz serveri, ka tas joprojām ir pieejams

StartCommunication Service izmanto komunikācijas sākšanai. Jebkura pakalpojuma izpildei ir jāinicializē komunikācija, un komunikācijas parametriem jāatbilst vajadzīgajam darbības režīmam.

4.1. StartCommunication Service

Pēc sākotnējās norādes StartCommunication saņemšanas transportlīdzekļa bloks pārbauda, vai ar esošajiem nosacījumiem var inicializēt pieprasīto komunikācijas saiti. Komunikācijas saites iniciācijai derīgie nosacījumi aprakstīti dokumentā ISO 14230-2.

Tad transportlīdzekļa bloks veic visas komunikācijas saites inicializēšanai vajadzīgās darbības un nosūta StartCommunication sākotnējo atbildi ar izraudzītajiem pozitīvās atbildes parametriem.

Ja transportlīdzekļa bloks, kas jau ir inicializēts (un sācis diagnostikas sesiju), saņem jaunu StartCommunication pieprasījumu (piemēram, izgūšanas kļūdas dēļ testerī), pieprasījums jāakceptē un transportlīdzekļa bloks jāinicializē atkārtoti.

Ja komunikācijas saiti kāda iemesla dēļ inicializēt nav iespējams, transportlīdzekļa bloks turpina darboties tāpat kā tieši pirms mēģinājuma inicializēt komunikācijas saiti.

Pieprasījumam StartCommunication jābūt ar fizisku adresi.

Transportlīdzekļa bloku pakalpojumiem inicializē ar "ātrās inicializācijas" paņēmieni,

▼ **M1**

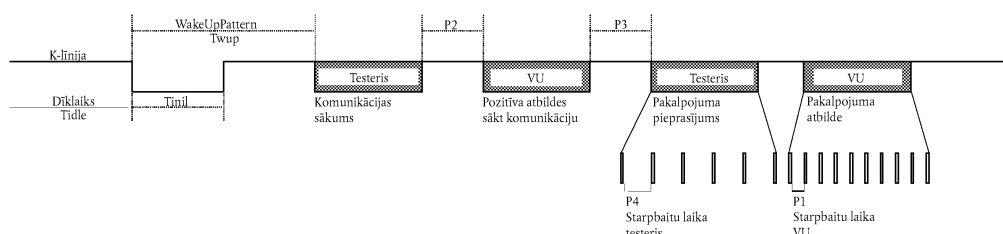
- pirms visām darbībām ir maģistrāles dīklaiks,
- tad testeris nosūta inicializēšanas šablonu,
- visa komunikācijas izveidošanai vajadzīgā informācija ir transportlīdzekļa bloka atbildes ziņojumā.

Pēc inicializēšanas pabeigšanas

- visi komunikācijas parametri ir iestatīti uz vērtībām, kas pēc atslēgas baidiem norādīti 4. tabulā,
- transportlīdzekļa bloks gaida pirmo pieprasījumu no testera,
- transportlīdzekļa bloks ir noklusējuma diagnostikas režīmā, t. i., Standard-DiagnosticSession,
- kalibrēšanas ieejas/izejas signāla līnija ir noklusējuma stāvoklī, t. i., atspējota.

Datu pārraides ātrums pa K-līniju ir 10 400 bodi.

Testeris sāk ātro inicializēšanu, K- līnijā pārraidot modināšanas šablonu (Wup). Šablons sākas pēc dīklaika K-līnijā ar ātrdarbīgu Tinil. Testeris nosūta StartCommunication Service pirmo bitu pēc Twup laika, kas seko impulsa pirmajai aizmugurējai fronteī.

Ātrās inicializēšanas un komunikācijas sinhronizācijas laika vērtības kopumā norādītas tabulās turpmāk. Dīklaiks var būt dažāds:

- pirmajai nosūtīšanai pēc barošanas sprieguma pieslēgšanas $T_{idle} = 300$ ms;
- pēc StopCommunication pakalpojuma izpildīšanas $T_{idle} = P3$ min;
- pēc komunikācijas pārtraukšanas ar $P3$ max pārtraukumu $T_{idle} = 0$.

3. tabula

Ātrās inicializēšanas sinhronizācijas laika vērtības

Parametrs		minimālā vērtība	maksimālā vērtība
Tinil	25 ± 1 ms	24 ms	26 ms
Twup	50 ± 1 ms	49 ms	51 ms

4. tabula

Komunikācijas sinhronizācijas laika vērtības

Sinhronizācijas parametrs	Parametra apraksts	Apakšējā robežvērtība (ms)	Augšējā robežvērtība (ms)
		minimāli	maksimāli
P1	Starpbaitu laiks transportlīdzekļa bloka atbildē	0	20
P2	Laiks starp testera pieprasījumu un transportlīdzekļa bloka atbildi vai divām transportlīdzekļa bloka atbildēm	25	250
P3	Laiks starp transportlīdzekļa bloka atbildi un testera nākamo pieprasījumu	55	5 000
P4	Starpbaitu laiks testera pieprasījumā	5	20

Ātrās inicializēšanas ziņojumu formāts sīkāk norādīts nākamajās tabulās:

▼ **M1**

5. tabula

A StartCommunication pieprasījuma ziņojumson kérésűzenet

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#1	Formāta bails — fiziskā adresēšana	81	FMT
#2	Mērķa adreses bails	EE	TGT
#3	Avota adreses bails	tt	SRC
#4	StartCommunication pieprasījuma pakalpojums	81	SCR
#5	Kontrolsumma	00-FF	CS

6. tabula

StartCommunication pozitīvas atbildes ziņojums

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#1	Formāta bails — fiziskā adresēšana	80	FMT
#2	Mērķa adreses bails	tt	TGT
#3	Avota adreses bails	EE	SRC
#4	Papildu garuma bails	03	LEN
#5	StartCommunication pozitīvas atbildes pakalpojuma identifikācija	C1	SCRPR
#6	1. atslēgas bails	EA	KB1
#7	2. atslēgas bails	8F	KB2
#8	Kontrolsumma	00-FF	CS

Uz StartCommunication pieprasījuma ziņojumu nav atbildes, ja nav pozitīvas atbildes ziņojuma, ko pārraidīt; tad transportlīdzekļa bloks netiek iniciēts, nekas netiek pārsūtīts un tas paliek parastajā darbības režīmā.

4.2. StopCommunication pakalpojums**4.2.1. Ziņojuma apraksts**

Šā komunikācijas līmeņa pakalpojuma uzdevums ir pārtraukt komunikācijas sesiju.

Saņemot StopCommunication sākotnējās norādes, transportlīdzekļa bloks pārbauda, vai kārtējie nosacījumi dod iespējas šo komunikāciju pārtraukt. Šādā gadījumā transportlīdzekļa bloks veic visas šīs komunikācijas pārtraukšanai vajadzīgās darbības.

Ja komunikāciju iespējams pārtraukt, transportlīdzekļa bloks pirms komunikācijas izbeigšanas izdod StopCommunication sākuma norādes ziņojumu ar izraudzītajiem pozitīvās atbildes parametriem.

Ja kāda iemesla dēļ komunikāciju izbeigt nevar, transportlīdzekļa bloks izdod StopCommunication sākotnējo norādi ar negatīvās atbildes izraudzīto parametru.

Ja transportlīdzekļa bloks konstatē P3 maks. ilgu kavējumu, komunikācija jāizbeidz, neizdodot nekādu sākotnējo norādi.

4.2.2. Ziņojuma formāts

Ātrās inicializēšanas sākotnējo ziņojumu formāts sīkāk norādīts nākamajās tabulās:

▼ **M1**

7. tabula

StopCommunication pieprasījuma ziņojums

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#1	Formāta baits — fiziskā adresēšana	80	FMT
#2	Mērķa adreses baits	EE	TGT
#3	Avota adreses baits	tt	SRC
#4	Papildu garuma baits	01	LEN
#5	StopCommunication pakalpojuma pieprasījuma identifikācija	82	SPR
#6	Kontrolsumma	00-FF	CS

8. tabula

StopCommunication pozitīvas atbildes ziņojums

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#1	Formāta baits — fiziskā adresēšana	80	FMT
#2	Mērķa adreses baits	tt	TGT
#3	Avota adreses baits	EE	SRC
#4	Papildu garuma baits	01	LEN
#5	StopCommunication pozitīvas atbildes pakalpojuma identifikācija	C2	SPRPR
#6	Kontrolsumma	00-FF	CS

9. tabula

StopCommunication negatīvas atbildes ziņojums

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#1	Formāta baits — fiziskā adresēšana	80	FMT
#2	Mērķa adreses baits	tt	TGT
#3	Avota adreses baits	EE	SRC
#4	Papildu garuma baits	03	LEN
#5	Negatīvas atbildes pakalpojuma identifikācija	7F	NR
#6	StopCommunication pakalpojuma pieprasījuma identifikācija	82	SPR
#7	responseCode = generalReject	10	RC_GR
#8	Kontrolsumma	00-FF	CS

4.2.3. *Parametra definīcija*

Šim pakalpojumam nav vajadzīga neviena parametra definīcija.

4.3. **TesterPresent pakalpojums**

▼ **M1****4.3.1. Ziņojuma apraksts**

Pakalpojums TesterPresent testeris lieto, lai serverim norādītu, ka tas joprojām ir pieslēgts, lai serveris automātiski neatgrieztos parastā darba režīmā, iespējams, pārtraucot komunikāciju. Šis pakalpojums, ko sūta periodiski, uztur diagnostikas sesiju/komunikāciju aktīvā stāvoklī, atiestatot P3 laika releju ik reizi, kad tiek saņemts šā pakalpojuma pieprasījums.

4.3.2. Ziņojuma formāts

TesterPresent sākotnējā ziņojumu formāts sīkāk norādīts nākamajās tabulās:

*10. tabula***TesterPresent pieprasījuma ziņojums**

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#1	Formāta bails — fiziskā adresēšana	80	FMT
#2	Mērķa adreses bails	EE	TGT
#3	Avota adreses bails	tt	SRC
#4	Papildu garuma bails	02	LEN
#5	TesterPresent pakalpojuma pieprasījuma identifikācija	3E	TP
#6	Sub Function = responseRequired = [yes no]	01	RESPREQ_Y
		02	RESPREQ_N-O
#7	Kontrolsumma	00-FF	CS

Ja parametrs responseRequired ir iestatīts uz "yes", serveris atbild ar turpmāk noteikto atbildes ziņojumu. Ja parametrs iestatīts uz "no", serveris atbildi nesūta.

*11. tabula***TesterPresent pozitīvas atbildes ziņojums**

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#1	Formāta bails — fiziskā adresēšana	80	FMT
#2	Mērķa adreses bails	tt	TGT
#3	Avota adreses bails	EE	SRC
#4	Papildu garuma bails	01	LEN
#5	TesterPresent pozitīvas atbildes pakalpojuma identifikācija	7E	TPPR
#6	Kontrolsumma	00-FF	CS

Pakalpojumu atbalsta šādi negatīvas atbildes kodi:

*12. tabula***TesterPresence negatīv vālaszūzenetek**

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#1	Formāta bails — fiziskā adresēšana	80	FMT
#2	Mērķa adreses bails	tt	TGT
#3	Avota adreses bails	EE	SRC
#4	Papildu garuma bails	03	LEN

▼ **M1**

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#5	TesterPresent pakalpojuma pieprasījuma identifikācija	7F	NR
#6	TesterPresent pakalpojuma pieprasījuma identifikācija	3E	TP
#7	responseCode = [SubFunctionNotSupported-InvalidFormat	12	RC_SFNS_IF
	incorrectMessageLength]	13	RC_IML
#8	Kontrolsumma	00-FF	CS

5. VADĪBAS PAKALPOJUMI

Izmantošanai pieejamie pakalpojumi norādīti tabulā:

13. tabula

Vadības pakalpojumi

Pakalpojuma nosaukums	Apraksts
StartDiagnosticSession	Klients pieprasa sākt diagnostikas sesiju ar transportlīdzekļa bloku.
SecurityAccess	Klients pieprasa piekļuvi funkcijām, kuru izmantošana ierobežota ar pilnvarotiem lietotājiem

5.1. Pakalpojums StartDiagnosticSession

5.1.1. Ziņojuma apraksts

Pakalpojumu StartDiagnosticSession izmanto dažādu diagnostikas sesiju iespējošanai serverī. Diagnostikas sesija iespējo īpašu pakalpojumu kompleksu saskaņā ar 17. tabulu. Sesija var iespējot transportlīdzekļa ražotāja īpašos pakalpojumus, kas neietilpst šajā dokumentā. Realizācijas noteikumi atbilst šādām prasībām:

- transportlīdzekļa blokā vienmēr aktīva ir tikai viena diagnostikas sesija,
- transportlīdzekļa bloks vienmēr sāk StandardDiagnosticSession, kad tas tiek ieslēgts. Ja nav palaista neviena cita diagnostikas sesija, StandardDiagnosticSession jādarbojas tīkmēr, kamēr transportlīdzekļa bloks ir ieslēgts,
- ja diagnostikas sesiju, kura jau ir palaista, pieprasa testeris, transportlīdzekļa bloks sūta pozitīvas atbildes ziņojumu,
- vienmēr, kad testeris pieprasa jaunu diagnostikas sesiju, transportlīdzekļa bloks pirms jaunās sesijas aktivizācijas transportlīdzekļa blokā nosūta StartDiagnosticSession pozitīvu atbildes ziņojumu. Ja transportlīdzekļa bloks nevar sākt jaunu diagnostikas sesiju, tas atbild ar StartDiagnosticSession negatīvu atbildes ziņojumu, un aktīvā sesija turpinās.

Diagnostikas sesiju var palaist tikai tad, ja starp klientu un transportlīdzekļa bloku ir izveidota komunikācija.

Sinhronizācijas parametriem, kas noteikti 4. tabulā, jābūt aktīviem pēc sekmīga StartDiagnosticSession ar parametru diagnosticSession, kas pieprasījuma ziņojumā iestatīts uz "StandardDiagnosticSession", ja pirms tam bijusi aktīva cita diagnostikas sesija.

5.1.2. Ziņojuma formāts

StartDiagnosticSession sākotnējo ziņojumu formāts sīkāk norādīts nākamajās tabulās:

14. tabula

StartDiagnosticSession pieprasījuma ziņojums

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#1	Formāta baid — fiziskā adresēšana	80	FMT
#2	Mērķa adreses baid	EE	TGT

▼ M1

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#3	Avota adreses baits	tt	SRC
#4	Papildu garuma baits	02	LEN
#5	StartDiagnosticSession pakalpojuma pieprasījuma identifikators	10	STDS
#6	diagnosticSession = (viena vērtība no 17. tabulas)	xx	DS_...
#7	Kontrolsumma	00-FF	CS

15. tabula

StartDiagnosticSession pozitīvas atbildes ziņojums

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#1	Formāta baits — fiziskā adresēšana	80	FMT
#2	Mērķa adreses baits	tt	TGT
#3	Avota adreses baits	EE	SRC
#4	Papildu garuma baits	02	LEN
#5	StartDiagnosticSession pozitīvas atbildes pakalpojuma identifikācija	50	STDSPR
#6	DiagnosticSession = (tā pati vērtība, kas 6. baitam 14. tabulā)	xx	DS_...
#7	Kontrolsumma	00-FF	CS

16. tabula

StartDiagnosticSession negatīvas atbildes ziņojums

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#1	Formāta baits — fiziskā adresēšana	80	FMT
#2	Mērķa adreses baits	tt	TGT
#3	Avota adreses baits	EE	SRC
#4	Papildu garuma baits	03	LEN
#5	Negatīvas atbildes pakalpojuma identifikācija	7F	NR
#6	StartDiagnosticSession pakalpojuma pieprasījuma identifikators	10	STDS
#7	ResponseCode = (subFunctionNotSupported (*)	12	RC_SFNS
	incorrectMessageLength (*)	13	RC_IML
	conditionsNotCorrect (*)	22	RC_CNC
#8	Kontrolsumma	00-FF	CS

(*) Pieprasījuma ziņojuma 6. baitā ievietotā vērtība nav atbalstīta, t. i., tās nav 17. tabulā.

(*) Nepareizs ziņojuma garums.

(*) Nav ievēroti StartDiagnosticSession pieprasījumam noteiktie kritēriji.

5.1.3. Parametra definīcija

StartDiagnosticSession pakalpojums izmanto parametru diagnosticSession (DS_) lai izraudzītos konkrētu servera(u) izturēšanos. Šajā dokumentā noteiktas šādas diagnostikas sesijas:

▼ M1

17. tabula

Parametra diagnosticSession vērtību definīcijas

Hex	Apraksts	Mnemoniskā vērtība
81	StandardDiagnosticSession Šī diagnostikas sesija iespējo visus 1. tabulas 4. ailē "SD" norādītos pakalpojumus. Šie pakalpojumi dod iespējas nolasīt datus no servera (transportlīdzekļa bloka). Šī diagnostikas sesija ir aktīva pēc tam, kad sekmīgi pabeigta inicializēšanas starp klientu (testeri) un serveri (transportlīdzekļa bloks). Šo diagnostikas sesiju var pārrakstīt ar citām šajā iedaļā noteiktām diagnostikas sesijām.	SD
85	ECUProgrammingSession Šī diagnostikas sesija iespējo visus 1. tabulas 6. ailē "ECUPS" norādītos pakalpojumus. Šie pakalpojumi atbalsta servera (transportlīdzekļa bloka) atmiņas programmēšanu. Šo diagnostikas sesiju var pārrakstīt ar citām šajā iedaļā noteiktām diagnostikas sesijām.	ECUPS
87	ECUAdjustmentSession Šī diagnostikas sesija iespējo visus 1. tabulas 5. ailē "ECUAS" norādītos pakalpojumus. Šie pakalpojumi atbalsta servera (transportlīdzekļa bloka) ieejas/izejas signāla vadību. Šo diagnostikas sesiju var pārrakstīt ar citām šajā iedaļā noteiktām diagnostikas sesijām.	ECUAS

5.2. Pakalpojums SecurityAccess

Kalibrēšanas datu ierakstīšana vai piekļuve kalibrēšanas ievada /izvada līnijai nav iespējama, ja transportlīdzekļa bloks nav KALIBRĒŠANAS režīmā. Pirms tiek dota pieeja KALIBRĒŠANAS režīmam, transportlīdzekļa blokā jāievieto ne tikai darbnīcas karte, bet transportlīdzekļa blokā jāievada arī attiecīgais PIN.

Pakalpojums SecurityAccess dod līdzekļus PIN ievadīšanai un indicēšanai testerim, vai transportlīdzekļa bloks ir vai nav KALIBRĒŠANAS režīmā.

Ir pieļaujams, ka PIN var ievadīt arī citādi.

5.2.1. Ziņojuma apraksts

Pakalpojums SecurityAccess sastāv no SecurityAccess ziņojuma "requestSeed", aiz kura var būt SecurityAccess ziņojums "sendKey". Pakalpojums SecurityAccess jāizpilda pēc pakalpojuma StartDiagnosticSession.

Testeris izmanto SecurityAccess ziņojumu "requestSeed", lai pārbaudītu, vai transportlīdzekļa bloks ir gatavs PIN akceptēšanai.

Ja transportlīdzekļa bloks jau ir KALIBRĒŠANAS režīmā, tas, izmantojot SecurityAccess pozitīvu atbildi, nosūta sēklu "seed" 0x0000.

Ja transportlīdzekļa bloks ir gatavs akceptēt PIN darbnīcas kartes verificēšanai, tas uz pieprasījumu atbild, nosūtot sēklu "seed", kas ir lielāka par 0x0000, izmantojot pakalpojuma SecurityAccess pozitīvu atbildi.

Ja transportlīdzekļa bloks nav gatavs akceptēt testera PIN tāpēc, ka ievietotā darbnīcas karte ir nederīga, tāpēc, ka darbnīcas karte nav ievietota, vai arī tāpēc, ka transportlīdzekļa bloks gaida PIN no citas metodes, tas uz pieprasījumu atbild ar negatīvu atbildi ar kodu, kas iestatīts uz conditionsNotCorrectOrRequestSequenceError.

Tad testeris PIN nosūtīšanai uz transportlīdzekļa bloku var izmantot SecurityAccess "sendKey" ziņojumu. Lai dotu kartes autentizācijas procesam vajadzīgo laiku, reakcijas laika pagarināšanai transportlīdzekļa bloks izmanto negatīvas atbildes kodu requestCorrectlyReceived-ResponsePending. Taču maksimāli pieļaujamais atbildes laiks nedrīkst būt ilgāks par piecām minūtēm. Tiklīdz pieprasītais pakalpojums ir izpildīts, transportlīdzekļa bloks nosūta pozitīvas atbildes ziņojumu vai negatīvas atbildes ziņojumu ar citu kodu. Transportlīdzekļa bloks negatīvas atbildes kodu requestCorrectlyReceived-ResponsePending var atkārtot tik ilgi, kamēr pieprasītais pakalpojums ir izpildīts un nosūtīts galīgais atbildes ziņojums.

Transportlīdzekļa bloks uz šo pieprasījumu atbild, izmantojot pakalpojuma SecurityAccess pozitīvu atbildi tikai tad, kad ir KALIBRĒŠANAS režīmā.

▼ **M1**

Šādos gadījumos transportlīdzekļa bloks atbild uz šo pieprasījumu ar negatīvu atbildi ar kodu, kas iestatīts uz:

- subFunctionNot supported: nepareizs apakšfunkcijas parametra formāts (accessType),
- conditionsNotCorrectOrRequestSequenceError: transportlīdzekļa bloks nav gatavs pieņemt PIN ierakstu,
- invalidKey: PIN nav derīgs un nav pārsniegts PIN pārbaudes mēģinājumu skaits,
- exceededNumberOfAttempts: PIN nav derīgs un pārsniegts PIN pārbaudes mēģinājumu skaits,
- generalReject: PIN ir pareizs, bet savstarpējā autentizācija ar darbnīcas karti nav notikusi.

5.2.2. Ziņojuma formāts: SecurityAccess — requestSeed

SecurityAccess "requestSeed" sākotnējo ziņojumu formāts sīkāk norādīts nākamajās tabulās:

18. tabula

SecurityAccess pieprasījums — requestSeed message

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#1	Formāta bails — fiziskā adresēšana	80	FMT
#2	Mērķa adreses bails	EE	TGT
#3	Avota adreses bails	tt	SRC
#4	Papildu garuma bails	02	LEN
#5	SecurityAccess pakalpojuma pieprasījuma identifikators	27	SA
#6	accessType — requestSeed	7D	AT_RSD
#7	Kontrolsumma	00-FF	CS

19. tabula

SecurityAccess — requestSeed pozitīvas atbildes ziņojums

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#1	Formāta bails — fiziskā adresēšana	80	FMT
#2	Mērķa adreses bails	tt	TGT
#3	Avota adreses bails	EE	SRC
#4	Papildu garuma bails	04	LEN
#5	SecurityAccess pozitīvas atbildes pakalpojuma identifikācija	67	SAPR
#6	accessType — requestSeed	7D	AT_RSD
#7	Seed High	00-FF	SEEDH
#8	Seed Low	00-FF	SEEDL
#9	Kontrolsumma	00-FF	CS

20. tabula

SecurityAccess negatīvas atbildes ziņojums

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#1	Formāta bails — fiziskā adresēšana	80	FMT

▼ M1

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#2	Mērķa adreses baits	tt	TGT
#3	Avota adreses baits	EE	SRC
#4	Papildu garuma baits	03	LEN
#5	negativeResponse pakalpojuma identifikācija	7F	NR
#6	SecurityAccess pakalpojuma pieprasījuma identifikators	27	SA
#7	responseCode = (conditionsNotCorrectOrRequestSequenceError incorrectMessageLength)	22	RC_CNC
		13	RC_IML
#8	Kontrolsumma	00-FF	CS

5.2.3. Ziņojuma formāts: SecurityAccess — sendKey

SecurityAccess "sendKey" sākotnējo ziņojumu formāts sīkāk norādīts nākamajās tabulās:

21. tabula

SecurityAccess pieprasījums — sendKey ziņojums

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#1	Formāta baits — fiziskā adresēšana	80	FMT
#2	Mērķa adreses baits	EE	TGT
#3	Avota adreses baits	tt	SRC
#4	Papildu garuma baits	m+2	LEN
#5	SecurityAccess pakalpojuma pieprasījuma identifikators	27	SA
#6	accessType — sendKey	7E	AT_SK
#7 to (#m+6)	Key #1 (Svarīgākais)	xx	KEY
	...	...	
	Key #m (mazāksvarīgais, m jābūt vismaz 4, bet ne vairāk par 8)	xx	
#m+7	Kontrolsumma	00-FF	CS

22. tabula

SecurityAccess — sendKey pozitīvas atbildes ziņojums

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#1	Formāta baits — fiziskā adresēšana	80	FMT
#2	Mērķa adreses baits	tt	TGT
#3	Avota adreses baits	EE	SRC
#4	Papildu garuma baits	02	LEN
#5	SecurityAccess pozitīvas atbildes pakalpojuma identifikācija	67	SAPR
#6	accessType — sendKey	7E	AT_SK
#7	Kontrolsumma	00-FF	CS

▼ **M1**

23. tabula

SecurityAccess negatīvas atbildes ziņojums

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#1	Formāta baits — fiziskā adresēšana	80	FMT
#2	Mērķa adreses baits	tt	TGT
#3	Avota adreses baits	EE	SRC
#4	Papildu garuma baits	03	LEN
#5	NegativeResponse pakalpojuma identifikācija	7F	NR
#6	SecurityAccess pakalpojuma pieprasījuma identifikators	27	SA
#7	ResponseCode = (generalReject	10	RC_GR
	subFunctionNotSupported	12	RC_SFNS
	incorrectMessageLength	13	RC_IML
	conditionsNotCorrectOrRequestSequenceError	22	RC_CNC
	invalidKey	35	RC_IK
	exceededNumberOfAttempts	36	RC_ENA
	requestCorrectlyReceived-ResponsePending)	78	RC_RCR_RP
#8	Kontrolsumma	00-FF	CS

6. DATU PĀRRAIDES PAKALPOJUMI

Izmantošanai pieejamie pakalpojumi norādīti tabulā:

24. tabula

Datu pārraides pakalpojumi

Pakalpojuma nosaukums	Apraksts
ReadDataByIdentifier	Klients pieprasa nosūtīt ieraksta pašreizējo vērtību, kam piekļūts ar recordDataIdentifier
WriteDataByIdentifier	Klients pieprasa ierakstīt ierakstu, kam piekļūts ar recordDataIdentifier

6.1. Pakalpojums ReadDataByIdentifier

6.1.1. Ziņojuma apraksts

Pakalpojumu ReadDataByIdentifier klients izmanto datu ierakstīto vērtību pieprasīšanai no servera. Datus identificē ar recordDataIdentifier. Transportlīdzekļa bloka ražotājs atbild par to, lai sniegtu šo pakalpojumu, tiktu ievēroti servera nosacījumi.

6.1.2. Ziņojuma formāts

ReadDataByIdentifier sākotnējā ziņojumu formāts sīkāk norādīts nākamajās tabulās:

25. tabula

ReadDataByIdentifier pieprasījuma ziņojums

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#1	Formāta baits — fiziskā adresēšana	80	FMT
#2	Mērķa adreses baits	EE	TGT
#3	Avota adreses baits	tt	SRC
#4	Papildu garuma baits	03	LEN

▼ **M1**

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#5	ReadDataByIdentifier pakalpojuma pieprasījuma identifikators	22	RDBI
#6 and #7	recordDataIdentifier =(vērtība no 28. tabulas)	xxxx	RDI_...
#8	Kontrolsumma	00-FF	CS

26. tabula

ReadDataByIdentifier pozitīvas atbildes ziņojums

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#1	Formāta bails — fiziskā adresēšana	80	FMT
#2	Mērķa adreses bails	tt	TGT
#3	Avota adreses bails	EE	SRC
#4	Papildu garuma bails	m+3	LEN
#5	ReadDataByIdentifier pozitīvas atbildes pakalpojuma identifikācija	62	RDBIPR
#6 and #7	recordDataIdentifier = (tā pati vērtība, kas 6. baitam un 7. baitam 25. tabulā)	xxxx	RDI_...
#8 to #m +7	dataRecord() = (data#1 : data#m)	xx : xx	DREC_DATA1 : DREC_ - DATAm
#m+8	Kontrolsumma	00-FF	CS

27. tabula

ReadDataByIdentifier negatīvas atbildes ziņojums

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#1	Formāta bails — fiziskā adresēšana	80	FMT
#2	Mērķa adreses bails	tt	TGT
#3	Avota adreses bails	EE	SRC
#4	Papildu garuma bails	03	LEN
#5	NegativeResponse pakalpojuma identifikācija	7F	NR
#6	ReadDataByIdentifier pakalpojuma pieprasījuma identifikators	22	RDBI
#7	ResponseCode = (requestOutOfRange incorrectMessageLength conditionsNotCorrect)	31 13 22	RC_ROOR RC_IML RC_CNC
#8	Kontrolsumma	00-FF	CS

6.1.3. Parametra definīcija

Ar parametru recordDataIdentifier (RDI_) pieprasījuma ziņojumā ReadDataByIdentifier identificē datu ierakstu.

Ar šo dokumentu definētās recordDataIdentifier vērtības norādītas turpmāk tabulā.

Ierakstu identifikatoru recordDataIdentifier tabulā ir četras ailes un vairākas rindas.

▼ **M1**

- Pirmajā ailē (Hex vērtība) norādīta "heksadecimālā vērtība" identifikatoram recordDataIdentifier trešajā ailē.
- Otrajā ailē (Datu elements) norādīts 1. papildinājumā noteiktais datu elements, uz kuru balstās recordDataIdentifier (jo dažkārt vajadzīga pārkodēšana).
- Trešajā ailē (Apraksts) norādīts attiecīgā recordDataIdentifier nosaukums.
- Ceturtajā ailē (Mnemoniskā vērtība) norādīta recordDataIdentifier mnemoniskā vērtība.

28. tabula

recordDataIdentifier vērtību definīcijas

Hex vērtība	Datu elements	recordDataIdentifier nosaukums (formātu sk. 8.2. iedaļā)	Mnemoniskā vērtība
F90B	CurrentDateTime	TimeDate	RDI_TD
F912	HighResOdometer	HighResolutionTotalVehicleDistance	RDI_HRTVD
F918	K-ConstantOfRecordingEquipment	Kfactor	RDI_KF
F91C	L-TyreCircumference	LfactorTyreCircumference	RDI_LF
F91D	W-VehicleCharacteristicConstant	WvehicleCharacteristicFactor	RDI_WVCF
F921	TyreSize	TyreSize	RDI_TS
F922	nextCalibrationDate	NextCalibrationDate	RDI_NCD
F92C	SpeedAuthorised	SpeedAuthorised	RDI_SA
F97D	vehicleRegistrationNation	RegisteringMemberState	RDI_RMS
F97E	VehicleRegistrationNumber	VehicleRegistrationNumber	RDI_VRN
F190	VehicleIdentificationNumber	VIN	RDI_VIN

Parametru dataRecord (DREC_) pozitīvas atbildes ziņojumā ReadDataByIdentifier izmanto datu ierakstu vērtību norādīšanai klientam (testerim), kas identificēti ar recordDataIdentifier. Datu formāti noteikti 8. iedaļā. Var izveidot lietotājam neobligātus papildu dataRecords, kuros ietilpst transportlīdzekļa blokam specifiski ieejas, iekšējie un izejas dati, kuri šajā dokumentā netiek definēti.

6.2. Pakalpojums WriteDataByIdentifier**6.2.1. Ziņojuma apraksts**

Pakalpojumu WriteDataByIdentifier klients izmanto datu ierakstīto vērtību ierakstīšanai serverī. Datus identificē ar recordDataIdentifier. Transportlīdzekļa bloka ražotājs atbild par to, lai sniegtu šo pakalpojumu, tiktu ievēroti servera nosacījumi. Transportlīdzekļa blokam jābūt KALIBRĒŠANAS režīmā, lai aktualizētu 28. tabulā uzskaitītos parametrus.

6.2.2. Ziņojuma formāts

WriteDataByIdentifier sākotnējo ziņojumu formāts sīkāk norādīts nākamajās tabulās:

29. tabula

WriteDataByIdentifier pieprasījuma ziņojums

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#1	Formāta baits — fiziskā adresēšana	80	FMT
#2	Mērķa adreses baits	EE	TGT

▼ M1

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#3	Avota adreses baits	tt	SRC
#4	Papildu garuma baits	m+3	LEN
#5	WriteDataByIdentifier pakalpojuma pieprasījuma identifikators	2E	WDBI
#6 and #7	recordDataIdentifier = (vērtība no 28. tabulas)	xxxx	RDI_...
#8 to #m+7	dataRecord() = (data#1 : data#m)	xx : xx	DREC_DATA1 : DREC_DATAm
#m+8	Kontrolsumma	00-FF	CS

30. tabula

WriteDataByIdentifier pozitīvas atbildes ziņojums

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#1	Formāta baits — fiziskā adresēšana	80	FMT
#2	Mērķa adreses baits	tt	TGT
#3	Avota adreses baits	EE	SRC
#4	Papildu garuma baits	03	LEN
#5	WriteDataByIdentifier pozitīvas atbildes pakalpojuma identifikācija	6E	WDBIPR
#6 and #7	recordDataIdentifier (tā pati vērtība, kas 6. baitam un 7. baitam 29. tabulā)	xxxx	RDI_...
#8	Kontrolsumma	00-FF	CS

31. tabula

WriteDataByIdentifier negatīvas atbildes ziņojums

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#1	Formāta baits — fiziskā adresēšana	80	FMT
#2	Mērķa adreses baits	tt	TGT
#3	Avota adreses baits	EE	SRC
#4	Papildu garuma baits	03	LEN
#5	NegativeResponse pakalpojuma identifikācija	7F	NR
#6	WriteDataByIdentifier pakalpojuma pieprasījuma identifikators	2E	WDBI
#7	ResponseCode = (requestOutOfRange incorrectMessageLength conditionsNotCorrect)	31 13 22	RC_ROOR RC_IML RC_CNC
#8	ontrolsumma	00-FF	CS

6.2.3. Parametra definīcija

Parametrs recordDataIdentifier (RDI_) definēts 28. tabulā.

▼ **M1**

Parametru dataRecord (DREC_) pozitīvas atbildes ziņojumā WriteDataByIdentifier izmanto datu ierakstu vērtību norādīšanai serverim (transportlīdzekļa blokam), kas identificēti ar recordDataIdentifier. Datu formāti noteikti 8. iedaļā.

7. TESTA IMPULSU VADĪBA — IEEJAS/IZEJAS SIGNĀLA VADĪBAS FUNKCIONĀLAIS BLOKS

Izmantošanai pieejamie pakalpojumi norādīti tabulā:

32. tabula

Ieejas/izejas signāla funkcionālais bloks

Pakalpojuma nosaukums	Apraksts
InputOutputControlByIdentifier	Klients pieprasa serverim specifisku ieejas/izejas signāla vadību

7.1. Ziņojuma apraksts

7.1.1. Ziņojuma apraksts

Priekšējā paneļa savienotājs nodrošina testa impulsu vadību un kontroli, izmantojot piemērotu testeru.

Šo kalibrēšanas ieejas/izejas signāla līniju var konfigurēt ar K-līnijas komandu, vajadzīgās ievada vai izvada funkcijas izraudzīšanai līnijai izmantojot pakalpojumu InputOutputControlByIdentifier. Pieejami līnijas stāvokļi ir:

- atspējota,
- ātruma signāla ievads speedSignalInput, kur ieejas/izejas signāla līniju izmanto ātruma signāla (testa signāla) ievadīšanai, aizstājot ātruma signālu no kustības sensora,
- realTimeSpeedSignalOutputSensor, kur kalibrēšanas ieejas/izejas signāla līniju izmanto ātruma signāla izvadišanai no kustības sensora,
- RTCTOutput, kur kalibrēšanas ieejas/izejas signāla līniju izmanto pasaules laika pulksteņa signāla izvadišanai.

Līnijas stāvokļa konfigurēšanai transportlīdzekļa blokam jābūt KALIBRĒŠANAS režīmā un iegājušam korekciju sesijā. Izejot no korekciju sesijas vai KALIBRĒŠANAS režīma, transportlīdzekļa blokam jānodrošina kalibrēšanas ievada/izvada signāla līnijas atgriešana "atspējotā" (noklusējuma) stāvoklī.

Ja ātruma impulsi tiek saņemti pa transportlīdzekļa bloka reālā laika ātruma signāla ievada līniju, bet kalibrēšanas ieejas/izejas signāla līnija ir iestatīta uz ievadu, kalibrēšanas signāla ievada/izvada līnijai jābūt iestatītai uz izvadu vai atgrieztai atspējotā stāvoklī.

Jābūt šādi secībai:

- ar pakalpojumu StartCommunication izveido komunikāciju
- ar StartDiagnosticSession pakalpojumu ieiet korekciju sesijā un jābūt KALIBRĒŠANAS režīmā (šo abu operāciju secībai nav nozīmes).
- ar pakalpojumu InputOutputControlByIdentifier maina izvada stāvokli.

7.1.2. Ziņojuma formāts

InputOutputControlByIdentifier sākotnējo ziņojumu formāti sīkāk norādīti nākamajās tabulās:

33. tabula

InputOutputControlByIdentifier pieprasījuma ziņojums

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#1	Formāta baits — fiziskā adresēšana	80	FMT
#2	Mērķa adreses baits	EE	TGT
#3	Avota adreses baits	tt	SRC
#4	Papildu garuma baits	xx	LEN

▼ **M1**

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#5	InputOutputControlByIdentifier pieprasījuma ziņojums	2F	IOCBI
#6 un #7	InputOutputIdentifier = (CalibrationInputOutput)	F960	IOI_CIO
#8 vai #8 līdz #9	ControlOptionRecord = (inputOutputControlParameter — viena vērtība no 36. tabulas controlState — viena vērtība no 38. tabulas (sk. piezīmi turpmāk))	xx	COR_...
		xx	IOCP_... CS_...
#9 vai #10	Kontrolsumma	00-FF	CS

Piezīme: Parametru controlState izmanto tikai dažos gadījumos (sk. 7.1.3).

34. tabula

InputOutputControlByIdentifier pozitīvas atbildes ziņojums

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#1	Formāta bails — fiziskā adresēšana	80	FMT
#2	Mērķa adreses bails	tt	TGT
#3	Avota adreses bails	EE	SRC
#4	Papildu garuma bails	xx	LEN
#5	InputOutputControlByIdentifier pozitīvas atbildes ziņojums	6F	IOCBIPR
#6 un #7	InputOutputIdentifier = (CalibrationInputOutput)	F960	IOI_CIO
#8 vai #8 līdz #9	controlStatusRecord = (inputOutputControlParameter (tā pati vērtība, kas 8. baitam 33. tabulā) controlState (tā pati vērtība, kas 9. baitam 33. tabulā)) (ja vajadzīgs)	xx	CSR_
		xx	IOCP_... CS_...
#9 vai #10	Kontrolsumma	00-FF	CS

35. tabula

InputOutputControlByIdentifier negatīvas atbildes ziņojums

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#1	Formāta bails — fiziskā adresēšana	80	FMT
#2	Mērķa adreses bails	tt	TGT
#3	Avota adreses bails	EE	SRC
#4	Papildu garuma bails	03	LEN
#5	negativeResponse pakalpojuma identifikācija	7F	NR
#6	InputOutputControlByIdentifier pakalpojuma pieprasījuma ziņojums	2F	IOCBI
#7	responseCode = (incorrectMessageLength	13	RC_IML
	conditionsNotCorrect	22	RC_CNC
	requestOutOfRange	31	RC_ROOR
	deviceControlLimitsExceeded)	7A	RC_DCLE

▼ **M1**

Baita Nr.	Parametra nosaukums	Hex vērtība	Mnemoniskā vērtība
#8	Kontrolsumma	00-FF	CS

7.1.3. *Parametra definīcija*

Parametrs inputOutputControlParameter (IOCP_) definēts tabulā:

36. tabula

Parametra inputOutputControlParameter vērtību definīcijas

Hex vērtība	Apraksts	Mnemoniskā vērtība
00	ReturnControlToECU Šī vērtība serverim (transportlīdzekļa blokam) norāda, ka testeris vairs nevada kalibrēšanas ieejas/izejas signāla līniju.	RCTECU
01	ResetToDefault Šī vērtība serverim (transportlīdzekļa blokam) norāda, ka tam jāveic kalibrēšanas ieejas/izejas signāla līnijas atiestatīšana tās noklusējuma stāvoklī.	RTD
03	ShortTermAdjustment Šī vērtība serverim (transportlīdzekļa blokam) norāda, ka tam jāveic kalibrēšanas ieejas/izejas signāla līnijas korekcija līdz vērtībai, kura iekļauta controlState parametrā.	STA

Parametrs controlState ir tikai tad, kad inputOutputControlParameter ir iestatīts uz ShortTermAdjustment un tas definēts tabulā:

37. tabula

Parametra controlState vērtību definīcijas

Režīms	Hex vērtība	Apraksts
Atspējots	00	Ieejas/izejas līnija atspējota (noklusējuma stāvoklī)
Iespējots	01	Iespējo kalibrēšanas ieejas/izejas līniju uz speedSignalInput
Iespējots	02	Iespējo kalibrēšanas ieejas/izejas līniju uz realTimeSpeedSignalOutputSensor
Iespējots	03	Iespējo kalibrēšanas ieejas/izejas līniju uz RTCOutput

8. DATUIERAKSTU FORMĀTI

Šajā iedaļā precizēti:

- vispārīgi noteikumi, kas attiecināmi uz parametriem, kurus transportlīdzekļa bloks pārraida uz testerī,
- formāti, kas jāizmanto datiem, kurus nosūta ar 6. iedaļā aprakstītajiem datu pārraides pakalpojumiem.

Transportlīdzekļa blokam jāatbalsta visi identificētie parametri.

Datiem, kurus transportlīdzekļa bloks nosūta testerim, atbildot uz pieprasījuma ziņojumu, mērījumu tipa datiem (t. i., pieprasītā parametra pašreizējā vērtība, kuru izmērījis vai novērojis transportlīdzekļa bloks).

8.1. **Pārraidīto parametru vērtību diapazons**

38. tabulā noteikti vērtību diapazoni, kurus izmanto pārraidītā parametra derīguma noteikšanai.

Vērtības diapazonā "error indicator" — kļūdas indikators — ir līdzeklis, ar kuru transportlīdzekļa bloks norāda, ka nav pieejami derīgi pašreizējie parametriskie dati kādas kļūdas dēļ registrēšanas iekārtā.

▼ **M1**

Vērtības diapazonā "not available" — nav pieejams — ir līdzeklis, ar kuru transportlīdzekļa bloks pārraida ziņojumu, kas satur parametru, kurš nav pieejams vai attiecīgajā modulī nav atbalstīts. Vērtības diapazonā "not requested" — nav pieprasīts — ir līdzeklis, ar kuru ierīce pārraida komandas ziņojumu un identificē tos parametrus, par kuriem uztvērēja ierīce negaida atbildi.

Ja daļas defekta vai atteices dēļ nav iespējams pārraidīt derīgus datus par parametru, attiecīgā parametra datu vietā jālieto 38. tabulā aprakstītie kļūdu indikatori. Tomēr gadījumos, kad datu mērījumos vai aprēķinos iegūtās vērtības ir derīgas, taču ir ārpus parametram definētā vērtību diapazona, kļūdas indikators nav jālieto. Dati jāpārraida, izmantojot attiecīgo parametra minimālo vai maksimālo vērtību.

38. tabula

dataRecords vērtību diapazons

Diapazona nosaukums	1 baidi (Hex vērtība)	2 baidi (Hex vērtība)	4 baidi (Hex vērtība)	ASCII
Derīgs signāls	00 līdz FA	0000 līdz FAFF	00000000 līdz FFFFFFFF	1 līdz 254
Parametram specifisks indikators	FB	FB00 līdz FBFF	FB000000 līdz FBFFFFFF	nav
Rezervēts diapazons turpmākajiem indikatora bitiem	FC līdz FD	FC00 līdz FDFF	FC000000 līdz FFFFFFFF	nav
Kļūdas indikators	FE	FE00 līdz FEFF	FE000000 līdz FEFFFFFF	0
Nav pieejams vai nav pieprasīts	FF	FF00 līdz FFFF	FF000000 līdz FFFFFFFF	FF

Parametriem ar ASCII kodējumu par delimiteru rezervēta ASCII rakstzīme "*".

8.2. dataRecords formāti

40. līdz 44. tabulā norādīti formāti, kas jāizmanto caur pakalpojumiem ReadDataByIdentifier un WriteDataByIdentifier.

Katra parametra garums, izšķirtspēja un diapazons, kas identificēti ar tā recordDataIdentifier, noteikts 40. tabulā:

39. tabula

dataRecords formāts

Parametra nosaukums	Datu garums (baidi)	Izšķirtspēja	Darbības diapazons
TimeDate	8	Sīkāk sk. 40. tab.	
HighResolutionTotalVehicleDistance	4	5 m/bit daļās, sākot no 0 m	0 līdz + 2 1 055 406 km
Kfactor	2	0,001 impulsu/m/bit daļās, sākot no 0	0 līdz 64,255 impulsu/m
LfactorTyreCircumference	2	0,123 10 ⁻³ /bitu daļās, sākot no 0	0 līdz 8 031 m
WvehicleCharacteristicFactor	2	0,001 impulsu/m/bit daļās, sākot no 0	0 līdz 64,255 impulsu/m
TyreSize	15	ASCII	ASCII
NextCalibrationDate	3	Sīkāk sk. 41. tab.	
SpeedAuthorised	2	1/256 km/h/bit daļās, sākot no 0	0 līdz 250 996 km/h,
RegisteringMemberState	3	ASCII	ASCII

▼ M1

Parametra nosaukums	Datu garums (baiti)	Izšķirtspēja	Darbības diapazons
VehicleRegistration-Number	14	Sīkāk sk. 44. tab.	
VIN	17	ASCII	ASCII

40. tabulā noteikti parametra TimeDate baitu formāti:

40. tabula

TimeDate (recordDataIdentifier vērtība # F00B) precīzi formāti

Baits	Baita parametra definīcija	Izšķirtspēja	Darbības diapazons
1	Sekundes	0,25 s/bit daļās, sākot no 0	0 līdz 59,75 s
2	Minūtes	1 min/bit daļās, sākot no 0	0 līdz 59 min
3	Stundas	1 h/bit daļās, sākot no 0	0 līdz 23 h
4	Mēnesis	1 mēn/bit daļās, sākot no 0	1 līdz 12 mēneši
5	Diena	0,25 diena/bit daļās, sākot no 0 (sk. piezīmi turpmāk 41. tab.)	0,25 līdz 31,75 dienas
6	Gads	1 gads/bit daļās, sākot no +1985. (sk. piezīmi turpmāk 41. tab.)	1985. līdz 2235. gadam
7	Sākot no minūtēm pēc vietējā laika	1 min/bit daļās, sākot no -125 min	-59 līdz 59 min
8	Sākot no stundām pēc vietējā laika	1 h/bit daļās, sākot no -125	-23 līdz +23 h

41. tabulā noteikti parametra NextCalibrationDate baitu formāti:

41. tabula

NextCalibrationDate (recordDataIdentifier vērtība # F022) precīzi formāti

Baits	Baita parametra definīcija	Izšķirtspēja	Darbības diapazons
1	Mēnesis	1 mēn/bit daļās, sākot no 0	1 līdz 12 mēneši
2	Diena	0,25 diena/bit daļās, sākot no 0 (sk. piezīmi)	0,25 līdz 31,75 dienas
3	Gads	1 gads/bit daļās, sākot no +1985. (sk. piezīmi)	1985. līdz 2235. gadam

Piezīmes par parametra "Diena" lietošanu:

- 0 vērtība dienai ir nulle. Vērtības 1, 2, 3 un 4 izmanto mēneša pirmās dienas identificēšanai; 5, 6, 7 un 8 identificē mēneša otro dienu; utt.
- Šis parametrs neietekmē un nemaina iepriekšminēto stundu parametru.

Piezīmes par parametra "Gads" lietošanu:

Ar vērtību 0 identificē 1985. gadu; ar vērtību 1 identificē 1986. gadu; utt.

▼ **M1**

42. tabulā noteikti parametra VehicleRegistrationNumber baitu formāti:

42. tabula

VehicleRegistrationNumber (recordDataIdentifier vērtība # F07E) precīzi formāti

Baits	Baita parametra definīcija	Izšķirtspēja	Darbības diapazons
1	Code Page saskaņā ar definīciju 1. papildinājumā)	ASCII	01 līdz 0A
2 līdz 14	Transportlīdzekļa reģistrācijas numurs (saskaņā ar definīciju 1. papildinājumā)	ASCII	ASCII

▼ **M1***9. papildinājums***TIPA APSTIPRINĀŠANA — NEPIECIEŠAMO TESTU MINIMUMA SARAKSTS****SATURS**

1.	Ievads ...	191
1.1.	Tipa apstiprināšana ...	191
1.2.	Atsauces ...	191
2.	Transportlīdzekļa bloka funkcionālās pārbaudes ...	192
3.	Kustības sensora funkcionālās pārbaudes ...	195
4.	Tahogrāfa karšu funkcionālās pārbaudes ...	197
5.	Savietojamības pārbaudes ...	198

▼ **M1****1. IEVADS****1.1. Tipa apstiprināšana**

Reģistrācijas kontrolierīces (vai daļas) vai tahogrāfa kartes EEK tipa apstiprināšana pamatojas uz:

- drošības sertifikāciju, ko veic ITSEC iestāde, ņemot vērā drošības mērķa pilnīgu atbilstību šā pielikuma 10. papildinājumā noteiktajiem,
- funkcionalitātes sertifikāciju, ko veikusi dalībvalsts iestāde, apliecinot, ka testētais izstrādājums atbilst šajā pielikumā noteiktajām prasībām attiecībā uz veiktajām funkcijām, mērījumu precizitāti un klimatiskajiem raksturlielumiem,
- savietojamības sertifikāciju, ko veikusi kompetenta iestāde, apliecinot, ka reģistrācijas kontrolierīce (vai tahogrāfa karte) ir pilnīgi savietojama ar vajadzīgajiem tahogrāfa karšu (vai reģistrācijas kontrolierīču) modeļiem (sk. šā pielikuma VIII nodaļu).

Šajā papildinājumā noteikts, vismaz kādi testi jāveic dalībvalsts iestādei funkcionalitātes testēšanas laikā un vismaz kādi testi kompetentajai iestādei jāveic savietojamības testēšanas laikā. Šiem testiem vai testu veidam izmantojamās metodes sīkāk netiek noteiktas.

Šajā papildinājumā nav ietverti ar drošības sertifikāciju saistītie jautājumi: Jā kādi tipa apstiprināšanai vajadzīgie testi veikti drošības novērtēšanas un sertificēšanas procesā, tie nav jāveic atkārtoti. Šādā gadījumā var pārbaudīt tikai šo drošības testu rezultātus. Informācijai prasības, kuras jātestē (vai kas tieši attiecas uz veicamajiem testiem) drošības sertificēšanas laikā, šajā papildinājumā atzīmētas ar “*”.

Šajā papildinājumā atsevišķi kā reģistrācijas kontrolierīču daļām aplūkota kustības sensora un transportlīdzekļa bloka tipa apstiprināšana. Nav nepieciešama visu modeļu kustības sensoru un transportlīdzekļa bloku savietojamība, tāpēc tipa apstiprinājumu kustības sensoram var piešķirt tikai kopā ar transportlīdzekļa bloka tipa apstiprinājumu, un arī otrādi.

1.2. Atsauces

Šajā papildinājumā izmantotas šādas atsauces:

IEC 68-2-1	Klimatiskā testēšana — 2. daļa: Testi — A testi: Aukstūmizturība. 1990. + 2. grozījumi: 1994.
IEC 68-2-2	Klimatiskā testēšana — 2. daļa: Testi — B testi: Sausa karstuma izturība. 1974. + 2. grozījumi: 1994.
IEC 68-2-6	Galvenās klimatiskās testēšanas procedūras — Testēšanas metodes — Testēšanas Fc un vispārīgi norādījumi: Vibrācijas (sinusoidālās). 6. redakcija: 1985.
IEC 68-2-14	Galvenās klimatiskās testēšanas procedūras — Testēšanas metodes — N tests: Temperatūras svārstības. 1. grozījumi: 1986.
IEC 68-2-27	Galvenās klimatiskās testēšanas procedūras — Testēšanas metodes — Testēšanas Ea un vispārīgi norādījumi: Triecienizturība. 3. redakcija: 1987.
IEC 68-2-30	Galvenās klimatiskās testēšanas procedūras — Testēšanas metodes — Testēšanas Db un vispārīgi norādījumi: Mītrs karstums, ciklisks (12 + 12 stundu cikls). 1. grozījumi: 1985.
IEC 68-2-35	Galvenās klimatiskās testēšanas procedūras — Testēšanas metodes — Fda tests: Gadījuma svārstības plašā frekvenču joslā — Augsta reproducējamība. 1. grozījumi: 1983.
IEC 529	Ar apvalkiem nodrošināmās aizsardzības pakāpes (IP kods). 2. redakcija: 1989.
IEC 61000-4-2	Elektromagnētiskā saderība — Testēšanas un mērīšanas metodes — Elektrostatiskā lādiņa elektromagnētiskā impulsa traucējumu tests: 1995. 1. grozījumi: 1998.
ISO 7637-1	Autotransporta līdzekļi — Elektriskā lauka un induktivitātes radītie traucējumi — 1. daļa: Viegļie automobiļi un komerciāli transportlīdzekļi ar nominālo barošanas spriegumu 12 V — Elektriskais lauks ap barošanas šinām un vadiem. 2. redakcija: 1990.
ISO 7637-2	Autotransporta līdzekļi — Elektriskā lauka un induktivitātes radītie traucējumi — 2. daļa: Viegļie automobiļi un komerciāli transportlīdzekļi ar nominālo barošanas spriegumu 12 V — Elektriskais lauks ap barošanas šinām un vadiem. 2. redakcija: 1990.

▼ **M1**

- ISO 7637-3 Autotransporta līdzekļi — Elektriskā lauka un induktivitātes radītie traucējumi — 3. daļa: Transportlīdzekļi ar 12 V vai 24 V barošanas spriegumu — Elektriskā lauka pārnese ar kapacitatīvo un induktīvo saiti pa līnijām, izņemot barošanas līnijām. Pirmais izdevums: 1995 + 1. laboj.: 1995.
- ISO/IEC 7816-1 Identifikācijas kartes — Viedkartes ar kontaktiem — 1. daļa: Fiziskie raksturlielumi. Pirmā redakcija: 1998.
- ISO/IEC 7816-2 Informācijas tehnoloģijas — Identifikācijas kartes — Viedkartes ar kontaktiem — 2. daļa: Izmēri un kontaktu novietojums. Pirmā redakcija: 1999.
- ISO/IEC 7816-3 Informācijas tehnoloģijas — Identifikācijas kartes — Viedkartes ar kontaktiem — 3. daļa: Elektroniskie signāli un pārraides protokoli. 2. redakcija: 1997.
- ISO/IEC 10373 Identifikācijas kartes — Testēšanas metodes. Pirmā redakcija: 1993.

2. TRANSPORTLĪDZEKĻA BLOKA FUNKCIONALITĀTES TESTI

Nr.	Tests	Apraksts	Saistītās prasības
1.	Administratīvās pārbaudes		
1.1.	Dokumentācija	Dokumentācijas pareizība	
1.2.	Ražotāja testu rezultāti	Ražotāja pārbaudes, kas veiktas montāžas laikā Dokumentācijas pārbaudes	070, 071, 073
2.	Vizuālā pārbaude		
2.1.	Atbilstība dokumentācijai		
2.2.	Identifikācija/markējums		168, 169
2.3.	Materiāli		163 līdz 167
2.4.	Plombēšana		251
2.5.	Ārējie interfeisi		
3.	Funkcionalitātes testi		
3.1.	Izpildāmās funkcijas		002, 004, 244
3.2.	Darbības režīmi		006*, 007*, 008*, 009*, 106, 107
3.3.	Piekļuves tiesības funkcijām un datiem		010*, 011*, 240, 246, 247
3.4.	Karšu ievietošanas un izņemšanas kontrole		013, 014, 015*, 016*, 106
3.5.	Ātruma un attāluma mērīšana		017 to 026
3.6.	Laika skaitīšana (20 °C temperatūrā veicamais tests)		027 to 032
3.7.	Vadītāja darbību kontrole		033 to 043, 106
3.8.	Braukšanas režīma kontrole		044, 045, 106
3.9.	Ar roku izdarāmie ieraksti		046 to 050b
3.10.	Uzņēmuma atslēgu pārvaldība		051 to 055
3.11.	Kontroles pasākumu uzraudzība		056, 057
3.12.	Notikumu un/vai bojājumu konstatēšana		059 to 069, 106
3.13.	Iekārtas identifikācijas dati		075*, 076*, 079
3.14.	Dati par vadītāja kartes ievietošanu un izņemšanu		081* to 083*
3.15.	Dati par vadītāja darbībām		084* to 086*
3.16.	Dati par vietām		087* to 089*
3.17.	Odometra dati		090* to 092*

▼ M1

Nr.	Tests	Apraksts	Saistītās prasības
3.18.	Sīki dati par braukšanas ātrumu		093*
3.19.	Dati par notikumiem		094*, 095
3.20.	Dati par defektiem		096*
3.21.	Kalibrēšanas dati		097*, 098*
3.22.	Dati par laika skaitīšanas korekcijām:		100*, 101*
3.23.	Dati par kontroles darbībām		102*, 103*
3.24.	Dati par uzņēmuma atslēgām		104*
3.25.	Datu noņemšana par darbībām		105*
3.26.	Dati par īpašiem nosacījumiem		105a*, 105b*
3.27.	Datu ierakstīšana un saglabāšana tahogrāfa kartēs		108, 109*, 109a*, 110*, 111, 112
3.28.	Datu izvadīšana uz ekrāna		072, 106, 113 to 128, PIC_001, DIS_001
3.29.	Izdruka		072, 106, 129 to 138, PIC_001, PRT_001 to PRT_012
3.30.	Brīdinājumi		106, 139 to 148, PIC_001
3.31.	Datu noņemšana uz ārējiem nesējiem		072, 106, 149 to 151
3.32.	Datu izvadīšana uz ārējām papildierīcēm		152, 153
3.33.	Kalibrēšana		154*, 155*, 156*, 245
3.34.	Laika korekcija		157*, 158*
3.35.	Papildfunkciju saderība		003, 269
4.	Klimatiskās un videsizturības pārbaudes		
4.1.	Temperatūra	Funkcionalitāti pārbauda saskaņā ar: — IEC 68-2-1, testu Ad, ar testēšanas ilgumu 72 stundas pazeminātā temperatūrā (–20 °C), 1 stundu darbojoties, 1 stundu izslēgts, — IEC 68-2-2, testu Bd, ar testēšanas ilgumu 72 stundas paaugstinātā temperatūrā (+ 70 °C), 1 stundu darbojoties, 1 stundu izslēgts. Temperatūras cikliskas pārmaiņas: pēc IEC 68-2-14 testa Na pārbauda, vai transportlīdzekļa bloks iztur vides temperatūras 20 izmaiņu ciklus, kuros temperatūra mainās no pazeminātas (–20 °C) līdz paaugstinātai (+ 70 °C), un 2 stundas gan pazeminātā, gan paaugstinātā temperatūrā. Testu skaitu (no šīs tabulas 3. iedaļā noteiktajiem) var samazināt pazeminātā temperatūrā, paaugstinātā temperatūrā un cikliski mainīgas temperatūras apstākļos.	159

▼ **M1**

Nr.	Tests	Apraksts	Saistītās prasības
4.2.	Mitrums	Izmantojot IEC 68-2-30, testu Db, pārbauda, vai transportlīdzekļa bloks iztur ciklisku mitruma paaugstināšanos (karstuma testu) sešos 24 stundu ciklos, kuros temperatūra mainās no + 25 °C līdz + 55 °C, un 25 °C temperatūrā relatīvais mitrums ir 97 %, bet 55 °C temperatūrā ir 93 %.	160
4.3.	Vibrācija	1. Sinusoidālās vibrācijas: pārbauda, vai transportlīdzekļa bloks iztur sinusoidālās vibrācijas ar šādām raksturlielumu vērtībām: amplitūda pie 5 Hz līdz 11 Hz: līdz 10 mm paātrinājums pie 11 Hz līdz 300 Hz: 5 g Šīs prasības ievērošanu pārbauda saskaņā ar IEC 68-2-6, testu Fc, testēšanas minimālais ilgums ir 3 × 12 stundas (12 stundas katras ass virzienā) 2. Gadījuma rakstura vibrācijas: pārbauda, vai transportlīdzekļa bloks iztur gadījuma rakstura vibrācijas ar šādām raksturlielumu vērtībām: frekvenci 5-150 Hz, līmenis 0,02 g²/Hz Šīs prasības ievērošanu pārbauda saskaņā ar IEC 68-2-35, testu Ffda, testēšanas minimālais ilgums ir 3 × 12 stundas (12 stundas katras ass virzienā), 1 stundu darbojoties un 1 stundu nedarbojoties Abus iepriekšminētos testus veic, izmantojot divus atsevišķus pārbaudāmās iekārtas paraugus	163
4.4.	Aizsardzība pret ūdeni un svešķermeņiem	Saskaņā ar IEC 529 pārbauda, vai transportlīdzekļa bloka aizsardzības indekss ekspluatācijas apstākļos transportlīdzeklī uzstādītajā veidā ir vismaz IP 40	164, 165
4.5.	Aizsardzība pret pārspriegumu	Pārbauda, vai transportlīdzekļa bloki iztur paaugstinātu spriegumu:	161
		24 V barošanas spriegumam paredzētie: 34 V vienu stundu + 40 °C temperatūrā	
		12 V barošanas spriegumam paredzētie: 17 V vienu stundu + 40 °C temperatūrā	
4.6.	Aizsardzība pret barošanas strāvas polaritātes izmaiņām	Pārbauda, vai transportlīdzekļa bloks iztur barošanas strāvas polaritātes maiņu	161
4.7.	Aizsardzība pret īssavienojumu	Pārbauda, vai ieejas un izejas signāliem ir aizsardzība pret barošanas sprieguma īssavienojumu uz korpusu	161
5.	Elektromagnētiskās saderības testi		
5.1.	Izstarojums un jutība pret izstarojumu	Atbilstība Direktīvai 95/54/EEK	162
5.2.	Elektrostatiskā lādiņa izlāde	Atbilstība IEC 61000-4-2, ± 2 kV (1. līmenis)	162

▼ M1

Nr.	Tests	Apraksts	Saistītās prasības
5.3.	Jutība pret barošanas strāvas plūsmas radīto lauku	24 V barošanas spriegumam paredzētie: atbilstība ISO 7637-2: 1.a impulss: $V_s = -100\text{ V}$, $R_i = 10\text{ omi}$ 2. impulss: $V_s = +100\text{ V}$, $R_i = 10\text{ omi}$ 3.a impulss: $V_s = -100\text{ V}$, $R_i = 50\text{ omi}$ 3.b impulss: $V_s = +100\text{ V}$, $R_i = 50\text{ omi}$ 4. impulss: $V_s = -16\text{ V}$, $V_a = -12\text{ V}$, $t_6 = 100\text{ ms}$ 5. impulss: $V_s = +120\text{ V}$, $R_i = 2,2\text{ omi}$, $t_d = 250\text{ ms}$ 12 V barošanas spriegumam paredzētie: atbilstība ISO 7637-1: 1. impulss: $V_s = -100\text{ V}$, $R_i = 10\text{ omi}$ 2. impulss: $V_s = +100\text{ V}$, $R_i = 10\text{ omi}$ 3.a impulss: $V_s = -100\text{ V}$, $R_i = 50\text{ omi}$ 3.b impulss: $V_s = +100\text{ V}$, $R_i = 50\text{ omi}$ 4. impulss: $V_s = -6\text{ V}$, $V_a = -5\text{ V}$, $t_6 = 15\text{ ms}$ 5. impulss: $V_s = +65\text{ V}$, $R_i = 3\text{ omi}$, $t_d = 100\text{ ms}$ 5. impulss jāpārbauda tikai transportlīdzekļa blokiem, kas paredzēti uzstādīšanai autotransporta līdzekļos bez vispārējās ārējās aizsardzības pret barošanas strāvas avārijas izslēgšanas	162

3. KUSTĪBAS SENSORA FUNKCIONĀLĀS PĀRBAUDES

Nr.	Tests	Apraksts	Saistītās prasības
1.	Administratīvās pārbaudes		
1.1.	Dokumentācija	Dokumentācijas pareizība	
2.	Vizuālā pārbaude		
2.1.	Atbilstība dokumentācijai		
2.2.	Identifikācija/markējums		169, 170
2.3.	Materiāli		163 līdz 167
2.4.	Plombēšana		251
3.	Funkcionalitātes testi		
3.1.	Sensora identifikācijas dati		077*
3.2.	Kustības sensora savienojums ar transportlīdzekļa bloku		099*, 155
3.3.	Kustības konstatēšana		
	Kustības mērījumu precizitāte		022 to 026
4.	Klimatiskās un videsizturības pārbaudes		
4.1.	Ekspluatācijas temperatūra	Pārbauda funkcionalitāti (saskaņā ar 3.3) temperatūras intervālā $[-40\text{ °C}; +135\text{ °C}]$, izmantojot: — IEC 68-2-1 testu Ad, ar t_{test} ēšanas ilgumu 96 stundas zemākajā temperatūrā T_{min} — IEC 68-2-2 testu Bd, ar t_{test} ēšanas ilgumu 96 stundas augstākajā temperatūrā T_{max}	159

▼ M1

Nr.	Tests	Apraksts	Saistītās prasības
4.2.	Temperatūras cikliskas pārmaiņas:	Funkcionalitāti (saskaņā ar 3.3) pēc IEC 68-2-14 testa Na pārbauda 20 pārmaiņu ciklos, kuros temperatūra mainās no pazeminātas (-20°C) līdz paaugstinātai ($+70^{\circ}\text{C}$), un 2 stundas gan pazeminātā, gan paaugstinātā temperatūrā. Testu skaitu (no šīs tabulas 3.3. iedaļā noteiktajiem) var samazināt pazeminātā temperatūrā, paaugstinātā temperatūrā un cikliski mainīgas temperatūras apstākļos.	159
4.3.	Mitruma cikliskas izmaiņas	Pārbauda funkcionalitāti (pēc 3.3.) izmantojot IEC 68-2-30, testu Db, sešos 24 stundu ciklos, kuros temperatūra mainās no $+25^{\circ}\text{C}$ līdz $+55^{\circ}\text{C}$, un 25°C temperatūrā relatīvais mitrums ir 97 %, bet 55°C temperatūrā relatīvai mitrums ir 93 %.	160
4.4.	Vibrācija	Pārbauda funkcionalitāti (saskaņā ar 3.3), izmantojot IEC 68-2-6, testu Fc ar testa ilgumu 100 frekvenču cikli: amplitūda pie 10 Hz līdz 57 Hz: līdz 1,5 mm paātrinājums pie 57 Hz līdz 500 Hz: 20 g	163
4.5.	Mehāniskā triecienizturība	Pārbauda funkcionalitāti (saskaņā ar 3.3), izmantojot IEC 68-2-27, testu Ea ar 3 triecieniem uz abām pusēm visu 3 savstarpēji perpendikulāro asu virzienā	163
4.6.	Aizsardzība pret ūdeni un svešķermeņiem	Saskaņā ar IEC 529 pārbauda, vai kustības sensora aizsardzības indekss ekspluatācijas apstākļos transportlīdzeklī uzstādītajā veidā ir vismaz IP 64	165
4.7.	Aizsardzība pret barošanas strāvas polaritātes izmaiņām	Pārbauda, vai kustības sensors iztur barošanas strāvas polaritātes maiņu	161
4.8.	Aizsardzība pret īssavienojumu	Pārbauda, vai ieejas un izejas signāliem ir aizsardzība pret barošanas strāvas īssavienojumu uz korpusu	161
5.	ELEKTROMAGNĒTISKĀ SADERĪBA		
5.1.	Izstarojums un jutība pret izstarojumu	Pārbauda atbilstību Direktīvai 95/54/EEK	162
5.2.	Elektrostatiskā lādiņa izlāde	Atbilstība IEC 61000-4-2, $\pm 2\text{ kV}$ (1. līmenis)	162
5.3.	Datu līniju jutība pret barošanas strāvas plūsmas radīto lauku	Atbilstība ISO 7637-3 (III līmenis)	162

4. TAHOGRĀFA KARŠU FUNKCIONĀLĀS PĀRBAUDES

Nr.	Tests	Apraksts	Saistītās prasības
1.	Administratīvās pārbaudes		
1.1.	Dokumentācija	Dokumentācijas pareizība	
2.	Vizuālā pārbaude		
2.1.		Pārlicinās, ka visas aizsardzības funkcijas un redzamie dati uz kartes ir iespiesti pareizi un prasībām atbilstīgi	171 līdz 181

▼ **M1**

Nr.	Tests	Apraksts	Saistītās prasības
3.	Fiziskie testi		
3.1.		Pārbauda kartes izmērus un kontaktu novietojumu	184 ISO/IEC 7816-1 ISO/IEC 7816-2
4.	Protokola testi		
4.1.	ATR	Pārbauda, vai atbilst ATR protokolam	ISO/IEC 7816-3 TCS 304, 307, 308
4.2.	T=0	Pārbauda, vai atbilst T=0 protokolam	ISO/IEC 7816-3 TCS 302, 303, 305
4.3.	PTS	Pārbauda, vai, iestatot T=1 no T=0, PTS komanda tiek ievērota	ISO/IEC 7816-3 TCS 309-311
4.4.	T=1	Pārbauda, vai atbilst T=1 protokolam	ISO/IEC 7816-3 TCS 303, / 306
5.	Kartes struktūra		
5.1.		Pārbauda kartes struktūras atbilstību, konstatējot, vai kartē ir visas obligātās datnes un piekļuves nosacījumus šīm datnēm.	TCS 312 TCS 400*, 401, 402, 403*, 404, 405*, 406, 407, 408*, 409, 410*, 411, 412, 413*, 414, 415*, 416, 417, 418*, 419
6.	Funkcionalitātes testi		
6.1.	Parasta apstrāde	Vismaz vienreiz pārbauda visu atļauto komandu lietojumu (piemēram: testē UPDATE BINARY komandu ar CLA = '00', CLA = '0C' un ar dažādiem P1, P2 un Lc parametriem) Pārbauda, vai darbības kartē tiek faktiski izpildītas (piemēram: nolasot datni, par kuru tiek izpildīta komanda)	TCS 313-TCS 379
6.2.	Kļūdu paziņojumi	Katrai komandai visus kļūdu paziņojumus (saskaņā ar 2. papildinājumu) testē vismaz vienu reizi. Vismaz vienreiz testē visas vispārējās kļūdas (izņemot '6400' integritātes kļūdas, kuras pārbauda drošības sertificēšanas laikā)	
7.	Klimatiskās un videsizturības pārbaudes		
7.1.		Pārlicinās, ka kartes darbojas robežnosacījumos, kas definēti saskaņā ar ISO/IEC 10373	185 līdz 188 ISO/IEC 7816-1

5. SAVIETOJAMĪBAS PĀRBAUDES

Nr.	Tests	Apraksts
1.	Savstarpēja autentificēšana	Pārbauda, ka savstarpējā autentifikācija starp transportlīdzekļa bloku un tahogrāfa karti notiek bez traucējumiem.

▼ **M1**

Nr.	Tests	Apraksts
2.	Rakstīšanas/lasīšanas testi	Izpilda tipisku darbību scenāriju transportlīdzekļa blokā. Scenāriju pielāgo testējamās kartes tipam, un tajā ietilpst visa iespējamā daudzuma elementārdatņu ierakstīšana kartē Izmantojot datu noņemšanu no kartes, pārbauda, ka visi attiecīgie ieraksti ir izdarīti pareizi Izmantojot kartes dienas datu izdruku, pārbauda, ka visi attiecīgie ieraksti ir nolasīti pareizi

▼ **M1**

10. papildinājums

VISPĀRĪGIE DROŠĪBAS MĒRĶI

Šajā papildinājumā noteiktas minimālās prasības attiecībā uz kustības sensoram, transportlīdzekļa blokam un tahogrāfa kartei nosakāmo drošības mērķu saturu.

Lai formulētu drošības mērķus, saskaņā ar kuriem varētu veikt sertificēšanu, ražotāji pēc vajadzības precizē un pilnveido dokumentus, negrozot vai nesvītrotot esošos draudus, mērķus, procedūras līdzekļus un aizsardzības funkciju specifikācijas.

SATURS

Kustības sensora vispārīgie drošības mērķi

1.	Ievads ...	482
2.	Saīsinājumi, definīcijas un norādes ...	482
2.1.	Saīsinājumi ...	482
2.2.	Definīcijas ...	482
2.3.	Atsauces ...	483
3.	Ražojuma pamatojums ...	483
3.1.	Kustības sensora apraksts un izmantošanas metode ...	483
3.2.	Kustības sensora aprites cikls ...	484
3.3.	Draudi ...	484
3.3.1.	Draudi piekļuves ierobežošanas politikai ...	484
3.3.2.	Ar konstrukciju saistīti draudi ...	485
3.3.3.	Ar ekspluatāciju saistītie draudi ...	485
3.4.	Drošības mērķi ...	485
3.5.	Informācijas tehnoloģiju drošības mērķi ...	485
3.6.	Fiziskie, personālsastāva un procedūru līdzekļi ...	486
3.6.1.	Iekārtas konstrukcija ...	486
3.6.2.	Iekārtas piegāde ...	486
3.6.3.	Drošības datu ģenerēšana un piegāde ...	486
3.6.4.	Reģistrācijas kontrolierīču uzstādīšana, kalibrēšana un pārbaudīšana ...	486
3.6.5.	Tiesībaizsardzības kontrole ...	486
3.6.6.	Programmatūras modernizācija ...	486
4.	Aizsardzības funkcijas ...	486
4.1.	Identifikācija un autentizācija ...	486
4.2.	Piekļuves kontrole ...	487
4.2.1.	Piekļuves kontroles politika ...	487
4.2.2.	Piekļuves tiesības datiem ...	487
4.2.3.	Datņu struktūra un piekļuves nosacījumi ...	487
4.3.	Pārskats ...	487
4.4.	Kontrole ...	488
4.5.	Precizitāte ...	488
4.5.1.	Informācijas plūsmas kontroles politika ...	488
4.5.2.	Iekšējo datu pārnese ...	488
4.5.3.	Saglabāto datu integritāte ...	488
4.6.	Darbības drošums ...	488
4.6.1.	Testi ...	488
4.6.2.	Programmatūra ...	489
4.6.3.	Fiziskā aizsardzība ...	489

▼ **M1**

4.6.4.	Barošanas strāvas pārtraukumi	489
4.6.5.	Atiestatīšanas nosacījumi	489
4.6.6.	Datu pieejamība	489
4.6.7.	Kombinētie lietojumi	489
4.7.	Datu apmaiņa	489
4.8.	Kriptogrāfijas atbalsts	489
5.	Aizsardzības mehānismu definēšana	490
6.	Aizsardzības mehānismu minimālā izturība	490
7.	Garantētais līmenis	490
8.	Pamatojums	490
Transportlīdzekļa bloka vispārīgie drošības mērķi		
1.	Ievads	492
2.	Saīsinājumi, definīcijas un atsauces	492
2.1.	Saīsinājumi.	492
2.2.	Definīcijas	492
2.3.	Atsauces	492
3.	Produkta pamatojums	492
3.1.	Transportlīdzekļa bloka apraksts un izmantošanas metode	492
3.2.	Transportlīdzekļa bloka dzīves cikls	494
3.3.	Draudi	494
3.3.1.	Draudi identifikācijas un piekļuves ierobežošanas politikai	494
3.3.2.	Ar konstrukciju saistīti draudi	495
3.3.3.	Ar ekspluatāciju saistītie draudi	495
3.4.	Drošības mērķi	495
3.5.	Informācijas tehnoloģiju drošības mērķi	496
3.6.	Fiziskie, personālsastāva un procedūru līdzekļi	496
3.6.1.	Iekārtas konstrukcija	496
3.6.2.	Iekārtas piegāde un aktivācija	496
3.6.3.	Drošības datu ģenerēšana un piegāde	496
3.6.4.	Karšu piegāde	497
3.6.5.	Reģistrācijas kontrolierīču uzstādīšana, kalibrēšana un pārbaudīšana	497
3.6.6.	Iekārtas darbība	497
3.6.7.	Tiesībaizsardzības kontrole	497
3.6.8.	Programmatūras modernizācija	497
4.	Aizsardzības funkcijas	497
4.1.	Identifikācija un autentizācija	497
4.1.1.	Kustības sensora identifikācija un autentizācija	497
4.1.2.	Lietotāja identifikācija un autentizācija	498
4.1.3.	Ar tālvadību pieslēdzama uzņēmuma identifikācija un autentizācija	499
4.1.4.	Vadības ierīces identifikācija un autentizācija	499
4.2.	Piekļuves kontrole	499
4.2.1.	Piekļuves kontroles politika	499
4.2.2.	Piekļuves tiesības funkcijām	499
4.2.3.	Piekļuves tiesības datiem	499
4.2.4.	Datņu struktūra un piekļuves nosacījumi	500
4.3.	Pārskats	500

▼ **M1**

4.4.	Kontrole	500
4.5.	Objekta atkārtota izmantošana	501
4.6.	Precizitāte	501
4.6.1.	Informācijas plūsmas kontroles politika	501
4.6.2.	Iekšējo datu pārnese	501
4.6.3.	Saglabāto datu integritāte	501
4.7.	Darbības drošums	501
4.7.1.	Testi	501
4.7.2.	Programmatūra	502
4.7.3.	Fiziskā aizsardzība	502
4.7.4.	Barošanas strāvas pārtraukumi	502
4.7.5.	Atiestatīšanas nosacījumi	502
4.7.6.	Datu pieejamība	502
4.7.7.	Kombinētie lietojumi	502
4.8.	Datu apmaiņa	502
4.8.1.	Datu apmaiņa ar kustības sensoru	502
4.8.2.	Datu apmaiņa ar tahogrāfa kartēm	503
4.8.3.	Datu apmaiņa ar ārējiem informācijas nesējiem (datu noņemšanas funkcija)	503
4.9.	Kriptogrāfijas atbalsts	503
5.	Aizsardzības mehānismu definēšana	503
6.	Aizsardzības mehānismu minimālā izturība	503
7.	Garantētais līmenis	503
8.	Pamatojums	504
Tahogrāfa karšu vispārīgie drošības mērķi		
1.	Ievads	508
2.	Saīsinājumi, definīcijas un atsauces	508
2.1.	Saīsinājumi.	508
2.2.	Definīcijas	508
2.3.	Atsauces	509
3.	Ražojuma pamatojums	509
3.1.	Tahogrāfa kartes apraksts un lietošanas metode	509
3.2.	Tahogrāfa karšu aprites cikls	509
3.3.	Draudi	510
3.3.1.	Galīgie mērķi	510
3.3.2.	Uzbrukuma ceļi	510
3.4.	Aizsardzības mērķi	510
3.5.	Informācijas tehnoloģiju drošības mērķi	510
3.6.	Fiziskie, personālsastāva un procedūru līdzekļi	510
4.	Aizsardzības funkcijas	511
4.1.	Atbilstība aizsardzības profiliem	511
4.2.	Lietotāja identifikācija un autentizācija	511
4.2.1.	Lietotāju identifikācija	511
4.2.2.	Lietotāja autentizācija	511
4.2.3.	Autentizācijas atteices	511
4.3.	Piekļuves kontrole	512
4.3.1.	Piekļuves kontroles politika	512

▼ **M1**

4.3.2.	Piekļuves kontroles funkcijas ...	512
4.4.	Pārskats ...	512
4.5.	Kontrole ...	512
4.6.	Precizitāte ...	512
4.6.1.	Saglabāto datu integritāte ...	512
4.6.2.	Pamata datu autentizācija ...	512
4.7.	Darbības drošums ...	513
4.7.1.	Testi ...	513
4.7.2.	Programmatūra ...	513
4.7.3.	Barošanas strāva ...	513
4.7.4.	Atiestatīšanas nosacījumi ...	513
4.8.	Datu apmaiņa ...	513
4.8.1.	Datu apmaiņa ar transportlīdzekļa bloku ...	513
4.8.2.	Datu eksports uz ierīcēm, kas nav transportlīdzekļa bloks (datu noņemšanas funkcija) ...	513
4.9.	Kriptogrāfijas atbalsts ...	513
5.	Aizsardzības mehānismu definēšana ...	513
6.	Mehānismu pieprasītā minimālā stiprība ...	514
7.	Garantētais līmenis ...	514
8.	Pamatojums ...	514

▼ **M1****KUSTĪBAS SENSORA VISPĀRĪGIE DROŠĪBAS MĒRĶI****1. Ievads**

Šajā dokumentā dots kustības sensora apraksts, aprakstīti draudi, kuri tam jāiztur, un tam sasniedzamie drošības mērķi. Noteiktas arī aizsardzības funkcijas. Noteikta arī drošības mehānismu minimālā stiprība, izstrādei un novērtēšanai vajadzīgais drošuma līmenis.

Šajā dokumentā minētās prasības ir I B pielikuma tekstā noteiktās prasības. Skaidrības labad dažkārt I B pielikuma testā noteiktās prasības un drošības mērķu prasības dubultojas. Ja kāda drošības mērķim noteiktā prasība atšķiras no prasības I B pielikuma tekstā, uz kuru atsaucas drošības mērķa prasībā, priekšroka ir I B pielikumā noteiktajai prasībai.

Prasības, kas noteiktas I B pielikuma tekstā, bet nav minētas drošības mērķos, neattiecas uz aizsardzības funkcijām.

Izsekojamībai līdz izstrādes un novērtēšanas dokumentācijai draudiem, mērķiem, procedūras līdzekļiem un aizsardzības funkciju (SEF) specifikācijām piešķirtas tiem unikālas iezīmes.

2. Saīsinājumi, definīcijas un norādes**2.1. Saīsinājumi.**

ROM Lasāmatmiņa

SEF Aizsardzības funkcija

TBD Jādefinē.

TOE Novērtēšanas mērķis

VU Transportlīdzekļa bloks.

2.2. Definīcijas

Ciparu tahogrāfs	Reģistrācijas kontrolierīce
Entītijā	Kustības sensoram pievienota ierīce
Kustības dati	Dati par ātrumu un nobraukumu, ar kuriem apmainās ar transportlīdzekļa bloku
Fiziski nodalītas daļas	Kustības sensora fiziskie komponenti, kas uzstādīti transportlīdzekļi, atšķirībā no tiem fiziskajiem komponentiem, kas iemontēti kustības sensora korpusā
Drošības dati	Īpaši dati, kas vajadzīgi aizsardzības funkciju atbalstīšanai (piemēram, kriptogrāfiskās atslēgas)
Sistēma	Iekārtas, cilvēki vai organizācijas, kas kādā veidā ir saistīti ar reģistrācijas kontrolierīcēm
Lietotājs	Persona, kas ir kustības sensora lietotājs (ja netiek izmantots vārdu kopā "lietotāja dati")
Lietotāja dati	Visi dati, izņemot kustības un drošības datus, kurus ieraksta vai glabā kustības sensors.

2.3. Atsauces

ITSEC ITSEC Informācijas tehnoloģiju drošuma novērtēšanas kritēriji, 1991.

3. Produkta pamatojums**3.1. Kustības sensora apraksts un izmantošanas metode**

Kustības sensors paredzēts uzstādīšanai autotransporta līdzekļos. Tā uzdevums ir nosūtīt uz transportlīdzekļa bloku aizsargātus kustības datus, kas ir raksturīgi transportlīdzekļa kustības ātrumam un nobraukumam.

Kustības sensors ir mehāniski savienots ar transportlīdzekļa tādu kustīgo daļu, kura kustības var būt raksturīgas transportlīdzekļa ātrumam vai nobraukumam. Tas var atrasties transportlīdzekļa pāriesumkārbā vai jebkurā citā vietā transportlīdzeklī.

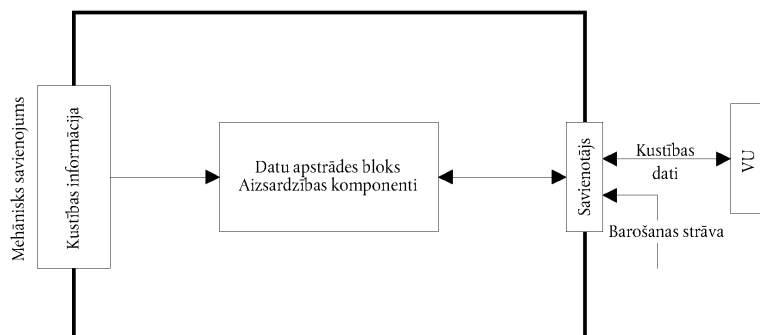
Darba stāvoklī kustības sensors ir pievienots transportlīdzekļa blokam.

Tas var būt pievienots arī citām īpašām vadības iekārtām (jādefinē ražotājam).

▼ **M1**

Tipiskas konstrukcijas kustības sensora darbības shēma parādīta 1. att.

1. attēls

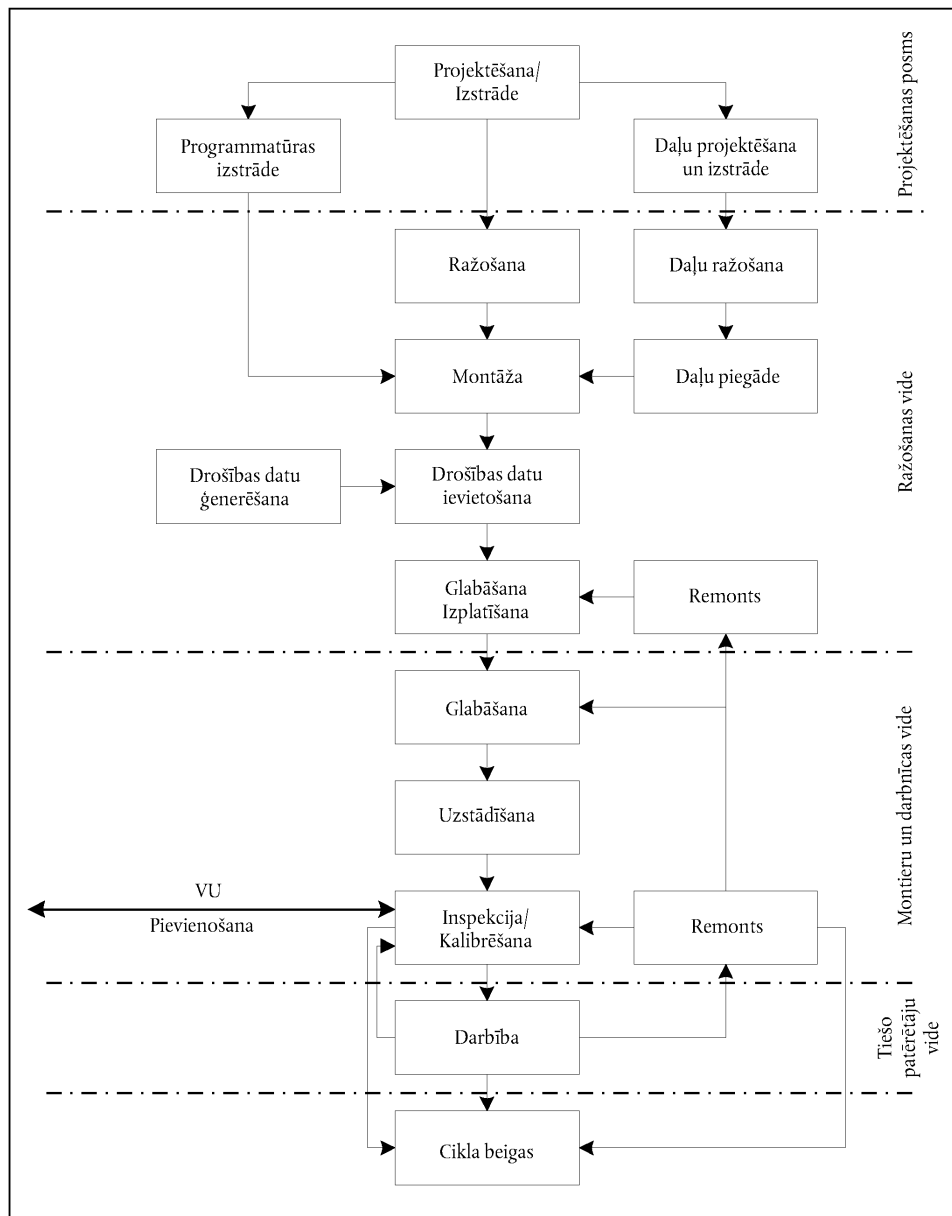
Tipiskas konstrukcijas kustības sensora darbības shēma

▼ **M1****3.2. Kustības sensora aprites cikls**

Kustības sensora tipisks aprites cikls parādīts attēlā:

2. attēls

Tipisks kustības sensora aprites cikls

3.3. Draudi

Šajā punktā aprakstīti draudi kustības sensoram.

3.3.1. Draudi piekļuves ierobežošanas politikai

T. Piekļuves lietotāji var mēģināt piekļūt funkcijām, kuras izmantot tiem nav atļauts.

3.3.2. Ar konstrukciju saistīti draudi

T. Defekti Aparatūras, programmatūras, komunikācijas procedūras defekti, kuru dēļ kustības sensors var nonākt neparedzētos apstākļos, kuros var būt apdraudēts tā drošums.

T. Testi Nevalidētu testēšanas režīmu vai "sētasdurvju" izmantošana var apdraudēt kustības sensora drošumu.

▼ **M1**

T. Projektēšana Lietotāji var mēģināt nelikumīgi iegūt ziņas par konstrukciju no ražotāja materiāliem (izmantojot zagšanu, ar kukuļdošanu, ...) vai veicot inženieranalīzi ražošanas noslēpumu atklāšanai.

3.3.3. *Ar ekspluatāciju saistītie draudi*

T. Vide	Lietotāji var mēģināt pārkāpt kustības sensora aizsardzību, izmantojot vides faktoru iedarbību (termisko, elektromagnētisko, optisko, ķīmisko, mehānisko, ...)
T. Aparatūra	Lietotāji var mēģināt pārveidot kustības sensoru
T. Mehāniskas izcelsmes	Lietotāji var mēģināt viltot kustības sensora ieejas signālu (piemēram, atskrūvējot no pārnēsotā, ...)
T. Kustības dati	Lietotāji var mēģināt pārveidot transportlīdzekļa kustības datus (pievienojot, pārveidojot, izdēšot, signālu atkārtot)
T. Barošanas spriegums	Lietotāji var mēģināt sagraut kustības sensora aizsardzības mērķus, pārveidojot (atslēdzot, pazeminot, paaugstinot) tā barošanas spriegumu
T. Drošības dati	Lietotāji var mēģināt nelikumīgi iegūt informāciju par drošības datiem to ģenerēšanas laikā, tos pārnēsot vai saglabājot iekārtā
T. Programmatūra	Lietotāji var mēģināt pārveidot kustības sensora programmatūru
T. Saglabātie dati	Lietotāji var mēģināt pārveidot saglabātos datus (drošības datus vai lietotāja datus).

3.4. *Drošības mērķi*

Ciparu tahogrāfa sistēmas galvenais drošības mērķis ir:

O. Galvenais Kontroles iestādēm pārbaudāmajiem datiem jābūt pieejamiem, un tiem pilnīgi un precīzi jāatspoguļo pārbaudāmo autovadītāju un transportlīdzekļu darbības attiecībā uz transportlīdzekļa vadīšanas, darba, klātbūtnes un atpūtas periodiem, kā arī transportlīdzekļa kustības ātrumu

Tāpēc kustības sensora drošības mērķis, kas ir vispārējā drošības mērķa daļa, ir šāds:

O. Sensora galvenais Kustības sensora pārraidītajiem datiem jābūt pieejamiem transportlīdzekļa blokā tādā veidā, kas transportlīdzekļa blokam ļauj pilnīgi un precīzi noteikt transportlīdzekļa kustību pēc tā kustības ātruma un nobraukuma.

3.5. *Informācijas tehnoloģiju drošības mērķi*

Kustības sensora īpašie IT mērķi, kas ir to drošības galvenā mērķa sastāvdaļa, ir šādi:

O. Pieeja	Kustības sensoram jākontrolē pievienotās entitijas piekļuve funkcijām un datiem
O. Kontrole	Kustības sensoram jākontrolē mēģinājumi graut tā aizsardzību un tie jāizseko līdz saistītajām entitijām
O. Autentiskuma noteikšana	Kustības sensoram jāautentizē pievienotās entitijas
O. Apstrāde	Kustības sensoram jānodrošina, ka ieejas signāls, no kura iegūst kustības datus, ir precīzs.
O. Drošums	Kustības sensoram jābūt ekspluatācijā drošam
O. Datu apmaiņas aizsardzība	Kustības sensoram jābūt aizsargātai datu apmaiņai ar transportlīdzekļa bloku.

3.6. *Fiziskie, personālsastāva un procedūru līdzekļi*

Šajā punktā aprakstītas prasības attiecībā uz fiziskajiem, personālsastāva un procedūras līdzekļiem, kuras palīdz nodrošināt kustības sensora aizsardzību.

3.6.1. *Iekārtas konstrukcija*

M. Izstrāde Kustības sensoru izstrādātājiem jānodrošina, lai pienākumu sadalījums izstrādes laikā nodrošinātu IT drošumu

▼ **M1**

M. Ražošana Kustības sensoru ražotājiem jānodrošina, lai pienākumu sadalījums ražošanas laikā nodrošinātu IT drošumu un lai ražošanas procesa laikā kustības sensori būtu aizsargāti pret fizisko iedarbību, kas var apdraudēt IT drošumu.

3.6.2. *Iekārtas piegādes*

M. Piegāde Kustības sensoru ražotājiem, autobūvētājiem un montieriem vai darbnīcām jānodrošina kustības sensoru piegādes veidā, kas nodrošina IT drošumu.

3.6.3. *Drošības datu ģenerēšana un piegāde*

M. S. datu ģenerēšana Drošības datu ģenerēšanas algoritmiem ir jābūt piekļuvei tikai pilnvarotām un uzticamām personām

M. Sk. datu transports Drošības dati jāģenerē, jātransportē un jāievieto kustības sensorā tā, lai tiktu saglabāta konfidencialitāte un integritāte.

3.6.4. *Reģistrācijas kontrolierīču kalibrēšana un pārbaudīšana*

M. Apstiprinātās darbnīcas Reģistrācijas kontrolierīču uzstādīšana, kalibrēšana un remonts jāveic uzticamiem un pilnvarotiem montieriem vai darbnīcām

M. Mehāniskais interfeiss Jābūt uzstādītiem mehāniskā interfeisa viltojumu konstatēšanas līdzekļiem (piemēram, plombām)

M. Regulāras inspekcijas Reģistrācijas kontrolierīces periodiski jāpārbauda un jākalibrē.

3.6.5. *Tiesībaizsardzības kontrole*

M. Kontrole Regulāri un iepriekš neplānoti jāveic tiesībaizsardzības kontrole, kurā jāietilpst drošuma kontrole.

3.6.6. *Programmatūras modernizācija*

M. Programmatūras modernizācija Programmatūras jaunākajām versijām pirms to instalēšanas kustības sensorā ir jāsaņem drošības sertifikāts.

4. Aizsardzības funkcijas**4.1. Identifikācija un autentizācija**

Kustības sensoram jābūt iespējām katrā mijiedarbībā noteikt tam pievienotās entītijas identitāti.

Pievienotās entītijas identitāte sastāv no:

- entītijas grupas:
 - transportlīdzekļa bloka,
 - vadības ierīces,
 - citiem
- entītijas identifikācijas (tikai transportlīdzekļa blokam).

Pievienotā transportlīdzekļa bloka entītijas identifikācija sastāv no transportlīdzekļa bloka apstiprinājuma numura un sērijas numura.

Kustības sensoram jābūt iespējām autentificēt tam pievienoto transportlīdzekļa bloku vai vadības ierīci:

- pieslēdzot entītijai,
- atjaunojoties barošanas strāvas padevei.

Kustības sensoram jābūt iespējām periodiski atkārtoti autentificēt tam pievienoto transportlīdzekļa bloku.

Kustības sensors konstatē un novērš iespējas izmantot autentifikācijas datus, kas ir kopēti un izmantoti atkārtoti.

Pēc (ražotājam definējamiem, bet ne vairāk par 20) secīgiem nesekmīgiem autentificēšanas mēģinājumiem aizsardzības funkcija (SEF):

- ģenerē šā notikuma kontroles ierakstu,

▼ **M1**

- brīdina entitiju,
- turpina eksportēt kustības datus režīmā bez aizsardzības.

4.2. Piekļuves kontrole

Piekļuves kontrole nodrošina, ka informāciju nolasa no vai modificē novērtējuma mērķī (TOE) tikai šim nolūkam pilnvarotas personas.

4.2.1. Piekļuves kontroles politika

Kustības sensors kontrolē piekļuves tiesības funkcijām un datiem.

4.2.2. Piekļuves tiesības datiem

Kustības sensors nodrošina, lai kustības sensora identifikācijas datus varētu ierakstīt tikai vienreiz (078. prasība).

Kustības sensors akceptē un/vai saglabā lietotāja datus tikai no autentizētām entitijām.

Kustības sensors īsteno atbilstošas lasīšanas un rakstīšanas piekļuves tiesības drošības datiem.

4.2.3. Datu struktūra un piekļuves nosacījumi

Lietojuma un datu datņu struktūra un piekļuves nosacījumi jāizveido ražošanas procesa laikā un pēc tam jābloķē tā, lai to vēlāk nevarētu pārveidot vai izdzēst.

4.3. Pārskats

Kustības sensors saglabā atmiņā kustības sensora identifikācijas datus (077. prasība).

Kustības sensors saglabā atmiņā instalēšanas datus (099. prasība).

Kustības sensoram jābūt iespējām izvadīt pārskata datus autentificētām entitijām un pēc to pieprasījuma.

4.4. Kontrole

Kustības sensori par notikumiem, kuri bojā to aizsardzību, ģenerē notikumu kontroles ierakstus.

Notikumi, kas ietekmē kustības sensora aizsardzību, ir šādi:

- aizsardzības sistēmas pārkāpuma mēģinājumi,
 - autentizācijas defekts,
 - saglabāto datu integritātes kļūda,
 - iekšēja datu pārnešanas kļūda,
 - nesankcionēta korpusa atvēršana,
 - aparātūras sabojāšana,
- sensora defekts.

Kontroles ierakstos ietilpst šādi dati:

- notikuma datums un laiks,
- notikuma veids,
- pievienotās entitijas identifikācija;

Ja vajadzīgie dati nav pieejami, pēc noklusējuma tiek dota attiecīga indikācija (jādefinē ražotājam).

Kustības sensors nosūta ģenerētos kontroles ierakstus transportlīdzekļa blokam to ģenerēšanas brīdī, un var tos saglabāt arī savā atmiņā.

Ja kustības sensors kontroles ierakstus saglabā, tas nodrošina, ka 20 kontroles ieraksti tiek saglabāti neatkarīgi no atmiņas izlietošanas, un tam jābūt iespējām izvadīt kontroles ierakstus autentizētām entitijām pēc to pieprasījuma.

4.5. Precizitāte

▼ **M1****4.5.1. Informācijas plūsmas kontroles politika**

Kustības sensors nodrošina, ka kustības datus apstrādā un atvasina tikai no sensora mehāniskā ieejas signāla.

4.5.2. Iekšējo datu pārnese

Šajā punktā noteiktās prasības attiecas tikai uz kustības sensoriem ar fiziski nodalītām sastāvdaļām.

Ja datu pārnese notiek starp kustības sensora fiziski nodalītām sastāvdaļām, datiem jābūt aizsargātiem pret sagrozīšanu.

Iekšējās datu pārnese laikā konstatējot datu pārnese kļūdu, datu pārsūtīšana jāatkārt, un aizsardzības funkcija ģenerē notikuma kontroles ierakstu.

4.5.3. Saglabāto datu integritāte

Kustības sensors pārbauda, vai tā atmiņā saglabātajiem lietotāja datiem nav integritātes kļūdu.

Konstatējot saglabāto lietotāja datu integritātes kļūdu, aizsardzības funkcija ģenerē kontroles ierakstu.

4.6. Darbības drošums**4.6.1 Testi**

Līdz ražošanas posma beigām jāatspējo vai jānovāc visas komandas, darbības vai testēšanas punkti, kas nepieciešami testēšanai ražošanas posma laikā. Nedrīkst būt iespēju tos atjaunot vēlākai lietošanai.

Kustības sensors, to izmantojot pirmo reizi un katru reizi parastas ekspluatācijas apstākļos darbības pareizības pārbaudei veic paštestēšanu. Kustības sensora paštestēšanas funkcijās ietilpst drošības datu integritātes verifikācija un saglabātās darba programmas integritātes verifikācija (ja nav ROM).

Paštestēšanas laikā konstatējot iekšēju defektu, aizsardzības funkcija ģenerē kontroles ierakstu (sensora defekts).

4.6.2. Programmatūra

Nedrīkst būt iespēju analizēt vai atklāt kustības sensora programmatūru ārpus darbnīcas.

Ieejas signāli no ārējiem avotiem nedrīkst tikt uztverti kā darba programmas.

4.6.3. Fiziskā aizsardzība

Ja kustības sensora konstrukcija ir tāda, ka tā korpuss ir atverams, kustības sensors konstatē katru korpusa atvēršanas reizi vismaz 6 mēnešus ilgi, arī bez barošanas strāvas no ārēja avota. Šādā gadījumā aizsardzības funkcija par notikumu ģenerē kontroles ierakstu. (Pieļaujams, ka kontroles ieraksts tiek ģenerēts un saglabāts pēc barošanas strāvas padeves atjaunošanās).

Ja kustības sensora konstrukcija ir tāda, ka tā korpuss nav atverams, tam jābūt izveidotam tā, lai ikviens fizisks aizsardzības pārkāpums būtu viegli atklājams (piemēram, veicot apskati).

Kustības sensors konstatē konkrēto (jādefinē ražotājam) aparatūras bojājumu.

Šādā gadījumā aizsardzības funkcija par notikumu ģenerē kontroles ierakstu, bet kustības sensors: (jādefinē ražotājam).

4.6.4. Barošanas strāvas pārtraukumi

Kustības sensors saglabā aizsardzību barošanas strāvas atslēgšanās vai svārstību laikā.

4.6.5. Atiestatīšanas nosacījumi

Barošanas strāvas pārtraukumu gadījumos, ja darbība tiek pārtraukta pirms tās pabeigšanas, vai izveidojoties citiem atiestatīšanas nosacījumi, kustības sensors tiek pilnīgi atiestatīts.

▼ **M1****4.6.6. Datu pieejamība**

Kustības sensors nodrošina pieeju resursiem, kad tie tiek pieprasīti, un nodrošina to, ka resursi netiek pieprasīti vai glabāti atmiņā bez vajadzības.

4.6.7. Kombinēts lietojums

Ja kustības sensoram, izņemot tahogrāfu, ir arī citi lietojumi, visiem lietojumiem jābūt fiziski un/vai loģiski nodalītiem. Šiem lietojumiem nedrīkst būt kopīgu aizsardzības datu. Vienlaikus drīkst būt aktīvs tikai viens lietojums.

4.7. Datu apmaiņa

Kustības sensors eksportē kustības datus kopā ar saistītajiem aizsardzības atribūtiem uz transportlīdzekļa bloku tā, ka transportlīdzekļa bloks varētu verificēt to integritāti un autentiskumu.

4.8. Kriptogrāfijas atbalsts

Šajā punktā noteiktās prasības piemērojamas tikai vajadzības gadījumos atkarībā no izmantotajiem aizsardzības mehānismiem un ražotāja tehniskajiem risinājumiem.

Visām kustības sensora veiktajām kriptogrāfijas operācijām jāatbilst noteiktajam algoritmam un noteiktajam atslēgas lielumam.

Ja kustības sensors ģenerē kriptogrāfiskās atslēgas, tam jāatbilst noteiktiem kriptogrāfisko atslēgu ģenerēšanas algoritmiem un noteiktiem kriptogrāfisko atslēgu lielumiem.

Ja kustības sensors izplata kriptogrāfiskās atslēgas, tam jāatbilst noteiktajām kriptogrāfisko atslēgu izplatīšanas metodēm.

Ja kustības sensors piekļūst kriptogrāfiskajām atslēgām, tam jāatbilst noteiktajām kriptogrāfisko atslēgu piekļuves metodēm.

Ja kustības sensors iznīcina kriptogrāfiskās atslēgas, tam jāatbilst noteiktajām kriptogrāfisko atslēgu iznīcināšanas metodēm.

5. Aizsardzības mehānismu definēšana

Aizsardzības mehānismus, kas izpilda kustības sensoru aizsardzības funkcijas, definē kustības sensoru ražotāji.

6. Aizsardzības mehānismu minimālā izturība

Kustības sensoru aizsardzības mehānismu minimālā izturība saskaņā ar ITSEC definēto ir "augsta".

7. Garantētais līmenis

Kustības sensoru aizsardzības mehānismu garantētais mērķlīmenis ir ITSEC līmenis E3 saskaņā ar ITSEC definēto.

8. Pamatojums

Turpmākajās matricās pamatotas aizsardzības funkcijas, parādot:

- kuras aizsardzības funkcijas vai līdzekļi novērš attiecīgos draudus,
- kuras aizsardzības funkcijas īsteno attiecīgos IT aizsardzības mērķus.

	Draudi												IT mērķi					
	Pieejība	Defekti	Testi.	Projekts	Vide	Aparatūra	Mehāniskās izcelsmes	Kustības dati	Barošanas spriegums	Drošības dati	Programmatūra	Saglabātie dati	Pieejība	Revīzija	Autentiskuma noteikšana	Apstrāde	Uzticamība.	Datu apmaiņas aizsardzība
Fiziskie procedūras līdzekļi personālsastāvam																		
Izstrādāšana		x	x	x														
Ražošana			x	x														
Piegāde						x					x	x						
Drošības datu ģenerēšana										x								
Drošības datu transports										x								
Apstiprinātās darbnīcas							x											
Mehāniskais savienojums							x											
Regulāra inspekcija						x	x		x		x							
Tiesībsargāšanas kontrole					x	x	x		x	x	x							
Programmatūras modernizācija											x							
Aizsardzības funkcijas																		
Identifikācija un autentizācija																		
UIA_101 Entītiņu identifikācija	x							x					x		x			x
UIA_102 Entītiņu identitāte	x												x		x			
UIA_103 Transportlīdzekļa bloka identitāte														x				
UIA_104 Entītiņu autentizācija	x							x					x		x			x
UIA_105 Atkārtota autentizācija	x							x					x		x			x

	Draudi												IT mērķi					
	Pieēja	Defēkti	Testi.	Projekts	Vide	Aparatūra	Mehāniskās izcelsmes	Kustības dati	Barošanas spriegums	Drošības dati	Programmatūra	Saglabātie dati	Pieēja	Revīzija	Autentiskuma noteikšana	Apstrāde	Uzticamība.	Datu apmaiņas aizsardzība
UIA_106 Nepārveidojama autentizācija	x							x					x		x			
UIA_107 Autentizācijas defekts								x						x			x	
Piekļuves kontrole																		
ACC_101 Piekļuves kontroles politika	x									x		x	x					
ACC_102 Kustības sensora ID												x	x					
ACC_103 Lietotāja dati												x	x					
ACC_104 Drošības dati										x		x	x					
ACC_105 Datņu struktūra un piekļuves nosacījumi	x									x		x	x					
Pārskats																		
ACT_101 Kustības sensora ID dati														x				
ACT_102 Pievienošanas dati														x				
ACT_103 Pārskata dati														x				
Kontrole																		
AUD_101 Kontroles ieraksti														x				
AUD_102 Kontroles notikumu saraksts	x				x	x						x		x				
AUD_103 Kontroles dati														x				
AUD_104 Kontroles rīki														x				
AUD_105 Kontroles ierakstu glabāšana														x				

	Draudi												IT mērķi					
	Pieejība	Defekti	Testi.	Projekts	Vide	Aparatūra	Mehāniskās izcelsmes	Kustības dati	Barošanas spriegums	Drošības dati	Programmatūra	Saglabātie dati	Pieejība	Revīzija	Autentiskuma noteikšana	Apstrāde	Uzticamība.	Datu apmaiņas aizsardzība
Precizitāte																		
ACR_101 Informācijas plūsmas kontroles politika								x								x	x	
ACR_102 Iekšējā pārnese																x	x	
ACR_103 Iekšējā pārnese														x				
ACR_104 Saglabāto datu integritāte												x					x	
ACR_105 Saglabāto datu integritāte												x		x				
Drošība																		
RLB_101 Ražošanas pārbaudes			x	x													x	
RLB_102 Paštestēšana		x				x			x		x						x	
RLB_103 Paštestēšana						x			x		x			x				
RLB_104 Programmatūras analīze				x							x						x	
RLB_105 Programmatūras ievietošana											x					x	x	
RLB_106 Korpusa atvēršana				x	x	x				x	x	x					x	
RLB_107 Aparatūras sabojāšana						x											x	
RLB_108 Aparatūras sabojāšana						x								x				
RLB_109 Barošanas strāvas pārtraukumi									x								x	
RLB_110 Atiestatīšana		x															x	
RLB_111 Datu pieejamība																x	x	

▼M1

	Draudi												IT mērķi					
	Pieejība	Defekti	Testi.	Projekts	Vide	Aparatūra	Mehāniskās izcelsmes	Kustības dati	Barošanas spriegums	Drošības dati	Programmatūra	Saglabātie dati	Pieejība	Revīzija	Autentiskuma noteikšana	Apstrāde	Uzticamība.	Datu apmaiņas aizsardzība
RLB_112 Kombinētie lietojumi																	x	
Datu apmaiņa																		
DEX_101 Kustības datu eksports ar aizsardzību								x										x
Kriptogrāfijas atbalsts																		
CSP_101 Algoritmi																	x	x
CSP_102 atslēgas ģenerēšana																	x	x
CSP_103 atslēgas sadale																	x	x
CSP_104 piekļuve atslēgai																	x	x
CSP_105 atslēgas sabojāšana																	x	x

▼ **M1****TRANSPORTLĪDZEKĻA BLOKA VISPĀRĒJIE DROŠĪBAS MĒRĶI****1. Ievads**

Šajā dokumentā dots transportlīdzekļa bloka apraksts, aprakstīti draudi, kuri tam jāiztur, draudu nelabvēlīgā iedarbība un tam sasniedzamie drošības mērķi. Tajā noteiktas arī aizsardzības funkcijas. Noteikta arī drošības mehānismu minimālā stiprība, izstrādei un novērtēšanai vajadzīgais drošuma līmenis.

Šajā dokumentā minētās prasības ir I B pielikuma tekstā noteiktās prasības. Skaidrības labad dažkārt I B pielikuma testā noteiktās prasības un drošības mērķu prasības pārklājas. Ja kāda drošības mērķim noteiktā prasība atšķiras no prasības I B pielikuma tekstā, uz kuru atsaucas drošības mērķa prasībā, priekšroka ir I B pielikumā noteiktajai prasībai.

Prasības, kas noteiktas I B pielikuma tekstā, bet nav minētas drošības mērķos, neattiecas uz aizsardzības funkcijām.

Izsekojamībai līdz izstrādes un novērtēšanas dokumentācijai draudiem, mērķiem, procedūras līdzekļiem un SEF specifikācijām piešķirtas tiem unikālas iezīmes.

2. Saīsinājumi, definīcijas un norādes**2.1. Saīsinājumi**

PIN	Personas identifikācijas numurs
ROM	Lasāmatmiņa
SEF	Aizsardzības funkcija
TBD	Jādefinē
TOE	Novērtēšanas mērķis
VU	Transportlīdzekļa bloks.

2.2. Definīcijas

Ciparu tahogrāfs	Reģistrācijas kontrolierīce
Kustības dati	Dati par ātrumu un nobraukumu, ar kuriem apmainās ar kustības sensoru
Fiziski nodalītas daļas	Transportlīdzekļa bloka fiziskās daļas, kas uzstādītas transportlīdzeklī, atšķirībā no tām fiziskajām daļām, kas iemontētas transportlīdzekļa bloka korpusā
Drošības dati	Īpaši dati, kas vajadzīgi aizsardzības funkciju atbalstīšanai (piemēram, kriptogrāfiskās atslēgas)
Sistēma	Iekārtas, cilvēki vai organizācijas, kas kādā veidā ir saistīti ar reģistrācijas kontrolierīcēm
Lietotājs	Ar lietotājiem jāsaprot cilvēki, kuri izmanto iekārtu. Parasti transportlīdzekļa bloka lietotāji ir autovadītāji, kontrolieri, darbnīcas un uzņēmumi
Lietotāja dati	Visi dati, izņemot drošības datus, kurus ieraksta vai glabā transportlīdzekļa blokā.

2.3. Atsauces

ITSEC ITSEC Informācijas tehnoloģiju drošuma novērtēšanas kritēriji, 1991

3. Ražojuma pamatojums**3.1. Transportlīdzekļa bloka apraksts un izmantošanas metode**

Transportlīdzekļa bloks paredzēts uzstādīšanai autotransporta līdzekļos. Tas paredzēts ar vadītāja darbībām saistīto datu reģistrēšanai, glabāšanai, parādīšanai uz ekrāna, izdrukāšanai un izvadīšanai.

Tas pievienots kustības sensoram, ar kuru tas apmainās datiem par transportlīdzekļa kustību.

Lietotāji transportlīdzekļa blokam identificējas, izmantojot tahogrāfa kartes.

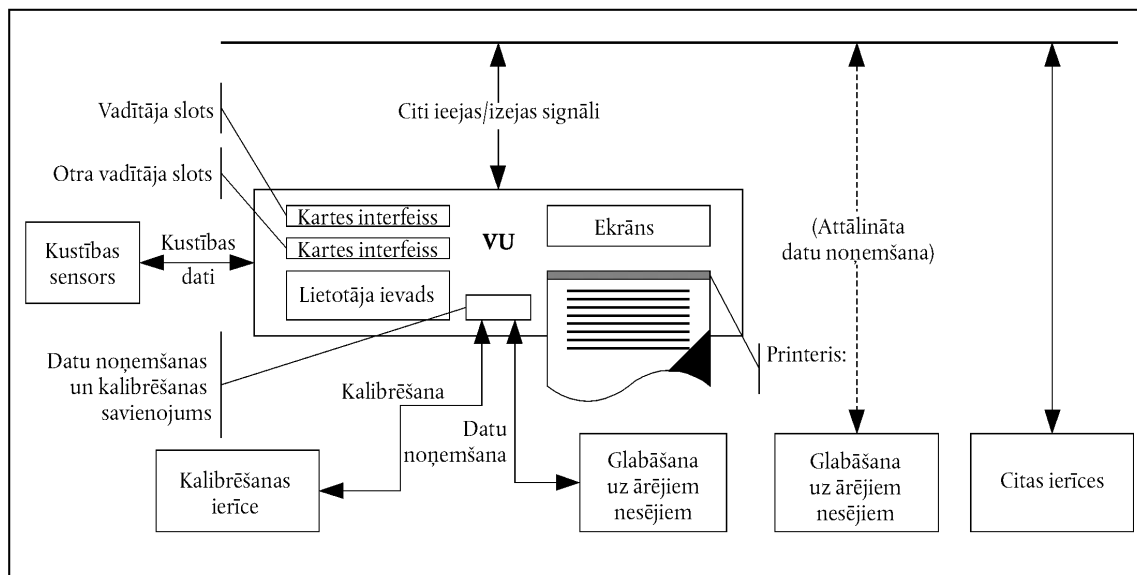
Transportlīdzekļa bloka datu atmiņā tiek ierakstīti un saglabāti dati par lietotāja darbībām, un transportlīdzekļa bloks ieraksta datus par lietotāja darbībām arī tahogrāfa kartēs.

▼ **M1**

Transportlīdzekļa bloks izvada datus uz ekrāna, printera vai ārējām ierīcēm.

Transportlīdzekļa bloka operāciju vidi transportlīdzeklī uzstādītā veidā apraksta šāda shēma:

1. attēls

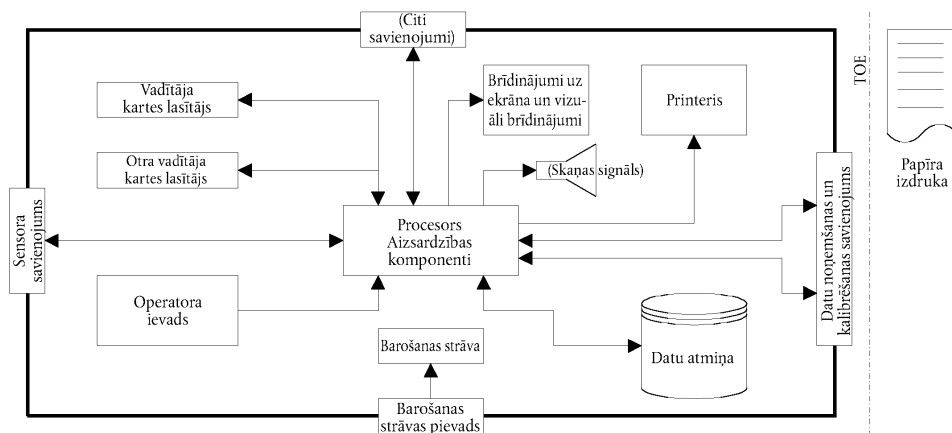
Transportlīdzekļa bloka operāciju vide

Transportlīdzekļa bloka vispārīgs raksturojums, funkcijas un darbības režīmi aprakstīti I B pielikuma II nodaļā.

Prasības attiecībā uz transportlīdzekļa bloku funkcionalitāti noteiktas I B pielikuma III nodaļā.

Tipiskas konstrukcijas transportlīdzekļa bloka darbības shēma parādīta attēlā:

2. attēls

Tipisks transportlīdzekļa bloks (...) pēc izvēles

Jāuzsver, ka, lai gan printera mehānisms ir novērtēšanas mērķa sastāvdaļa, tā nav uz tā sagatavotais drukātais dokuments.

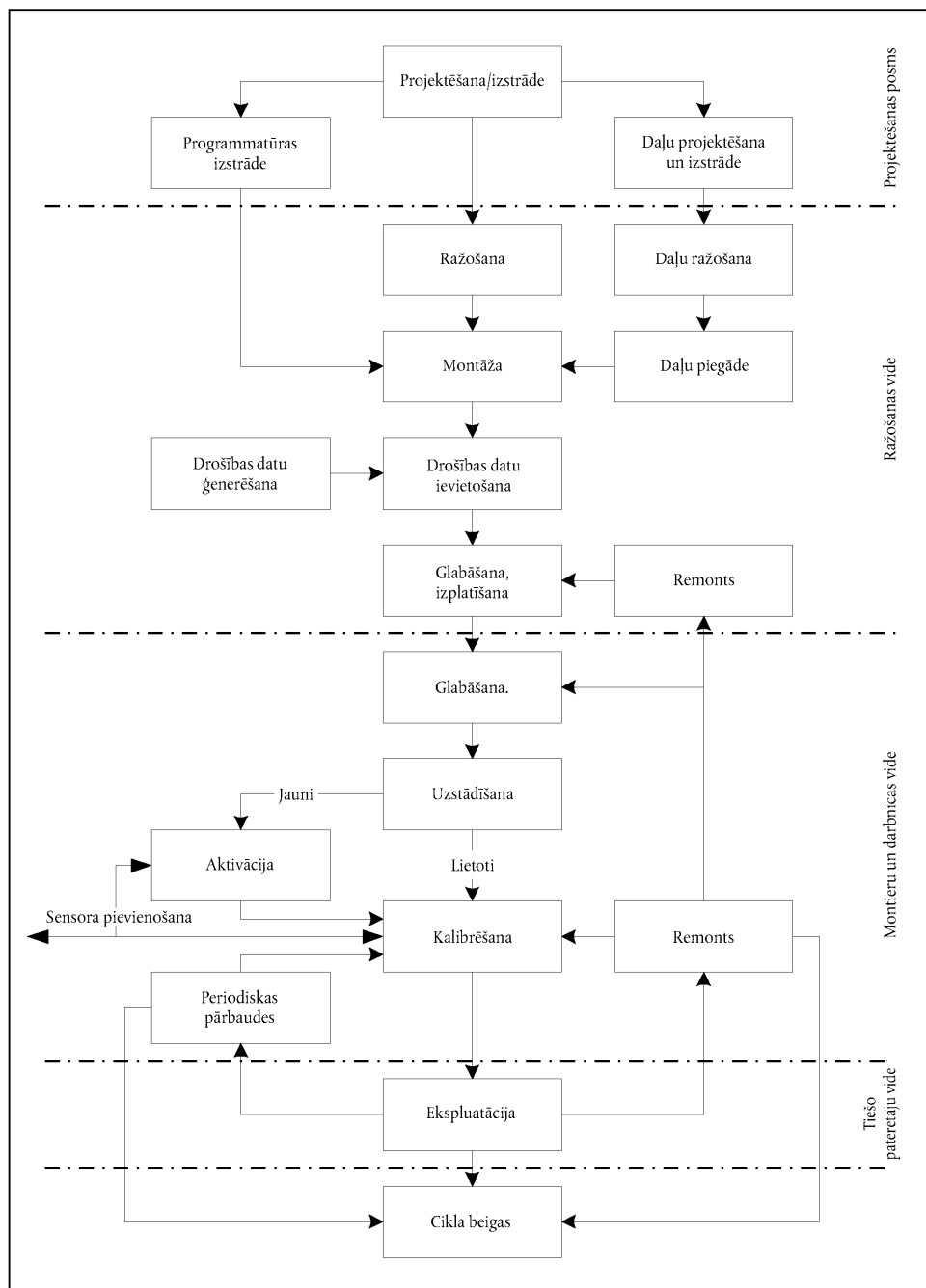
3.2. **Transportlīdzekļa bloka aprites cikls**

Transportlīdzekļa bloka tipisks aprites cikls parādīts attēlā:

▼ M1

3. attēls

Tipisks transportlīdzekļa bloka aprites cikls

3.3. **Draudi**

Šajā punktā aprakstīti draudi transportlīdzekļa blokam.

3.3.1. *Draudi identifikācijas un piekļuves ierobežošanas politikai*

- T. Pieeja Lietotāji varētu mēģināt piekļūt funkcijām, kuras tiem izmantot nav atļauts (piemēram, autovadītāji piekļūst kalibrēšanas funkcijai).
- T. Identifikācija Lietotāji varētu mēģināt izmantot vairākas identifikācijas vai neizmantojot identifikāciju.

▼ **M1**3.3.2. *Ar konstrukciju saistīti draudi*

T. Defekti	Aparatūras, programmatūras, komunikācijas procedūras defekti, kuru dēļ transportlīdzekļa bloks var nonākt neparedzētos apstākļos, kuros var būt apdraudēts tā drošums.
T. Testi	Nevalidētu testēšanas režīmu vai "sētasdurvju" izmantošana var apdraudēt transportlīdzekļa bloka drošumu.
T. Konstrukcija	Lietotāji var mēģināt nelikumīgi iegūt ziņas par konstrukciju no ražotāja materiāliem (izmantojot zagšanu, ar kukuļdošanu, ...) vai veicot inženieranalīzi ražošanas noslēpumu atklāšanai.

3.3.3. *Ar ekspluatāciju saistītie draudi*

T. Kalibrēšanas parametri	Lietotāji varētu mēģināt lietot nepareizi kalibrētu iekārtu (sagrozot kalibrēšanas datus vai izmantojot organizatoriskus trūkumus)
T. Card_Data_Exchange	Lietotāji var mēģināt pārveidot datus to apmaiņas laikā starp transportlīdzekļa bloku un tahogrāfa kartēm (pievienojot, pārveidojot, izdzēšot, signālu atkārtojot)
T. Pulkstenis	Lietotāji varētu mēģināt pārveidot iekšējo pulksteni
T. Vide	Lietotāji var mēģināt pārkāpt transportlīdzekļa bloka aizsardzību, izmantojot vides faktoru iedarbību (termisko, elektromagnētisko, optisko, ķīmisko, mehānisko, ...)
T. Viltotas Ierīces	Lietotāji varētu mēģināt pieslēgt ierīču viltojumus (kustības sensora, viedkaršu viltojumus) transportlīdzekļa blokam
T. Aparatūra	Lietotāji varētu mēģināt pārveidot transportlīdzekļa bloku
T. Kustības dati	Lietotāji var mēģināt pārveidot transportlīdzekļa kustības datus (pievienojot, pārveidojot, izdzēšot, signālu atkārtojot)
T. Neaktivēts	Lietotāji varētu izmantot neaktivētu iekārtu.
T. Izejas dati	Lietotāji var mēģināt pārveidot izvadītos datus (izdrukātos, uz ekrāna parādītos vai noņemtos datus).
T. Barošanas spriegums	Lietotāji var mēģināt sagraut transportlīdzekļa bloka aizsardzības mērķus, pārveidojot (atslēdzot, pazeminot, paaugstinot) tā barošanas spriegumu
T. Drošības dati	Lietotāji varētu mēģināt nelikumīgi iegūt informāciju par drošības datiem to ģenerēšanas laikā, tos pārnesot vai saglabājot iekārtā
T. Programmatūra	Lietotāji varētu mēģināt pārveidot transportlīdzekļa bloka programmatūru
T. Saglabātie dati	Lietotāji var mēģināt pārveidot saglabātos datus (drošības datus vai lietotāja datus).

3.4. ***Drošības mērķi***

Ciparu tahogrāfa sistēmas galvenais drošības mērķis ir:

O. Galvenais	Kontroles iestādēm pārbaudāmajiem datiem jābūt pieejamiem, un tiem pilnīgi un precīzi jāatspoguļo pārbaudāmo autovadītāju un transportlīdzekļu darbības attiecībā uz transportlīdzekļa vadīšanas, darba, klātbūtnes un atpūtas periodiem, kā arī transportlīdzekļa kustības ātrumu

Tāpēc transportlīdzekļa bloka drošības mērķis, kas ir vispārējā drošības mērķa daļa, ir šāds:

O. Transportlīdzekļa bloka galvenais	Kontroles iestādēm pārbaudāmajiem izmēramajiem un ierakstītajiem datiem jābūt pieejamiem, un tiem pilnīgi un precīzi jāatspoguļo pārbaudāmo autovadītāju un transportlīdzekļu darbības attiecībā uz transportlīdzekļa vadīšanas, darba, klātbūtnes un atpūtas periodiem, kā arī transportlīdzekļa kustības ātrumu

▼ **M1**

- O. Transportlīdzekļa bloka eksports Transportlīdzekļa blokam jābūt iespējam eksportēt datus uz ārējiem nesējiem tā, lai varētu pārbaudīt to integritāti un autentiskumu.

3.5. *Informācijas tehnoloģiju drošības mērķi*

Transportlīdzekļa bloka īpašie IT mērķi, kas ir to drošības galvenā mērķa sastāvdaļa, ir šādi:

- O. Pieeja Transportlīdzekļa blokam jākontrolē piekļuve funkcijām un datiem
- O. Pārskats Transportlīdzekļa blokam jāsavāc precīzi pārskata dati
- O. Kontrole Transportlīdzekļa blokam jākontrolē mēģinājumi graut tā aizsardzību un tie jāizseko līdz saistītajiem lietotājiem
- O. Autentiskuma noteikšana Transportlīdzekļa blokam jānosaka lietotāju un tam pievienoto entitīju autentiskums (kad starp entitījām jāizveido drošs ceļš)
- O. Integritāte Transportlīdzekļa blokam jānodrošina saglabāto datu integritāte
- O. Izvadīšana Transportlīdzekļa blokam jānodrošina, ka izvadītie dati precīzi atspoguļo izmērītos vai saglabātos datus
- O. Apstrāde Transportlīdzekļa blokam jānodrošina, ka ieejas signāls, no kura iegūst lietotāja datus, ir precīzs.
- O. Drošums Transportlīdzekļa blokam jābūt ekspluatācijā drošam
- O. Datu apmaiņas aizsardzība Transportlīdzekļa blokam jābūt aizsargātai datu apmaiņai ar tahogrāfa kartēm.

3.6. *Fiziskie, personālsastāva un procedūru līdzekļi*

Šajā punktā aprakstītas prasības attiecībā uz fiziskajiem, personālsastāva un procedūras līdzekļiem, kuras palīdz nodrošināt transportlīdzekļa bloka aizsardzību.

3.6.1. *Iekārtas konstrukcija*

- M. Izstrāde Transportlīdzekļa bloku izstrādātājiem jānodrošina, lai pienākumu sadalījums izstrādes laikā nodrošinātu IT drošumu
- M. Ražošana Transportlīdzekļa bloku ražotājiem jānodrošina, lai pienākumu sadalījums ražošanas laikā nodrošinātu IT drošumu un lai ražošanas procesa laikā tie būtu aizsargāti pret fizisko iedarbību, kas var apdraudēt IT drošumu.

3.6.2. *Iekārtas piegāde un aktivācija*

- M. Piegāde Transportlīdzekļa bloku ražotājiem, autobūvētājiem un montieriem vai darbnīcām jānodrošina neaktivētu transportlīdzekļa bloku piegāde veidā, kas nodrošina to drošumu.
- M. Aktivācija Autobūvētājiem, montieriem vai darbnīcām jāveic transportlīdzekļa bloka aktivācija, pirms transportlīdzeklis aizbrauc no vietas, kurā veikta tā uzstādīšana.

3.6.3. *Drošības datu ģenerēšana un piegāde*

- M. Droša datu ģenerēšana Drošības datu ģenerēšanas algoritmiem ir jābūt piekļuvei tikai pilnvarotām un uzticamām personām
- M. Drošs datu transports Drošības dati jāģenerē, jātransportē un jāievieto transportlīdzekļa blokā tā, lai tiktu saglabāta konfidencialitāte un integritāte.

3.6.4. *Karšu piegāde*

- M. Kartes pieejamība Tahogrāfa kartes drīkst būt pieejamas un tās jāizsniedz tikai pilnvarotām personām
- M. Vadītāja kartes unikalitāte Vadītāju rīcībā vienlaikus var būt tikai viena derīga vadītāja karte

▼ **M1**

M. Kartes izsekojamība	Karšu izsniegšanai jābūt izsekojamai (baltie saraksti, melnie saraksti), un drošības kontroles laikā jāizmanto melnie saraksti.

3.6.5. *Reģistrācijas kontrolierīču kalibrēšana un pārbaudīšana*

M. Pilnvarotas darbnīcas	Reģistrācijas kontrolierīču uzstādīšana, kalibrēšana un remonts jāveic uzticamiem un pilnvarotiem montieriem vai darbnīcām
M. Regulāras pārbaudes	Reģistrācijas kontrolierīces periodiski jāpārbauda un jākalibrē.
M. Precīza kalibrēšana	Pilnvarotajiem montieriem un darbnīcām kalibrēšanas laikā reģistrācijas kontrolierīcēs jāievada pareizi auto-transporta līdzekļa parametri.

3.6.6. *Iekārtas darbība*

M. Vadītāju godīgums	Vadītājiem jāievēro noteikumi un jāievēro disciplīna (piemēram, attiecībā uz vadītāja karšu izmantošanu, pareizu to darbību izraudzīšanos, kuras jāizraugās rokas režīmā, ...)

3.6.7. *Tiesībaizsardzības kontrole*

M. Kontrole	Regulāri un iepriekš neplānoti jāveic tiesībaizsardzības kontrole, kurā jāietilpst drošuma kontrole.

3.6.8. *Programmatūras modernizācija*

M. Programmatūras modernizācija	Programmatūras jaunākajām versijām pirms to instalēšanas transportlīdzekļa blokā ir jāsaņem drošības sertifikāts.

4. Aizsardzības funkcijas**4.1. Identifikācija un autentizācija**4.1.1. *Kustības sensora identifikācija un autentizācija*

Transportlīdzekļa blokam jābūt iespējām katrā mijiedarbībā noteikt tam pievienotā kustības sensora identitāti.

Kustības sensora identifikācija sastāv no sensora tipa apstiprinājuma numura un sensora sērijas numura.

Transportlīdzekļa bloks autentizē kustības sensoru, kuram tas pievienots:

- kustības sensoru pievienojot,
- katrā reģistrācijas kontrolierīces kalibrēšanas reizē,
- atjaunojoties barošanas strāvas padevei.

Autentizācijai jābūt savstarpējai, un to iniciē transportlīdzekļa bloks.

Transportlīdzekļa bloks periodiski (periodiskumu definē ražotājs, ne retāk kā reizi stundā) atkārtoti identificē un autentizē kustības sensoru, kuram tas pievienots, kā arī pārliecinās, ka reģistrācijas kontrolierīces pēdējās kalibrēšanas laikā identificētais kustības sensors nav ticis nomainīts.

Transportlīdzekļa bloks konstatē un novērš iespējas izmantot autentifikācijas datus, kas ir kopēti un izmantoti atkārtoti.

Pēc (ražotāja definētiem ne vairāk par 20) secīgiem konstatētiem neveiksmīgas autentizācijas mēģinājumiem un/vai pēc tam, kad tiek konstatēts, ka kustības sensora identitāte ir mainījusies, taču nav sankcionēta (t. i., nav veikta reģistrācijas kontrolierīces kalibrēšanas laikā), aizsardzības funkcija:

- ģenerē šā notikuma kontroles ierakstu,
- brīdina lietotāju,
- turpina akceptēt un izmantot neaizsargātus kustības datus, kas nosūtīti no kustības sensora.

▼ **M1**4.1.2. *Lietotāja identifikācija un autentizācija*

Transportlīdzekļa bloks pastāvīgi un selektīvi izseko divi lietotāju identitāti, kontrolējot tahogrāfa kartes, kas iekārtā ievietotas attiecīgi vadītāja un otra vadītāja slotā.

Lietotāja identifikācija sastāv no:

- lietotāja grupas:
 - VADĪTĀJS (vadītāja karte),
 - KONTROLIERIS (kontrolkarte),
 - DARBNĪCA (darbības karte),
 - UZŅĒMUMS (uzņēmuma karte),
 - NEZINĀMS (karte nav ievietota),
- lietotāja identifikācijas, kas sastāv no:
 - kartes izdevējas dalībvalsts koda un kartes numura,
 - NEZINĀMS, ja lietotāja grupa NEZINĀMA.

NEZINĀMAS identitātes var būt tieši vai netieši zināmas.

Transportlīdzekļa bloks autentizē lietotājus, ievietojot karti.

Transportlīdzekļa bloks lietotājus atkārtoti autentizē:

- atjaunojoties barošanas strāvas padevei,
- periodiski vai pēc kādiem konkrētiem notikumiem (jādefinē ražotājam, biežāk nekā vienu reizi dienā).

Autentizāciju veic, apstiprinot, ka ievietotā tahogrāfa karte ir derīga un ka tajā ir tikai tādi drošības dati, kurus varējusi izplatīt sistēma. Autentizācijai jābūt savstarpējai, un to iniciē transportlīdzekļa bloks.

Papildus iepriekš minētajam darbiniecām noteikta prasība veikt autentizāciju, izmantojot PIN pārbaudi. PIN kodam jā sastāv no vismaz 4 cipariem.

Piezīme: Ja PIN tiek nosūtīts uz transportlīdzekļa bloku no ārējas iekārtas, kas atrodas blakus transportlīdzekļa blokam, nosūtīšanas laikā PIN konfidencialitāte nav jā aizsargā.

Transportlīdzekļa bloks konstatē un novērš iespējas izmantot autentifikācijas datus, kas ir kopēti un izmantoti atkārtoti.

Pēc 5 neveiksmīgu autentizācijas mēģinājumu konstatēšanas aizsardzības funkcija:

- ģenerē šā notikuma kontroles ierakstu,
- brīdina lietotāju,
- pieņem, ka lietotājs ir NEZINĀMS un karte nederīga (definīcija z) un 007. prasība).

4.1.3. *Ar tālvadību pieslēdzama uzņēmuma identifikācija un autentizācija*

Iespējas pieslēgties uzņēmumam ar tālvadības palīdzību nav obligātas. Tāpēc šā punkta noteikumi ir jāievēro tikai tad, ja šī funkcija ir izpildāma.

Katrā mijiedarbībā ar uzņēmumu, kas pieslēdzams ar tālvadību, transportlīdzekļa blokam jābūt iespējām noteikt uzņēmuma identitāti.

Ar tālvadību pieslēdzama uzņēmuma identitāte sastāv no uzņēmuma kartes izdevējas dalībvalsts koda un uzņēmuma kartes numura.

Pirms eksportēt datus uz uzņēmumu, kas pieslēgts ar tālvadības palīdzību, transportlīdzekļa blokam tas ir sekmīgi jāautentizē.

Autentizāciju veic, apstiprinot, ka uzņēmumam ir derīga uzņēmuma karte, un ka tajā ir tikai tādi drošības dati, kurus varējusi izplatīt sistēma.

Transportlīdzekļa bloks konstatē un novērš iespējas izmantot autentifikācijas datus, kas ir kopēti un izmantoti atkārtoti.

Pēc piecu neveiksmīgu autentizācijas mēģinājumu konstatēšanas transportlīdzekļa bloks:

- brīdina ar tālvadību pieslēgto uzņēmumu.

▼ **M1****4.1.4. Vadības ierīces identifikācija un autentizācija**

Transportlīdzekļa bloka ražotāji var paredzēt īpašas ierīces transportlīdzekļa bloka papildu vadības funkcijām (piemēram, programmatūras modernizācijai, drošības datu pāriēlādēšanai, ...). Tāpēc šā punkta noteikumi ir jāievēro tikai tad, ja šī funkcija ir izpildāma.

Katrā mijiedarbībā ar vadības ierīci transportlīdzekļa blokam jābūt iespējām noteikt ierīces identitāti.

Pirms mijiedarbību turpināt, transportlīdzekļa bloks sekmīgi autentizē vadības ierīci.

Transportlīdzekļa bloks konstatē un novērš iespējas izmantot autentifikācijas datus, kas ir kopēti un izmantoti atkārtoti.

4.2. Piekļuves kontrole

Piekļuves kontrole nodrošina, ka informāciju novērtējuma mērķī (TOE) nolasā, izveido vai modificē tikai šim nolūkam pilnvarotas personas.

Jāuzsver, ka transportlīdzekļa blokā ierakstītie lietotāja dati nav konfidenciali, lai gan ir saistīti ar privātās dzīves neaizskaramības un komercnoslēpuma jautājumiem. Šā iemesla dēļ funkcionalitātes prasība, kas attiecas uz piekļuves tiesībām datu lasīšanai (011. prasība), nav saistīta ar aizsardzības funkciju.

4.2.1. Piekļuves kontroles politika

Transportlīdzekļa bloks vada un pārbauda piekļuves tiesības funkcijām un datiem.

4.2.2. Piekļuves tiesības funkcijām

Transportlīdzekļa bloks realizē darbības režīma izraudzīšanās noteikumus (006. līdz 009. prasība).

Transportlīdzekļa bloks izmanto darbības režīmu piekļuves kontroles noteikumu realizēšanai (010. prasība).

4.2.3. Piekļuves tiesības datiem

Transportlīdzekļa bloks realizē noteikumus transportlīdzekļa bloka identifikācijas datu rakstīšanas piekļuvei (076. prasība).

Transportlīdzekļa bloks realizē noteikumus tam pievienotā kustības sensora identifikācijas datu rakstīšanas piekļuvei (079. un 155. prasība).

Pēc transportlīdzekļa bloka aktivācijas transportlīdzekļa bloks nodrošina, ka kalibrēšanas datus var ievadīt transportlīdzekļa blokā un saglabāt bloka atmiņā tikai kalibrēšanas režīmā (154. un 156. prasība).

Pēc transportlīdzekļa bloka aktivācijas tas realizē piekļuves noteikumus kalibrēšanas datu rakstīšanai un izdzēšanai (097. prasība).

Pēc transportlīdzekļa bloka aktivācijas transportlīdzekļa bloks nodrošina, ka laika skaitīšanas korekcijas datus var ievadīt transportlīdzekļa blokā un saglabāt bloka atmiņā tikai kalibrēšanas režīmā. (Šī prasība neattiecas uz nelielām laika skaitīšanas korekcijām, kas pieļaujamas, ievērojot 157. un 158. prasību).

Pēc transportlīdzekļa bloka aktivācijas tas realizē piekļuves noteikumus laika skaitīšanas korekcijas datu rakstīšanai un izdzēšanai (100. prasība).

Transportlīdzekļa bloks īsteno atbilstošas lasīšanas un rakstīšanas piekļuves tiesības drošības datiem (080. prasība).

4.2.4. Datu struktūra un piekļuves nosacījumi

Lietojuma un datu datņu struktūra un piekļuves nosacījumi jāizveido ražošanas procesa laikā, un pēc tam jābloķē tā, lai to vēlāk nevarētu pārveidot vai izdzēst.

4.3. Pārskats

Transportlīdzekļa bloks nodrošina, ka vadītājiem jāsniedz pārskats par savām darbībām (081., 084., 087., 105.a, 105.b, 109. un 109.a prasība).

Transportlīdzekļa bloks saglabā pastāvīgus identifikācijas datus (075. prasība).

Transportlīdzekļa bloks nodrošina, ka darbnīcām jāsniedz pārskats par savām darbībām (098., 101. un 109. prasība).

▼ **M1**

Transportlīdzekļa bloks nodrošina, ka kontrolieriem jāsniedz pārskats par savām darbībām (102., 103. un 109. prasība).

Transportlīdzekļa bloks ieraksta odometra datus (090. prasība) un sīkus datus par ātrumu (093. prasība).

Transportlīdzekļa bloks nodrošina, lai lietotāja dati, kas saistīti ar 081. līdz 093. prasību un 102. līdz 105.b prasību, pēc ierakstīšanas netiktu pārveidoti, izņemot gadījumus, kad vecākie saglabātie dati tiek aizstāti ar jaunākajiem datiem.

Transportlīdzekļa bloks nodrošina, ka tas nemaina datus, kuri jau saglabāti tahogrāfa kartēs (109. un 109.a prasība), izņemot gadījumus, kad vecākie saglabātie dati tiek aizstāti ar jaunākajiem (110. prasība) vai 1. papildinājuma 2.1 punktā 1. piezīmē aprakstītajā gadījumā.

4.4. Kontrole

Kontroles iespējām jābūt tikai attiecībā uz notikumiem, kuri varētu liecināt par viltošanas vai aizsardzības pārkāpšanas mēģinājumiem. Šādas iespējas nav obligātas attiecībā uz normālu tiesību izmantošanu, arī tad ja tās attiecas uz aizsardzību.

Attiecībā uz notikumiem, kas pārkāpj transportlīdzekļa bloka aizsardzību, transportlīdzekļa bloks ieraksta šos notikumus ar attiecīgajiem datiem (094., 096. un 109. prasība).

Notikumi, kas ietekmē kustības sensora aizsardzību, ir šādi:

- aizsardzības sistēmas pārkāpuma mēģinājumi,
 - kustības sensora autentizācijas defekts,
 - tahogrāfa kartes autentizācijas defekts,
 - nesankcionēta kustības sensora nomaiņa,
 - kartes datu ievades integritātes kļūda,
 - saglabāto lietotāja datu integritātes kļūda,
 - iekšēja datu pārnese kļūda,
 - nesankcionēta korpusa atvēršana,
 - aparātūras sabojāšana,
- nepareizi noslēgta pēdējā kartes sesija,
- kustības datu kļūda,
- barošanas strāvas pārtraukumi,
- transportlīdzekļa bloka iekšēji defekti.

Transportlīdzekļa bloks realizē kontroles ierakstu saglabāšanas noteikumus (094. un 096. prasība).

Transportlīdzekļa bloks datu atmiņā saglabā kustības sensora ģenerētos kontroles ierakstus.

Jābūt iespējām kontroles ierakstus izdrukāt, parādīt uz ekrāna vai noņemt.

4.5. Objekta atkārtota izmantošana

Transportlīdzekļa bloks nodrošina, ka var atkārtoti izmantot pagaidu glabāšanas objektus, neradot nepieņemamu informācijas plūsmu..

4.6. Precizitāte**4.6.1. Informācijas plūsmas kontroles politika**

Transportlīdzekļa bloks nodrošina, ka lietotāja datus, kas saistīti ar 081., 084., 087., 090., 093., 102., 104., 105., 105.a un 109. prasību, var apstrādāt tikai no tiešiem ievada avotiem:

- transportlīdzekļa kustības datiem,
- transportlīdzekļa bloka reālā laika pulksteņa,
- reģistrācijas kontrolierīces kalibrēšanas parametriem,
- tahogrāfa kartēm,
- lietotāja ievada.

Transportlīdzekļa bloks nodrošina, lai lietotāja datus, kas attiecas uz 109.a prasību, varētu ievadīt tikai par periodu no kartes pēdējās izņemšanas reizes līdz kārtējai ievietošanai (050.a prasība).

▼ **M1****4.6.2. Iekšēja datu pārnese**

Šajā punktā noteiktās prasības attiecas tikai uz transportlīdzekļa blokiem ar fiziski nodalītām sastāvdaļām.

Ja datu pārnese notiek starp transportlīdzekļa bloka fiziski nodalītām sastāvdaļām, datiem jābūt aizsardzībai pret sagrozīšanu.

Iekšējās datu pārnese laikā konstatējot datu pārnese kļūdu, datu pārsūtīšana jāatkārt, un aizsardzības funkcija ģenerē notikuma kontroles ierakstu.

4.6.3. Saglabāto datu integritāte

Transportlīdzekļa bloks pārbauda, vai tā atmiņā saglabātajiem lietotāja datiem nav integritātes kļūdu.

Konstatējot saglabāto lietotāja datu integritātes kļūdu, aizsardzības funkcija ģenerē kontroles ierakstu.

4.7. Darbības drošums**4.7.1. Testi**

Līdz transportlīdzekļa bloka aktivācijai jāatspējo vai jānovāc visas komandas, darbības vai testēšanas punkti, kas nepieciešami testēšanai transportlīdzekļa bloku ražošanas posma laikā. Nedrīkst būt iespēju tos atjaunot vēlākai lietošanai.

Transportlīdzekļa bloks, to izmantojot pirmo reizi un katru reizi parastas ekspluatācijas apstākļos darbības pareizības pārbaudei veic paštestēšanu. Transportlīdzekļa bloka paštestēšanas funkcijās ietilpst drošības datu integritātes verifikācija un saglabātās darba programmas integritātes verifikācija (ja nav ROM).

Paštestēšanas laikā konstatējot iekšēju defektu, aizsardzības funkcija:

- ģenerē kontroles ierakstu (izņemot kalibrēšanas režīmu) (transportlīdzekļa bloka iekšējs defekts),
- nodrošina saglabāto datu integritāti.

4.7.2. Programmatūra

Nedrīkst būt iespēju analizēt vai atklūdēt transportlīdzekļa bloka programmatūru ārpus darbnīcas.

Ieejas signāli no ārējiem avotiem nedrīkst tikt uztverti kā darba programmas.

4.7.3. Fiziskā aizsardzība

Ja transportlīdzekļa bloka konstrukcija ir tāda, ka tā korpuss ir atverams, transportlīdzekļa bloks konstatē katru korpusa atvēršanas reizi vismaz 6 mēnešus ilgi, arī bez barošanas strāvas no ārēja avota. Šādā gadījumā aizsardzības funkcija ģenerē kontroles ierakstu. (Pieļaujams, ka kontroles ieraksts tiek ģenerēts un saglabāts pēc barošanas strāvas padeves atjaunošanās).

Ja transportlīdzekļa bloka konstrukcija ir tāda, ka tā korpuss nav atverams, tam jābūt izveidotam tā, lai ikviens fizisks aizsardzības pārkāpums būtu viegli atklājams (piemēram, veicot apskati).

Pēc aktivācijas transportlīdzekļa bloks konstatē konkrēto (jādefinē ražotājam) aparātūras bojājumu.

Šādā gadījumā aizsardzības funkcija par notikumu ģenerē kontroles ierakstu, bet transportlīdzekļa bloks: (jādefinē ražotājam).

4.7.4. Barošanas strāvas pārtraukumi

Transportlīdzekļa bloks konstatē novirzes no barošanas strāvas noteiktiem parametriem, ieskaitot tās pārtraukumus.

Šādā gadījumā aizsardzības funkcija:

- ģenerē kontroles ierakstu (izņemot kalibrēšanas režīmā),
- saglabā transportlīdzekļa bloka aizsardzības režīmu,
- uztur aizsardzības funkcijas, kas saistītas ar komponentiem vai procesiem, kas vēl ir darba kārtībā,
- nodrošina saglabāto datu integritāti.

▼ **M1****4.7.5. Atiestatīšanas nosacījumi**

Barošanas strāvas pārtraukumu gadījumos, ja darbība tiek pārtraukta pirms tās pabeigšanas, vai izveidojoties citiem atiestatīšanas nosacījumiem, transportlīdzekļa bloks tiek pilnīgi atiestatīts.

4.7.6. Datu pieejamība

Transportlīdzekļa bloks nodrošina pieeju resursiem, kad tie tiek pieprasīti, un nodrošina to, ka resursi netiek pieprasīti vai glabāti atmiņā bez vajadzības.

Transportlīdzekļa blokam jānodrošina, lai kartes nebūtu izņemamas tikmēr, kamēr tajās nav saglabāti attiecīgie dati (015. un 016. prasība).

Šādā gadījumā aizsardzības funkcija par notikumu ģenerē kontroles ierakstu.

4.7.7. Kombinētie lietojumi

Ja transportlīdzekļa blokam, izņemot tahogrāfu, ir arī citi lietojumi, visiem lietojumiem jābūt fiziski un/vai loģiski nodalītiem. Šiem lietojumiem nedrīkst būt kopīgu aizsardzības datu. Vienlaikus drīkst būt aktīvs tikai viens lietojums.

4.8. Datu apmaiņa

Šajā punktā noteikta datu apmaiņas kārtība starp transportlīdzekļa bloku un tam pievienotajām iekārtām.

4.8.1. Datu apmaiņa ar kustības sensoru

Transportlīdzekļa bloks pārbauda no kustības sensora importēto datu integritāti un autentiskumu.

Konstatējot integritātes vai autentizācijas kļūdu, aizsardzības funkcija:

- ģenerē kontroles ierakstu,
- turpina importēto datu izmantošanu.

4.8.2. Datu apmaiņa ar tahogrāfa kartēm

Transportlīdzekļa bloks pārbauda no tahogrāfa kartēm importēto datu integritāti un autentiskumu.

Konstatējot integritātes vai autentizācijas kļūdu, aizsardzības funkcija:

- ģenerē kontroles ierakstu,
- neizmanto datus.

Transportlīdzekļa bloks eksportē kustības datus kopā ar saistītajiem aizsardzības atribūtiem uz tahogrāfa viedkartēm tā, ka karte var verificēt to integritāti un autentiskumu.

4.8.3. Datu apmaiņa ar ārējiem informācijas nesējiem (datu noņemšanas funkcija)

Transportlīdzekļa bloks ģenerē pierādījumu to datu izcelsmei, kas tiek noņemti uz ārējiem informācijas nesējiem.

Transportlīdzekļa bloks nodrošina iespējas saņēmējam pārbaudīt noņemto datu izcelsmes pierādījumus.

Transportlīdzekļa bloks noņem datus uz ārējiem informācijas nesējiem ar tiem saistītajiem aizsardzības atribūtiem tādējādi, lai varētu pārbaudīt noņemto datu integritāti un autentiskumu.

4.9. Kriptogrāfijas atbalsts

Šajā punktā noteiktās prasības piemērojamas tikai vajadzības gadījumos atkarībā no izmantotajiem aizsardzības mehānismiem un ražotāja tehniskajiem risinājumiem.

Visām transportlīdzekļa bloka veiktajām kriptogrāfijas operācijām jāatbilst noteiktajam algoritmam un noteiktajam atslēgas lielumam.

Ja transportlīdzekļa bloks ģenerē kriptogrāfiskās atslēgas, tam jāatbilst noteiktiem kriptogrāfisko atslēgu ģenerēšanas algoritmiem un noteiktiem kriptogrāfisko atslēgu lielumiem.

Ja transportlīdzekļa bloks izplata kriptogrāfiskās atslēgas, tam jāatbilst noteiktajām kriptogrāfisko atslēgu izplatīšanas metodēm.

▼ M1

Ja transportlīdzekļa bloks piekļūst kriptogrāfiskajām atslēgām, tam jāatbilst noteiktajām kriptogrāfisko atslēgu piekļuves metodēm.

Ja transportlīdzekļa bloks iznīcina kriptogrāfiskās atslēgas, tam jāatbilst noteiktajām kriptogrāfisko atslēgu iznīcināšanas metodēm.

5. Aizsardzības mehānismu definēšana

Nepieciešamie aizsardzības mehānismi noteikti 11. papildinājumā.

Visi pārējie aizsardzības mehānismi jādefinē ražotājiem.

6. Aizsardzības mehānismu minimālā izturība

Transportlīdzekļa bloku aizsardzības mehānismu minimālā izturība saskaņā ar ITSEC definēto ir Augsta.

7. Garantētais līmenis

Transportlīdzekļa bloku aizsardzības mehānismu garantētais mērķlīmenis ir ITSEC līmenis E3 saskaņā ar ITSEC definēto.

8. Pamatojums

Turpmākajās matricās pamatotas aizsardzības funkcijas, parādot:

- kuras aizsardzības funkcijas vai līdzekļi novērš attiecīgos draudus,
- kuras aizsardzības funkcijas īsteno attiecīgos IT aizsardzības mērķus.

	Draudi																		IT mērķi										
	Pieeja	Kvalitatīva noteikšana.	Defekti	Testi.	Projektēšana	Kalibrēšanas parametri	Kartes datu apmaiņa	Pulkstenis	Vide	Viltotas lērces	Aparatūra	Kustības dati	Neaktivizēts	Izejas dati	Barošanas spriegums		Drošības dati	Programmatūra	Saglabātie dati	Pieeja	Pārskats	Revīzija	Autentiskuma noteikšana	Integritāte	Jauda:	Apstrāde	drošība.	Datu apmaiņas aizsardzība	
Fiziskie procedūras līdzekļi personālsastāvam																													
Izstrāde			x	x	x																								
Ražošana				x	x																								
Piegāde													x																
Aktivācija	x												x																
Drošības datu ģenerēšana																	x												
Drošības datu transports																	x												
Kartes esamība		x																											
Viena vadītāja karte		x																											
Kartes izsekojamība		x																											
Apstiprinātās darbnīcas						x		x																					
Regulāras pārbaudes, kalibrēšana						x		x				x	x			x													
Uzticamas darbnīcas						x		x																					
Uzticami vadītāji		x																											
Tiesībaizsardzības kontrole		x				x		x	x		x		x		x			x	x										
Programmatūras modernizācija																			x										
Aizsardzības funkcijas																													
Identifikācija un autentizācija																													

	Draudi																	IT mērķi											
	Pieeja	Kvalitatīva noteikšana.	Defekti	Testi.	Projektēšana	Kalibrēšanas parametri	Kartes datu apmaiņa	Pulkstenis	Vide	Viltotas lērces	Aparatūra	Kustības dati	Neaktivizēts	Izejas dati	Barošanas spriegums		Drošības dati	Programmatūra	Saglabātie dati	Pieeja	Pārskats	Revīzija	Autentiskuma noteikšana	Integritāte	Jauda:	Apstrāde	drošība.	Datu apmaiņas aizsardzība	
UIA_201 Sensora identifikācija										x		x											x						x
UIA_202 Sensora identitāte										x		x											x						x
UIA_203 Sensora autentizācija										x		x											x						x
UIA_204 Sensora atkārtota identifikācija un atkārtota autentizācija										x		x											x						x
UIA_205 Nepārveidojama autentizācija										x		x											x						
UIA_206 Autentizācijas defekts										x		x											x					x	
UIA_207 Lietotāju identifikācija	x	x								x										x			x						x
UIA_208 Lietotāja identitāte	x	x								x										x			x						x
UIA_209 Lietotāja autentizācija	x	x								x										x			x						x
UIA_210 Lietotāja atkārtota autentizācija	x	x								x										x			x						x
UIA_211 Autentizācijas līdzekļi	x	x								x										x			x						
UIA_212 PIN pārbaudes	x	x				x		x												x			x						
UIA_213 Nepārveidojama autentizācija	x	x								x										x			x						
UIA_214 Autentizācijas defekts	x	x								x												x							
UIA_215 Attālināta lietotāja identifikācija	x	x																		x			x						x
UIA_216 Attālināta lietotāja identitāte	x	x																		x			x						
UIA_217 Attālināta lietotāja autentizācija	x	x																		x			x						x
UIA_218 Autentizācijas līdzekļi	x	x																		x			x						

	Draudi																	IT mērķi											
	Pieēja	Kvalitatīva noteikšana.	Defekti	Testi.	Projektēšana	Kalibrēšanas parametri	Kartes datu apmaiņa	Pulkstenis	Vide	Viltotas ierīces	Aparatūra	Kustības dati	Neaktivizēts	Izejas dati	Barošanas spriegums		Drošības dati	Programmatūra	Saglabātie dati	Pieēja	Pārskats	Revīzija	Autentiskuma noteikšana	Integritāte	Jauda:	Apstrāde	drošība.	Datu apmaiņas aizsardzība	
UIA_219 Nepārveidojama autentizācija	x	x																		x			x						
UIA_220 Autentizācijas defekts	x	x																											
UIA_221 Vadības ierīces identifikācija	x	x																		x			x						
UIA_222 Vadības ierīces autentizācija	x	x																		x			x						
UIA_223 Nepārveidojama autentizācija	x	x																		x			x						
Piekļuves kontrole																													
ACC_201 Piekļuves kontroles politika	x					x		x									x		x	x									
ACC_202 Piekļuves tiesības funkcijām	x					x		x												x									
ACC_203 Piekļuves tiesības funkcijām	x					x		x												x									
ACC_204 Transportlīdzekļa bloka identifikācija																			x	x									
ACC_205 Pievienotā sensora ID										x									x	x									
ACC_206 Kalibrēšanas dati	x					x													x	x									
ACC_207 Kalibrēšanas dati						x													x	x									
ACC_208 Dati par laika skaitīšanas korekcijām								x											x	x									
ACC_209 Dati par laika skaitīšanas korekcijām								x											x	x									
ACC_210 Drošības dati																	x		x	x									
ACC_211 Datņu struktūra un piekļuves nosacījumi	x					x											x		x	x									
Pārskats																													

▼M1

	Draudi																		IT mērķi										
	Pieēja	Kvalitatīva noteikšana.	Defekti	Testi.	Projektēšana	Kalibrēšanas parametri	Kartes datu apmaiņa	Pulkstenis	Vide	Viltotas lērces	Aparatūra	Kustības dati	Neaktivizēts	Izejas dati	Barošanas spriegums		Drošības dati	Programmatūra	Saglabātie dati	Pieēja	Pārskats	Revīzija	Autentiskuma noteikšana	Integritāte	Jauda:	Apstrāde	drošība.	Datu apmaiņas aizsardzība	
ACT_201 Vadītāju pārskats																					x								
ACT_202 Transportlīdzekļa bloka identifikācijas dati																					x	x							
ACT_203 Darbību pārskati																					x								
ACT_204 Kontrolieru pārskati																					x								
ACT_205 Autotransporta līdzekļa kustības dati																					x								
ACT_206 Pārskata datu pārveidošana																			x					x			x		
ACT_207 Pārskata datu pārveidošana																			x					x			x		
Kontrole																													
AUD_201 Kontroles ieraksti																						x							
AUD_202 Kontroles notikumu saraksts	x						x				x	x		x	x				x			x							
AUD_203 Kontroles ierakstu glabāšanas noteikumi																						x							
AUD_204 Sensora kontroles ieraksti																						x							
AUD_205 Kontroles rīki																						x							
Atkārtota izmantošana																													
REU_201 Atkārtota izmantošana																	x										x	x	
Precizitāte																													
ACR_201 Informācijas plūsmas kontroles politika						x			x		x						x									x	x		
ACR_202 Iekšējā pārnese														x											x	x	x		

	Draudi																		IT mērķi									
	Pieēja	Kvalitatīva noteikšana.	Defekti	Testi.	Projektēšana	Kalibrēšanas parametri	Kartes datu apmaiņa	Pulkstenis	Vide	Viltotas lērces	Aparatūra	Kustības dati	Neaktivizēts	Izejas dati	Barošanas spriegums		Drošības dati	Programmatūra	Saglabātie dati	Pieēja	Pārskats	Revīzija	Autentiskuma noteikšana	Integritāte	Jauda:	Apstrāde	drošība.	Datu apmaiņas aizsardzība
ACR_203 Iekšējā pārmese														x								x						
ACR_204 Saglabāto datu integritāte																			x				x				x	
ACR_205 Saglabāto datu integritāte																			x			x						
Drošums																												
RLB_201 Ražošanas pārbaudes				x	x																						x	
RLB_202 Paštestēšana			x								x				x			x									x	
RLB_203 Paštestēšana											x				x			x				x						
RLB_204 Programmatūras analīze					x													x									x	
RLB_205 Programmatūras ievietošana																		x						x	x	x		
RLB_206 Korpusa atvēršana					x				x		x			x			x	x	x					x		x		
RLB_207 Aparatūras sabojāšana											x																x	
RLB_208 Aparatūras sabojāšana											x											x						
RLB_209 Barošanas strāvas pārtraukumi															x												x	
RLB_210 Barošanas strāvas pārtraukumi															x							x						
RLB_211 Atiestatīšana			x																								x	
RLB_212 Datu pieejamība																									x	x		
RLB_213 Kartes izdošana																											x	
RLB_214 Nepareizi noslēgta kartes sesija																							x					

	Draudi																	IT mērķi											
	Pieeja	Kvalitatīva noteikšana.	Defekti	Testi.	Projektēšana	Kalibrēšanas parametri	Kartes datu apmaiņa	Pulkstenis	Vide	Viltotas leriņas	Aparatūra	Kustības dati	Neaktivizēts	Izejas dati	Barošanas spriegums		Drošības dati	Programmatūra	Saglabātie dati	Pieeja	Pārskats	Revīzija	Autentiskuma noteikšana	Integritāte	Jauda:	Apstrāde	drošība.	Datu apmaiņas aizsardzība	
RLB_215 Kombinētie lietojumi												x															x		
Datu apmaiņa																													
DEX_201 Kustības datu imports ar aizsardzību												x																	x
DEX_202 Kustības datu imports ar aizsardzību												x							x										
DEX_203 Kartes datu imports ar aizsardzību							x																						x
DEX_204 Kartes datu imports ar aizsardzību							x															x							
DEX_205 Aizsargāts datu eksports uz kartēm							x																						x
DEX_206 Izcelsmes apliecinājums														x											x				
DEX_207 Izcelsmes apliecinājums														x											x				
DEX_208 Aizsargāta datu noņemšana uz ārējiem nesējiem														x											x				
Kriptogrāfijas atbalsts																													
CSP_201 Algoritmi																												x	x
CSP_202 atslēgas ģenerēšana																												x	x
CSP_203 atslēgas sadale																												x	x
CSP_204 piekļuve atslēgai																												x	x
CSP_205 atslēgas sabojāšana																												x	x

▼ **M1****TAHOGRĀFA KARŠU VISPĀRĒJIE DROŠĪBAS MĒRĶI****1. Ievads**

Šajā dokumentā dots tahogrāfa kartes apraksts, aprakstīti draudi, kuri tai jāiztur, un tai sasniedzamie drošības mērķi. Šeit noteiktas arī aizsardzības funkcijas. Noteikta arī drošības mehānismu minimālā stiprība, izstrādei un novērtēšanai vajadzīgais drošuma līmenis.

Šajā dokumentā minētās prasības ir I B pielikuma tekstā noteiktās prasības. Skaidrības labad dažkārt I B pielikuma testā noteiktās prasības un drošības mērķu prasības dubulto. Ja kāda drošības mērķim noteiktā prasība atšķiras no prasības I B pielikuma tekstā, uz kuru atsaucas drošības mērķa prasībā, priekšroka ir I B pielikumā noteiktajai prasībai.

Prasības, kas noteiktas I B pielikuma tekstā, bet nav minētas drošības mērķos, neattiecas uz aizsardzības funkcijām.

Tahogrāfa karte ir standarta viedkarte, kura īpaši paredzēta lietošanai tahogrāfam un kura atbilst jaunākajām viedkartēm noteiktajām funkcionālajām un drošības prasībām. Šis drošības mērķis tāpēc ietvert tikai papildu drošības prasības, kas nepieciešamas tahogrāfa lietojumam.

Izsekojamībai līdz izstrādes un novērtēšanas dokumentācijai draudiem, mērķiem, procedūras līdzekļiem un SEF specifikācijām piešķirtas tiem unikālas iezīmes.

2. Saīsinājumi, definīcijas un norādes**2.1. Saīsinājumi**

IC	Integrālā shēma (elektronisks komponents, kas paredzēts datu apstrādes un/vai atmiņas funkcijām)
OS	Operētājsistēma
PIN	Personas identifikācijas numurs
ROM	Lasāmatmiņa
SFP	Aizsardzības funkciju politika
TBD	Jādefinē
TOE	Novērtēšanas mērķis
TSF	Novērtēšanas mērķa aizsardzības funkcija
VU	Transportlīdzekļa bloks.

2.2. Definīcijas

Ciparu tahogrāfs	Reģistrācijas kontrolierīce
Konfidenciali dati	Tahogrāfa kartē saglabāti dati, kuru integritāte jāaizsargā, jāaizsargā pret neatļautu modificēšanu, vai jāaizsargā konfidencialitāte (kad tas vajadzīgs drošības datiem). Pie konfidencialiem datiem pieder drošības dati un lietotāja dati.
Drošības dati	Īpaši dati, kas vajadzīgi aizsardzības funkciju atbalstīšanai (piemēram, kriptogrāfiskās atslēgas)
Sistēma	Iekārtas, cilvēki vai organizācijas, kas kādā veidā ir saistīti ar reģistrācijas kontrolierīcēm
Lietotājs	Jebkura persona (lietotājs vai IT entīcija) ārpus novērtējuma mērķiem, kas iedarbojas uz novērtējuma mērķiem (ja netiek lietoti izteicienā "lietotāja dati").
Lietotāja dati	Visi tahogrāfa kartē saglabātie dati, izņemot drošības datus. Pie lietotāja datiem pieder identifikācijas dati un dati par darbībām.
Identifikācijas dati	Pie identifikācijas datiem pieder kartes identifikācijas dati un kartes turētāja identifikācijas dati.
Kartes identifikācijas dati	Lietotāja dati, kas saistīti ar kartes identifikāciju un kas atbilst 190., 191., 192., 194., 215., 231. un 235. prasībā noteiktajiem.

▼ **M1**

Kartes turētāja identifikācijas dati	Lietotāja dati, kas saistīti ar kartes turētāja identifikāciju, kas atbilst 195., 196., 216., 232. un 235. prasībā noteiktajiem.
Dati par darbībām	Datiem par darbībām pieder dati par kartes turētāja darbībām, dati par notikumiem un defektiem, dati par kontroles darbībām.
Dati par kartes turētāja darbībām	Lietotāja dati, kas attiecas uz kartes turētāja veiktajām darbībām saskaņā ar 197., 199., 202., 212., 212.a, 217., 219., 221., 226., 227., 229., 230.a, 233. un 237. prasību.
Dati par notikumiem un defektiem	Lietotāja dati, kas saistīti ar 204., 205., 207., 208. un 223. prasībā noteiktajiem notikumiem un defektiem.
Dati par kontroles darbībām	Lietotāja dati, kas saistīti ar tiesībsardzības prasību ievērošanu saskaņā ar 210. un 225. prasību.

2.3. Atsauces

ITSEC ITSEC Informācijas tehnoloģiju drošuma novērtēšanas kritēriji, 1991

IC PP Viedkaršu integrālo shēmu aizsardzības profils — versija 2.0 — 1998. gada septembris. Reģistrēts Francijas sertifikācijas iestādē ar numuru PP/9806

ES PP Viedkaršu integrālo shēmu ar iegultu programmatūru aizsardzības profils — versija 2.0 — 1999. gada jūnijs. Reģistrēts Francijas sertifikācijas iestādē ar numuru PP/9911

3. Produkta pamatojums**3.1. Tahogrāfa kartes apraksts un lietošanas metode**

Tahogrāfa kartes ir viedkartes saskaņā ar aprakstu (IC PP) un (ES PP), kas paredzētas lietošanai reģistrācijas kontrolierīcēs.

Tahogrāfa karšu galvenās funkcijas ir:

- saglabāt kartes identifikācijas un kartes turētāja identifikācijas datus. Šos datus transportlīdzekļa bloks izmanto kartes turētāja identificēšanai, nodrošina attiecīgas funkcijas un piekļuves tiesības datiem, kā arī nodrošina kartes turētāja pārskatus par savām darbībām,
- saglabāt datus par kartes turētāja darbībām, datus par notikumiem un defektiem, kā arī kontroles darbībām, kas saistītas ar kartes turētāju.

Tāpēc tahogrāfa kartes ir paredzētas lietošanai transportlīdzekļa bloka interfeisa ierīcēs. Tās var izmantot arī karšu lasītājos (piemēram, personālajos datoros), kuriem ir pilnīgas piekļuves tiesības visu lietotāja datu lasīšanai.

Tahogrāfa karšu aprites cikla galīgās izmantošanas posmā ((ES PP) aprakstītā aprites cikla 7. posmā) transportlīdzekļa bloks lietotāja datus kartē var tikai ierakstīt.

Tahogrāfa kartēm izvirzītās funkcionalitātes prasības noteiktas I B pielikuma pamattekstā un 2. papildinājumā.

3.2. Tahogrāfa karšu aprites cikls

Tahogrāfa karšu aprites cikls atbilst (ES PP) aprakstītajam viedkaršu aprites ciklam.

3.3. Draudi

Papildus viedkaršu vispārīgajiem draudiem, kas uzskaitīti (ES PP) un (IC PP), tahogrāfa kartes var būt pakļautas šādiem draudiem:

3.3.1. Galīgie mērķi

Pārkapēju galīgais mērķis ir pārveidot novērtēšanas mērķos saglabātos lietotāja datus.

T.Ident_Data Veiksmīga TOE saglabāto identifikācijas datu sagrozīšana (piemēram, kartes tipa, kartes derīguma termiņa vai kartes turētāja identifikācijas datu sagrozīšana) varētu radīt iespējas izmantot TOE krāpnieciskiem nolūkiem, un var būt būtiski apdraudēt sistēmas vispārējo aizsardzības mērķi.

▼ **M1**

- T.Activity_Data Veiksmīga TOE saglabāto datu maiņa par veiktajām darbībām varētu apdraudēt TOE aizsardzību.
- T.Data_Exchange Veiksmīga datu maiņa par veiktajām darbībām (to papildināšana, izdzēšana, pārveidošana) importa vai eksporta laikā varētu apdraudēt TOE aizsardzību.

3.3.2. *Uzbrukuma ceļi*

TOE resursiem var uzbrukt:

- mēģinot nelikumīgi iegūt ziņas par TOE izmantojamās aparatūras un programmatūras konstrukciju, un jo īpaši to aizsardzības funkcijām vai drošības datiem. Ziņas nelikumīgi var iegūt no konstruktoru vai ražotāju materiāliem (zādzība, kukuļošana, ...) vai tieši izpētēt TOE (fiziska zondēšana, dedukcija ...);
- izmantojot TOE konstrukcijas vai realizācijas vājās vietas (izmanto aparatūras un programmatūras kļūdas, pārraides kļūdas, kļūdas, kas TOE inducētas, izmantojot nelabvēlīgus vides apstākļus, izmantojot aizsardzības funkciju trūkumus, piemēram, autentizācijas procedūru, datu piekļuves kontroles, kriptogrāfisko operāciju u. c. trūkumus),
- pārveidojot TOE vai tā aizsardzības funkcijas, izmantojot fiziskus, elektriskus vai loģiskas paņēmienus vai to kombinācijas.

3.4. *Drošības mērķi*

Ciparu tahogrāfa sistēmas galvenais drošības mērķis ir:

- O. Galvenais Kontroles iestādēm pārbaudāmajiem datiem jābūt pieejamiem, un tiem pilnīgi un precīzi jāatspoguļo pārbaudāmo autovadītāju un transportlīdzekļu darbības attiecībā uz transportlīdzekļa vadīšanas, darba, klātbūtnes un atpūtas periodiem, kā arī transportlīdzekļa kustības ātrumu

Tāpēc TOE drošības mērķis, kas ir vispārējā drošības mērķa daļa, ir šāds:

- O.Card_Identification_Data TOE jāsaglabā kartes identifikācijas dati un kartes turētāja identifikācijas dati, kas saglabāti kartes personalizācijas procesa laikā,
- O.Card_Activity_Storage TOE jāsaglabā lietotāja dati, kas kartē saglabāti, izmantojot transportlīdzekļa bloku.

3.5. *Informācijas tehnoloģiju drošības mērķi*

Papildus viedkaršu vispārējiem aizsardzības mērķiem, kas uzskaitīti (ES PP) un (IC PP), TOE īpašie IT drošības mērķi, kas dod ieguldījumu tā galveno drošības mērķu sasniegšanā aprites cikla galīgās izmantošanas posmā, ir šādi:

- O.Data_Access TOE jāierobežo lietotāja datu rakstīšanas piekļuves tiesības autentizētiem transportlīdzekļa blokiem,
- O.Secure_Communications TOE jābūt iespējām atbalstīt drošas ziņojumapmaiņas protokolus un procedūras starp karti un kartes interfeisa ierīci gadījumos, kad tas vajadzīgs attiecīgajam lietojumam.

3.6. *Fiziskie, personālsastāva un procedūru līdzekļi*

Fiziskie, personālsastāva un procedūru līdzekļi, kas dod ieguldījumu TOE aizsardzībai, ir uzskaitīti (ES PP) un (IC PP) (nodaļās par drošības mērķiem videi).

4. *Aizsardzības funkcijas*

Šajā punktā precizētas dažas atļautās operācijas, piemēram, (ES PP) noteikšana vai izraudzīšanās, un noteiktas papildu prasības aizsardzības funkcijām.

4.1. *Atbilstība aizsardzības profiliem*

TOE atbilst (IC PP).

TOE atbilst (ES PP) saskaņā ar turpmākajiem izskaidrojumiem.

4.2. *Lietotāja identifikācija un autentizācija*

Kartei jāidentificē entīcija, kurā tā ievietota, un jāatšķir, vai tā ir autentizēts transportlīdzekļa bloks. Karte drīkst eksportēt lietotāja datus visām pievienotajām entītijām, izņemot kontrolkarti, kas drīkst eksportēt kartes turētāja identifikācijas

▼ **M1**

datus tikai uz autentizētiem transportlīdzekļa blokiem (tā, lai kontrolieris varētu būt pārliecināts, ka transportlīdzekļa bloks neizdara viltojumu, parādot tā vārdu uz ekrāna vai izdrukās).

4.2.1. *Lietotāju identifikācija*

Piešķire (FIA_UID.1.1) *Ar TSF starpniecību veicamo darbību saraksts:* nav.

Piešķire (FIA_ATD.1.1) *Aizsardzības atribūtu saraksts:*

USER_GROUP VEHICLE_UNIT, NON_VEHICLE_UNIT,

USER_ID Autotransporta līdzekļa reģistrācijas numurs (VRN) un reģistrētājas dalībvalsts kods (USER_ID ir zināms tikai USER_GROUP = VEHICLE_UNIT).

4.2.2. *Lietotāja autentizācija*

Piešķire (FIA_UAU.1.1) *Ar TSF starpniecību veicamo darbību saraksts:*

- vadītāja un darbnīcas kartes: eksportē lietotāja datus ar aizsardzības atribūtiem (kartes datu noņemšanas funkcija),
- kontrolkarte: eksportē lietotāja datus bez aizsardzības atribūtiem, izņemot kartes turētāja identifikācijas datus.

Transportlīdzekļa bloka autentizāciju veic, apstiprinot, ka tajā ir tikai tādi drošības dati, kurus varējusi izplatīt sistēma.

Atlase: (FIA_UAU.3.1 un FIA_UAU.3.2): nepieļauj.

Piešķire (FIA_UAU.4.1) *Identificēti autentizācijas mehānismi:* jebkurš autentizācijas mehānisms.

Darbnīcas karte nodrošina papildu autentizācijas mehānismu, pārbaudot PIN kodu. (Šis mehānisms ir paredzēts transportlīdzekļa blokam kartes turētāja identitātes nodrošināšanai, tas nav domāts darbnīcas kartes satura aizsardzībai).

4.2.3. *Autentizācijas atteices*

Turpmākajās piešķirēs aprakstīta kartes reakcija uz katru lietotāja autentizācijas atteici.

Piešķire (FIA_AFL.1.1) *Skaitis:* 1, *autentizācijas notikumu saraksts:* kartes interfeisa ierīces autentizācija.

Piešķire (FIA_AFL.1.2) *Darbību saraksts:*

- brīdina pievienoto entitīti,
- uzskata lietotāju par NON_VEHICLE_UNIT.

Turpmākajās piešķirēs aprakstīta kartes reakcija uz UIA_302 noteikto papildu autentizācijas mehānisma atteici.

Piešķire (FIA_AFL.1.1) *Skaitis:* 5, *autentizācijas notikumu saraksts:* PIN pārbaudes (darbnīcas karte).

Piešķire (FIA_AFL.1.2) *Darbību saraksts:*

- brīdina pievienoto entitīti,
- bloķē PIN pārbaudes procedūru tā, ka visi turpmākie PIN pārbaudes mēģinājumi ir nesekmīgi,
- spēj nākamajiem lietotājiem norādīt bloķēšanas cēloni.

4.3. *Piekluves kontrole*4.3.1. *Piekluves kontrole politika*

Aprites cikla galīgās izmantošanas posmā tahogrāfa kartei ir viena piekluves kontroles aizsardzības funkcijas politika (SFP), ko sauc AC_SFP.

Piešķire (FDP_ACC.2.1) *Piekluves kontroles SFP:* AC_SFP.

4.3.2. *Piekluves kontroles funkcijas*

Piešķire (FDP_ACF.1.1) *Piekluves kontroles SFP:* AC_SFP.

Piešķire (FDP_ACF.1.1) *Nosauktā aizsardzības atribūtu grupa:* USER_GROUP.

Piešķire (FDP_ACF.1.2) *Noteikumi par kontrolētu subjektu piekļuvi kontrolētiem objektiem, izmantojot kontrolētas darbības ar kontrolētiem objektiem:*

▼ **M1**

GENERAL_READ: Lietotāja datus no TOE var nolasīt visi lietotāji, izņemot kartes turētāja identifikācijas datus, kurus no kontrolkartēm var nolasīt tikai transportlīdzekļa bloks VEHICLE_UNIT.

IDENTIF_WRITE: Identifikācijas datus var ierakstīt tikai vienreiz un pirms kartes aprites cikla 6. posma beigām. Lietotāji nevar ierakstīt vai pārveidot identifikācijas datus kartes aprites cikla galīgās izmantošanas posma laikā.

ACTIVITY_WRITE:

Darbību datus TOE var ierakstīt tikai transportlīdzekļa bloks VEHICLE_UNIT.

SOFT_UPGRADE: Lietotāji nevar modernizēt TOE programmatūru.

FILE_STRUCTURE:

Datņu struktūra un piekļuves nosacījumi jāizveido līdz TOE aprites cikla 6. posma beigām, un pēc tam jābloķē tā, lai turpmāk lietotāji to nevarētu pārveidot vai izdzēst.

4.4. *Pārskats*

TOE saglabā pastāvīgus identifikācijas datus.

Jābūt TOE personalizācijas datuma un laika indikācijai. Šī indikācija ir neizmaiņama.

4.5. *Kontrole*

TOE uzrauga notikumus, kas norāda uz iespējamajiem tā aizsardzības pārkāpumiem.

Piešķīre (FAU_SAA.1.2) *Definēto kontrolējamo notikumu apakškopa:*

- kartes turētāja autentizācijas atteice (5 secīgas neveiksmīgas PIN pārbaudes),
- paštēstēšanas kļūda,
- saglabāto datu integritātes kļūda,
- darbību datu ievades integritātes kļūda.

4.6. *Precizitāte*

4.6.1. *Saglabāto datu integritāte*

Piešķīre (FDP_SDI.2.2) *Veicamās darbības:* brīdina pievienoto entitīju,

4.6.2. *Pamata datu autentizācija*

Piešķīre (FDP_DAU.1.1) *Objektu vai informācijas veidu saraksts:* dati par darbībām.

Piešķīre (FDP_DAU.1.2) *Subjektu saraksts:* visi.

4.7. *Darbības drošums*

4.7.1. *Testi*

Atlase: (FPT_TST.1.1): sākotnējās palaišanas laikā, periodiski izmantošanas laikā.

Piezīme: sākotnējās palaišanas laikā nozīmē pirms darba programmas izpildīšanas (un Answer To Reset procedūras laikā nav obligāti).

TOE paštēstēšanā ietilpst ROM nesaglabātas darba programmatūras integritātes verifikācija.

Konstatējot paštēstēšanas kļūdu, TSF brīdina pievienoto entitīju.

Pēc operētājsistēmas testēšanas pabeigšanas visas tikai ar testēšanu saistītās komandas un darbības jāatspējo vai jāizņem. Nedrīkst būt iespēju šos iestādījumus anulēt un tos atjaunot vēlākai lietošanai. Komandas, kas saistītas tikai ar vienu aprites cikla posmu, nedrīkst būt pieejamas citos posmos.

4.7.2. *Programmatūra*

Nedrīkst būt iespēju analizēt vai atklādot TOE programmatūru ārpus darbības.

Ieejas signāli no ārējiem avotiem nedrīkst tikt uztverti kā darba programmas.

▼ **M1****4.7.3. Barošanas strāva**

TOE saglabā aizsardzību barošanas strāvas atslēgšanās vai svārstību laikā.

4.7.4. Atiestatīšanas nosacījumi

Barošanas strāvas pārtraukumu gadījumos, ja darbība tiek pārtraukta pirms tās pabeigšanas, vai izveidojoties citiem atiestatīšanas nosacījumiem, TOE tiek pilnīgi atiestatīts.

4.8. Datu apmaiņa**4.8.1. Datu apmaiņa ar transportlīdzekļa bloku**

TOE pārbauda no transportlīdzekļa bloka importēto datu integritāti un autentiskumu.

Konstatējot importēto datu integritātes kļūdu, TOE:

- brīdina datus sūtītāju entitāti,
- neizmanto datus.

TOE eksportē lietotāja datus kopā ar saistītajiem aizsardzības atribūtiem uz transportlīdzekļa bloku tā, ka bloks var verificēt saņemto datu integritāti un autentiskumu.

4.8.2. Datu eksports uz ierīcēm, kas nav transportlīdzekļa bloks (datu noņemšanas funkcija)

TOE jāspēj ģenerēt pierādījumu to datu izcelsmei, kas tiek noņemti uz ārējiem informācijas nesējiem.

TOE ir iespējams dot iespējas saņēmējam pārbaudīt noņemto datu izcelsmes pierādījumus.

TOE ir iespējas noņemt datus uz ārējiem informācijas nesējiem ar tiem saistītajiem aizsardzības atribūtiem tādējādi, lai varētu pārbaudīt noņemto datu integritāti.

4.9. Kriptogrāfijas atbalsts

Ja TSF ģenerē kriptogrāfiskās atslēgas, tam jāatbilst noteiktiem kriptogrāfisko atslēgu ģenerēšanas algoritmiem un noteiktiem kriptogrāfisko atslēgu lielumiem. Ģenerētajām kriptogrāfijas sesiju atslēgām jābūt ar ierobežotu iespējamo lietošanas reizu skaitu (jādefinē ražotājam, ne lielākam par 240).

Ja TSF izplata kriptogrāfiskās atslēgas, tam jāatbilst noteiktajām kriptogrāfisko atslēgu izplatīšanas metodēm.

5. Aizsardzības mehānismu definēšana

Nepieciešamie aizsardzības mehānismi noteikti 11. papildinājumā.

Visi pārējie aizsardzības mehānismi jādefinē TOE ražotājiem.

6. Pieprasītā minimālā mehānismu stiprība

Tahogrāfa karšu aizsardzības mehānismu minimālā izturība saskaņā ar ITSEC definēto ir "augsta".

7. Garantētais līmenis

Tahogrāfa karšu aizsardzības mehānismu garantētais mērķlīmenis ir ITSEC līmenis E3 saskaņā ar ITSEC definēto.

8. Pamatojums

Turpmākajās matricās pamatotas papildu aizsardzības funkcijas, parādot:

- kuras aizsardzības funkcijas novērš attiecīgos draudus,
- kuras aizsardzības funkcijas īsteno attiecīgos IT aizsardzības mērķus.

	Draudi											IT mērķi								
	T.CLON*	T.DISES2	T.TES	T.TCMD	T.MODSOFT*	T.MODLOAD	T.MODEXE	T.MODSHARE	IdentData	ActivityData	DataExchange	O.TAMPERES	O.CLON*	O.OPERATE*	O.FLAW*	O.DISMECHANISM2	O.DISMEMORY*	O.MODMEMORY*	DataAccess	SecuredCommunications
UIA_301 Autentizācijas līdzekļi																			x	
UIA_302 PIN pārbaudes																			x	
ACT_301 Identifikācijas dati																				
ACT_302 Personalizācijas datums																				
RLB_301 Programmatūras integritāte												x		x						
RLB_302 Paštestēšana												x		x						
RLB_303 Ražošanas pārbaudes					x	x						x		x						
RLB_304 Programmatūras analīze					x		x	x				x		x						
RLB_305 Programmatūras ievietošana					x	x		x				x		x						
RLB_306 Barošanas strāva									x	x		x		x						
RLB_307 Atiestatīšana												x		x						
DEX_301 Datu imports ar aizsardzību											x									x
DEX_302 Datu imports ar aizsardzību											x									x
DEX_303 Aizsargāts datu eksports uz transportlīdzekļa bloku											x									x
DEX_304 Izcelsmes apliecinājums											x									x
DEX_305 Izcelsmes apliecinājums											x									x
DEX_306 Aizsargāts datu eksports uz ārējiem nesējiem											x									x
CSP_301 atslēgas ģenerēšana												x								x

	Draudi											IT mērķi								
	T.CLON*	T.DISES2	T.TES	T.TCMD	T.MODSOFT*	T.MODLOAD	T.MODEXE	T.MODSHARE	IdentData	ActivityData	DataExchange	O.TAMPERES	O.CLON*	O.OPERATE*	O.FLAW*	O.DISMECHANISM2	O.DISMEMORY*	O.MODMEMORY*	DataAccess	SecuredCommunications
CSP_302 atslēgas sadale												x								x

▼ **M1***11. papildinājums***VIENOTIE AIZSARDZĪBAS MEHĀNISMI****SATURS**

1.	Vispārīgi jautājumi	516
1.1.	Atsauces	516
1.2.	Notācijas un terminu saīsinājumi	517
2.	Kodēšanas sistēmas un algoritmi	518
2.1.	Kodēšanas sistēmas	518
2.2.	Kriptogrāfijas algoritmi	518
2.2.1.	RSA algoritms	518
2.2.2.	Jaucēj algoritms	518
2.2.3.	Datu kodēšanas algoritms	518
3.	Atslēgas un sertifikāti	518
3.1.	Atslēgu ģenerēšana un izplatīšana	518
3.1.1.	RSA atslēgu ģenerēšana un izplatīšana	518
3.1.2.	RSA testa atslēgas	520
3.1.3.	Kustības sensora atslēgas	520
3.1.4.	T-DES atslēgu ģenerēšana un izplatīšana	520
3.2.	Atslēgas	520
3.3.	Sertifikāti	520
3.3.1.	Sertifikātu saturs	521
3.3.2.	Izsniegtie sertifikāti	522
3.3.3.	Sertifikāta verifikācija un atkodēšana	523
4.	Savstarpējas autentificēšanas mehānisms	523
5.	Transportlīdzekļa bloka un karšu datu pārraides konfidencialitātes, integritātes un autentizācijas mehānismi	526
5.1.	Ziņojumapmaiņas aizsardzība	526
5.2.	Ziņojumapmaiņas aizsardzības kļūdu apstrāde	527
5.3.	Algoritms kriptogrāfisko kontrolsummu izskaitļošanai	528
5.4.	Algoritms kriptogrammu izskaitļošanai DO konfidencialitātes nodrošināšanai	528
6.	Datu noņemšanas elektroniskā paraksta mehānismi	529
6.1.	Parakstu ģenerēšana	529
6.2.	Paraksta verifikācija	529

▼ **M1****1. VISPĀRĪGI JAUTĀJUMI**

Šajā papildinājumā noteikti aizsardzības mehānismi, kas nodrošina:

- transportlīdzekļa bloka un tahogrāfa karšu savstarpēju autentizāciju, ieskaitot sesijas atslēgu saskaņojumu,
- starp transportlīdzekļa bloku un tahogrāfa karšu pārraidīto datu konfidencialitāti, integritāti un autentizāciju,
- uz ārējiem nesējiem no transportlīdzekļa bloka ņemto datu integritāti un autentizāciju,
- uz ārējiem nesējiem no tahogrāfa kartēm ņemto datu integritāti un autentizāciju.

1.1. Atsauces

Šajā papildinājumā izmantotas šādas atsauces:

SHA-1	Nacionālais Standartu un tehnoloģijas institūts (NIST). FIPS Publikācija 180-1: Jaucējaizsardzības standarts. 1995.g. aprīlis
PKCS1	RSA Laboratorijas. PKCS # 1: RSA kodēšanas standarts. Versija 2.0. 1998. oktobris (
TDES	Nacionālais Standartu un tehnoloģijas institūts (NIST). FIPS Publikācija 46-3: Datu kodēšanas standarts. PrSojekts, 1999
TDES-OP	ANSI X9.52, Trīskāršās datu kodēšanas algoritma darbības režīmi. 1998
ISO/IEC 7816-4	Informācijas tehnoloģijas — Identifikācijas kartes — Viedkartes ar kontaktiem — 4. daļa: Iekšējās komandas iekšējai apmaiņai. Pirmā redakcija: 1995. + 1. grozījumi: 1997
ISO/IEC 7816-6	Informācijas tehnoloģijas — Identifikācijas kartes — Viedkartes ar kontaktiem — 6. daļa: Iekšējie datu elementi. Pirmā redakcija: 1996 + 1. laboj.: 1998
ISO/IEC 7816-8	Informācijas tehnoloģijas — Identifikācijas kartes — Viedkartes ar kontaktiem — 8. daļa: Ar aizsardzību saistītās iekšējās komandas. Pirmā redakcija 1999.
ISO/IEC 9796-2	Informācijas tehnoloģijas — Aizsardzības metodes — Elektroniskā paraksta shēmas, kas nodrošina ziņojumu atjaunošanu — 2. daļa: Mehānismi, kuros izmanto jaucējfunkciju. Pirmā redakcija: 1997
ISO/IEC 9798-3	Informācijas tehnoloģijas — Aizsardzības metodes — Entītiņu autentizācijas mehānismi — 3. daļa: Entītiņu autentizācija, izmantojot publiskās atslēgas algoritmu. Otrā redakcija 1998.
ISO 16844-3	Autotransporta līdzekļi — Tahogrāfu sistēmas — 3. daļa: Kustības sensora interfeiss.

1.2. Notācijas un terminu saīsinājumi

Šajā papildinājumā izmantotas šādas notācijas un terminu saīsinājumi:

(K_a, K_b, K_c)	atslēgu saišķis, ko izmanto trīskāršās datu kodēšanas algoritms
CA	Sertifikācijas iestāde
CAR	Sertifikācijas iestādes atsauce
CC	Kriptogrāfiskā kontrolsumma
CG	Kriptogramma
CH	Komandas galvene
CHA	Sertifikāta īpašnieka pilnvara
CHR	Sertifikāta īpašnieka norāde
D()	Dekodēšana ar DES
DE	Datu elements
DO	Datu objekts
d	RSA privātā atslēga, privātais eksponents
e	RSA publiskā atslēga, publiskais eksponents
E()	Kodēšana ar DES
EQT	Iekārta
Hash()	jaucējvērtība, jaukšanas rezultāts
Hash	jaucējfunkcija

▼ **M1**

KID	Atslēgas identifikators
Km	TDES atslēga. Galvenā atslēga, kas definēta ISO 16844-3
Km _{vu}	Transportlīdzekļa blokos ievietotā TDES atslēga
Km _{we}	Darbnīcas kartēs ievietotā TDES atslēga
m	ziņojums, kas ir raksturīgs veselam skaitlim no 0 līdz n-1
n	RSA atslēgas, modulis
PB	Papildinājuma baiti
PI	Papildinājuma indikatora baiti (izmantošanai kriptogrammā datu objekta DO konfidencialitātei)
PV	Parastā vērtība
s	paraksts, kas ir raksturīgs veselam skaitlim no 0 līdz n-1
SSC	Nosūtīt komandu skaitītāju
SM	Ziņojumapmaiņas aizsardzība
TCBC	TDEA koda bloka saķēdējuma režīms
TDEA	Trīskāršās datu kodēšanas algoritms
TLV	Birkas garuma vērtība
VU	Transportlīdzekļa bloks
X.C	sertifikācijas iestādes lietotājam X izsniegtais sertifikāts
X.CA	lietotāja X sertifikācijas iestāde
X.CA.PK _x .X.C	sertifikāta atkodēšanas operācija publiskās atslēgas iegūšanai. Tas ir infiksa operators, kura kreisais operands ir sertifikācijas iestādes publiskā atslēga, bet labējais operands ir šīs sertifikācijas iestādes izsniegtais sertifikāts. Rezultāts ir lietotāja X publiskā atslēga, kuras sertifikāts ir labējais operands
X.PK	lietotāja X publiskā atslēga
X.PK[I]	Informācijas [I] RSA kodējums, izmantojot lietotāja X publisko atslēgu
X.SK	lietotāja X RSA privātā atslēga
X.SK[I]	Informācijas [I] RSA kodējums, izmantojot lietotāja X privāto atslēgu
'xx'	heksadecimālā vērtība
	konkatenācijas operators.

2. KODĒŠANAS SISTĒMAS UN ALGORITMI**2.1. Kodēšanas sistēmas**

Transportlīdzekļa blokos un tahogrāfa kartēm izmanto klasisko RSA publiskās atslēgas kodēšanas sistēmu, lai nodrošinātu šādus aizsardzības mehānismus:

- transportlīdzekļa bloku un karšu savstarpēju autentizāciju,
- trīskāršo DES sesiju atslēgu transportu starp transportlīdzekļa blokiem un tahogrāfa kartēm,
- uz ārējiem nesējiem no transportlīdzekļa blokiem un tahogrāfa kartēm noņemto datu elektronisko parakstu.

Transportlīdzekļa bloki un tahogrāfa kartes izmanto trīskāršo DES simetrisko kodēšanas sistēmu, lai nodrošinātu datu integritātes mehānismu lietotāja datu apmaiņai starp transportlīdzekļa blokiem un tahogrāfa kartēm, un gadījumos, kad tas vajadzīgs, nodrošinātu konfidencialitāti datu apmaiņai starp transportlīdzekļa blokiem un tahogrāfa kartēm.

2.2. Kriptogrāfijas algoritmi**2.2.1. RSA algoritms**

RSA algoritms ir pilnīgi definēts ar šādām relācijām:

$$X.SK[m] = s = m^d \bmod n$$

$$X.PK[s] = m = s^e \bmod n$$

Pilnīgāks RSA funkcijas apraksts ir atrodams atsaucē (PKCS1).

▼ **M1**

Publiskais eksponents e RSA aprēķiniem visās ģenerētajās RSA atslēgās ir no 2 atšķirīgs skaitlis.

2.2.2. Jaucēj algoritms

Elektroniskā paraksta mehānismos izmanto SHA-1 jaucej algoritmu, kas definēts (SHA-1).

2.2.3. Datu kodēšanas algoritms

Algoritmi uz DES bāzes jāizmanto koda bloka saķēdējuma režīmā.

3. ATSLĒGAS UN SERTIFIKĀTI**3.1. Atslēgu ģenerēšana un izplatīšana****3.1.1. RSA atslēgu ģenerēšana un izplatīšana**

RSA jāģenerē trijos funkcionāli hierarhiskos līmeņos:

- Eiropas līmenī,
- dalībvalsts līmenī,
- iekārtas līmenī.

Eiropas līmenī jāģenerē vienots Eiropas atslēgu pāris (EUR.SK un EUR.PK). Eiropas privātā atslēga jāizmanto dalībvalstu publisko atslēgu sertificēšanai. Jāreģistrē visas sertificētās atslēgas. Šie uzdevumi jāveic Eiropas sertifikācijas iestādei Eiropas Komisijas pakļautībā un pārraudzībā.

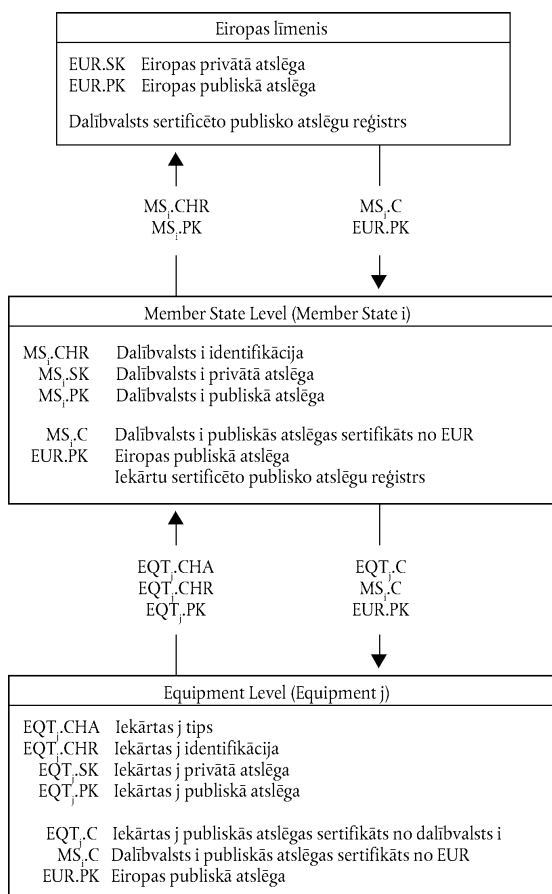
Dalībvalsts līmenī jāģenerē dalībvalsts atslēgu pāris (MS.SK un MS.PK). Dalībvalstu publiskās atslēgas jāsertificē Eiropas Sertifikācijas iestādei. Dalībvalsts privātā atslēga jāizmanto iekārtās (transportlīdzekļa blokos un kustības sensoros) ievietojamo publisko atslēgu sertificēšanai. Visas sertificētās publiskās atslēgas jāreģistrē kopā ar to iekārtu identifikāciju, kurām tās paredzētas. Šie uzdevumi jāveic dalībvalsts sertifikācijas iestādei. Dalībvalsts savu atslēgu pāri var regulāri mainīt.

Iekārtas līmenī katrai iekārtai jāģenerē un tajā jāievieto savs atslēgu pāris. Iekārtu publiskās atslēgas jāsertificē dalībvalsts sertifikācijas iestādei. Šos uzdevumus var veikt iekārtu ražotāji, iekārtu personalizācijas veicēji vai dalībvalsts iestādes. Atslēgu pāri izmanto autentizācijai, elektroniskajam parakstam un kodēšanai.

Jāsaglabā privāto atslēgu konfidencialitāte to ģenerēšanas, transportēšanas (ja veic) un glabāšanas laikā.

Shēmā parādīta datu plūsma šajā procesā:

▼ M1

3.1.2. *RSA testa atslēgas*

Iekārtu testēšanai (ieskaitot savstarpējas izmantojamības pārbaudes) Eiropas sertifikācijas iestāde ģenerē atšķirīgu Eiropas testa atslēgu pāri un vismaz divus dalībvalsts testa atslēgu pārus, kuru publiskās atslēgas jāsertificē ar Eiropas privāto testa atslēgu. Iekārtās, kuras iziet tipa apstiprinājuma pārbaudes, ražotāji ievieto testa atslēgas, kas sertificētas pēc vienas no šīs dalībvalsts testa atslēgām.

3.1.3. *Kustības sensora atslēgas*

Jāsaglabā trīs turpmāk aprakstīto TDES atslēgu konfidencialitāte to ģenerēšanas, transportēšanas (ja veic) un glabāšanas laikā.

Lai atbalstītu reģistrācijas kontrolierīces, attiecībā uz kurām tiek ievērotas ISO 16844 noteiktās prasības, Eiropas sertifikācijas iestāde un dalībvalsts sertifikācijas iestādes papildus nodrošina, ka:

Eiropas sertifikācijas iestāde ģenerē Km_{VU} un Km_{WC} , divas neatkarīgas un unikālas trīskāršās DES atslēgas, un ģenerē Km kā:

$$Km = Km_{VU} \text{ XOR } Km_{WC}$$

Ievērojot attiecīgi aizsargātas procedūras, Eiropas sertifikācijas iestāde šīs atslēgas nosūta dalībvalstu sertifikācijas iestādēm pēc to pieprasījuma.

Dalībvalstu sertifikācijas iestādes:

- izmanto Km kustības sensora datu kodēšanai pēc kustības sensora ražotāju pieprasījuma (ar Km kodējamie dati noteikti ISO 16844-3),
- ievērojot attiecīgi aizsargātas procedūras, nosūta Km_{VU} transportlīdzekļa bloku ražotājiem ievietošanai transportlīdzekļa blokos,
- nodrošina, ka kartes personalizācijas laikā visās darbnīcas kartēs tiek ievietots Km_{WC} (SensorInstallationSecData in Sensor_Installation_Data elementary file).

▼ M1

3.1.4. *T-DES atslēgu ģenerēšana un izplatīšana*

Transportlīdzekļa bloki un tahogrāfa kartes savstarpējā autentizācijas procesā kā šā procesa daļu veic tādu datu ģenerēšanu un apmaiņu, kas vajadzīgi kopīgas trīskāršās DES sesijas atslēgas ģenerēšanai. Konfidencialitātes nodrošināšanai šai datu apmaiņai jābūt ar aizsardzību, kurai izmanto RSA kodēšanas mehānismu.

Šī atslēga jāizmanto visām turpmākajām kriptogrāfijas operācijām ar ziņojumapmaiņas aizsardzību. Šī atslēga ir derīga līdz sesijas beigām (kartes izņemšanai vai atiestatīšanai) un/vai 240 lietošanas reizēm (viena atslēgas lietošanas reize = viena komanda, kuras nosūtīšanai uz karti izmanto ziņojumapmaiņas aizsardzību, un ar to saistītā atbilde).

3.2. **Atslēgas**

RSA atslēgām (visu līmeņu) jābūt šādam garumam: modulis n 1024 biti, publiskais eksponents e ne vairāk par 64 bitiem, privātais eksponents d ne vairāk par 1024 bitiem.

Trīskāršajām DES atslēgām jābūt formā, kur (K_a, K_b, K_a) , kur K_a un K_b ir neatkarīgas 64 bitus garas atslēgas. Nav vajadzīgi pārbas kļūdas konstatēšanas biti.

3.3. **Sertifikāti**

RSA publiskās atslēgas sertifikāti nedrīkst būt "pašaparakstoši", tiem jābūt "ar karti verificējamiem" sertifikātiem (sk.: ISO/IEC 7816-8)

3.3.1. *Sertifikātu saturs*

RSA publiskās atslēgas sertifikāti ir izveidoti ar šādiem datiem šādā secībā:

Dati	Formāts	Baiti	Piezīmes
CPI	INTEGER	1	Sertifikāta profila identifikators (šai versijai "01")
CAR	OCTET STRING	8	Sertifikācijas iestādes norāde
CHA	OCTET STRING	7	Sertifikāta īpašnieka pilnvara
EOV	TimeReal	4	Sertifikāta derīguma termiņš. Nav obligāti, ja nelieto, papildina ar "FF"
CHR	OCTET STRING	8	Sertifikāta īpašnieka norāde
n	OCTET STRING	128	Publiskā atslēga (modulis)
e	OCTET STRING	8	Publiskā atslēga (publiskais eksponents)
		164	

Piezīmes:

- "Sertifikāta profila identifikators" (CPI) attēlo precīzu autentizēšanas sertifikāta struktūru. To var izmantot par iekārtas iekšējo identifikatoru attiecīgajā galvenes sarakstā, kas apraksta datu elementu konkatēnāciju sertifikātā.

Ar šo sertifikātu saistītais galvenes saraksts ir šāds:

'4D'	'16'	'5F 29'	'01'	'42'	'08'	'5F 4B'	'07'	'5F 24'	'04'	'5F 20'	'08'	'7F 49'	'05'	'81'	'81 80'	'82'	'08'
Galvenes saraksta paplašinātā birka	Galvenes saraksta garums	CPI birka	CPI garums	CAR birka	CAR garums	CHA birka	CHA garums	EOV birka	EOV garums	CHR birka	CHR garums	Publiskās atslēgas birka (konstruēta)	Sekojošā DOS garums	Moduļa birka	Moduļa garums	Publiskā eksponenta birka	Publiskā eksponenta garums

▼ M1

2. Sertifikācijas iestādes norāde "*Certification Authority Reference*" (CAR) paredzēta sertifikātu izdevējas iestādes CA identifikācijai tā, ka sertifikācijas iestādes publiskās atslēgas norādei datu elementu var izmantot vienlaikus ar iestādes atslēgas identifikatoru (par kodēšanu turpmāk sk. Atslēgas identifikators).
3. Sertifikāta īpašnieka pilnvara "*Certificate Holder Authorisation*" (CHA) tiek izmantota sertifikāta īpašnieka pilnvaru identifikācijai. Tas sastāv no tahogrāfa lietojuma identifikācijas un tās iekārtas tipa, kuram sertifikāts paredzēts (saskaņā ar datu elementu EquipmentType, dalībvalstij tas ir "00").
4. Sertifikāta īpašnieka norāde "*Certificate Holder Reference*" (CHR) paredzēta atsevišķai sertifikāta īpašnieka identifikācijai tādā veidā, lai sertifikāta īpašnieka publiskās atslēgas norādei šo datu elementu varētu izmantot vienlaikus ar Subject Key Identifier.
5. Ar atslēgas identifikatoriem atsevišķi identificē sertifikāta īpašnieku vai sertifikācijas iestādes. Tos kodē šādi:

5.1. Iekārta (transportlīdzekļa bloks vai kustības sensors)

Dati	Iekārtas sērijas numurs	Datums	Veids	Ražotājs
Garums	4 baiti	2 baiti	1 baits	1 baits
Vērtība	Vesels skaitlis	mm yy BCD kodējums	Nosaka ražotājs	Ražotāja kods

Pieprasot sertifikātus transportlīdzekļa blokiem, ražotājs var arī nezināt to iekārtu identifikāciju, kurās attiecīgās atslēgas tiks ievietotas.

Ja iekārtas identifikācija ražotājam ir zināma, to ar publisko atslēgu nosūta sertificēšanai savas dalībvalsts iestādei. Tādā gadījumā sertifikātā ir iekārtas identifikācija, un ražotājam jānodrošina, lai atslēgas un sertifikāts tiktu ievietoti attiecīgajā iekārtā. Atslēgas identifikators ir iepriekš norādītajā formā.

Ja iekārtas identifikācija ražotājam nav zināma, nepārprotami jāidentificē visi sertifikātu pieprasījumi, un šo identifikāciju ar publisko atslēgu nosūta sertificēšanai savas dalībvalsts iestādei. Šādā gadījumā sertifikātā ir pieprasījuma identifikācija. Pēc atslēgas instalēšanas iekārtā ražotājam savas dalībvalsts iestādei jāpaziņo, kura atslēga piešķirta katrai iekārtas vienībai (t. i., sertifikāta pieprasījuma identifikāciju un iekārtas identifikāciju). Atslēgas identifikatoram ir šāda forma:

Dati	Iekārtas sērijas numurs	Datums	Veids	Ražotājs
Garums	4 baiti	2 baiti	1 baits	1 baits
Vērtība	BCD kodējums	mm jj BCD kodējums	'FF'	Ražotāja kods

5.2. Sertifikācijas iestāde:

Dati	Iestādes identifikācija	Atslēgas sērijas numurs	Papildinformācija	Identifikators
Garums	4 baiti	1 baits	2 baiti	1 baits
Vērtība	1 baits valsts ciparu kods 3 baiti valsts burtu un ciparu kods	Vesels skaitlis	papildkods (sertifikācijas iestādes kods) 'FF FF' ja neizmanto	'01'

Atslēgas sērijas numuru izmanto dalībvalsts atslēgu atšķiršanai gadījumam, ja atslēgas tiek mainītas.

6. Sertifikāta verificētāji nepārprotami zina, ka sertificētā atslēga ir RSA atslēga, kas izmantojama autentizācijai, elektroniskajam parakstam un kodēšanai, lai nodrošinātu konfidencialitāti (sertifikātā nav objekta identifikatora, kas to norāda).

▼ **M1****3.3.2. Izsniegtie sertifikāti**

Izsniegtais sertifikāts ir elektroniskais paraksts ar daļēju sertifikāta satura izgūstamību, ievērojot ISO/IEC 9796-2, kuram pievienota sertifikācijas iestādes norāde "Certification Authority Reference".

$$X.C = X.CA.SK[6A' || C_r || Hash(Cc) || 'BC'] || C_n || X.CAR$$

Ar sertifikāta saturu

$$= C_c = \begin{matrix} C_r \\ 106 \text{ baiti} \end{matrix} || \begin{matrix} C_n \\ 58 \text{ baiti} \end{matrix}$$

Piezīmes:

1. Šā sertifikāta garums ir 194 baiti.
2. CAR, kas ir slēpts ar parakstu, arī tiek pievienots parakstam tā, lai sertifikāta verificēšanai varētu izraudzīties sertifikācijas iestādes publisko atslēgu.
3. Sertifikāta verificētājs nepārprotami zina algoritmu, kuri sertifikācijas iestāde izmantojusi sertifikāta parakstīšanai.
4. Ar šo izdoto sertifikātu saistītais galvenes saraksts ir šāds:

'7F 21'	'09'	'5F 37'	'81 80'	'5F 38'	'3A'	'42'	'08'
CV sertifikāta birka (konstruēta)	Sekojošā DOS garums	Paraksta birka	Paraksta garums	Atlikuma birka	Atlikuma garums	CAR birka	CAR garums

3.3.3. Sertifikāta verificācija un atkodēšana

Sertifikāta verificācija un atkodēšana sastāv no paraksta verificēšanas saskaņā ar ISO/IEC 9796-2, sertifikāta satura un tajā ietilpstošās publiskās atslēgas izgūšanas: $X.PK = X.CA.PK_o X.C$, un sertifikāta derīguma pārbaudes.

Tai ir šādi posmi:

verificē parakstu un izgūst saturu:

— no $X.C$ izgūst Sign, C_n' un CAR':

$$X.C = \begin{matrix} \text{Sign} \\ 128 \text{ baiti} \end{matrix} || \begin{matrix} C_n' \\ 58 \text{ baiti} \end{matrix} || \begin{matrix} \text{CAR}' \\ 8 \text{ baiti} \end{matrix}$$

— no CAR' izraugās attiecīgās sertifikācijas iestādes publisko atslēgu (ja tas nav izdarīts jau iepriekš ar citiem līdzekļiem)

— atver Sign ar sertifikācijas iestādes publisko atslēgu: $Sr' = X.CA.PK [Sign]$,

— pārbauda, vai Sr' sākas ar '6A' un beidzas ar 'BC'

— izskaitļo Cr' un H' no:

$$Sr' = \begin{matrix} '6A' \\ 106 \text{ baiti} \end{matrix} || \begin{matrix} Cr' \\ 106 \text{ baiti} \end{matrix} || \begin{matrix} H' \\ 20 \text{ baiti} \end{matrix} || \begin{matrix} 'BC' \end{matrix}$$

— izgūst sertifikāta saturu $C' = C_r' || C_n'$,

— pārbauda jaucējfunkciju (C') = H'

Ja pārbaudes apstiprinās, sertifikāts ir īsts, saturs ir C' .

Pārbauda derīgumu. No C' :

— ja vajadzīgs, pārbauda derīguma beigu termiņu,

No C' izgūst un saglabā publisko atslēgu, atslēgas identifikatoru, sertifikāta īpašnieka pilnvaru un derīguma termiņa beigas:

▼ M1

- $X.PK = n \parallel e$,
- $X.KID = CHR$
- $X.CHA = CHA$
- $X.EOV = EOVS$.

4. SAVSTARPĒJAS AUTENTIZĀCIJAS MEHĀNISMS

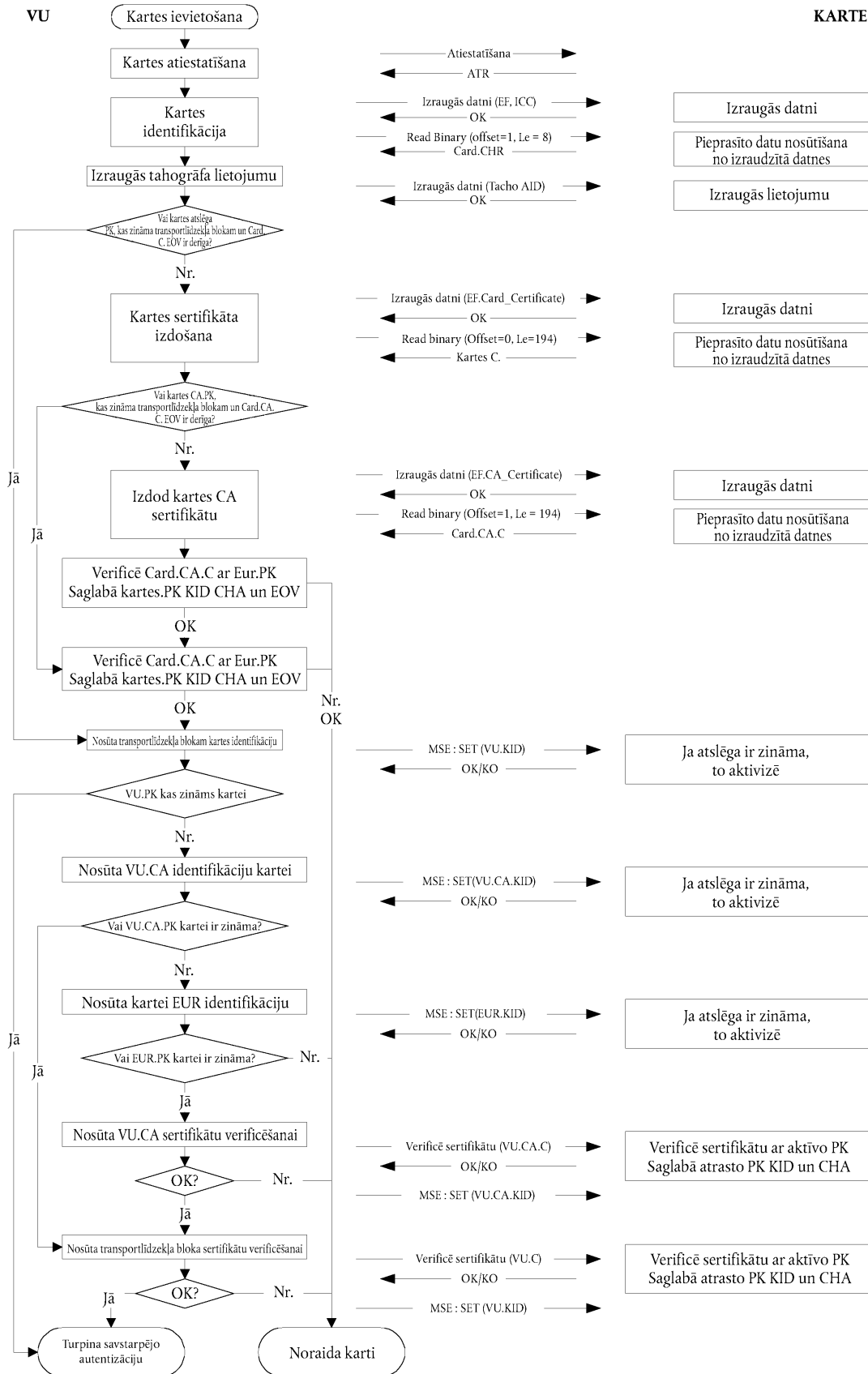
Karšu un transportlīdzekļa bloku savstarpējā autentizācija pamatojas uz šādu principu:

Katra puse pretējai pusei demonstrē, ka tai ir derīgs atslēgu pāris, no kura publisko atslēgu ir sertificējusi dalībvalsts sertifikācijas iestāde, kuru savukārt sertificējusi Eiropas sertifikācijas iestāde.

Demonstrāciju veic, ar privāto atslēgu parakstot pretējās puses sūtītu nejaušu skaitli, kurai jāizgūst nejaušais skaitlis, kas nosūtīts tās paraksta pārbaudei.

Šo mehānismu iedarbina, ievietojot karti transportlīdzekļa blokā. Tas sākas ar sertifikātu apmaiņu un publisko atslēgu atkodēšanu, bet beidzas ar sesijas atslēgas izveidošanu.

Jāizmanto šāds protokols (ar bultiņām norādītas komandas un datu apmaiņa (sk. 2. papildinājumu).

Transportlīdzekļa bloka un karšu datu pārsūtīšanas integritāti aizsargā, izmantojot ziņojumapmaiņas aizsardzību saskaņā ar (ISO/IEC 7816-4) un (ISO/IEC 7816-8).

▼ **M1**

Ja pārsūtīšanas laikā dati ir jāaizsargā, datu objektiem komandā vai atbildē jāpievieno kriptogrāfiskā kontrolsumma. Kriptogrāfisko kontrolsummu pārbauda saņēmējs.

Ar komandu nosūtīto datu kriptogrāfiskajā kontrolsummā integrē komandas galveni un visus nosūtītos datu objektus ($= > \text{CLA} = '0C'$, un visiem datu objektiem jābūt iekapsulētiem ar birkām, kurās $b1 = 1$).

Atbildes statusa informācijas baiti jāaizsargā ar kriptogrāfisko kontrolsummu gadījumos, kad atbilde nesatur datu lauku.

Kriptogrāfiskajām kontrolsummām jābūt četrus baitus garām.

Tāpēc, lietojot ziņojumapmaiņas aizsardzību, ir šāda komandu un atbilžu struktūra:

Izmantotie DO ir daļa no ziņojumapmaiņas aizsardzības DO, kuri aprakstīti ISO/IEC 7816-4:

Birkas	Mnemoniskā vērtība	Nozīme
'81'	T_{PV}	Vienkāršā vērtība BER-TLV nekodētiem datiem (jāaizsargā ar kriptogrāfisko kontrolsummu CC)
'97'	T_{LE}	Le vērtība neaizsargātā komandā (jāaizsargā ar kriptogrāfisko kontrolsummu CC)
'99'	T_{SW}	(ar kriptogrāfisko kontrolsummu CC aizsargājamā) statusa informācija
'8E'	T_{CC}	Kriptogrāfiskā kontrolsumma
'87'	$T_{PI\ CG}$	Papildināšanas indikatora baiti Kriptogramma (Vienkāršā vērtība nav kodēta BER-TLV)

Attiecībā uz neaizsargātu komandu pāriem:

Komandas galvene	Komandas rumpis
CLA INS P1 P2	(L_c -lauks) (Datu lauks) (L_c -lauks)
četri baiti	L baiti, apzīmē ar B_1 līdz B_L

Atbildes rumpis	Atbildes treileris	
(Datu lauks)	SW1	SW2
L_t datu baiti	divi baiti	

Attiecīgie aizsargāto komandu pāri ir:

Aizsargāta komanda:

Komandas galvene (CH)	Komandas rumpis										
CLA INS P1 P2	(jaunais L_c lauks)	(Jaunais datu lauks)									(Jaunais L_c lauks)
'0C'	Jaunā datu lauka garums	T_{PV}	L_{PV}	PV	T_{LE}	L_{LE}	L_e	T_{CC}	L_{CC}	CC	'00'
		'81'	L_c	Data field	'97'	'01'	L_e	'8E'	'04'	CC	

Kontrolsummā integrējamie dati = CH || PB || T_{PV} || L_{PV} || PV || T_{LE} || L_{LE} || L_e || PB

PB = papildināšanas baiti (80... 00) saskaņā ar ISO-IEC 7816-4 un ISO 9797 aprakstīto 1. metodi.

DO, PV un LE ir tikai gadījumos, kad ir dati neaizsargātā komandā.

▼ **M1**

Aizsargāta atbilde:

1. Gadījums, kad atbildes datu lauks nav tukšs, bet konfidencialitātes nodrošināšanai nav jāaizsargā:

Atbildes rumpis						Atbildes treileris
(Jaunais datu lauks)						jauns SW1 SW2
T_{PV}	L_{PV}	PV	T_{CC}	L_{CC}	CC	
'81'	L_r	Datu lauks	'8E'	'04'	CC	

Kontrolsummā integrējamie dati = $T_{PV} \parallel L_{PV} \parallel PV \parallel PB$

2. Gadījums, kad atbildes datu lauks nav tukšs, bet konfidencialitātes nodrošināšanai ir jāaizsargā:

Atbildes rumpis						Atbildes treileris
(Jaunais datu lauks)						jauns SW1 SW2
$T_{PI\ CG}$	$L_{PI\ CG}$	PI CG	T_{CC}	L_{CC}	CC	
'87'		PI $\parallel$ CG	'8E'	'04'	CC	

Dati, kas jānes CG: ne BER-TLV kodēti dati un papildināšanas baiti.

Kontrolsummā integrējamie dati = $T_{PI\ CG} \parallel L_{PI\ CG} \parallel PI\ CG \parallel PB$

3. Gadījums, kad atbildes datu lauks ir tukšs:

Atbildes rumpis						Atbildes treileris
(Jaunais datu lauks)						jauns SW1 SW2
T_{SW}	L_{SW}	SW	T_{CC}	L_{CC}	CC	
'99'	'02'	Jauns SW1 SW2	'8E'	'04'	CC	

Kontrolsummā integrējamie dati = $_{SW} \parallel L_{SW} \parallel SW \parallel PB$

5.2. Ziņojumapmaiņas aizsardzības kļūdu apstrāde

Kad tahogrāfa karte komandas interpretācijas laikā konstatē ziņojumapmaiņas aizsardzības kļūdu, statusa baiti jānorāda bez ziņojumapmaiņas aizsardzības. Saskaņā ar ISO/IEC 7816-4 ziņojumapmaiņas aizsardzības kļūdu indikācijai definēti šādi statusa baiti:

'66 88' nav notikusi kriptogrāfiskās kontrolsummas pārbaude,

'69 87' nav sagaidāmo ziņojumapmaiņas aizsardzības objektu,

'69 88' nekorekti ziņojumapmaiņas aizsardzības datu objekti.

Kad tahogrāfa karte izdod statusa baitus bez ziņojumapmaiņas aizsardzības DO, vai ar kļūdainu ziņojumapmaiņas DO, transportlīdzekļa blokam sesija jāpārtrauc.

5.3. Algoritms kriptogrāfisko kontrolsummu izskaitļošanai

Kriptogrāfiskās kontrolsummas saskaņā ar ANSI X9.19 tiek izveidotas, izmantojot MAC daļas ar DES:

▼ **M1**

- sākumā: vispirms pārbauda, vai bloka y_0 ir $E(K_a, SSC)$.
- pēc tam: izmantojot K_a , aprēķina pārbaudes blokus $y_1, \dots, y_n$.
- visbeidzot: no pēdējā pārbaudes bloka aprēķina kriptogrāfisko kontrolsummu: $E(K_a, D(K_b, y_n))$.

kur $E()$ apzīmē kodējumu ar DES, un $D()$ apzīmē dekodējumu ar DES.

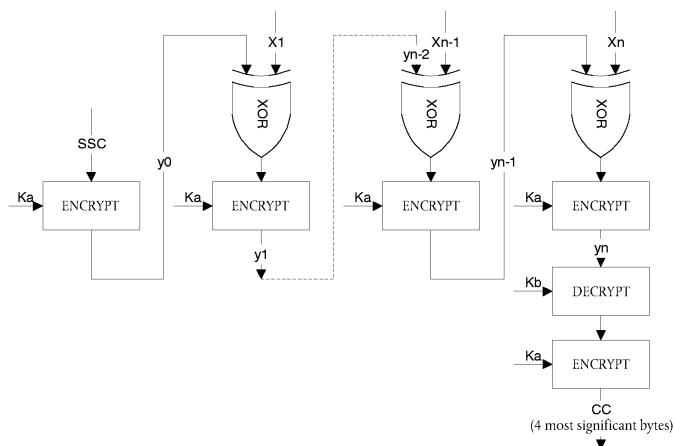
Tiek pārraidīti četri kriptogrāfiskās kontrolsummas baiti ar lielāko vērtību

Atslēgu saskaņošanas procedūras laikā jāiniciē sūtīšanas sekvenču skaitītājs (SSC):

Sākotnējais SSC: Rnd3 (4 baiti ar mazāko vērtību) || Rnd1 (4 baiti ar mazāko vērtību).

Katru reizi pirms MAC aprēķināšanas sūtīšanas sekvenču skaitītājs jāpalielina par 1 (t. i., SSC pirmajai komandai ir Sākotnējais SSC + 1, pirmās atbildes SSC ir Sākotnējais SSC + 2).

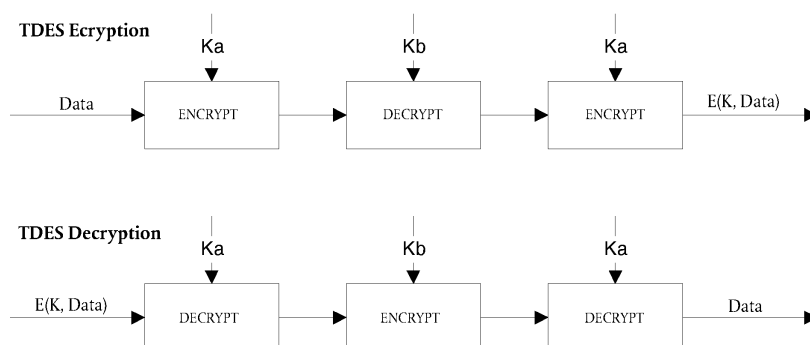
Attēlā parādīta MAC daļas aprēķināšanas shēma:

5.4. Algoritms kriptogrammu izskaitļošanai DO konfidencialitātes nodrošināšanai

Kriptogrammas izskaitļo, TCBC režīmā izmantojot TDEA saskaņā ar standarta (TDES) un (TDES-OP), un ar nulles vektoru kā sākotnējās vērtības bloku.

Attēlā parādīta atslēgu izmantošanas shēma TDES:

6. DATU NOŅĒMŠANAS ELEKTRONISKĀ PARAKSTA MEHĀNISMI

Programmējāmās iekārtās (IDE) vienā fiziskā datu datnē saglabā no iekārtas (transportlīdzekļa bloka vai kartes) vienā datu noņemšanas sesijā saņemtos datus. Šajā datnē jābūt sertifikātiem MS_C un EQ.T.C. Šajā datnē ir datu bloku elektroniskie paraksti saskaņā ar 7. papildinājumu "Datu noņemšanas protokoli".

Noņemto datu elektroniskajiem parakstiem izmanto elektronisko parakstu shēmu ar pielikumu tā, lai noņemtos datus varētu lasīt arī, neveicot to atkodēšanu.

6.1. Parakstu ģenerēšana

Datu paraksta ģenerēšanai iekārta ievēro paraksta shēmu ar pielikumu, kas definēts atsaucē (PKCS1) ar SHA-1 jaucējfunkciju.

▼ **M1**

Paraksts: = EQT.SK['00' || '01' || PS || '00' || DER(SHA-1(Data))]

PS = oktetu papildināšanas rinda ar 'FF' vērtību līdz garumam 128.

DER(SHA-1(M)) ir algoritma ID kodējums jaucējfunkcijai un jaucējvērtībai ASN.1 vērtībā DigestInfo tipa (zināmi kodēšanas noteikumi):

'30' || '21' || '30' || '09' || '06' || '05' || '2B' || '0E' || '03' || '02' || '1A' || '05' || '00' || '04' || '14' || Jaucējvērtība

6.2. Paraksta verifikācija

Datu paraksta verifikācijai uz noņemtajiem datiem ievēro paraksta shēmu ar pielikumu, kas definēts atsaucē (PKCS1) ar SHA-1 jaucējfunkciju.

Verificētājam neatkarīgi jāzina (un jāuztic) Eiropas publiskā atslēga EUR.PK.

Turpmāk shēmā parādīts protokols IDE ar kontrolkarti, ko var ievērot tādu datu integritātes pārbaudei, kas noņemti un saglabāti uz ārējiem nesējiem. Kontrolkarti izmanto elektronisko parakstu atkodēšanai. Šādā gadījumā šī funkcija IDE var nebūt izpildāma.

Iekārtu, kas noņēmusi un parakstījusi analizējamos datus, apzīmē ar EQT.

▼ **M1**